

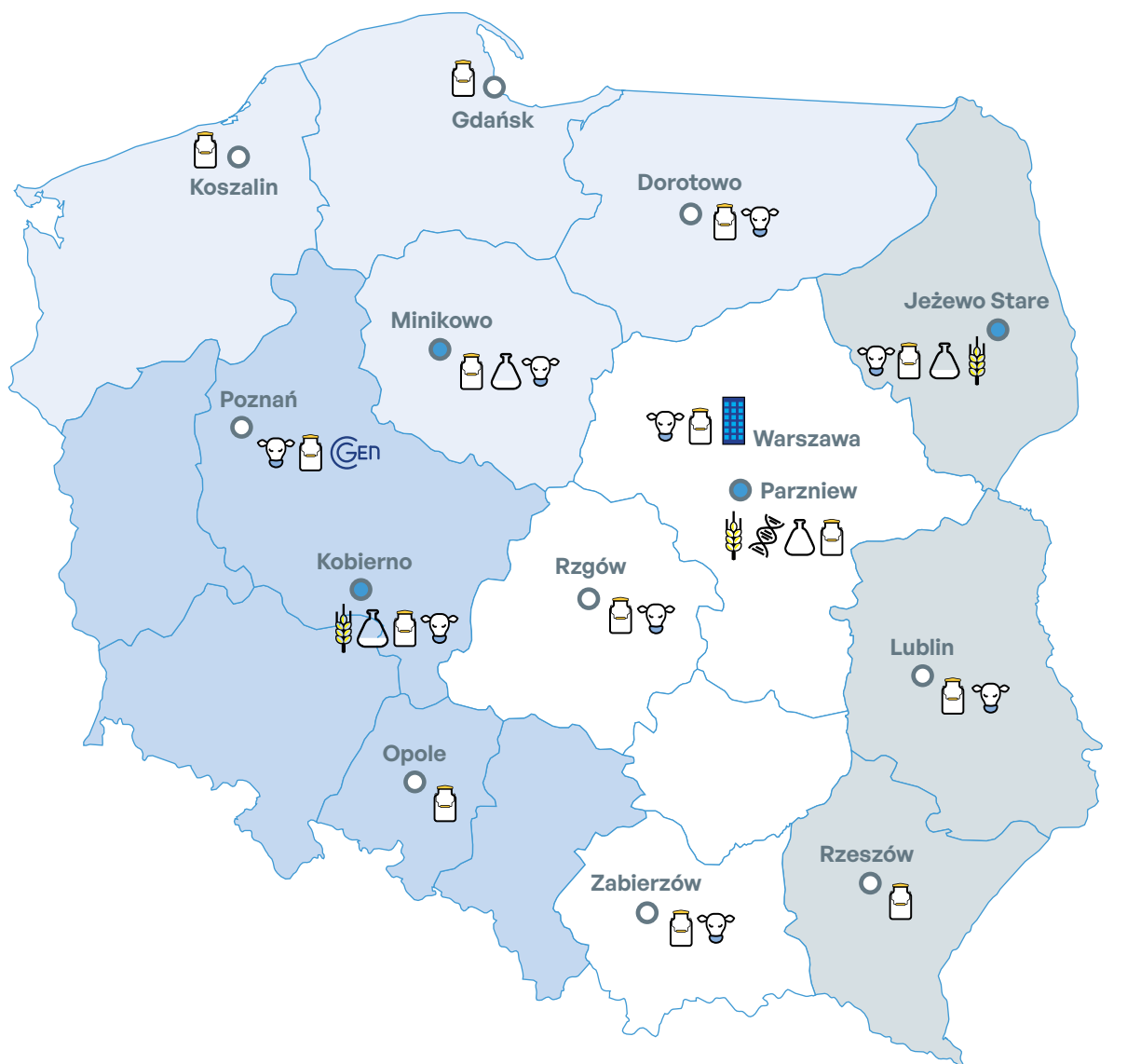
OCENA I HODOWLA BYDŁA

Dane
za **2023 r.**

Struktura organizacyjna

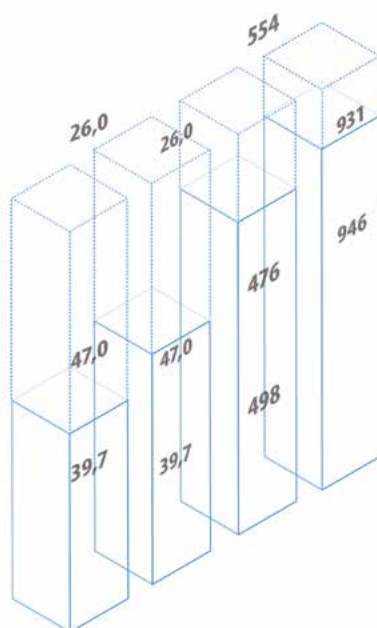
PFHBiPM

	Region Oceny PÓŁNOC z/s w Minikowie		Biuro PFHBiPM w Warszawie		Centrum Genetyczne
	Region Oceny ZACHÓD z/s w Kobiernie		Siedziba Regionu Oceny		Laboratorium paszowe
	Region Oceny CENTRUM z/s w Parzniewie		Oddział/przedstawicielstwo		Laboratorium oceny mleka
	Region Oceny WSCHÓD z/s w Jeżewie Starym		Biuro Oceny		Laboratorium Genetyki Bydła
			Biuro Hodowli		

OCENA I HODOWLA BYDŁA

Dane za 2023 rok

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA

Nasze zadania:

„Prowadzenie oceny wartości użytkowej lub hodowlanej bydła (...) oraz ksiąg bydła i dokumentacji hodowlanej wg obowiązujących przepisów. Podejmowanie strategicznych działań związanych z hodowlą bydła i produkcją mleka. Wdrażanie i promowanie postępu naukowo-technicznego w hodowli bydła i produkcji mleka (...) i współdziałanie ze służbami rolnymi oraz organizacjami gospodarczymi i społecznymi działającymi na rzecz wsi i rolnictwa. Publikowanie wyników oceny wartości użytkowej i hodowlanej bydła.

– wg wykazu celów, na podstawie Statutu PFHBiPM

Spis treści

Przedmowa	4
Zadania PFHBiPM	6
Podsumowanie 2023 roku	8
Certyfikaty jakości	16
Ocena wartości użytkowej w zakresie cech produkcji mleka	22
Ocena wartości użytkowej w zakresie cech produkcji mięsa	46
Realizacja zadań w laboratoriach PFHBiPM	48
Hodowla bydła mlecznego	62
Ocena typu i budowy	75
Ocena wartości hodowlanej	78
Spis tabel	88
Dane teleadresowe	197

Szanowni Państwo, drodzy Hodowcy i Partnerzy!

Miniony rok, pomimo oczekiwań i nadziei związanych z poprawą sytuacji na polskim rynku mleka, po raz kolejny upłynął nam pod znakiem niepewności. Co więcej, wszyscy byliśmy świadkami postępującego procesu restrukturyzacji gospodarstw rolnych utrzymujących krowy mleczne, co dodatkowo wzmagало niepokój i obawy o lepsze jutro. Wielu hodowców, kierując się zarówno względami ekonomicznymi, jak i uwarunkowaniami społecznymi, sukcesywnie rezygnowało z produkcji. Mimo że w ostatnich miesiącach stawki w skupach nieco wzrosły, to jednak nadal utrzymują się one na poziomie o ok. 20 proc. niższym niż w analogicznym okresie rok temu.

Kluczowy wpływ na obecną sytuację ma trwający już dwa lata zbrojny konflikt za naszą wschodnią granicą. Niestety stosunkowo szybko okazało się, że ułatwienia w handlu, mające pierwotnie stanowić wsparcie dla Ukrainy, wywołały perturbacje na naszym rynku zbóż. Ceny poniżej kosztów produkcji okazały się ogromnym wyzwaniem także dla hodowców bydła. Borykali się oni nie tylko z niedoborem pasz objętościowych na skutek suszy, ale także ze wzrostem kosztów energii elektrycznej i gazu. Ten problem z kolei dotkliwie odczuły również podmioty skupujące mleko. Branża polskich przetwórców mleka stoi przed ryzykiem pogorszenia sytuacji finansowej, na co wpływają m.in. spadające ceny w sklepach i obniżony okresowo popyt na produkty mleczarskie, rosnące koszty produkcji

czy galopująca inflacja. Niepokój budzi również perspektywa wejścia w życie systemu kaucyjnego, a także zmiany w unijnej polityce dotyczącej opakowań. Ponadto 2023 rok przyniósł gorsze wyniki w eksporcie polskich produktów mlecznych, odnotowując spadek o ok. 9 proc. w stosunku do roku 2022. W konsekwencji w wielu przypadkach nie obyło się bez uniknięcia restrukturyzacji podmiotów skupowych czy dywersyfikacji produkcji.

Obserwując polski rynek mleka, czuję prawdziwą dumę, że polscy hodowcy bydła mlecznego – pomimo wielu przeszkód – nie poddali się i po raz kolejny udowodnili, że należą nie tylko do europejskiej, ale także do światowej elity. Wykazali i nadal wykazują wspaniałą umiejętność elastycznego dostosowania się do tak zmiennej sytuacji, szkolą się, nieustannie poszerzają swoją wiedzę i podnoszą kompetencje. Myślą perspektywicznie, działają w zaplanowany i mądry sposób – wszystko w celu poprawy efektywności produkcji mleka. Udowadniają, jak dobrze rozumieją mechanizmy i potrzebę inwestowania w skuteczne narzędzia, dzięki którym można jeszcze lepiej zarządzać stadem.

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka służy hodowcom wsparciem od 29 lat. Jestem niezwykle dumny, że mamy swój mały udział w tym procesie. Dostarczamy Państwu usługi, które są nie tylko użyteczne przy prowadzeniu rentownego gospodarstwa mlecznego, ale także wprowadzają

do obory nowoczesne rozwiązania – ułatwiające pracę ze stadem i poprawiające jego jakość. Wystarczy wspomnieć choćby usługi z zakresu oceny wartości użytkowej, które są nieocenionym narzędziem monitoringu, analizy kondycji zwierząt i ich zdolności produkcyjnych, a tym samym szansą na prawidłową profilaktykę, znalezienie rezerw i redukcję zbędnych kosztów w stadzie.

Wyniki współpracujących z nami hodowców mówią same za siebie. Na koniec grudnia 2023 roku blisko 38 proc. krajowego pogłowia krów mlecznych stanowią krowy hodowców i producentów korzystających z usług PFHBiPM. W ubiegłym roku współpracowaliśmy z ponad 17 tys. obór, w których oceną wartości użytkowej objęliśmy ponad 807 tys. krów mlecznych. Obserwujemy też postępujący proces koncentracji chowu i specjalizacji produkcji w dużych gospodarstwach rolnych, obecnie aż 59 proc. populacji ocenianej utrzymuje się w oborach o obsadzie powyżej 50 sztuk. Jednak największą nagrodą i główną wartością dla naszej organizacji jest stały wzrost wydajności mlecznej rejestrowanej w stadach ocenianych. W 2023 roku przeciętna mleczność krowy ocenianej osiągnęła poziom 9150 kg od sztuki, co daje łączną produkcję całej populacji aktywnej w wysokości 7 390 549 306 kg mleka. Można zatem szacować, że skala udziału krów ocenianych w krajowej produkcji mleka wynosi około 48 proc. Natomiast udział krów ocenianych w skupie surowca to około 55%.

Przedstawione powyżej wyliczenia to tylko ułamek tego, co znajdziecie Państwo w niniejszej publikacji. Zawarte w niej dane w kompletny i syntetyczny sposób pokazują tendencje w zakresie cech

użytkowych, a zwłaszcza cech produkcji mleka populacji aktywnej. W publikacji prezentujemy również efekty realizacji programów hodowlanych oraz analitykę trendów genetycznych i cech odpowiadających za ekonomikę w hodowli bydła mlecznego w naszym kraju. Ze swojej strony zapewniam, że macie Państwo możliwość korzystania z usług, których specjalizacja i zakres są ewenementem na skalę europejską, a ich jakość kolejny raz została bardzo wysoko oceniona przez ICAR – International Committee for Animal Recording. Nie spoczywamy jednak na laurach. Mimo że jako organizacja osiągnęliśmy już wiele na rynku branżowym, nie ustajemy w dążeniu do doskonalenia oferty i usług na najwyższym światowym poziomie.

Tak wspaniałych wyników osiągniętych w 2023 roku z całego serca gratuluję wszystkim: zarówno naszym wspólnikom – hodowcom, jak i pracownikom PFHBiPM. Wiem, że zostały one okupione bardzo ciężką, ale w efekcie satysfakcjonującą pracą. W czasach, w których umiejętność pozyskiwania informacji oraz zarządzanie wiedzą stały się podstawą sukcesu ekonomicznego, warto wspólnie budować spójną wizję przyszłości, wymieniać doświadczenia, dzielić się wiedzą i dobrymi praktykami. Tylko razem możemy być przedsiębiorczy i kreatywni, szybko i solidarnie zrealizować nasze cele oraz wyznaczać nowe hodowlane standardy.

Leszek Hądzlik

Prezydent Polskiej Federacji Hodowców
Bydła i Producentów Mleka

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka

Dobrowolny, niezależny, samorządny i jedyny pełnoprawny reprezentant środowiska hodowców bydła i producentów mleka w Polsce. Utworzona w 1995 roku, pozostaje jednym z najstarszych związków rolniczych zrzeszeń branżowych w Polsce. Zrzesza 21 Regionalnych i Rasowych Związków Hodowców Bydła.

Organizacja uznana do prowadzenia ksiąg hodowlanych bydła ras mlecznych zgodnie z zapisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. Realizuje założenia krajowych programów hodowlanych w odniesieniu do zwierząt hodowlanych czystorasowych wpisanych do ksiąg hodowlanych.

Prowadzi zadania z zakresu oceny wartości użytkowej oraz dedykowane doradztwo branżowe i specjalistyczne analizy laboratoryjne w przedmiocie badań składu mleka, oceny jakości i składu pasz, a także genetyki bydła populacji aktywnej.

Wspiera polskich hodowców bydła mlecznego poprzez świadczenie wysokiej jakości usług i dostarczanie nowoczesnych rozwiązań sprzyjających optymalizacji chowu i bezpiecznemu zarządzaniu stadem.

Ułatwia swoim klientom działania rozwojowe z zakresu hodowli bydła i zyskowej produkcji mleka. Zorientowana na partnerstwo i realizację interesów, zarówno swoich członków, jak i całego środowiska hodowlanego w Polsce, reprezentuje i dba o dobre imię polskiego hodowcy bydła w kraju, a także poza jego granicami.

Nasza misja

Rozwój potencjału polskiej populacji bydła mlecznego oraz szerzenie postępu w zakresie hodowli, racjonalizacji systemów produkcji i chowu zwierząt.

Ponadto aktywizacja rodzimych hodowców bydła i producentów mleka poprzez wskazywanie im rozwiązań doskonalących codzienną pracę w stadzie mlecznym oraz argumentowanie możliwości płynących z tego sektora gospodarki.

BLISKOŚĆ

Jesteśmy blisko hodowców,
mamy poczucie przynależności do środowiska

INSPIRACJA

Słuchamy, dzielimy się wiedzą,
wynikami i doświadczeniem

ROZWÓJ

Inwestujemy w markę
i zasoby naszej organizacji

RZETELNOŚĆ

W naszej pracy kierujemy
się jakością i wysokimi
standardami prowadzonych
działań

STAWIAMY NA LUDZI

Budujemy relacje oparte
na partnerstwie, uczciwości
i zaufaniu

ORIENTACJA NA KLIENTA

Cele hodowcy są naszymi celami!

Nasze wartości

2023 rok za nami

Nowe parametry w paszach

Od stycznia 2023 roku w ramach analizy pasz w laboratoriach PFHBiPM można zweryfikować nowe parametry:

- **frakcję włókna neutralnie detergentowego (NDFom)**: wartość NDF odpowiada za całkowity skład ściany komórkowej roślin paszowych, czyli określa w niej zawartość hemicelulozy, celulozy, ligniny, suberyny i kutyny. Wartości NDFom odzwierciedlają ilość paszy, którą zwierzę może pobrać. Wraz z wzrostem procentowym NDFom spożycie suchej masy zasadniczo rośnie. Dla przeżuwaczy NDFom jest także źródłem energii dla bakterii zasiedlających żwacz. Analizując wartość NDFom, można ustalić dawkę pokarmową pod względem uzysku energii z włókna i uniknąć strat z przeszacowania dawki pod tym kątem;
- **frakcję włókna kwaśno-detergentowego (ADL)**: zawartość najmniej strawnego włókna w paszy (poniżej 20% wykorzystania przez układ pokarmowy krowy). Do tej frakcji włókna zaliczamy ligninę, kutynę, suberynę i woski. To ważna informacja mówiąca o tym, ile jest w naszej paszy niestrawnego balastu. Jeśli wartości ADL są wysokie, być może hodowca popełnia błędy w wyborze ter-

Precyzyjniejsze żywienie krów
– nowe możliwości laboratoriów
PFHBiPM

minu zbioru lub powinien wybierać odmiany roślin o zwiększonej zawartości włókna (więcej korzystnej hemicelulozy, a mniej niestrawnej ligniny);

– **lizynę (Lys) i lizynę trawioną jelitowo (LizTJ), metioninę (Met), metioninę trawioną jelitowo (MetTJ)**: lizyna i metionina to podstawowe aminokwasy limitujące, od których zależy produkcja białka w mleku, a dzięki oznaczeniu LizTJ i MetTJ wiemy, ile z danej paszy trafi bezpośrednio do jelita z pominięciem żwacza odpowiednio lizyny i metioniny;

– **kwas propionowy**: to ważny stabilizator kiszonek, który zapobiega wtórnej fermentacji w przypadku otwarcia przyzmy lub silosu. Wysoka zawartość tego składnika będzie świadczyła o dobrze przebiegającym procesie fermentacji i dużej stabilności tlenowej kiszonki (nie będzie zagrzewania po otwarciu). Kwas propionowy jest także produkowany w żwaczu przez bakterie żwaczowe z rozkładu włókna, jest prekursorem produkcji glukozy w organizmie krowy. Im jest go więcej, tym więcej dostępnej energii.

Więcej informacji o zwierzętach

Laboratorium Genetyki Bydła w Parzniewie stale poszerza ofertę swoich usług, aby dać hodowcom jak najwięcej informacji o ich zwierzętach.

W realizowanych obecnie programach hodowlanych cechy technologiczne mleka są elementami najwyżej premiowanymi. Zastosowanie określonych genów jako wykrywalnych markerów jest obiecującą alternatywą dla obecnych metod selekcji. Nasze Laboratorium wprowadziło w 2023 r. do oznaczeń 4 nowe cechy, w tym 3 cechy użytkowe związane z parametrami technologicznymi mleka, tj. DGAT1, SCD1, BLG oraz jeden defekt genetyczny – ośła stopa. Wszystkie informacje znajdują się w „Raporcie z analizy szczególnych cech genetycznych” udostępnianym przez PFHBiPM. Poniżej szczegółowy opis cech:

– **DGAT1** – gen, który koduje acylotransferazę diacyloglicerolową 1 – enzym katalizujący ostatni

etap syntezy triglicerydów. Enzym ten odgrywa kluczową rolę w rozwoju nabłonka wydzielniczego gruczołu mlekowego oraz w zapoczątkowaniu procesu laktacji;

– **SCD1** to gen, w którym zapisana jest informacja o enzymie desaturazie stearoil-CoA wpływającym na profil kwasów tłuszczowych w mleku. Informacja ta jest tak istotna, ponieważ nasycone kwasy tłuszczowe są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka. Jako substancje egzogenne, tzn. niewytwarzane przez organizm człowieka, muszą być dostarczone z produktów spożywczych. Jednym ze źródeł nienasyconych kwasów tłuszczowych jest mleko od krów;

– **BLG** to jeden z najważniejszych genów odgrywających kluczową rolę w jakości mleka i procesie produkcji sera czy masła. Gen ten odpowiedzialny jest za kodowanie betalaktoglobuliny – podstawowego składnika białek serwatkowych;

– **Ośła stopa** – inna nazwa syndaktylia, co oznacza „połączony palec”. Dotkniętą tą mutacją zwierzęta mają zespolone palce, wykazują różne kulawizny.

Genotypując zwierzęta – poznasz prawdę o defektach genetycznych

Defekty genetyczne to wady wrodzone warunkowane przez autosomalne geny recesywne. Bardzo często mają one charakter letalny, tzn. powodują śmierć zwierząt. Niektóre z nich, m.in. haplotypy holsztyńskie czy DUMPS, powodują zamieranie zarodków już w życiu płodowym. Ocena genomowa bydła oprócz powszechnie znanych korzyści, związanych z pracą hodowlaną, dostarcza dane pozwalające wykryć cechy letalne. Naukowcy,

Genotypując zwierzęta, można monitorować nosicieli poszczególnych defektów genetycznych w stadzie, a świadomie dobierając buhaja przy kojarzeniach, wyeliminować ryzyko upadków.

szukając popularnych haplotypów, które nigdy nie są homozygotyczne u żywych zwierząt, wykazali istnienie 5 haplotypów powodujących zamieranie zarodków lub poronienia, ale tylko w sytuacji, gdy występują w stanie homozygotycznym.

W środowisku nie spotkamy żyjących, chorych osobników, ponieważ jest to cecha letalna (śmiertelna). Jednak w populacji bydła występuje duże grono nosicieli tych cech. Niestety, na niekorzyść hodowcy, nosicielstwo nie jest powiązane z manifestowaniem tej cechy w wyglądzie fizycznym zwierzęcia (fenotypie).

Genotypując zwierzęta, można monitorować nosicieli poszczególnych defektów genetycznych w stadzie, a świadomie dobierając buhaja przy kojarzeniach, wyeliminować ryzyko upadków zwierząt i związanych z tym strat ekonomicznych. Co istotne, nasz program do kojarzeń DoKo uwzględnia informacje o nosicielstwie poszczególnych defektów genetycznych. Dzięki temu zaprojektowanie odpowiedniego planu kojarzeń jest bardzo proste i nie wymaga długiej i żmudnej analizy ogromnej ilości informacji!

Wszystkie informacje znajdują się w „Raporcie z analizy szczególnych cech genetycznych” udostępnianym przez PFHBiPM.

Zmieniamy SOL

– liczą się potrzeby hodowców

Rok 2023 upłynął pod znakiem modyfikacji modułu przesyłania zgłoszeń do ARiMR. Mimo że zadanie to wysunęło się na pierwszy plan, to realizowaliśmy także wiele innych zmian i nowych funkcji. Nasi SOL Asystenci codziennie przeprowadzają rozmowy weryfikacyjne, a następnie zakładają gospodarstwa SOL. Na koniec listopada 2023 roku mieliśmy zarejestrowanych 7 657 czynnych gospodarstw, z czego w ciągu ostatnich 12 miesięcy chociaż raz do programu logowało się 6 426 gospodarstw. W ciągu całego roku w SOL zostały zarejestrowane 1 511 453 zdarzenia, co oznacza, że średnio codziennie było rejestrowanych przez użytkowników 4 141 zdarzeń.

Z początkiem bieżącego roku ARiMR ogłosiła, że w związku z obowiązywaniem nowej ustawy z 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt uruchomiła nową aplikację IRZplus. W związku z tym nasz program SOL wymagał przebudowy modułu „Zgłoszenia do ARiMR”. Biorąc to pod uwagę, wraz z początkiem listopada 2023 r. wznowiliśmy możliwość przesyłania zgłoszeń do Agencji za pomocą SOL-a. Żeby zacząć korzystać z modułu „Zgłoszenia do ARiMR”, należy go włączyć w zakładce Gospodarstwo/Moduły programu. Od tego momentu rejestracja w SOL-u każdego ze zdarzeń (wycielenie z podaniem numeru cielaka, ubycie, przybycie, przemieszczenie pomiędzy numerami IRZ w obrębie gospodarstwa czy padnięcie) powoduje, że w rejestrze zgłoszeń generuje się gotowe zgłoszenie do ARiMR-u.

W ciągu ostatnich 12 miesięcy przynajmniej raz do programu logowało się 6,4 tys. gospodarstw, które zgłosiły ponad 1,5 mln zdarzeń!

Dla osób ceniących wygodę i oszczędność czasu proponujemy automatyczną wysyłkę zgłoszeń do portalu. Obok przycisków „Nowe zgłoszenia” i „Zgłoś do ARiMR” pojawił się przycisk „Ustawienia wysyłania”.

W tym właśnie miejscu można zmienić tryb wysyłki na automatyczny (domyślnie ustawiony jest ręczny). Program SOL raz dziennie będzie sam wysyłał zgłoszenia, które znajdują się w rejestrze. Wśród pozostałych zmian w programie SOL warto wymienić przede wszystkim:

- **wykaz krów, które są w tzw. zasobach genetycznych;**
- **trzy nowe pola:** „numer producenta”, „numer nasienia” i „data produkcji nasienia”;
- **szczegółne cechy genetyczne zwierzęcia:** wyniki badań genetycznych zwierzęcia z podziałem na kategorie: defekty genetyczne, cechy związane z mlekiem (w tym genotyp kazeiny), umaszczenie i bezrożność;
- **karta Jałówki-Krowy:** uzupełnienie wydajności

matki w eJKK niezależnie od jej lokalizacji;

- **skład mleka w dniu próby:** dostosowaliśmy podział laktacji na okresy do tych używanych w raporcie, dzięki czemu wyniki wydajności krów z poszczególnych grup są zgodne z tym, co hodowca widzi na raporcie. Ponadto do tabeli dodaliśmy wyniki dla krów z LKS powyżej 200 tys.;
- **wyniki oceny pokroju krów:** z podziałem na ocenę ogólną i szczegółową;
- **zarządzanie alertami:** kliknięcie w kafelki z „Błędymi pokryciami” lub „Błędymi cielnościami” powoduje pojawienie się listy błędów odnotowanych w SOL;
- **reorganizacja zakładek w SOL:** z 15 zakładek zrobiło się 9.

Rok 2023 przyniósł też wiele pomysłów na dalsze doskonalenie SOL-a. Należą do nich m.in. Bank Nasienia, rejestracja zabiegów embriotransferu czy realizacja wykazu Oceny Typu i Budowy zwierząt dla stada.

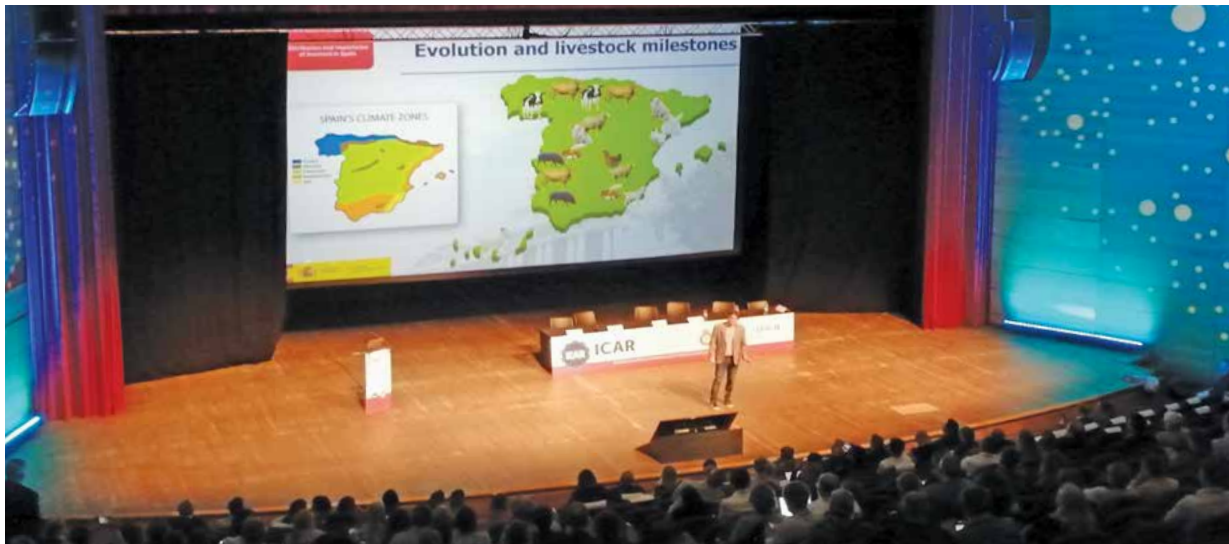
Pracujemy nad jednostopniową oceną wartości hodowlanej

Dzięki jednostopniowej ocenie wartości hodowlanej hodowcy mogą otrzymać wyniki o lepszej jakości w porównaniu do obecnie stosowanej metodyki. Prace nad jej opracowaniem realizuje PFHBiPM wraz z IZ-PIB w Balicach na mocy porozumienia z 2021 r. W 2023 r. organizowane były spotkania robocze, podczas których omawiane były postępy prac. Wsparciem w tym przedsięwzięciu była prowadzona jednocześnie **współpraca PFHBiPM z zespołem prof. Ignacego Misztala (Uniwersytet w Georgii, USA)**, który jest światowej klasy autorytetem w zakresie oceny genomowej i twórcą wiodącego oprogramowania wykorzystywanego w wielu ośrodkach obliczeniowych.

Dodatkowo, planując nowy system oceny, korzystamy z wiedzy ekspertów z firmy AbacusBio Limited (Nowa Zelandia). Nowa metodyka obejmie wszystkie dotąd oceniane cechy oraz nowe, jak np. zdrowotność racic. Jedno ze spotkań ro-

Większa dokładność, stabilność oraz mniejsze obciążenie szacowanej wartości hodowlanej – to główne zalety jednostopniowej oceny wartości hodowlanej bydła rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej.

boczych dotyczących tego tematu odbyło się w lipcu 2023 r. w biurze Centrum Genetycznego PFHBiPM w Poznaniu. Wspólnie z pracownikami Instytutu Zootechniki PIB oraz AbacusBio Limited mieliśmy okazję zaprezentowania postępów oraz wymienić doświadczenia.

Konferencja ICAR

Wyzwania stojące przed produkcją zwierzęcą wymagają podejmowania działań na poziomie międzynarodowym – taki temat nadrzędny przyświecał dorocznej konferencji ICAR (Międzynarodowego Komitetu ds. Oceny Wartości Użytkowej Zwierząt Gospodarskich), która odbyła się w hiszpańskim mieście Toledo w maju 2023 r. Spotykają się na niej specjaliści związani z hodowlą bydła

z całego świata. To okazja do dzielenia się wiedzą, doświadczeniem i perspektywą zależną od uwarunkowań charakterystycznych dla poszczególnych państw. Przesłaniem tegorocznej konferencji ICAR była hodowla krów charakteryzujących się większą elastycznością i dzięki temu bardziej odpornych na coraz bardziej zmienne warunki środowiskowe.

Na wstępie zaznaczono, że drogą do ograniczenia wpływu na środowisko jest ciągła poprawa efektywności produkcji. Elementami wspierającymi

realizację dążących do tego celu programów hodowlanych są systemy certyfikacji i standaryzacji. Jednocześnie dużym wyzwaniem jest promowanie produktów pochodzenia zwierzęcego wśród konsumentów, by dostrzegli, że dbając o jakość, dbamy równolegle o zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska. Podkreślone zostały 3 kluczowe obszary, wokół których w najbliższej przyszłości będzie się skupiała większość działań: zdrowie zwierząt, ochrona środowiska i dobrostan zwierząt.

PFHBiPM od 2007 r. jest członkiem Komitetu, a od ponad 13 lat posiadamy certyfikat jakości ICAR, zatem nie mogło nas tam zabraknąć. Federacja ma swoich przedstawicieli w dwóch grupach roboczych ICAR-u: analiz mleka i DNA. Międzynarodowy Komitet ds. Oceny Wartości Użytkowej Zwierząt założono w celu stworzenia spójnych wytycznych, standardów i systemu certyfikacji dla organizacji prowadzących ocenę wartości użytkowej zwierząt na całym świecie. Członkostwo w ICAR gwarantuje wymianę

Przesłaniem tegorocznej konferencji ICAR była hodowla krów charakteryzujących się większą elastycznością i dzięki temu odpornych na coraz bardziej zmienne warunki środowiskowe. PFHBiPM była jednym z przedstawicieli 47 krajów.

doświadczeń pomiędzy krajami członkowskimi – możliwości jest wiele, ponieważ Komitet skupia ponad 55 krajów z całego świata. Nasze członkostwo i uzyskany certyfikat ICAR gwarantują wysoką jakość świadczonych przez nas usług. Potwierdzeniem tego jest prawo posługiwania się oficjalną pieczęcią i znakiem certyfikacji ICAR.

Badania w kierunku wykrywania IBR/IPV i BVD-MD z próbek mleka

W 2023 r. PFHBiPM wraz z PIW-PIB w Puławach realizowała badania w kierunku chorób zakaźnych. Poniżej najważniejsze wyniki.

Zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła oraz biegunka bydła i choroba błon śluzowych to choroby wirusowe, których wystąpienie w stadzie pociąga za sobą poważne problemy, w tym spadek wydajności zwierząt, pogorszenie parametrów rozrodu, poronienia, utrudniony odchów cieląt czy wtórne infekcje bakteryjne.

Na wniosek PFHBiPM, we współpracy z PIW-PIB w Puławach, został opracowany „Program szybkiego, nieinwazyjnego wykrywania zakaźnego

zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła (IBR/IPV) oraz wirusowej biegunki bydła i choroby błon śluzowych (BVD-MD) u krów z próbek mleka”.

W pierwszym etapie programu, który był oparty o przeglądowe badania serologiczne na obecność przeciwciał dla tych patogenów w mleku zbiorczym, łącznie do badań pobrano w całej Polsce 1 708 próbek mleka zbiorczego. Najwyższy odsetek prób pozytywnych stwierdzono w woj. podlaskim (36,8%), a najniższy w woj. podkarpackim (2,2%).

W drugim etapie przebadano szczegółowo wszystkie krowy z etapu pierwszego z woj. wielkopolskiego, u których stwierdzono największe ilości przypadków wyników dodatnich w kierunku BHV1 (IBR) oraz BVD-MD. W drugim etapie badań na IBR zostało przebadanych 1386 próbek na IBR/IPV i 1433 próbki na BVD-MD. W pierwszym przypadku odnotowano 1013 i 543 prób dodatnich (odpowiednio IBR gE i IBR gB), w drugim – 934 próbki dodatnie.

Obecnie przygotowywane są rekomendacje związane z wdrożeniem szybkiej diagnostyki do praktyki terenowej.

Choroby racic – walka na wielu frontach

Wśród głównych tematów konferencji były nowe metody walki z chorobami racic, w tym projekt „CGen korekcja”, mający na celu ocenę wartości hodowlanej odporności na dermatitis digitalis. Prezentacje obejmowały również ekonomiczne i praktyczne aspekty profilaktyki chorób racic. Konferencja zakończyła się debatą o globalnych wyzwaniach w hodowli bydła. O ogromnej roli i znaczeniu racic dla zdrowia i dobrostanu krów, a także o problemie kulawizn mówił m.in. Leszek Hądzlik, prezydent PFHBiPM. Wydarzenie, stanowiło znakomitą platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń wprost zapożyczonych z praktyki. Spotkanie, które odbyło się na początku grudnia 2023 r. w Sierpcu zgromadziło ponad 200 uczestników. Zorganizowała je Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka. Było współfinansowane z Funduszu Promocji Mleka.

Stan racic na wpływ na niemalże każdą sferę produkcji mleka – podkreślali eksperci podczas konferencji: „Choroby racic – walka na wielu frontach” w Sierpcu.

Nowa data w kalendarzu imprez rolniczych

Zielone AGRO SHOW & Animal SHOW to nowa formuła targów znanych dotąd jako Zielone AGRO SHOW. Impreza została wzbogacona o wystawę zwierząt i odbyła się w maju 2023 r. w Ułężu.

W ramach targów AGRO SHOW & Animal SHOW odbyły się:

- I Krajowa Wystawa Bydła Białogrzbieckiego organizowana przez Polski Związek Hodowców Bydła Białogrzbieckiego i Katedrę Hodowli i Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- I Regionalna Wystawa Bydła Mlecznego organizowana przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;
- I Regionalna Wystawa Rodzimych Ras Koni organizowana przez Lubelski Związek Hodowców Koni.

Pokaz lokalnych ras owiec i kóz zorganizowany został przez Katedrę Hodowli i Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Zwierzęta zaprezentowało łącznie 12 hodowców bydła białogrzbieckiego z 5 województw (lubelskie, podlaskie, mazowieckie, podkarpackie i wielkopolskie), 19 hodowców bydła holsztyńsko-fryzyjskiego z północno-zachodnich powiatów Lubelszczyzny oraz 6 hodowców koni. W I krajowej wystawie bydła białogrzbieckiego wystawiono łącznie 30 szt. zwierząt w 5 kategoriach (po 6 szt. w każdej).

Braliśmy udział w konferencji WHFF

Spotkanie odbyło się 20–21 listopada 2023 r. w Puy Du Fou we Francji. Wśród uczestników konferencji byli prezydent Leszek Hądzlik oraz inni przedstawiciele PFHBiPM, która jest członkiem WHFF. Zgromadzeni zapoznali się z obecnymi trendami i możliwościami rozwoju hodowli bydła holsztyńskiego zgodnie z hasłem „Innowacyjna hodowla dla optymalnej krowy rasy holsztyńskiej”. Częstym motywem wystąpień, a zwłaszcza dyskusji ekspertów było sprostanie oczekiwaniom, jakie stoją obecnie przed producentami mleka przede wszystkim na linii konsument – hodowca, jak również podkreślenie potrzeby dbałości o minimalizowanie wpływu hodowli na środowisko.

Tematami poruszonymi na konferencji były między innymi, zbieranie i przetwarzanie danych dotyczących **zdrowotności racic, poprawy wykorzystania paszy czy emisji metanu**. Jedną z sesji była poświęcona **czujnikom i cyfryzacji** w gospodarstwie. Prelegenci przedstawili wyzwania i możliwości, jakie wiążą się z wdrażaniem tych technologii przez organizacje hodowlane. Konferencja zakończyła się obradami Walnego Zgromadzenia, podczas których Kazachstan został przyjęty do grona członków WHFF, a Australia została wybrana na gospodarza kolejnej konferencji w 2028 r. Kolejnym ważnym punktem programu była krajowa wystawa bydła holsztyńsko-fryzyjskiego

„Innowacyjna hodowla dla optymalnej krowy rasy holsztyńskiej” – to hasło 15. Konferencji Światowej Federacji Holsztyńsko-Fryzyjskiej (WHFF), w której uczestniczyliśmy.

Prim' Holstein France (PHF; odbyła się w dniach 23–24.11.2023 r.) oraz towarzyszące temu wydarzenie – **jubileusz 100-lecia działalności związku hodowców tej rasy**. W wystawie wzięło udział 247 krow, które oceniono w 3 grupach laktacyjnych w przypadku odmiany czerwono-białej (16 krow) i 7 grupach laktacyjnych w przypadku odmiany czarno-białej (231 krow). Superczempionką wystawy została krowa Ducasse Jaka należąca do Earla De Banosa. Ojcem sztuki jest buhaj Bradnick, ojcem matki Windbrook. Leszek Hądzlik, prezydent PFHBiPM, pogratulował Prim' Holstein France wyjątkowego jubileuszu i wspaniałych osiągnięć, życząc dalszych sukcesów hodowlanych.

Ogólnopolska Szkoła Młodych Hodowców w Minikowie

Finał tegorocznej Ogólnopolskiej Szkoły Młodych Hodowców odbył się pierwszego dnia Regionalnej Kujawsko-Pomorskiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Minikowie. Wydarzenie było poprzedzone kilkudniowym zdobywaniem wiedzy oraz umiejętności praktycznych związanych z przygotowaniem, myciem, pielęgnacją, stryżeniem i oprowadzaniem bydła przez młodych adeptów sztuki fitterskiej. Poczynając od przygotowania stanowisk, poprzez poznawanie technik

Zaangażowanie, wiedza, profesjonalizm i troska o zwierzęta – to najważniejsze idee, które przyświecały uczestnikom Ogólnopolskiej Szkoły Młodych Hodowców w Minikowie.

pielęgnacji, strzyżenia i oprowadzania, aż do finału w dniu wystawy, wszystkim młodym hodowcom towarzyszyły spore emocje.

Organizatorzy w trakcie finału kilkakrotnie podkreślali zgromadzonej publiczności, z jak wielkim zaangażowaniem młodzi ludzie chłonili wiedzę i z jaką troską dbali o zwierzęta.

W kategorii Junior Młodszy wyróżniono **Hannę Michalak**, jako najlepszą oprowadzającą i najlepszą fitterkę. Junior Senior w kategorii oprowadzający przypadł **Bartoszowi Szeligowskiemu**, zaś w kategorii dotyczącej fittingu – **Joannie Kurzynie**. Niekwestionowanym liderem był **Kacper Saganowski**, zwycięzca szepietowskiej Szkoły Młodych Hodowców z 2021 r., który zarów-

no jako oprowadzający, jak i fitter zdobył pierwsze miejsce. Był też kapitanem zwycięskiej grupy kujawsko-pomorskiej. Najlepszym z najlepszych został **Bartosz Szeligowski**, młody hodowca z woj. podlaskiego.

Finał Ogólnopolskiej Szkoły Młodych Hodowców przebiegał pod okiem Ericy Rijneveld z Niderlandów, która wykazała się dużym profesjonalizmem – nie tylko dlatego, że wychwyciła i wyróżniła najlepszych, ale także z dużym zaangażowaniem udzielała wskazówek młodym adeptom fittingu. Najczęściej uwagi miały związek z brakiem kontaktu wzrokowego z sędzią podczas oprowadzania. W porównaniu z zaprezentowanym przez młodzież poziomem były to jednak małe niedociągnięcia. Opiekunami i organizatorami Ogólnopolskiej Szkoły Młodych Hodowców w Minikowie byli pracownicy działu hodowli PFHBiPM, na czele z Emilią Zawadzką, Mieczysławem Kopiczko, a także Krystianem Korytkowskim i Jackiem Wyłębskim. Wszystkim uczestnikom wydarzenia składamy wyrazy uznania i gratulacje z okazji osiągniętych wyników.

V Forum Genetyczne: przełom w hodowli bydła mlecznego

Listopadowe V Forum Genetycznego zgromadziło grono ekspertów z szeroko pojętego rolnictwa. Przedstawicielka PFHBiPM dr Agnieszka Nowosielska oraz dr Ewa Sosin z IZ-PIB w Balicach podkreślały znaczenie ochrony bioróżnorodności i unikalności polskich ras zachowawczych. Z kolei dr Jack Windig z Uniwersytetu Wageningen i dr Tomasz Krychowski z PFHBiPM prezentowali nowoczesne metody genomiki i ich zastosowanie w selekcji. Ostatni panel dyskusyjny, prowadzony przez dr. hab. Sebastiana Muchę (PFHBiPM) i dr. hab. Marcina Pszczółę (PFHBiPM), skupił się na wyzwaniach i możliwościach związanych z zachowaniem zmienności genetycznej w małych populacjach.

Forum Genetyczne

Zorganizowane przez PFHBiPM, przy wsparciu Funduszu Promocji Mleka, Forum Genetyczne zgromadziło ok. 200 uczestników.

Ważnym punktem forum było podpisanie porozumienia między PFHBiPM a Instytutem Zootechniki w Balicach, które umacnia współpracę w dziedzinie hodowli bydła. Wydarzenie to było krokiem naprzód w integracji nauki i praktyki hodowlanej, otwierając nowe perspektywy dla hodowców i naukowców w dziedzinie postępu genetycznego i ochrony bioróżnorodności.

Gwarantowana jakość usług

Powierzone zadania, PFHBiPM realizuje z zaangażowaniem i dbałością o każdy etap świadczonej usługi. Świadomie zarządzamy jakością, jesteśmy precyzyjni i rzetelni.

Pracujemy w oparciu o nowoczesne technologie pomiarowe, analityczne i cyfrowe, a nasza kadra to interdyscyplinarna grupa specjalistów w zakresie chowu, hodowli, genetyki, zootechniki i analityki laboratoryjnej. Jesteśmy specjalistami o szerokich kompetencjach i bogatym doświadczeniu. Naszym priorytetem jest odpowiedzialność za oferowane usługi, dlatego stale dążymy, aby satysfakcjonowały hodowcę nie tylko przez swoją wszechstronność, ale i rzetelność. Ściśle przestrzegamy przepisów prawa oraz własnych instrukcji i procedur postępowania.

Nasi fachowcy, stały monitoring zgodności z prawem, praca według ustalonych procedur wewnętrznych oraz troska o eliminację ryzyka błędów i poszukiwanie zmian, które podniosą efektywność działań, są najlepszym gwarantem wiarygodności PFHBiPM.

Wszystkie nasze zobowiązania realizujemy zgodnie z obowiązującymi w kraju i na świecie normami świadczenia usług dla rolnictwa. Potwierdzają to uzyskane certyfikacje i przeprowadzane cyklicznie kontrole przez niezależne, uprawnione do tego typu czynności organy, jak Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie, International Committee for Animal Recording (ICAR), Polskie Centrum Akredytacji (PCA) oraz International Society for Animal Genetics (ISAG).

Certyfikaty ICAR

Międzynarodowy Komitet ds. Kontroli Użytkowości Zwierząt Gospodarskich (ICAR) to międzynarodowa organizacja, której celem jest dzielenie się wiedzą oraz normalizacja i kontrola standardów prowadzenia oceny wartości użytkowej zwierząt, ksiąg hodowlanych oraz zadań z zakresu produkcji zwierzęcej. Zasady i standardy ustalone przez ICAR są uznawane za wiążące w Unii Europejskiej. PFHBiPM jest członkiem ICAR od 2007 roku, natomiast prawo posługiwania się **Certyfikatem Jakości ICAR** posiada od 2010 roku. Certyfikat przyznawany jest okresowo, w efekcie szczegółowego audytu wnioskującej o jego posiadanie organizacji członkowskiej. To swoiste potwierdzenie najwyższych standardów jakości usług świadczonych hodowcom.

PFHBiPM przeszła pomyślnie wszystkie dotychczasowe audyty ICAR, również ten przeprowadzony w listopadzie 2023 roku. Oznacza to, że audytor Juho Kyntäjä ocenia wzorowo zarządzanie organizacją i wykazuje, że nasze usługi są wiarygodne, spełniając potrzeby i oczekiwania hodowców. PFHBiPM otrzymała tym samym rekomendację do utrzymania Certyfikatu Jakości ICAR, ponieważ:

- **System identyfikacji bydła** pozostaje w zgodzie z wytycznymi ICAR.
- **System oceny użytkowości mlecznej**, w analizowanym okresie dla 807 719 krów typu użytkowego mlecznego i mięsno-mlecznego w metodzie A, jest efektywny i w zgodzie ze standardem ICAR.
- **Procedury wpisu i prowadzenia ksiąg hodowlanych** pozostają zgodne z wytycznymi ICAR.
- **System oceny typu i budowy krów** i stosowane w tym obszarze procedury nie są sprzeczne z wytycznymi ICAR w tym zakresie.
- **Dane** z oceny wartości użytkowej, prowadzenia ksiąg hodowlanych, oceny typu i budowy itd. są przetwarzane w kompleksowym systemie informatycznym Fedinfo, który pracuje w zgodzie z zapisami w wytycznych ICAR dotyczących tego obszaru.
- Cztery laboratoria PFHBiPM wykonujące analizy około 8 mln próbek mleka rocznie posiadają akredytację na metody analizy, a procedury związane z identyfikacją próbki mleka i krowy są zgodne ze standardami ICAR.
- Laboratorium Genetyki Bydła posiada akredytowane i zgodne ze światowymi standardami metody analizy DNA oraz stosuje wymaganą przez ICAR identyfikację próbek.

Laboratorium Genetyki Bydła przeszło audyt certyfikujący po raz pierwszy w 2023 roku, potwierdzając tym samym swoją skuteczność, kompetencje i zgodność z międzynarodowymi regułami przeprowadzenia badań DNA.

W 2021 roku Laboratorium Genetyki Bydła otrzymało akredytację ICAR jako „Accredited laboratory for SNP-based genotyping” czyli laboratorium akredytowanego w zakresie genotypowania zwierząt poprzez analizę mutacji SNP.

Certyfikaty akredytacji PCA

Polskie Centrum Akredytacji jest ustawowo jedyną w Polsce instytucją udzielającą akredytacji laboratoriom badawczym, a certyfikaty PCA uznawane są na całym świecie.

Działalność laboratoriów PFHBiPM jest monitorowana przez PCA poprzez coroczne audyty, których celem jest potwierdzenie, że spełniają one wymagania oraz warunki akredytacji wynikające z wytycznych ujętych w „Kontrakcie” oraz dokumentach opisujących wymagania w stosunku do akredytowanych laboratoriów. Wysoki poziom jakości badań, wiarygodność wyników oraz dobrą praktykę laboratoryjną potwierdzają przyznawane nam certyfikaty PCA:

- Laboratorium w Białymstoku z/s w Jeżewie Starym: AB 472;
- Laboratorium w Parzniewie: AB 822;
- Laboratorium w Kobiernie: AB 470;
- Laboratorium w Bydgoszczy z/s w Minikowie: AB 473.

Nasze laboratoria stale doskonalą system zarządzania, który jest zgodny z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”, gwarantując profesjonalizm w zakresie:

- wiarygodności pomiarów;
- bezstronności;
- niezależności;
- dokładności urządzeń pomiarowo-badawczych;
- przestrzegania zasad spójności pomiarowej;
- wysokich kwalifikacji personelu.

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION

 Sygnatariusz EA MLA
EA MLA Signatory

CERTYFIKAT AKREDYTACJI
LABORATORIUM BADAWCZEGO
ACCREDITATION CERTIFICATE OF TESTING LABORATORY
Nr AB 472

Potwierdza się, że: / This is to confirm that:
**POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUCENTÓW MLEKA**
ul. Żurawia 22, 00-515 Warszawa
LABORATORIUM W BIAŁYMSTOKU
Z SIEDZIBĄ W JEJEWIE STARYM
Jeżewo Stare 30, 16-080 Tykocin

spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02
meets requirements of the PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 standard

Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 472
Accredited activity is defined in the Scope of Accreditation No AB 472

Akredytacja pozostaje w mocy pod warunkiem przestrzegania
wymagań jednostki akredytującej określonych w kontrakcie Nr AB 472
This accreditation remains in force provided the Laboratory observes
the requirements of Accreditation Body defined in the Contract No AB 472

Akredytacji udzielono dnia 09.03.2004 r.
Accreditation was granted on 09.03.2004

  **DYREKTOR
POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI**

LUCYNA OLBORSKA

Warszawa, dnia 20 grudnia 2019 roku

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION

 Sygnatariusz EA MLA
EA MLA Signatory

CERTYFIKAT AKREDYTACJI
LABORATORIUM BADAWCZEGO
ACCREDITATION CERTIFICATE OF TESTING LABORATORY
Nr AB 473

Potwierdza się, że: / This is to confirm that:
**POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUCENTÓW MLEKA**
ul. Żurawia 22, 00-515 Warszawa
LABORATORIUM W BYDGOSZCZY Z/S W MINIKOWIE
Minikowo 1B, 89-122 Minikowo

spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02
meets requirements of the PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 standard

Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 473
Accredited activity is defined in the Scope of Accreditation No AB 473

Akredytacja pozostaje w mocy pod warunkiem przestrzegania
wymagań jednostki akredytującej określonych w kontrakcie Nr AB 473
This accreditation remains in force provided the Laboratory observes
the requirements of Accreditation Body defined in the Contract No AB 473

Akredytacji udzielono dnia 09.03.2004 r.
Accreditation was granted on 09.03.2004

  **DYREKTOR
POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI**

LUCYNA OLBORSKA

Warszawa, dnia 20 grudnia 2019 roku

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION

 Sygnatariusz EA MLA
EA MLA Signatory

CERTYFIKAT AKREDYTACJI
LABORATORIUM BADAWCZEGO
ACCREDITATION CERTIFICATE OF TESTING LABORATORY
Nr AB 470

Potwierdza się, że: / This is to confirm that:
**POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUCENTÓW MLEKA**
ul. Żurawia 22, 00-515 Warszawa
LABORATORIUM W KOBIERNIE
ul. Klonowa 9, 63-714 Koblerno

spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02
meets requirements of the PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 standard

Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 470
Accredited activity is defined in the Scope of Accreditation No AB 470

Akredytacja pozostaje w mocy pod warunkiem przestrzegania
wymagań jednostki akredytującej określonych w kontrakcie Nr AB 470
This accreditation remains in force provided the Laboratory observes
the requirements of Accreditation Body defined in the Contract No AB 470

Akredytacji udzielono dnia 09.03.2004 r.
Accreditation was granted on 09.03.2004

  **DYREKTOR
POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI**

LUCYNA OLBORSKA

Warszawa, dnia 20 grudnia 2019 roku

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI
POLISH CENTRE FOR ACCREDITATION

 Sygnatariusz EA MLA
EA MLA Signatory

CERTYFIKAT AKREDYTACJI
LABORATORIUM BADAWCZEGO
ACCREDITATION CERTIFICATE OF TESTING LABORATORY
Nr AB 822

Potwierdza się, że: / This is to confirm that:
**POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA
I PRODUCENTÓW MLEKA**
ul. Żurawia 22, 00-515 Warszawa
LABORATORIUM W PARZNIEWIE
ul. Przyszłości 1, 05-804 Pruszków

spełnia wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02
meets requirements of the PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 standard

Akredytowana działalność jest określona w Zakresie Akredytacji Nr AB 822
Accredited activity is defined in the Scope of Accreditation No AB 822

Akredytacja pozostaje w mocy pod warunkiem przestrzegania
wymagań jednostki akredytującej określonych w kontrakcie Nr AB 822
This accreditation remains in force provided the Laboratory observes
the requirements of Accreditation Body defined in the Contract No AB 822

Akredytacji udzielono dnia 23.08.2007 r.
Accreditation was granted on 23.08.2007

  **DYREKTOR
POLSKIEGO CENTRUM AKREDYTACJI**

LUCYNA OLBORSKA

Warszawa, dnia 30 maja 2019 roku

Certyfikat ISAG

Międzynarodowe Stowarzyszenie Genetyki Zwierząt (ISAG) specjalizuje się w badaniach w dziedzinach: immunogenetyki, genetyki biochemicznej i genetyki molekularnej. Wspiera wymianę pomysłów badawczych oraz raz na dwa lata organizuje międzylaboratoryjne porównawcze ring testy, oparte na mikrosatelitach i SNP.

Ocena jakości pracy laboratorium jest bardzo trudnym zadaniem, szczególnie w sytuacji, kiedy nie istnieje alternatywna metoda badawcza dla danej cechy (jak np. w wypadku badań DNA). Udział w testach biegłości, dla zlokalizowanych na całym świecie i uczestniczących w nich laboratoriów, pozwala uwiarygodnić wyniki prowadzonych analiz pokrewieństwa, poprzez ciągłe doskonalenie jakości pomiarów. Testy międzylaboratoryjne polegają na porównywaniu, przez niezależną jednostkę, wyników badań identycznych próbek

przeprowadzonych przez laboratoria, a następnie ocenie pomiarów. W efekcie przeprowadzany jest proces standaryzacji, tj. ujednolicenia nomenklatury alleli, warunkujących unikatowy profil DNA w danym układzie mikrosatelitarnym. W konsekwencji oznacza to, że ustalone profile DNA w jednym laboratorium mogą być skutecznie porównywane z wynikami otrzymanymi w innej placówce. Laboratorium Genetyki Bydła w Parzniewie uczestniczy w międzynarodowych testach porównawczych w zakresie badania pochodzenia metodą analizy SNP u bydła regularnie od 2019 roku. W panelu testowym 2022–23, poza naszym, wzięły udział jeszcze 43 laboratoria z całego świata. Z satysfakcją informujemy, że trzeci raz z rzędu ukończyliśmy go z najwyższą możliwą oceną, co stawia nas w jednym szeregu z najlepszymi laboratoriami genetycznymi na świecie.

Certificate of Participation

This is to certify that ISAG Institutional Member
Polish Federation of Cattle Breeders and Dairy Farmers
Parzniew, Mazowieckie, POLAND

has participated in the
2022-2023 International Bovine (*Bos taurus*) SNP DNA Typing Comparison Test
 with the following result:

Absolute genotyping accuracy rank: 1
 Total number of participating labs: 43

Absolute genotyping Accuracy	
Rank	% Labs
1: 100% – 98%	81.4
2: 97.9% – 95%	11.6
3: 94.9% – 90%	2.3
4: 89.9% – 80%	0
5: Below 80%	4.7

 President: Dr. Clare Gill

 Secretary: Dr. Sofia Mikko

ISAG is a scientific society that provides a forum for the exchange of information, methods and materials between members and for standardization of genotyping nomenclature. ISAG is not involved in the accreditation of service genotyping laboratories or institutions and ISAG does not regard participation in its Comparison Tests as indicating that a laboratory is internationally accredited. This certificate reflects the laboratory performance in the specific comparison test.

Kontrola urzędowa KCHZ

Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie, z upoważnienia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, prowadzi kontrolę prawidłowości prowadzenia ksiąg hodowlanych, oceny wartości użytkowej i oceny genetycznej oraz hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, a także sposobu wykorzystania środków pochodzących z dotacji budżetowych przyznanych podmiotom realizującym zadania w zakresie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej.

W 2023 roku PFHBiPM przeszła kontrolę nadzwyczajną w zakresie rzetelności rozliczenia zadań finansowanych z budżetu państwa oraz prawidłowości realizacji programów hodowlanych w obsza-

rze prowadzenia oceny wartości użytkowej i ksiąg hodowlanych bydła ras mlecznych. Kontrola miała charakter kompleksowy i wielowątkowy.

Z przyjemnością informujemy, że KCHZ w Warszawie w protokole pokontrolnym deklaruje, że: „w wyniku kontroli prawidłowości realizacji programów hodowlanych w zakresie prowadzenia oceny wartości użytkowej i ksiąg hodowlanych bydła ras polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej oraz simentalskiej nie stwierdzono uchybień”. Kontrolujący nie dopatrzyli się także żadnych uchybień w dysponowaniu przez PFHBiPM środkami z dotacji budżetowych udzielonych w 2022 roku.

Kontrola wewnętrzna PFHBiPM

W PFHBiPM prowadzimy system kontroli wewnętrznych, jako stały monitoring jakości naszej pracy. Zadaniem takiej kontroli jest ocena, czy wszystkie procesy działają prawidłowo, efektywnie i zgodnie z naszymi procedurami oraz normami ICAR, a także czy są dostosowane do aktualnych potrzeb PFHBiPM.

Prawidłowo zaplanowany, szczegółowo opisany w procedurach i wytycznych oraz umiejętnie wdrożony system pracy jest warunkiem do sprawnego funkcjonowania naszej organizacji.

Efektywnie wspiera nie tylko procesy odpowiedzialne za realizację usług, ale skutecznie określa zasady współpracy, przepływu informacji oraz monitorowania działań w ramach PFHBiPM.

W Dziale Oceny wprowadzony jest system kontroli wewnętrznej poprzez nadzór usług zootechnicznych w obszarach:

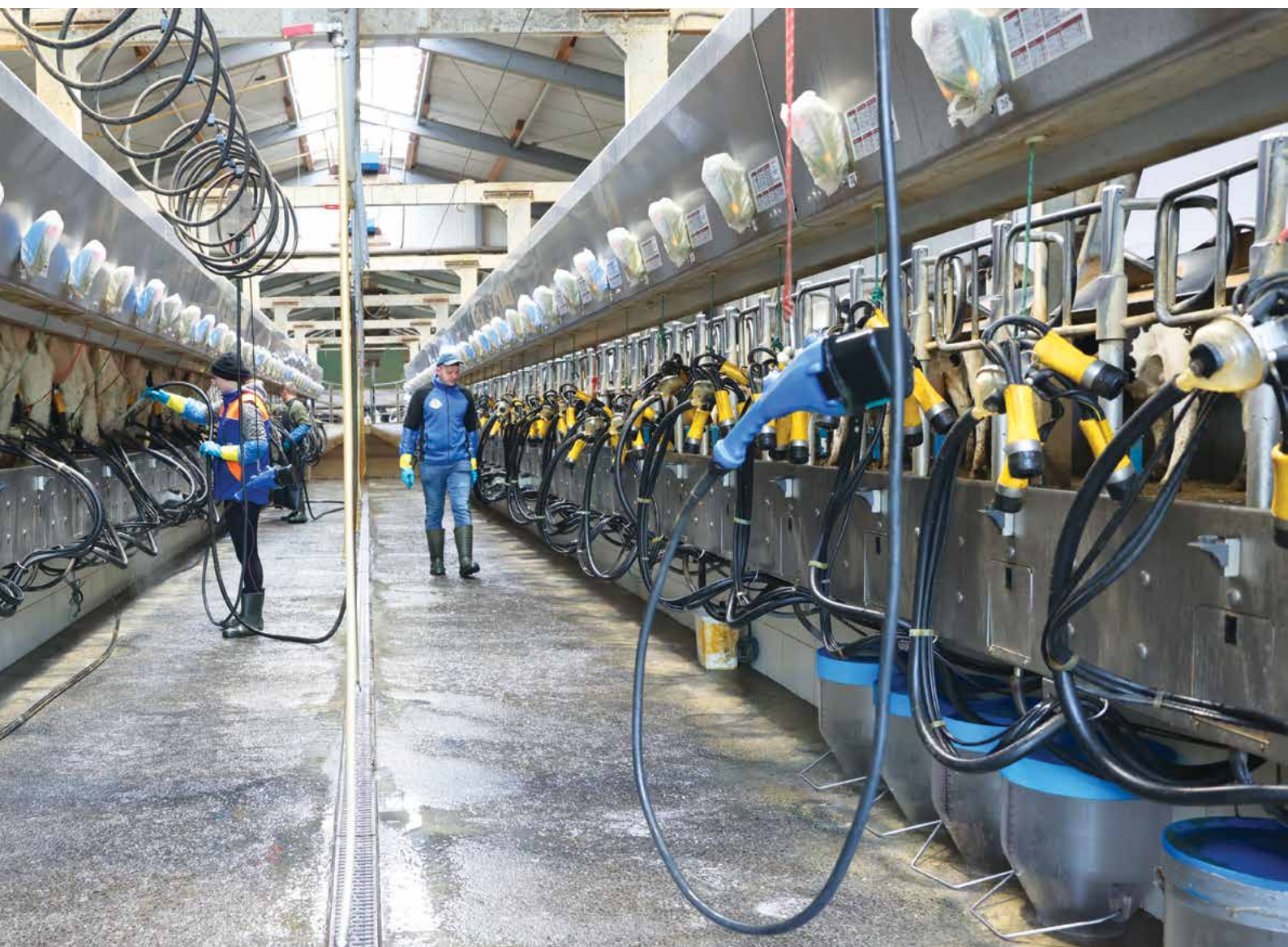
- skuteczność i efektywność realizacji zadań;
- wiarygodność wyników oceny w kontekście prowadzenia próbnych dojów;
- zgodność z obowiązującymi w PFHBiPM procedurami i regulacjami.

W celu bardziej efektywnego nadzoru nad jakością oceny liczba audytowanych obór wzrasta, dominują kontrole standardów wykonywania usług z zakresu oceny. W 2023 roku przeprowadziliśmy:

Ocena wartości użytkowej w zakresie cech produkcji mleka

Usługa polegająca na kompleksowym monitoringu stada bydła mlecznego i skutecznej analizie dostępnych danych. W efekcie hodowca otrzymuje informacje niezbędne do profesjonalnego zarządzania stadem, planowania bezpiecznych działań optymalizujących produkcję i obniżających związane z nią koszty, co w dalszej perspektywie wpływa zauważalnie na poprawę wyników utrzymywanych zwierząt.

Ocena to wsparcie w obszarze:

- produkcji mleka;
- rozrodu;
- zdrowia zwierząt;
- cech funkcjonalnych.

17 642

obory

807 719

krów przeciętnie

2023 rok w ocenie:

7 390 549 306 kg

roczna produkcja mleka

co stanowi

48%

krajowej produkcji
mleka surowego

około

55%

skupowanego
surowca

9 150 kg

mleko

688 kg

tłuszcz + białko

374 kg

tłuszcz

4,08%

314 kg

białko

3,43%

Wydajność mleczna - przeciętnie

6 601 kg/szt.

krów mleczne nieoceniane*

7 596 kg/szt.

krów mleczne w Polsce*

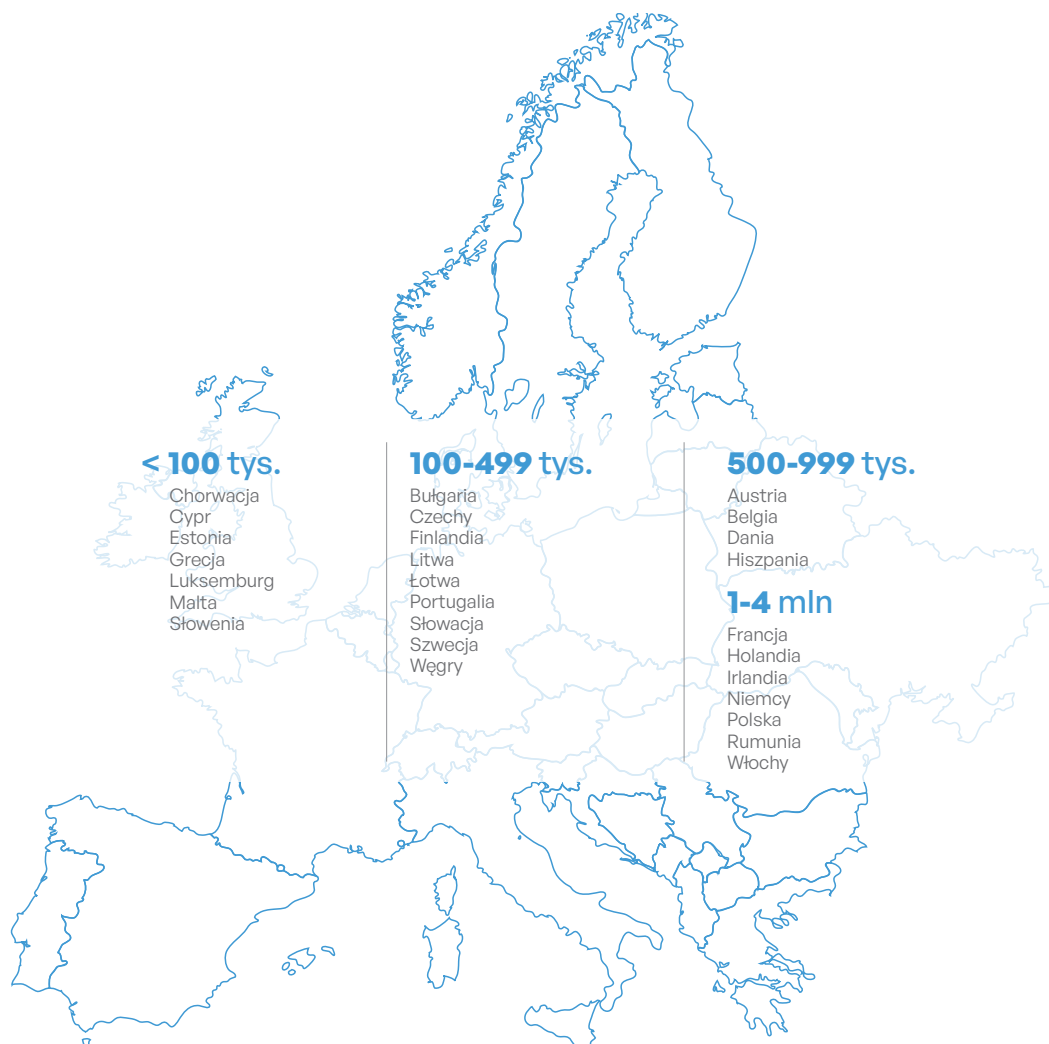
*Wyliczenia własne PFHBiPM na podstawie danych GUS.

Część analityczna

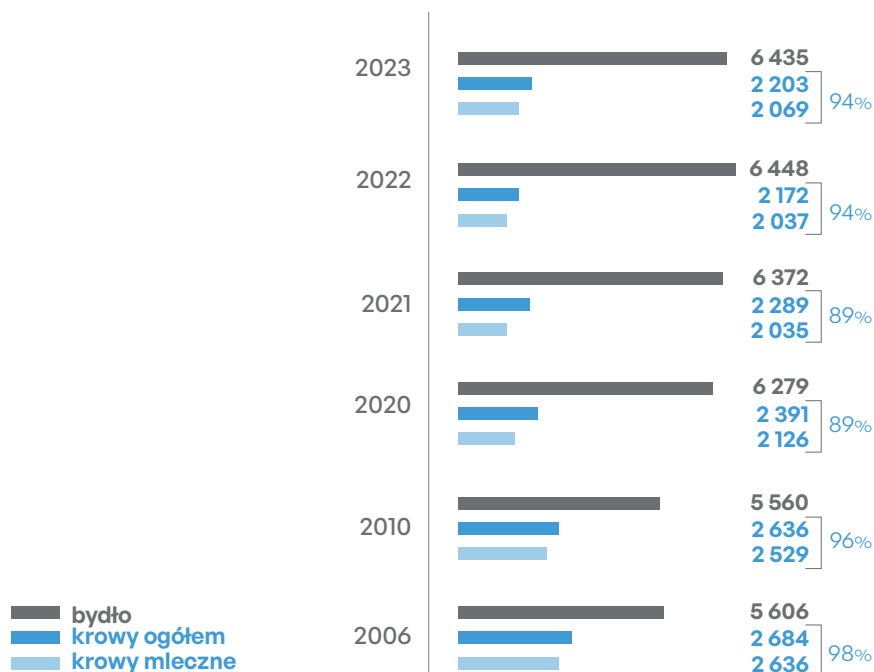
Specjaliści Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB potwierdzają prognozy utrzymującego się spadku pogłowia krów mlecznych w UE. Szacuje się, że w 2024 roku tendencja ta nie ulegnie zmianie. W stosunku do stanu zarejestrowanego w grudniu 2022 roku na przestrzeni całego 2023 roku odnotowano wzrost o 1,57% pogłowia krów łącznie (2 203 940 szt.), a w tej populacji również krów użytkowanych mlecznie o 1,5% do poziomu 2 068 755 szt.

Eksperci wskazują, że to Polska, zaraz po Niemczech i Francji, zajmuje trzecie miejsce wśród krajów UE pod względem liczebności stada krów mlecznych. Fakt ten przekłada się na 10% udział naszego kraju w unijnym pogłowie krów mlecznych.

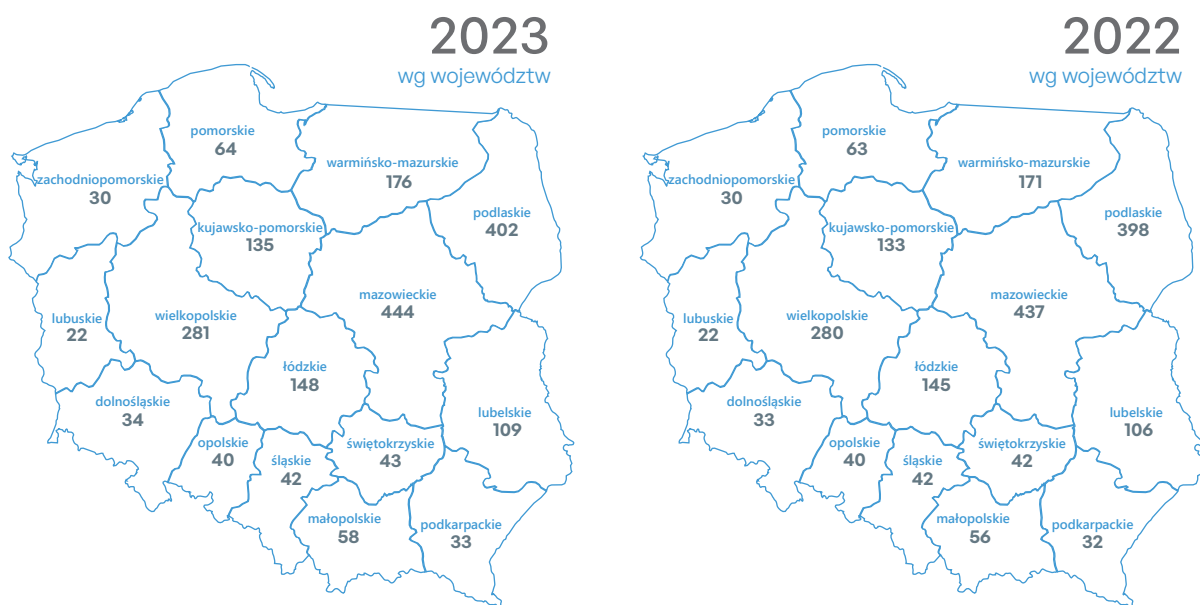
Pogłowie masowe krów mlecznych w UE-27 (tys. szt.) wg IERiGŻ-PIB

Pogłowie (w tys. sztuk) w Polsce ze wskazaniem udziału krów mlecznych w pogłowie krów ogółem (%), tendencja na przestrzeni lat

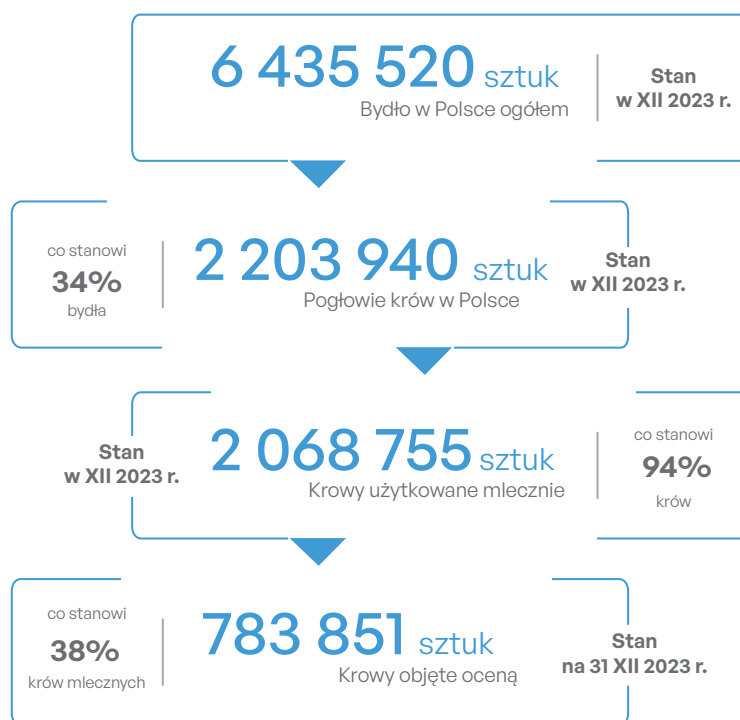

Pogłowie (w tys. sztuk) w Polsce ze wskazaniem udziału krów mlecznych w pogłowie krów ogółem (%), tendencja na przestrzeni lat

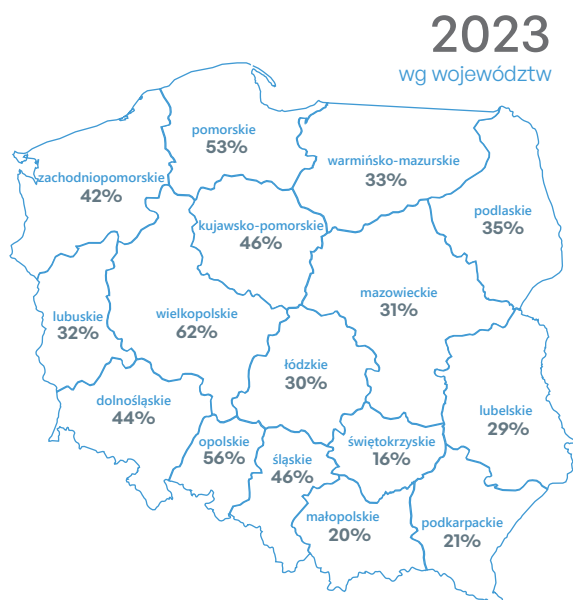
Według informacji GUS „Pogłowie bydła według stanu w grudniu 2023 r.” w stosunku do 2022 r. wzrost pogłowia masowego krów mlecznych odnotowano na terenie dwóch województw charakteryzujących się małym udziałem produkcji mleka, tj. podkarpackiego i małopolskiego (o 4%), oraz wyspecjalizowanego w chowie bydła mlecznego - warminsko-mazurskiego (o 3%).

Pogłowie krów w Polsce – podsumowanie tendencja na przestrzeni lat

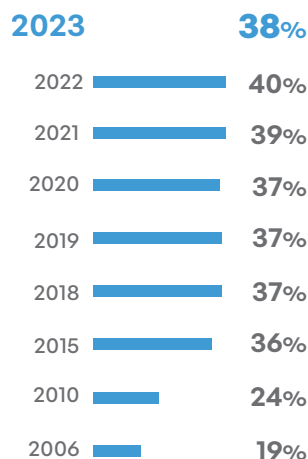

Według stanu na koniec grudnia 2023 roku blisko 38% krajowego pogłowia krów mlecznych stanowiły krowy hodowców i producentów korzystających z usługi oceny wartości użytkowej.

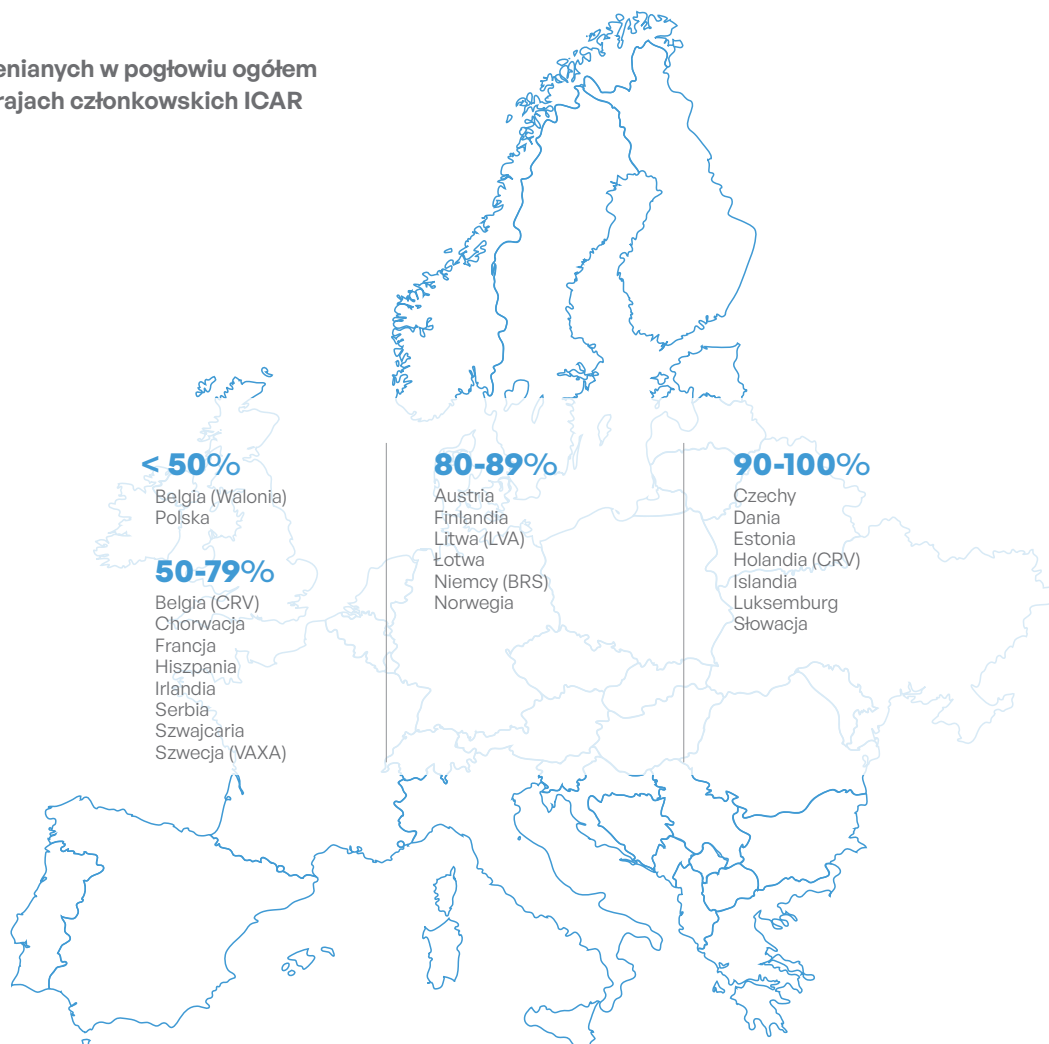
Udział krów ocenianych w pogłowie krów mlecznych ogółem, stan w grudniu

W układzie terytorialnym od lat największy udział krów ocenianych w pogłowie krów mlecznych ogółem odnotowywany na terenie województw: wielkopolskiego (62%), opolskiego (56%) i pomorskiego (53%). Natomiast najniższe objęcie populacji masowej usługami z zakresu oceny wartości użytkowej obserwowane jest w województwie świętokrzyskim (16%). Szczegółowe dane nt. struktury oceny wg. stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku oraz udziału populacji aktywnej w pogłowie masowym krów mlecznych prezentuje tabela nr 11.

Udział krów ocenianych w pogłowie ogółem w wybranych krajach członkowskich ICAR

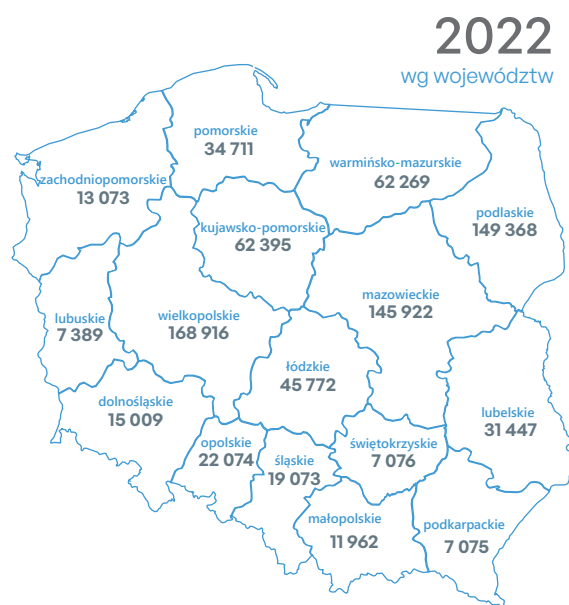
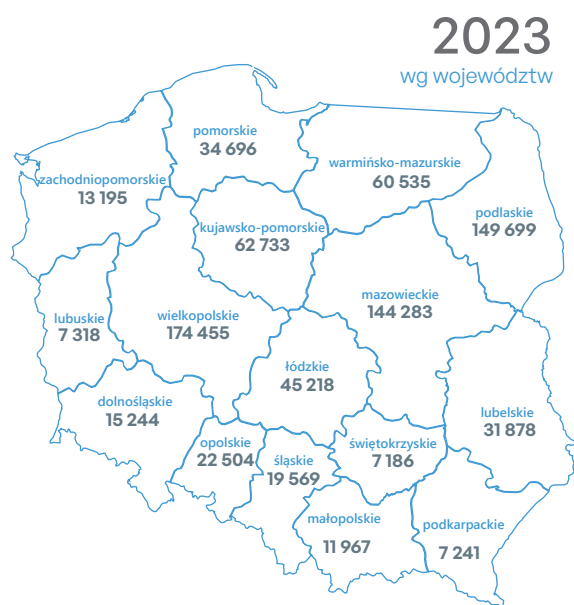
W 2023 roku populacja aktywna wynosiła 807 719 krów przeciętnie, co w skali roku daje wzrost o ponad 4 tys. zwierząt (o 0,5%).

Krowy oceniane mlecznie – przeciętnie

2023	807 719 szt.
2022	803 530 szt.
2021	793 536 szt.
2020	797 423 szt.
2019	820 653 szt.
2018	813 901 szt.
2015	753 613 szt.
2010	598 402 szt.
2006	520 666 szt.

Krajowa produkcja mleka charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem regionalnym. W układzie terytorialnym najwięcej krów ocenianych mlecznie w 2023 roku znajduje się na terenie województw specjalizujących się w produkcji surowca dla przemysłu mleczarskiego, tj. wielkopolskiego (174 455 szt.), podlaskiego (149 699 szt.) i mazowieckiego (144 283 szt.). Na przestrzeni roku największy wzrost liczby w strukturze krów ocenianych notowano na ternie województwa wielkopolskiego (o 3,3% i 5 539 szt.), natomiast istotny spadek zarejestrowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 2,8%, 1 734 szt.) i mazowieckim (o 1,1%, 1 639 szt.).

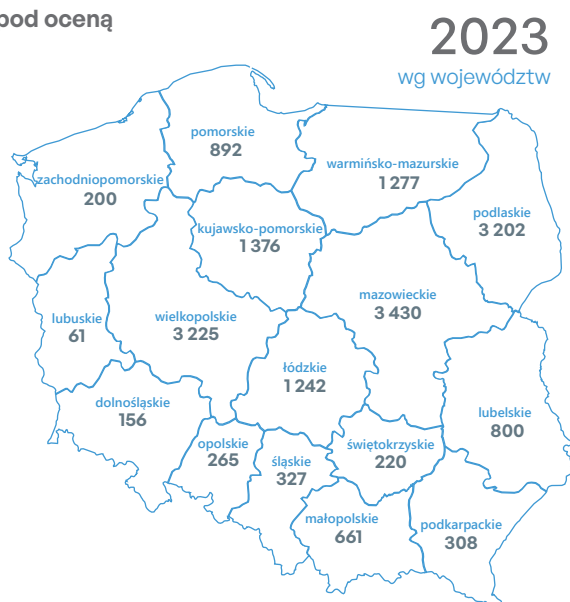
Krowy oceniane mlecznie – przeciętnie, tendencja w latach

Ekspert oceniają, że 2023 rok był kolejnym, trudnym dla producentów mleka. Hodowcy dalej borykają się z wysokimi kosztami produkcji, niskimi cenami surowca w skupie, niedoborem pasz objętościowych w niektórych regionach kraju, ale też brakiem następców i chętnych do kontynuacji prowadzenia gospodarstw rolnych. IERiGŻ podaje, że w 2023 roku postępował proces restrukturyzacji gospodarstw rolnych utrzymujących krowy. Z chowu bydła mlecznego rezygnowano zarówno ze względów ekonomicznych, jak i społecznych. Ubywają gospodarstwa charakteryzujące się niską produktywnością lub w efekcie zmiany profilu produkcji.

W całym 2023 roku z usług w zakresie oceny wartości użytkowej korzystały 17 642 obory, tj. ponad 400 (o 2,6%) podmiotów mniej niż w 2022 roku, szczegóły w tabeli nr 2.

Obory pod oceną

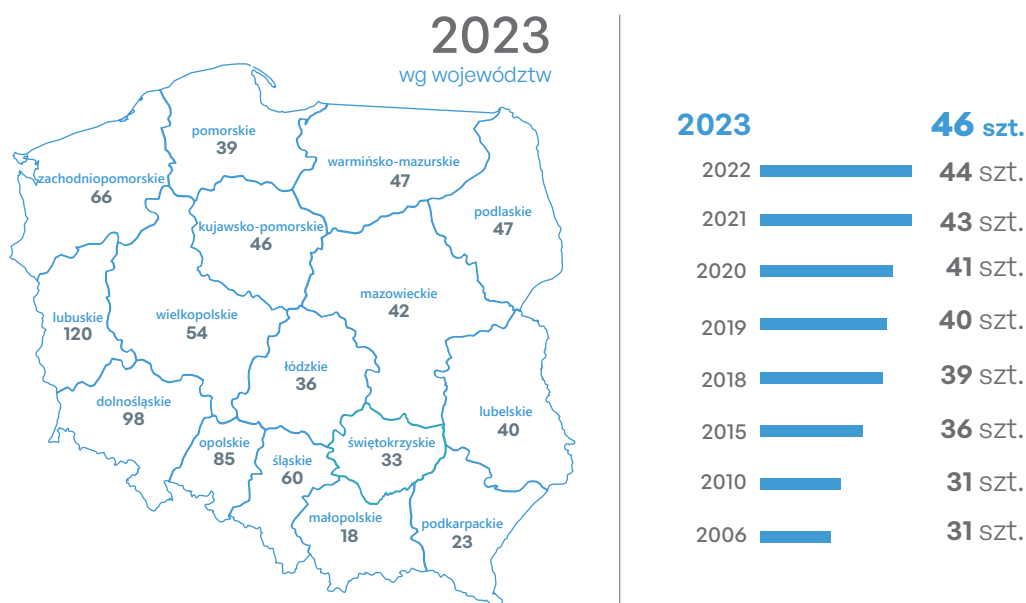
2023**17 642**

2022	18 066
2021	18 559
2020	19 641
2019	20 644
2018	20 896
2015	20 969
2010	19 323
2006	18 046

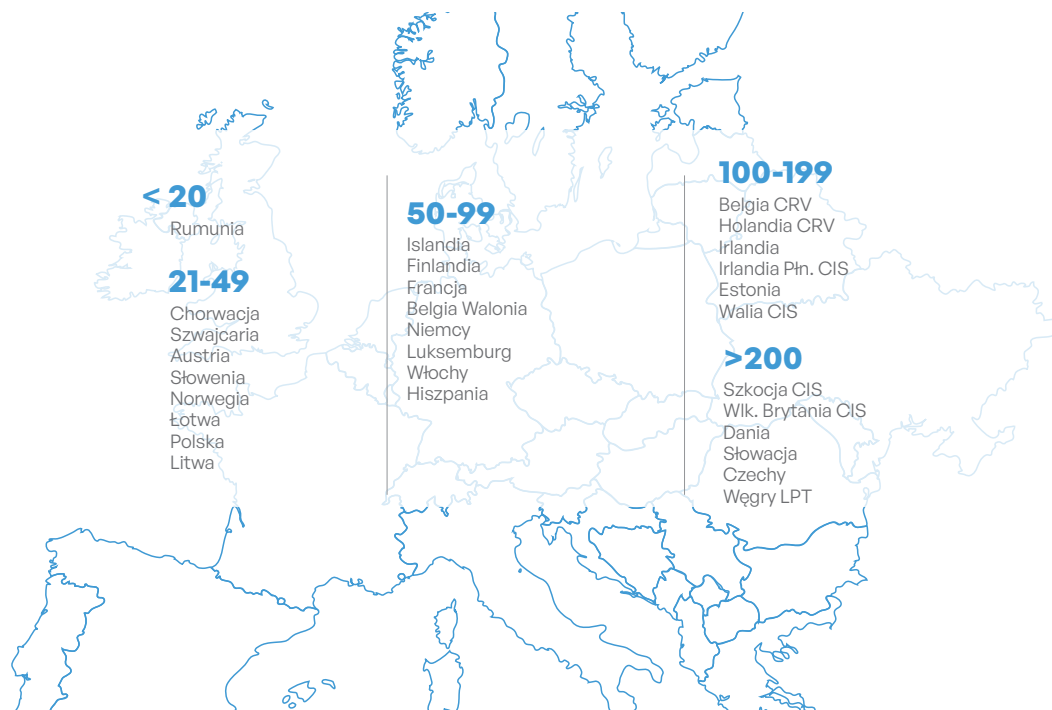
GUS podaje, że w grudniu 2023 roku aż 64% stad mlecznych w Polsce liczyło do 9 krów, a zaledwie 3% stad oszacowano na obsadę powyżej 50 sztuk. Niezmiennie, w przypadku obór oceniających, największa liczebność stada odnotowywana jest na obszarze województw zachodniej i północnej Polski, tj. w lubuskim (120 szt.), dolnośląskim (98 szt.), opolskim (85 szt.) i zachodniopomorskim (66 szt.) – szczegóły w tabeli nr 2.

Przeciętne stado objęte usługami z zakresu oceny, z roku na rok rośnie, w 2023 roku liczyło 46 sztuk (wzrost o 1,3% w stosunku do 2022 r.)

Obory pod oceną – przeciętna wielkość

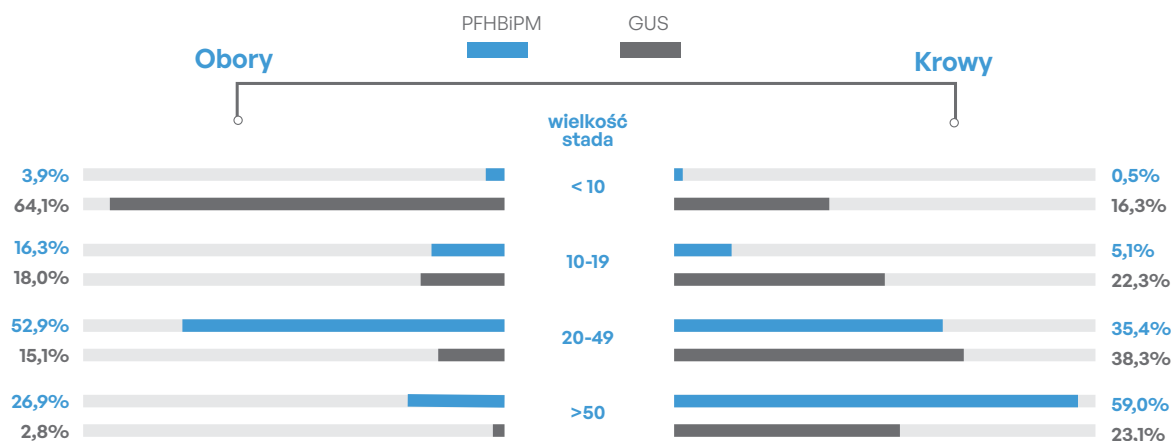
Przeciętna wielkość stada pod oceną w wybranych krajach członkowskich ICAR

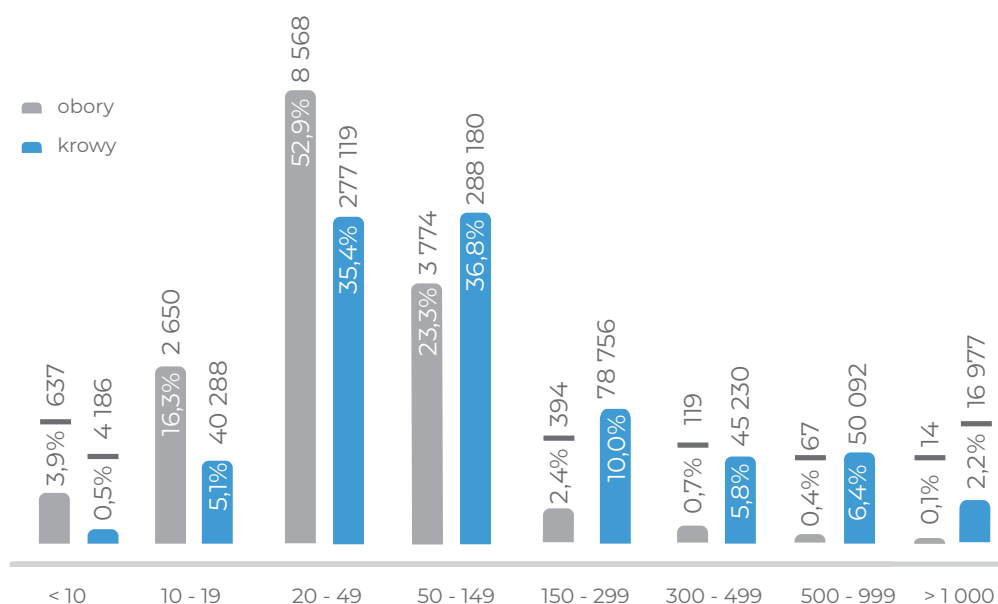
W strukturze obór ocenianych odnotowano w 2023 roku zmniejszenie pogłowia i obór w przedziale liczebnym od 1 do 150 sztuk. Jednocześnie obserwowane jest pozytywne zjawisko postępującej z roku na rok koncentracji chowu i specjalizacji produkcji w dużych gospodarstwach rolnych. W przypadku populacji masowej efektywność kształtowania konkurencyjności poprzez skalę chowu bydła mlecznego nie jest tak wyraźna jak w przypadku obór ocenianych. Szczegółowe dane nt. struktury chowu krów ocenianych mlecznie w tabelach nr 12 i 13.

Obecnie 59% populacji ocenianej utrzymywane jest w oborach powyżej 50 sztuk.

Skala chowu krów mlecznych w Polsce

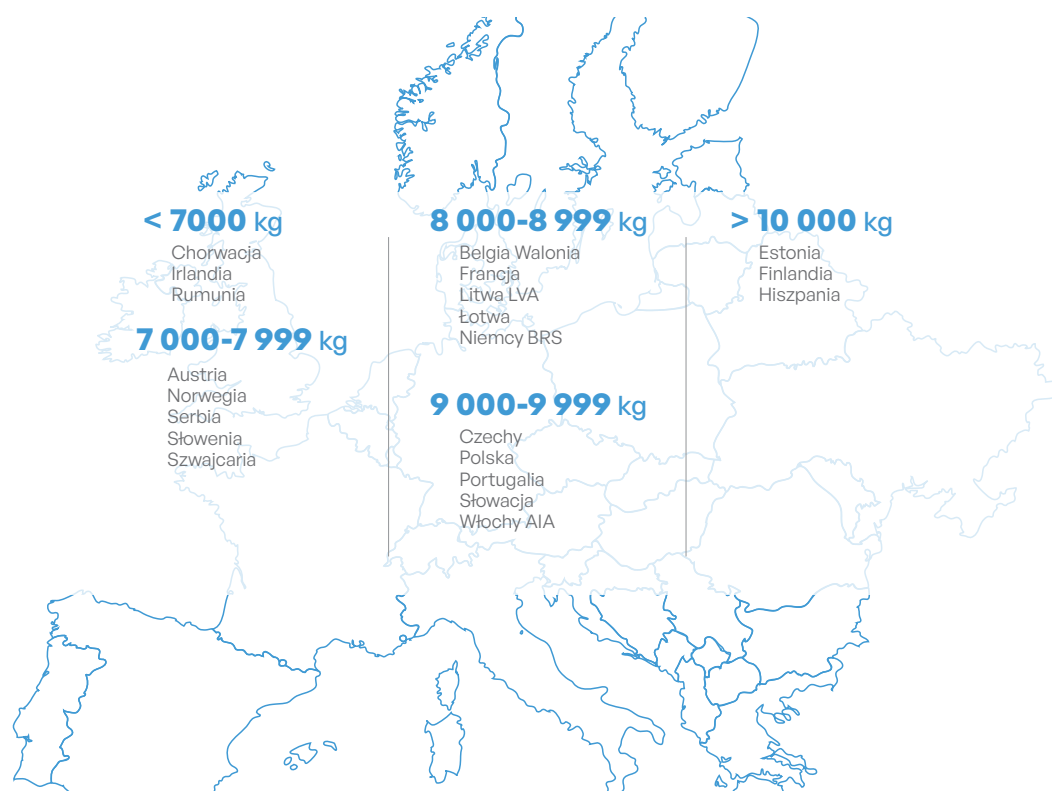
Szczegółowa struktura stad i pogłowia ocenianego wg skali chowu, stan na koniec grudnia 2023 r.

Krajowi eksperci rynkowi podają, że spadek pogłowia krów mlecznych rekompensuje rosnąca wydajność mleczna zwierząt. IERiGŻ szacuje, że przeciętna wydajność od krowy w UE wynosi w 2023 roku 7 710 kg mleka dla porównania wstępny szacunek GUS odnośnie średniej wydajności krajowych krów użytkowanych mlecznie kształtuje się na poziomie 7 380 litrów, tj. 7 596 kg.

Należy jednak pamiętać, że na taki wynik mleczności zapracowały również zwierzęta ze stad prowadzących ocenę wartości użytkowej. Szacuje się, że w 2023 roku przeciętna produktywność krów mlecznych w gospodarstwach niekorzystających z usług PFHBiPM wynosi 6 601 kg mleka od sztuki.

Wydajność mleczna w laktacji 305-dniowej w wybranych krajach członkowskich ICAR

W 2023 roku przeciętna produktywność krów ocenianych wyniosła 9 150 kg mleka od sztuki, co w stosunku do 2022 roku daje wzrost mleczności o 113 kg (o 1,2%).

Doskonalenie genetyczne bydła, działania w kierunku optymalnego zbilansowania dawki pokarmowej i lepszego wykorzystania paszy przez zwierzęta, poprawa warunków środowiskowych, profilaktyka zdrowia, dbałość o parametry rozrodu, genotypowanie i odpowiedzialna selekcja to m.in. elementy przemysłowej hodowli z precyzyjnie określonymi celami rozwojowymi. W gospodarstwach korzystających z oceny wartości użytkowej, które mają stały dostęp do narzędzi optymalizujących efektywność produkcji, obserwowany jest stały wzrost wydajności mlecznej utrzymywanych zwierząt.

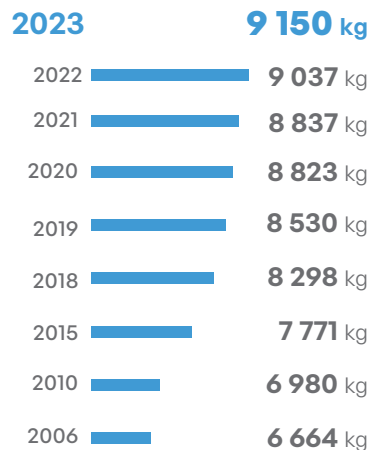
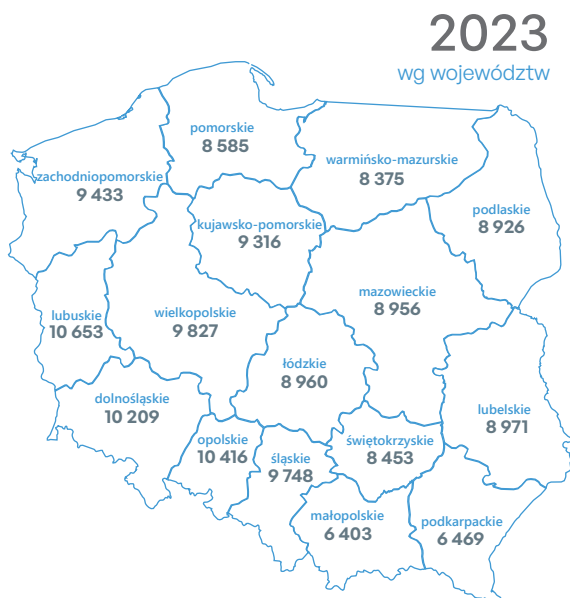
Produkcyjność krów ocenianych w 2023 roku – przeciętnie dla populacji

W układzie terytorialnym największy wzrost, w porównaniu z wynikiem zarejestrowanym w 2022 roku, przeciętnej wydajności mlecznej krów ocenianych odnotowano na terenie województw: lubuskiego (o 5,4%, 550 kg), dolnośląskiego (o 2,2%, 216 kg) i łódzkiego (o 2,2%, 191 kg). Natomiast spadek mleczności krów zarejestrowano jedynie w populacji krów ocenianych na terenie województwa zachodniopomorskiego (o 1,4%, 134 kg) – szczegóły w tabeli nr 2.

Możliwości produkcyjne krów pod kontrolą użytkowości modelowo prezentuje najlepsza w Polsce obora – należąca do Macieja Pohla z Krotoszyna w woj. wielkopolskim. Hodowca, ze stada liczącego 123 krowy mleczne, uzyskał w 2023 roku przeciętną wydajność od sztuki na poziomie 18 044 kg mleka.

Krowy oceniane – przeciętna wydajność mleczna

W 2023 roku w 9 063 oborach ocenianych uzyskano wzrost przeciętnej wydajności mlecznej, to 51,5 % wszystkich podmiotów objętych usługą PFHBiPM.

29,5% obór,
tj. **5 202**
podmioty
poprawiły wyniki
o 500 kg mleka

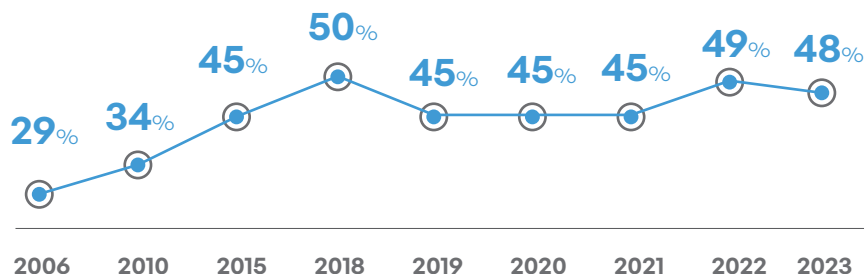
15,0% obór,
tj. **2 638**
podmiotów
poprawiło wyniki
o 501-1 000 kg mleka

7,0% obór,
tj. **1 223**
podmioty
poprawiły wyniki
o ponad 1 000 kg mleka

W 2023 roku łączna produkcja mleka od krów ocenianych osiągnęła wynik **7 390 549 306 kg mleka**, co w stosunku do 2022 roku daje wzrost na poziomie 1,8%.

Można szacować, że udział krów ocenianych w krajowej produkcji mleka może wynosić około 48%.

Udział krów ocenianych w krajowej produkcji mleka – tendencja w latach

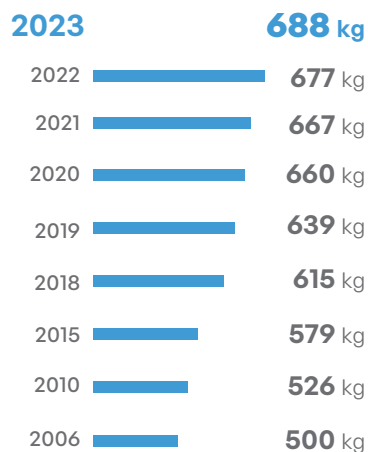
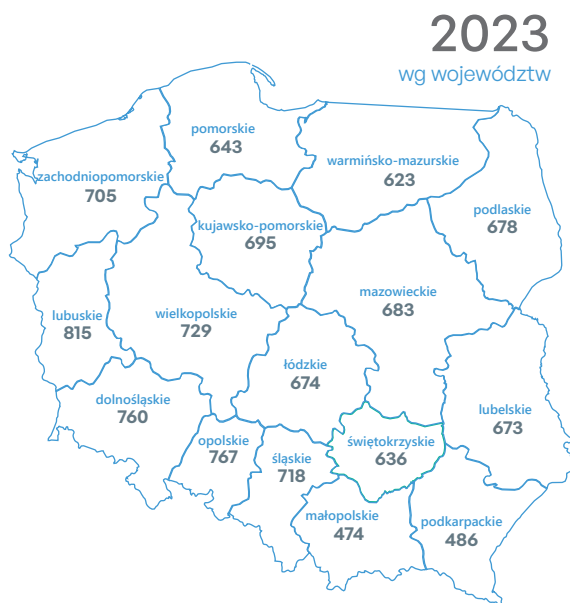

Populacja aktywna zamknęła 2023 rok nie tylko wzrostem wydajności mlecznej, ale również korzystną zdolnością produkcyjną istotnych parametrów mleka.

W 2023 r. wydajność w zakresie sumy kilogramów tłuszczu i białka wyniosła 688 kg od sztuki.

W stosunku do 2022 roku, poziom produkcyjności suchej masy wzrósł o 11 kg (1,6%) – to ważny parametr wskazujący na pracę hodowlaną w populacji ocenianej w kierunku dbałości o skład mleka, bez ponoszenia konsekwencji związanych ze zmniejszeniem produkcji surowca mlecznego. W stosunku do wyników z 2022 roku największy wzrost dla przeciętnej wydajności tłuszcz+białko odnotowano na terenie województw: lubuskiego (o 5,4%, 44 kg) i dolnośląskiego (o 3,0%, 23 kg) szczegóły w tabeli nr 2. Podobnie jak w przypadku wydajności mlecznej, najwyższy w 2023 roku wynik 619 sumy kilogramów tłuszczu i białka od krowy przeciętnie uzyskał Maciej Pohl z Krotoszyna w woj. wielkopolskim.

Krowy oceniane – przeciętna wydajność dla sumy tłuszczu + białka

W 2023 roku w 7 534 oborach ocenianych uzyskano wzrost przeciętnej wydajności sumy kilogramów tłuszczu i białka, to 53% wszystkich podmiotów objętych usługą PFHBiPM.

9% obór,
tj. **1 578**
podmiotów
poprawiło wyniki
o 10 kg t+b

9% obór,
tj. **1 569**
podmiotów
poprawiło wyniki
o 11-20 kg t+b

15% obór,
tj. **2 581**
podmiotów
poprawiło wyniki
o 21-40 kg t+b

9% obór,
tj. **1 673**
podmiotów
poprawiło wyniki
o 41-60 kg t+b

8% obór,
tj. **1 460**
podmiotów
poprawiło wyniki
o 61-100 kg t+b

3% obór,
tj. **491**
podmiotów
poprawiło wyniki
powyżej 100 kg t+b

Produkcyjność krów ocenianych w 2023 roku – wg formy własności

Sektor publiczny

w tym przykładowo
KOWR 27 439 szt.

w tym przykładowo
IZ-PIB 2 769 szt.

Sektor prywatny

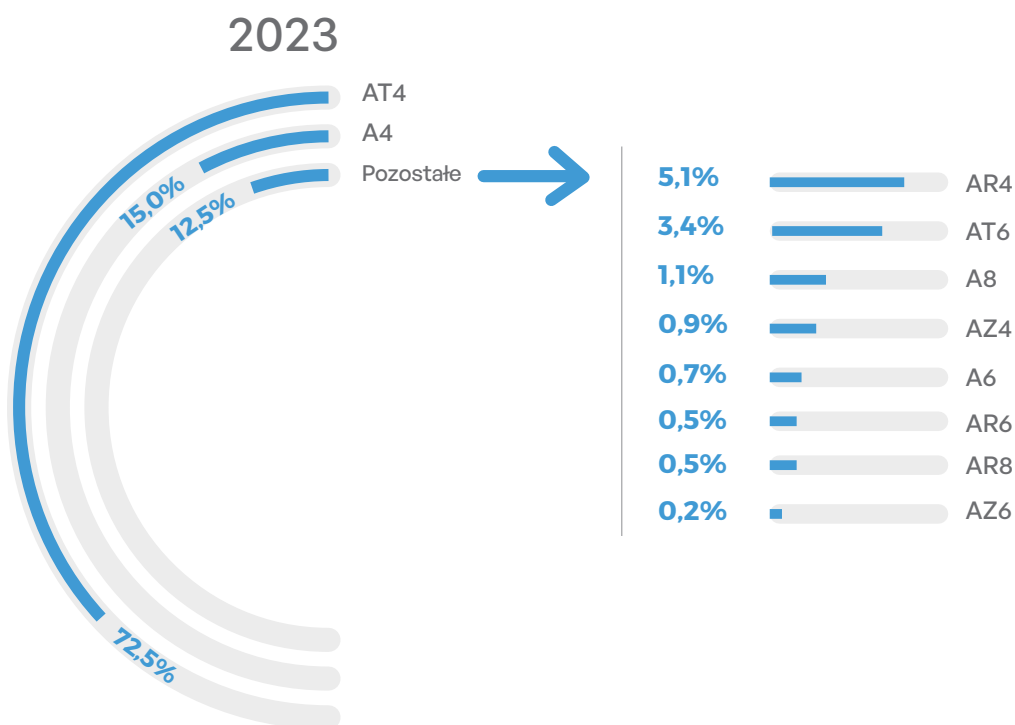
w tym przykładowo
Rolnicy indywidualni 684 203 szt. **Spółki prywatne krajowe 40 931 szt.**

W Polsce najpopularniejszą metodą oceny wartości użytkowej w zakresie cech produkcji mleka pozostaje metoda A, gdzie próbne udoje oraz dokumentacja prowadzone są przez upoważnionego pracownika PFHBiPM. W styczniu 2024 roku wprowadzono do stosowania również metodę B, gdzie za prowadzenie próbnych dojów oraz zbieranie informacji odpowiada sam hodowca, a nie zootechnik oceny PFHBiPM. W ramach obu metod hodowcy mają do wyboru kilkanaście wariantów sposobu realizacji usług, tj. pobierania próbek mleka.

Wybór metody oceny to autonomiczne zlecenie hodowcy, jednakże kilka czynników może mieć na nie istotny wpływ, tj.: system udojowy w oborze, sposób pozyskiwania danych, sprzęt pomiarowy wykorzystywany przy realizacji usługi oraz – decydujące – częstotliwość próbnych dojów i liczba prób pobieranych w ciągu doby. Świadczenie usługi, pobieranie prób, zbieranie i gromadzenie danych, analizowanie ich i dostarczanie raportów zwrotnych hodowcom odbywa się zgodnie z metodami Wytycznych ICAR.

Struktura rasowa krów mlecznych pod oceną – przeciętnie

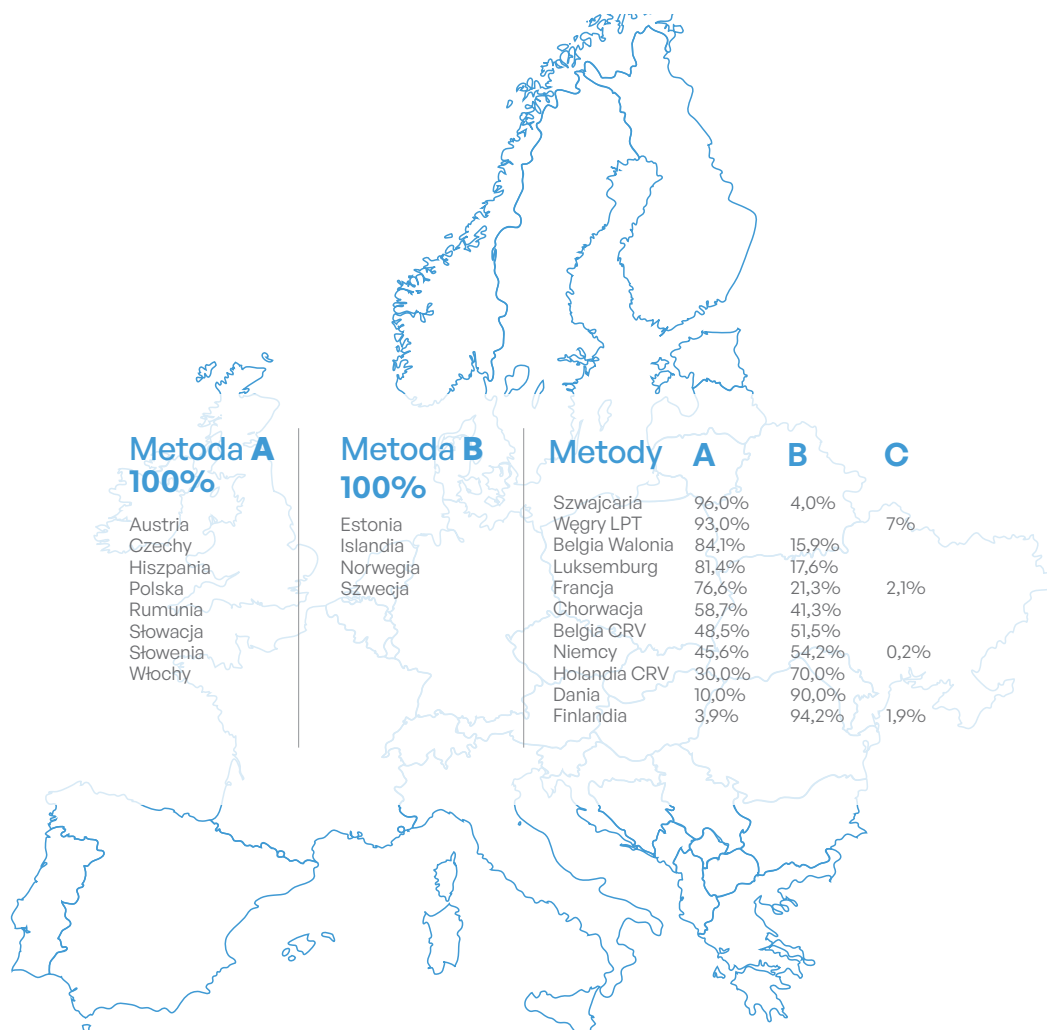
Od lat niezmiennie największym zainteresowaniem hodowców pod oceną cieszą się usługi realizowane metodą AT4 (72% pogłowia ocenianego i 84% stad), która przy korzystnych opłatach cenikowych gwarantuje stały, comiesięczny dostęp do indywidualnych wyników stada. Jednocześnie w grupie tej zarejestrowano największy w stosunku do stanu na 2022 rok ubytek podmiotów ocenianych (o 473 stada) i spadek pogłowia (o 6 898 krów).

Podobna sytuacja miała miejsce w drugiej z najpopularniejszych metod – A4, gdzie również odnotowano tendencję rezygnacji hodowców usług w zakresie oceny. W strukturze oceny, w porównaniu ze stanem z 2022 roku, zarejestrowano ubyście 116 obór i 3 909 krów. Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2023 roku wzrost popularności usług z zakresu oceny obserwowany jest w metodach AR4 (o 78 obór i 8 087 krów), AT6 (o 112 obór i 3 466 krów).

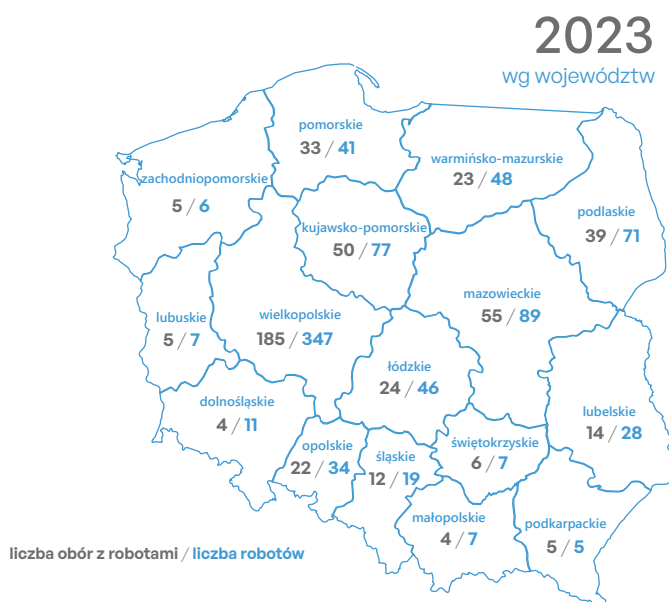
Krowy oceniane – produktywność wg metod oceny – przeciętnie w 2023 roku

	AT 4	A 4	AR 4	AT 6	A 8	AZ 4	A 6	AR 6	AR 8	AZ 6
Krowy	585 669 szt.	121 326 szt.	40 863 szt.	27 772 szt.	9 211 szt.	7 320 szt.	5 512 szt.	4 417 szt.	4 224 szt.	1 407 szt.
Stada	14 891	1 298	413	617	299	15	21	45	37	6
Mleko	8 716 kg	10 607 kg	10 396 kg	8 367 kg	8 602 kg	12 322 kg	12 460 kg	10 217 kg	9 895 kg	12 039 kg
Tłuszcz + białko	660 kg	781 kg	769 kg	628 kg	642 kg	893 kg	936 kg	754 kg	734 kg	944 kg

Metody oceny w wybranych krajach członkowskich ICAR

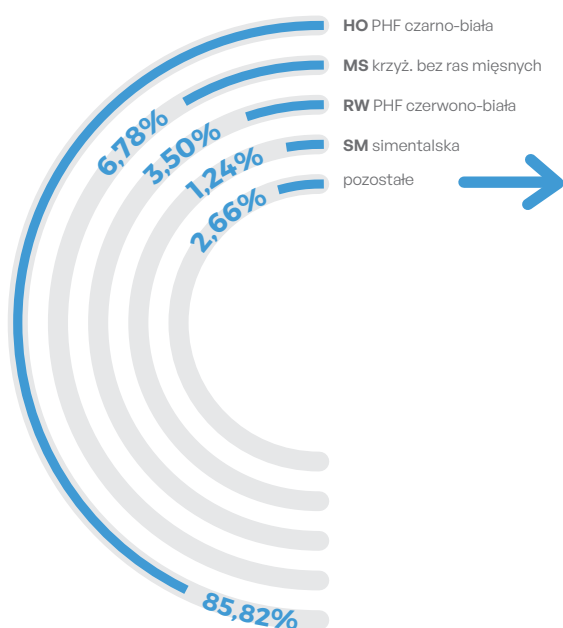
Roboty udojowe w Polsce

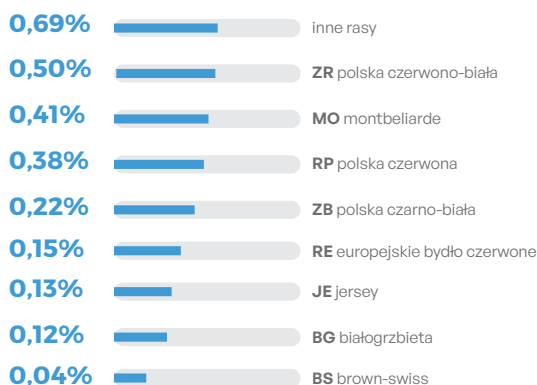
Na preferencje hodowców odnośnie chowu i hodowli konkretnej rasy wpływa wiele czynników, które prowadzą do wyboru jednych, a odrzucenia innych zwierząt. Poza wydajnością mleczną istotne jest wiele innych parametrów, takich jak: zdolność zwierząt do adaptacji w realnych warunkach środowiskowych i żywieniowych, czas użytkowania, długowieczność i tempo brakowania krów, właściwości zdrowotne i technologiczne mleka oraz płodność i łatwość wycieleń.

W Polsce do najważniejszych ras bydła mlecznego należą wysokowydajna polska holsztyńsko-fryzyjska dwóch odmian barwnych oraz simentaliska. Pozostałe rasy stanowią już mniejszy odsetek całej populacji bydła mlecznego w ocenie użytkowości.

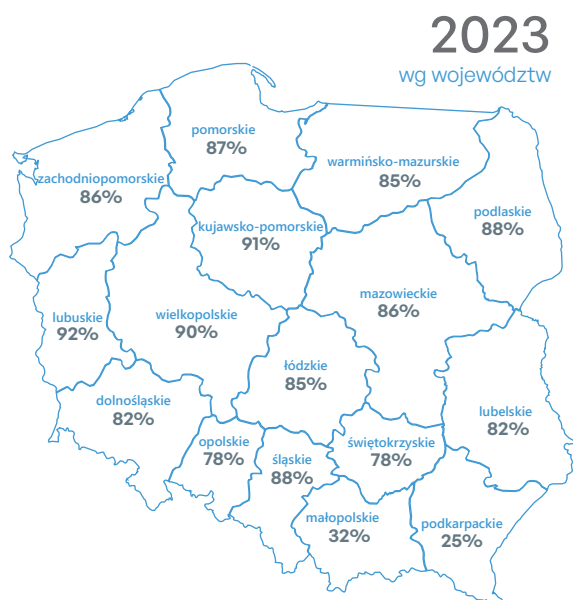
Struktura rasowa krów mlecznych pod oceną – przeciętnie

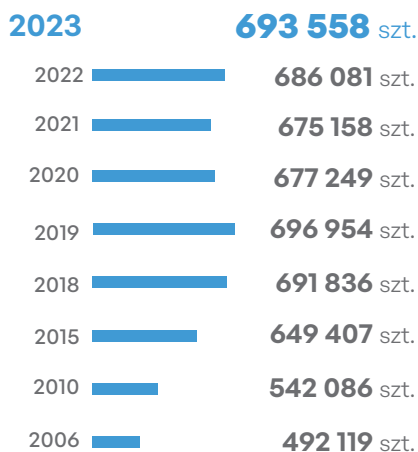
2023

Udział krów rasy PHF odmiany czarno-białej w pogłowie ocenianym

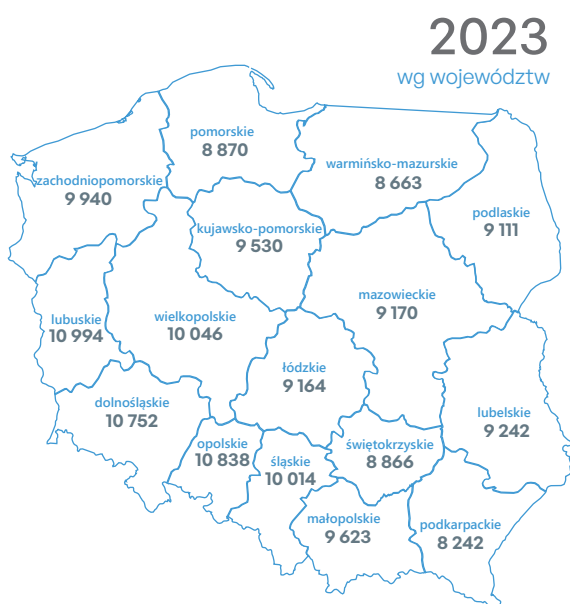
Pogłowie oceniane krów
rasy PHF odmiany czarno-białej

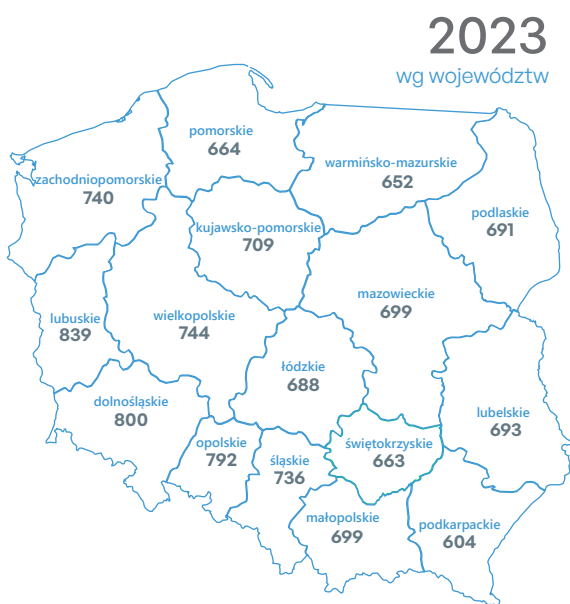
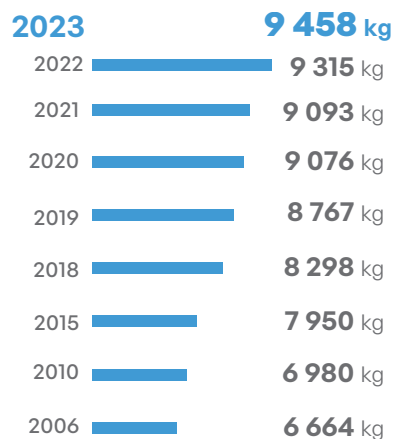
Skład mleka zależy przede wszystkim od potencjału genetycznego krów, rasy, odmiany, cech osobniczych. Wydajność mleczna oraz poziom składników pokarmowych w mleku należą do cech ilościowych. Różnice pomiędzy rasami są widoczne w zakresie przeciętnej wydajności mleka i jego składników.

W Polsce, ze względu na ogromny potencjał genetyczny odnośnie wydajności mlecznej, najbardziej powszechną rasą użytkowaną w kierunku mlecznym jest polska holsztyńsko-fryzyjska odmiany czarno-białej (9 458 kg mleka od sztuki w 2023 r.).

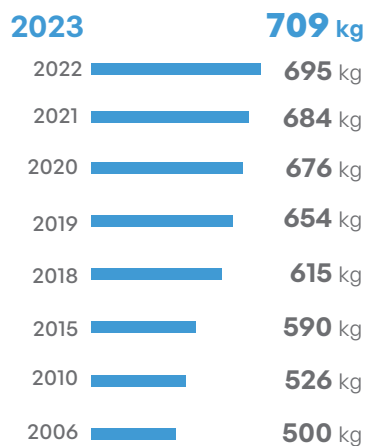
Krowy oceniane – produktywność krów rasy PHF odmiany czarno-białej

kg mleka

kg tłuszcz + białko

Krowy oceniane – produkcyjność wg ras – przeciętnie

porównanie +/- 2022 r.

	stan obór	stan krów	mleko kg	tłuszcz kg	tłuszcz %	białko kg	białko %	tt+bi kg
PHF czarno-biała	16 750	693 557,8	9 458	385	4,07	324	3,43	709
	-459	7 477,3	143	8,0	0,02	6	0,02	14
PHF czerwono-biała	9 298	28 326,0	8 418	351	4,16	289	3,44	640
	-186	-681,90	142,00	5,00	-0,01	4	0,00	9
Simentalska	2 189	9 985,6	6 696	280	4,19	232	3,47	512
	-50	-80,4	84	3	0,01	3	0,00	6
Polska czerwona	347	3 079,3	3 345	143	4,26	113	3,37	256
	14	87,8	-216	-10	-0,03	-8	-0,03	-18
Jersey	358	1 082,0	6 495	329	5,07	250	3,84	579
	5	93,5	-85	-3	0,02	-1	0,03	-4
Montbeliarde	903	3 329,7	8 183	333	4,07	287	3,51	620
	-41	-138,8	-63	-1	0,02	-2	0,00	-3
Białogrzbieta	124	996,8	3 922	160	4,07	131	3,33	291
	7	135,1	-182	-7	-0,01	-5	0,01	-12
Polska czerwono-biała	392	4 059,3	4 223	175	4,14	138	3,27	313
	-8	-187,0	-178	-7	0,01	-7	-0,02	-14
Polska czarno-biała	188	1 811,7	4 544	189	4,16	151	3,33	340
	-21	-55,4	-168	-9	-0,04	-7	-0,01	-16
Brown swiss	165	344,1	7 156	307	4,29	254	3,55	561
	2	-19,5	14	-8	-0,11	1	0,00	-7
Krzyżówki bez mięsnych	12 789	54 801,4	7804	328	4,21	270	3,46	598
	-593	-2784,3	94	3	0	4	0,01	7

Komórki somatyczne (LKS) w produkowanym mleku to podstawa zdrowego funkcjonowania wymienia. Dlatego ocena wartości użytkowej jest niezastąpionym narzędziem przy działaniach wspierających zarządzanie jakością mleka i zdrowotnością wymienia. Dzięki systematycie w monitoringu liczby komórek somatycznych w mleku krów w stadzie i kompetentnej analizie dostępnych danych, można sprawnie rozpoznać nowo występujące stany podkliniczne mastitis, obserwować czy zapalenie się nasila, czy też ustępuje. Dane z oceny umożliwiają ocenę skuteczności leczenia weterynaryjnego, wskazują na potrzebę wprowadzenia programów naprawczych lub profilaktyki mastitis.

Wymagania wynikające z uregulowań prawnych narzucają producentom mleka utrzymywanie liczby komórek somatycznych do 400 tys./ml. Wartość ta jest jednak zbyt wysoka i nie pozwala na efektywną produkcję mleka. Dopiero wartości niższe niż 200 tys./ml powodują, że produkcja mleczna jest na dobrym poziomie.

W 2023 roku 66% krów ocenianych produkowało mleko najwyższej jakości!

66%

krów z poziomem komórek somatycznych <200 tys./ml
+ 3 pkt.% do 2022 r.

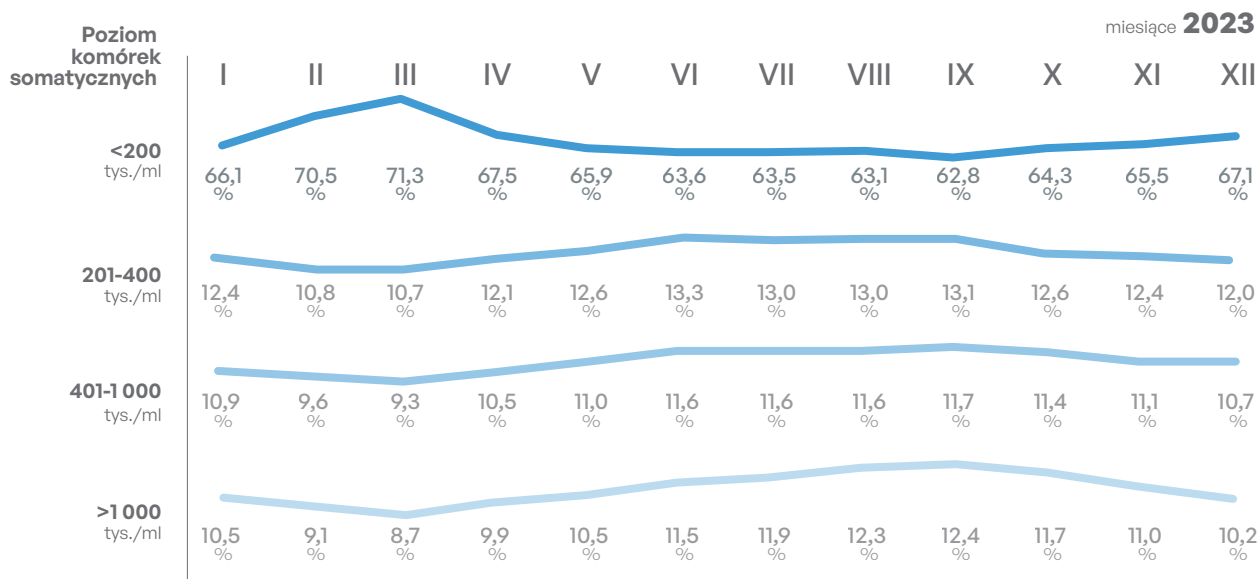
12%

krów z poziomem komórek somatycznych 201-400 tys./ml
- 1 pkt.% do 2022 r.

22%

krów z poziomem komórek somatycznych >400 tys./ml
- 2 pkt.% do 2022 r.

Struktura krów ocenianych wg poziomu komórek somatycznych w mleku
– szacunkowo na przestrzeni 2023 roku.

Silny związek pomiędzy cyklem produkcyjnym a reprodukcyjnym u krów mlecznych powoduje, że dbałość o właściwe wskaźniki rozrodu nabiera istotnego znaczenia w ekonomicznym podejściu do nowoczesnej hodowli i korzystnej produkcji mleka. Wskaźniki efektywności rozrodu dają przecież ostatecznie liczbową odpowiedź, czy przebiega on prawidłowo i nad jakimi jego elementami warto jeszcze popracować. Realnym wsparciem

w prawidłowym zarządzaniu rozrodem są usługi z zakresu oceny, poprzez stały monitoring i analizę wszystkich elementów odpowiadających za reprodukcję w stadzie. Prowadząc rutynowy nadzór wyników stada oraz dbając o dobrostan zwierząt, można efektywnie kontrolować parametry zdrowia, rozrodu i żywienia, a tym samym eliminować lub minimalizować nieprawidłowości, które mogą w nim występować.

Krowy oceniane – użytkowość rozplodowa – przeciętnie

W stadach populacji aktywnej trwa praca nad doskonaleniem użytkowości rozplodowej, dlatego wyraźnie obserwowany jest pozytywny kierunek zmian podstawowych wskaźników rozrodu krów. Praca hodowców nad optymalnym wykorzystaniem potencjału utrzymywanych zwierząt,

poprzez dbałość o genetykę, prawidłowość dawek pokarmowych i status zdrowotny stada, ale też właściwe warunki środowiskowo-higieniczne w oborze, ma swoje odzwierciedlenie również w parametrach rozrodu za 2023 rok.

Wybrane parametry płodnościowe krów ocenianych w 2023 roku – wg formy własności

Sektor publiczny

wiek 1. wycielenia	okr. międzywycieleniowy	okr. międzyciążowy	okr. ciąży	okr. zaszuszenia
740 dni	395 dni	115 dni	277 dni	58 dni

w tym przykładowo KOWR		
wiek 1. wycielenia	okr. międzywycieleniowy	
730 dni	390 dni	
okr. międzyciążowy	okr. ciąży	okr. zaszuszenia
111 dni	277 dni	58 dni

w tym przykładowo IZ-PIB		
wiek 1. wycielenia	okr. międzywycieleniowy	
787 dni	408 dni	
okr. międzyciążowy	okr. ciąży	okr. zaszuszenia
126 dni	278 dni	55 dni

Sektor prywatny

wiek 1. wycielenia	okr. międzywycieleniowy	okr. międzyciążowy	okr. ciąży	okr. zaszuszenia
803 dni	422 dni	138 dni	278 dni	56 dni

w tym przykładowo Rolnicy indywidualni		
wiek 1. wycielenia	okr. międzywycieleniowy	
811 dni	424 dni	
okr. międzyciążowy	okr. ciąży	okr. zaszuszenia
141 dni	279 dni	56 dni

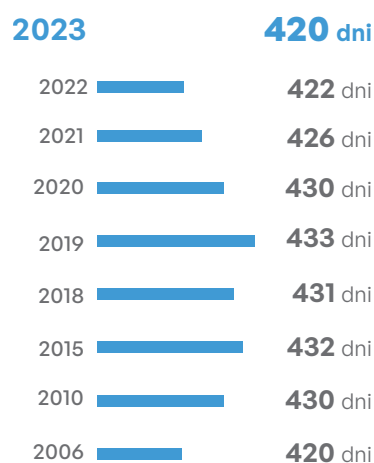
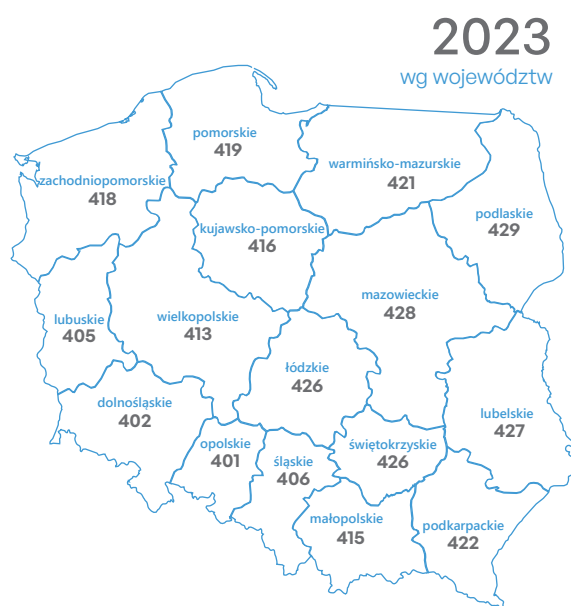
w tym przykładowo Spółki prywatne krajowe		
wiek 1. wycielenia	okr. międzywycieleniowy	
747 dni	397 dni	
okr. międzyciążowy	okr. ciąży	okr. zaszuszenia
118 dni	277 dni	58 dni

Jednym z najważniejszych parametrów świadczących o efektywności rozrodu krów jest okres międzywycieleniowy i ocena jego długości, jako miary cielności i poziomu produkcji mlecznej.

Jednym z najważniejszych parametrów świadczących o efektywności rozrodu krów jest okres międzywycieleniowy i ocena jego długości, jako miary cielności i poziomu produkcji mlecznej. Im dłuższy okres międzywycieleniowy, tym mniejsza opłacalność. Rezultaty, jakie osiągają hodowcy w zakresie rozrodu zależą m. in. od takich parametrów jak: prawidłowe żywienie, organizacja stada, status zdrowotny stada, ale również sam czynnik ludzki, czyli relacja człowiek-zwierzę.

Krowy oceniane mlecznie – okres międzywycieleniowy

Okres międzywycieleniowy – tendencja w rasach

	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023
HO PHF czarno-biała	435	433	435	432	427	422	420
RW PHF czerwono-biała	423	422	426	427	423	420	419
SM simentaliska	409	408	415	413	414	410	411
RP polska czerwona	416	416	424	428	428	417	418
JE jersey	412	415	418	419	414	423	409
MO montbeliarde	420	415	413	416	419	406	409
BG białogrzbieta	399	409	414	407	404	413	408
ZR polska czerwono-biała	408	413	421	422	416	411	411
ZB polska czarno-biała	416	424	435	444	429	436	435
BS brown-swiss	426	431	463	449	457	441	432
SR szwedzka czerwona	431	423	430	423	424		
NR norweska czerwona	390	398	405	416	410	417 RE*	421 RE*

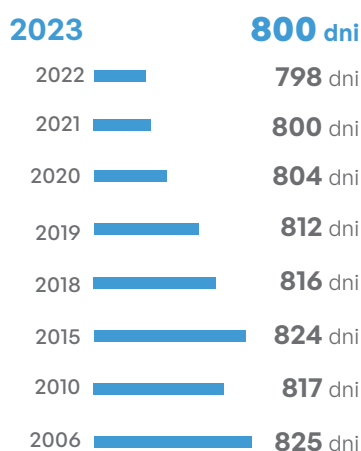
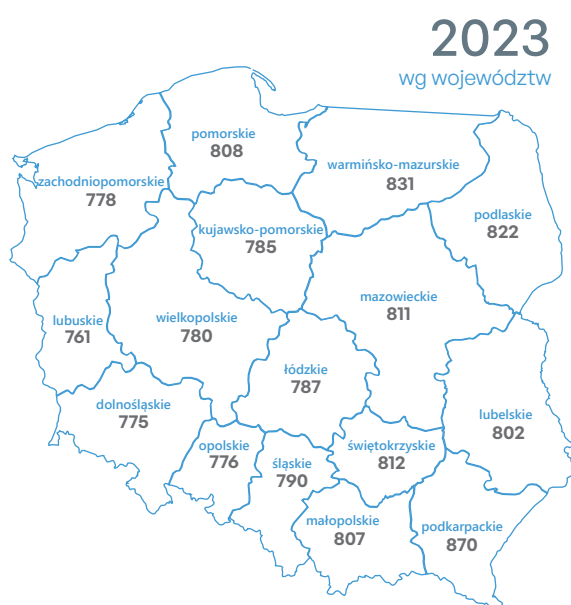
* Rasy SR i NR od 2022 roku prezentowane są jako grupa rasowa RE.

Informacje nt. krów ras: simentaliskiej, polskiej czerwonej i białogrzbieter dotyczą oceny mlecznej, dane z zakresu oceny mięsnej tych ras zawarte są w rozdziale dot. oceny wartości użytkowej w kierunku cech mięsnych.

Wiek 1. wycielenia jest kolejnym ważnym wyznacznikiem wydajności mleka, szczególnie w czasie pierwszej laktacji.

W przypadku tego wskaźnika również obserwowane jest pożądane skrócenie terminu rozpoczęcia użytkowości rozplodowej, a co za tym idzie – wydłużenie produkcji i amortyzacja kosztów odchowu.

Krowy oceniane mlecznie – wiek 1. wycielenia

Wiek 1. wycielenia – tendencja w rasach

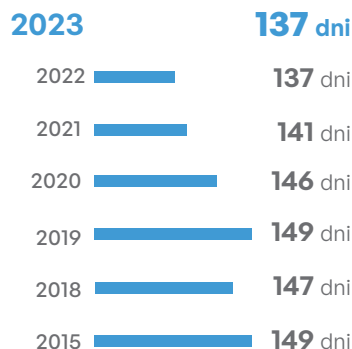
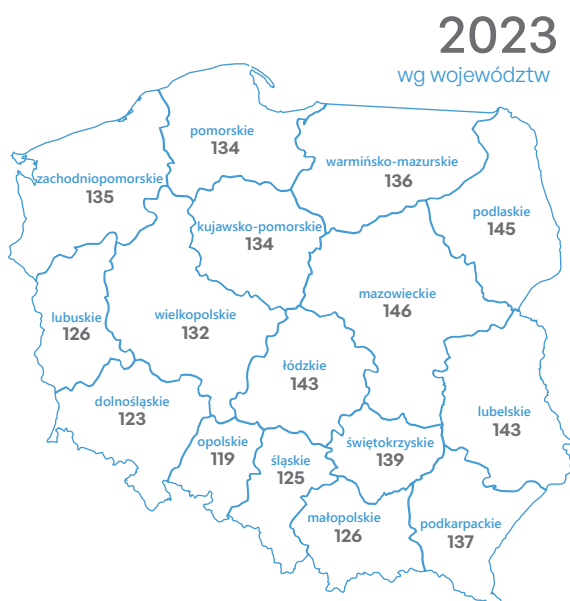
	2015	2018	2019	2020	2021	2022	2023
HO PHF czarno-biała	822	814	809	800	796	792	796
RW PHF czerwono-biała	825	819	815	810	808	814	809
SM simentaliska	867	872	867	861	867	866	879
RP polska czerwona	851	845	857	860	841	844	843
JE jersey	807	802	804	815	795	784	793
MO montbeliarde	888	855	858	849	874	867	877
BG białogrzbieta	875	841	847	889	889	883	861
ZR polska czerwono-biała	840	838	837	839	829	819	839
ZB polska czarno-biała	908	909	933	915	908	925	923
BS brown-swiss	883	886	884	904	852	906	824
SR szwedzka czerwona	822	818	862	805	879		
NR norweska czerwona	780	811	830	794	798	831 RE*	815 RE*

* Rasy SR i NR od 2022 roku prezentowane są jako gupa rasowa RE.

Okres międzyciążowy to czas pomiędzy zakończeniem porodu a kolejnym zajściem w ciążę.

Parametr niezakłócony żadnym „błędem ludzkim”, wskazuje skuteczność zacielen krow w stadzie. Na przestrzeni ostatnich lat parametr ulega wyraźnemu skracaniu – co pokazuje, że świadomość hodowców w Polsce rośnie i rozród staje się obszarem coraz lepiej zarządzanym.

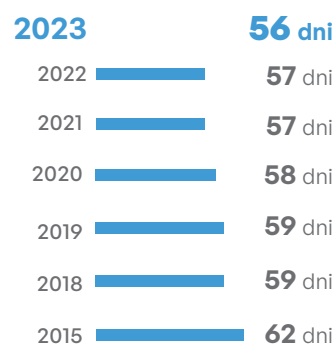
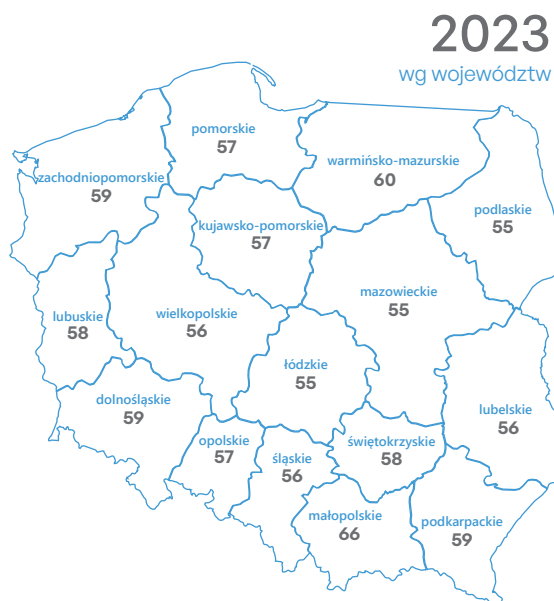
Krowy oceniane mlecznie – okres międzyciążowy

Okres zasuszenia jest czasem, w którym krowy nie produkują mleka.

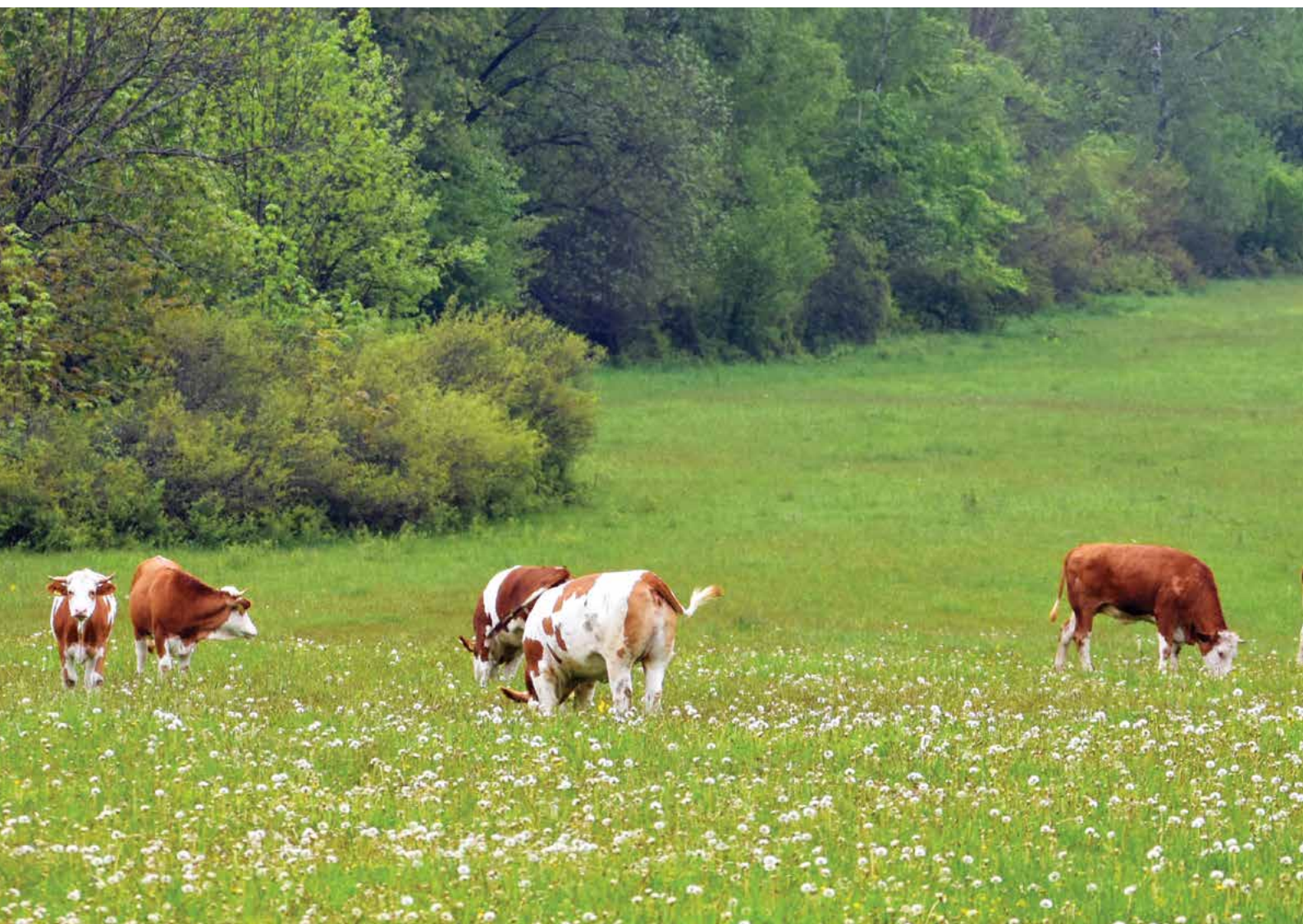
To czas, w którym następuje bardzo szybki przyrost płodu, organizm zwierzęcia przygotowuje się do czekającego go porodu oraz intensywnej produkcji mleka w kolejnej laktacji. Dlatego ważne jest, aby dostarczyć organizmowi niezbędnych składników odżywczych, przede wszystkim białka i włókna oraz witamin i minerałów. Rzutować to będzie na przyszłą laktację, jak również na jakość siary i kondycję zwierzęcia.

Krowy oceniane mlecznie – okres zasuszenia

Ocena wartości użytkowej w zakresie cech produkcji mięsa

Usługa, polegająca na kompleksowym monitoringu stada bydła o wyłącznie mięsnym kierunku użytkowania, bez względu na płeć, przy zaprzestaniu produkcji mleka. Ocena prowadzona jest metodą „C”, zgodnie z zapisami zawartymi w programach hodowlanych dla każdej z tych ras oddzielnie, zatwierdzonymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Większość stad ocenianych w kierunku cech mięsnych objęta jest programem ochrony zasobów genetycznych.

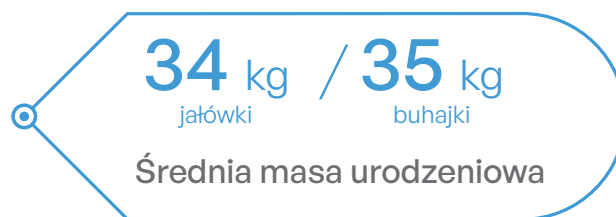
Usługa realizowana metodą „C” polega na tym, że po stronie PFHBiPM jest prowadzenie dokumentacji hodowlanej oraz kontrola stopnia umięśnienia i wykonywanie pomiarów zoometrycznych zwierzęcia. Natomiast hodowca odpowiada za bieżącą rejestrację zdarzeń w stadzie oraz nadzór masy ciała zwierzęcia w wyznaczonych okresach jego życia.

Usługa charakteryzuje zwierzęta w obszarach:

- tempo przyrostu masy ciała w wyznaczonych okresach życia;
- stopień umięśnienia poszczególnych partii ciała;
- ocena użytkowości rozplodowej.

2023 rok w ocenie:

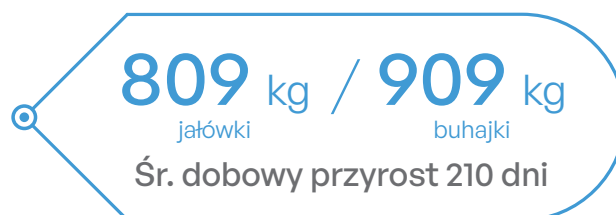
140 obór
2 342 krowy przeciętnie
17 średnia stada

Usługa realizowana metodą oceny „C”

3 rasy w ocenie mięsnej

- polska czerwona
- biało-żółta
- simentaliska

2023

881 dni
Wiek 1. wycielenia

448 dni
Okres międzywycieleniowy

Laboratoria mleka

Na potrzeby hodowców wykonujemy analizy mleka w kierunku:

Oznaczanie składu chemicznego mleka

- tłuszcz
- białko
- kazeina
- laktoza
- sucha masa
- mocznik
- LKS

Identyfikacja zaburzeń metabolicznych (ketoza)

- aceton
- kwas
betahydroksymaśłowy

Planowanie rozrodu

- glikoproteiny
ciążowe (PAG)

Analiza składu mleka

Znajomość parametrów mleka ułatwia ocenę potencjału produkcyjnego krów, w tym kontrolę stanu zdrowia zwierząt i prawidłowości stosowanego w stadzie żywienia. Wszystko to w celu optymalizacji procesów zarządzania stadem, a także wprowadzenia usprawnień i innowacji, dzięki którym pewne obszary produkcji zwierzęcej mogą zostać skutecznie doskonalone.

W 2023 roku wykonaliśmy:

7 627 237

analiz próbek mleka na potrzeby realizacji zadań z zakresu oceny

24 348

analiz próbek mleka na potrzeby klientów zewnętrznych

227 315

analiz próbek mleka na potrzeby badania cielności testem PAG

4

nowoczesne
placówki
laboratoryjne

4

certyfikaty
akredytacji PCA

13

aparatów
do analiz mleka
COMBIFOSS FT+

1

certyfikat
jakości ICAR

4

zestawy analityczne
metody ELISA
do oznaczeń PAG

Laboratoria pasz

Na potrzeby hodowców wykonujemy analizy dla:

6 rodzajów pasz objętościowych

- kiszonka z kukurydzy
- kiszonka z trawy i lucerny
- kiszonka z roślin motylkowych z trawami
- kiszone ziarno kukurydzy
- siano łąkowe
- TMR na bazie kukurydzy

4 rodzajów pasz sypkich

- nasiona zbóż i kukurydzy
- śruta rzepakowa i sojowa
- nasiona roślin strączkowych i słonecznika
- mieszanki ww. nasion i śrut

oraz w kierunku 5 grup parametrów

- podstawowy skład chemiczny (pasze objętościowe, śruty i nasiona)
- frakcje włókna (pasze objętościowe)
- wartość pokarmowa (pasze objętościowe)
- parametry jakości zakiszania (wybrane pasze objętościowe)
- optymalizacja terminy zbioru kukurydzy (sucha masa)

2

niezależne
placówki
laboratoryjne

1

aparat
do analizy pasz
NIRS INFRAXACT

1

aparat
do analizy pasz
NIRS DS. 2500

2

aparaty
do analizy pasz
NIRS DS3

Znajomość jakości i wartości pokarmowej pasz ułatwia racjonalizację żywienia krów, gdyż wyniki analiz dają świadectwo, czy pasza zawiera właściwe składniki w odpowiednich ilościach. Wszystko to pomaga precyzyjnie zbilansować dawkę pokarmową, która ma bezpośredni wpływ na stymulację produkcji mleka o wysokiej jakości (np. na potrzeby przetwórstwa), stan zdrowotny, funkcje rozrodcze oraz okres użytkowania i wydajność życiową zwierząt.

W 2023 roku wykonaliśmy:

14 423

analizy próbek pasz

Laboratorium Genetyki Bydła

Jest jedynym w Polsce laboratorium będącym własnością hodowców, wykonującym usługi genotypowania bydła w celu:

- **szacowania genomowej wartości hodowlanej** dla zwierząt rasy holsztyńsko-fryzyjskiej;

- **kontroli pochodzenia**, na potrzeby weryfikacji rodowodów zwierząt w księgach hodowlanych, a także dla trafności prowadzonej selekcji w stadzie i optymalizacji wyboru rodziców następnego pokolenia;

- **oznaczania 21 szczególnych cech genetycznych:**

8 cech użytkowych

związanych ze składem mleka, kolorem umaszczenia zwierzęcia oraz faktem występowania bezrożności.

Znajomość użytkowych cech genetycznych pozwala na prowadzenie hodowli w wybranym kierunku, np. ukierunkowanie produkcji na mleko zawierające beta-kazeinę A2 lub selekcji stada w kierunku bezrożności.

13 defektów genetycznych

w tym występowanie BLAD, DUMPS, Cytrulinemia, Haplotypy Holsztyńskie, MULE FOOT i inne.

1
certyfikat
jakości ICAR

1
certyfikat
ISAG

1
robot
pipetujący
Flowbot ONE

1
aparat
iScan Illumina
do odczytywania
mikromacierzy

1
system
do izolacji
BNP48 Biobase

mikromacierze Illumina w wersji XT
pozwalające na zbadanie

384 próbek podczas
jednej analizy

mikromacierze Illumina zawierające
ponad

62 tys. sond umożliwiających identyfikację polimorfizmów SNP

Wiedza na temat nosicielstwa wad genetycznych przez bydło pozwala odpowiednio zaplanować kojarzenia zwierząt, a tym samym zatrzymać rozprzestrzenianie się w populacji chorób dziedzicznych autosomalnie, co pozwoli uniknąć strat finansowych.

18 869sztuk zgenotypowanych
w ramach usługi komercyjnej**16 001**sztuk zgenotypowanych
w ramach projektu A2A2**254**analizy zrealizowane
w ramach kontroli ksiągW 2023 roku
wykonaliśmy:**42 263**

analizy

432analizy w celu
kwalifikacji buhajków**5 017**sztuk zgenotypowanych
w ramach projektu
CGen Korekcja***1 005**sztuk zgenotypowanych
w ramach projektu
Rasa SM***685**analiz w ramach
projektów z uczelniami

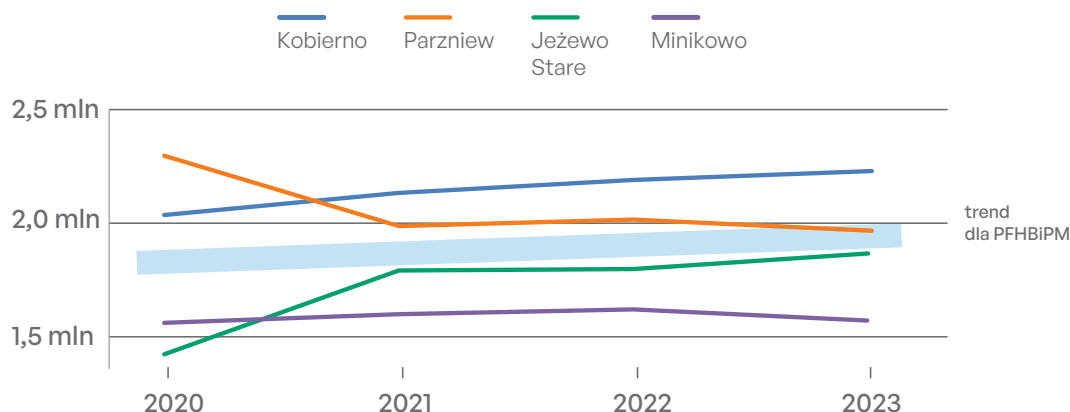
* patrz strona 53-55

Analiza trendów

Mleko

Ilość wykonanych analiz w każdej jednostce laboratoryjnej Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, niezależnie od jej profilu, jest odbiciem trendów obserwowanych w gospodarstwach korzystających z oceny wartości użytkowej bydła.

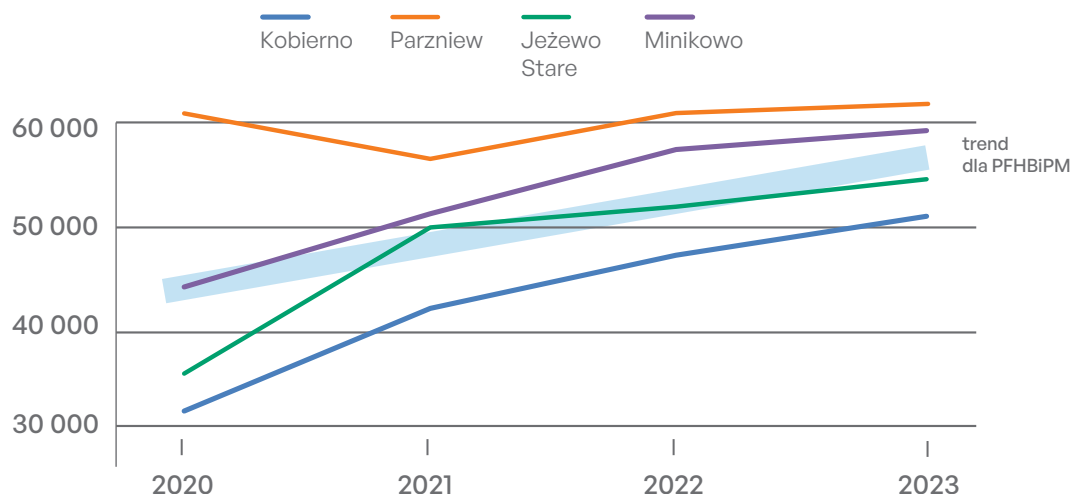
Liczba wykonanych analiz mleka

Testy PAG

Patrząc na liczbę badań pod kątem obecności glikoprotein ciążowych, obserwujemy ponad 25% wzrost wykonanych analiz PAG w laboratoriach PFHBiPM w okresie 2 lat. Trend wzrostowy świadczy o większym zainteresowaniu hodowców monitorowaniem rozrodu za pomocą usług świadczonych przez Federację.

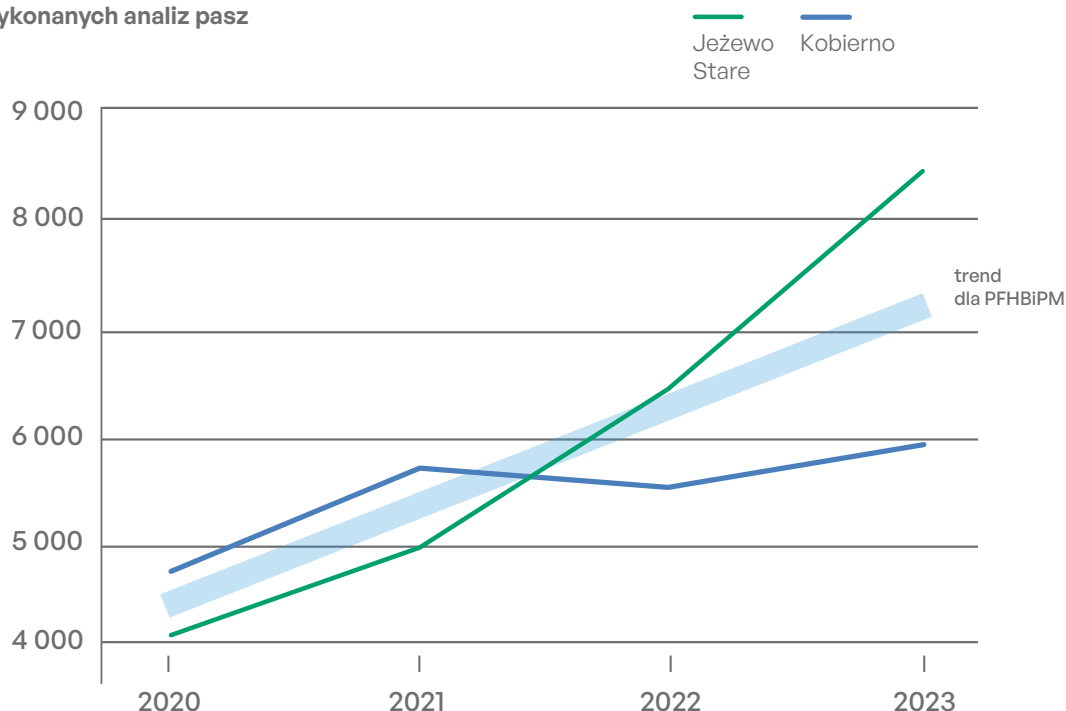
Liczba wykonanych analiz PAG

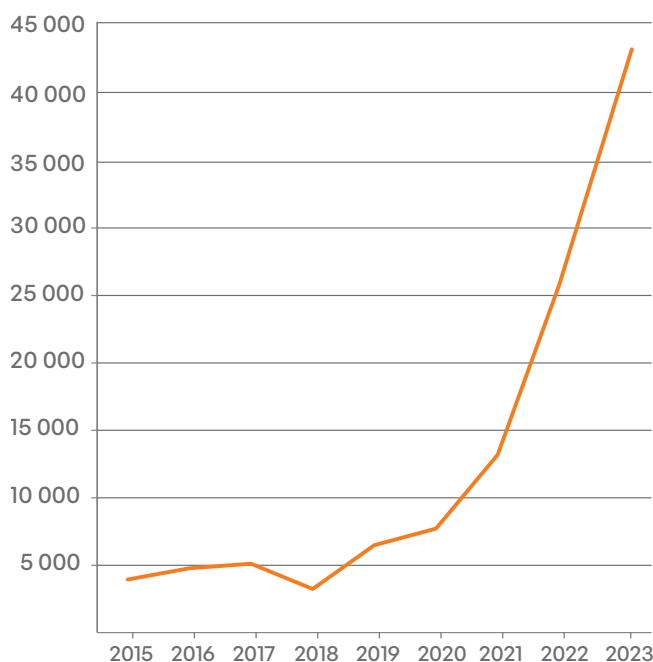
Pasze

Dobrze zbilansowana dawka pokarmowa to znacznie niższe koszty produkcji i wzrost wydajności mlecznej utrzymywanych zwierząt. W czasie bardzo silnych zawirowań na rynku mleka, przy znaczących spadkach cen surowca w skupie i jednocześnie niekontrolowanych wzrostach kosztów produkcji, obserwujemy coraz wyraźniejszy trend szukania optymalizacji ponoszonych wydatków w zakresie najbardziej kosztownego obszaru, jakim jest żywienie zwierząt. Trend wzrostowy w liczbie wykonanych analiz pasz wskazuje, że proces ten dokonywany jest świadomie, w oparciu o dane z analizy.

Liczba wykonanych analiz pasz

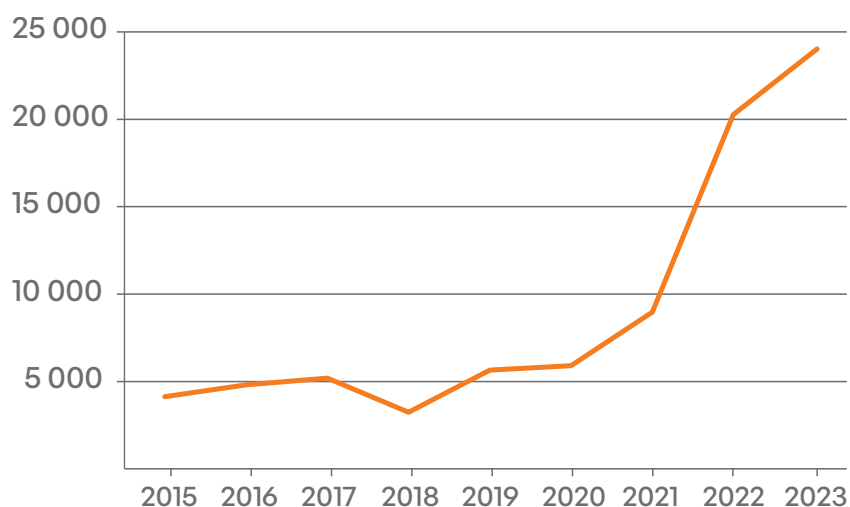

Liczba wszystkich zgenotypowanych sztuk

Genotypowanie

Polska hodowla szybko dąży do poziomu, jaki reprezentują kraje takie jak Francja czy Niemcy, gdzie genotypowanie stało się już rutynowym narzędziem hodowlanym. Świadczy o tym rosnąca z roku na rok liczba zbadanych zwierząt. W 2023 roku w Laboratorium Genetyki Bydła PFHBiPM zgenotypowano jak dotąd rekordową liczbę ponad 42 tys. osobników, w tym ponad 23 tys. samic w ramach szacowania genomowej wartości hodowlanej.

Liczba zgenotypowania samic w ramach szacowania wartości hodowlanej

Od początku istnienia Laboratorium Genetyki Bydła obserwujemy stały wzrost liczby zgenotypowanych zwierząt. Jest to wynikiem wprowadzania do oferty laboratorium nowych usług (w 2020 roku wprowadzono usługę kontroli pochodzenia oraz analizy szczególnych cech genetycznych). Trend wzrostowy jest również efektem wielu kampanii reklamowych, m.in. „Dziękujemy, że pijecie mleko”, oraz projektów, m.in. „Wykorzystanie wyników zgenotypowania samic w selekcji genomowej bydła mlecznego oraz w rozwoju bazy surowcowej mleczarni”, „Zgenotypowanie bydła (jałówek/krów) rasy holsztyńsko-fryzyjskiej jako narzędzia efektywnej selekcji” oraz „Utworzenie populacji referencyjnej bydła rasy simentaliskiej”. Dwa ostatnie projekty zrealizowane zostały w ramach zadania Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego, finansowane z dotacji celowej z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rok 2023, kierownik zadania dr inż. Monika Skarwecka.

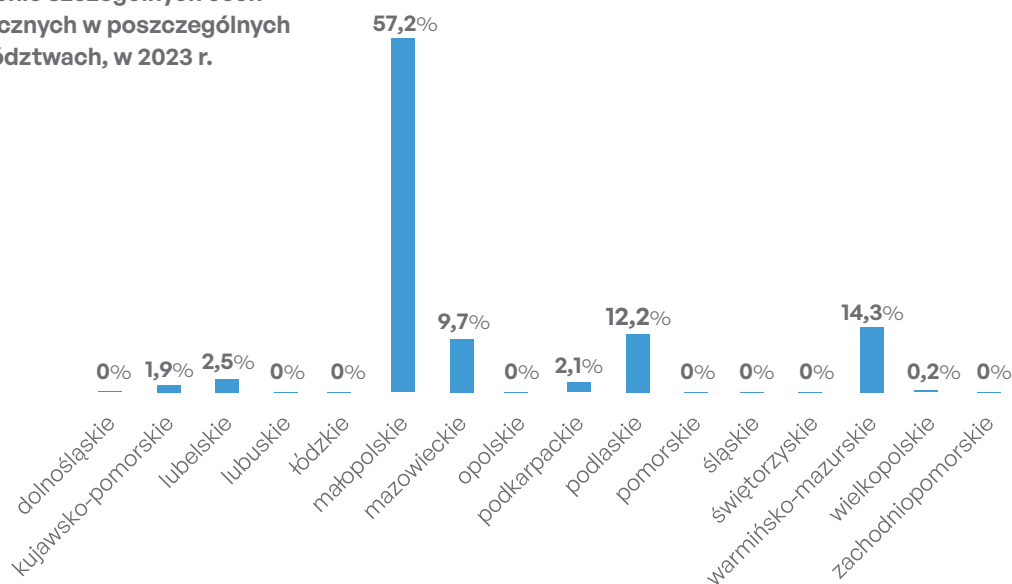
Patrząc na liczbę próbek DNA zwierząt przesłanych do LGB, obserwujemy ponad 64% wzrost wykonywanych analiz. Trend wzrostowy świadczy o coraz większym zainteresowaniu hodowców monitorowaniem genetycznym swojego stada za pomocą usług świadczonych przez Federację. Laboratorium Genetyki Bydła stale podnosi swoje kompetencje i jakość świadczonych usług, o czym może świadczyć zdobyty w tym roku po raz pierwszy certyfikat jakości ICAR w zakresie analiz DNA.

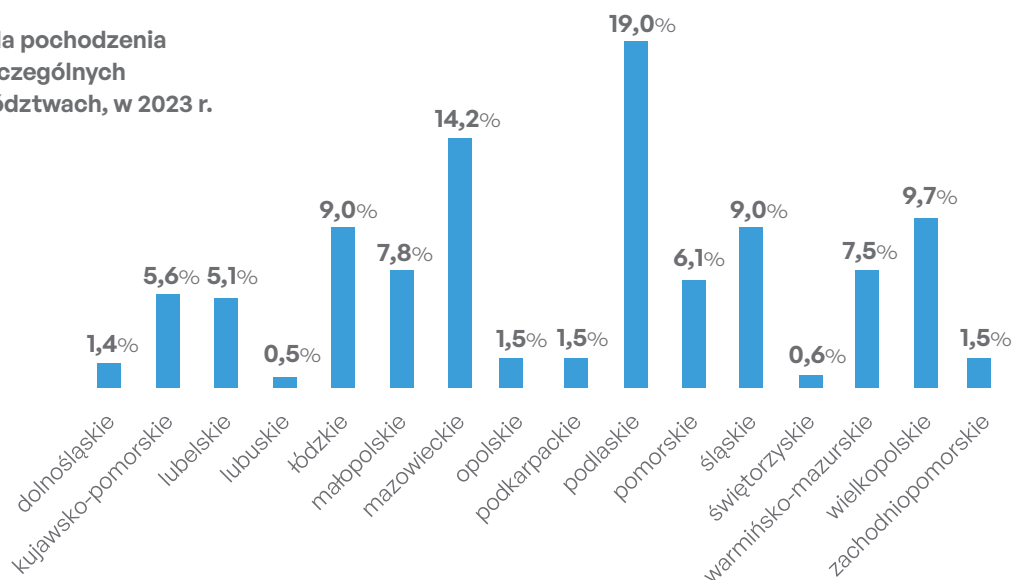
W roku 2023 zgenotypowaliśmy o **16 497** więcej zwierząt niż w poprzednim roku 2022 (**wzrost o 64%**). Wzrost ten jest między innymi efektem realizowanych w roku 2023 projektów:

- „A2A2 – nowa droga produktów mlecznych – zastosowanie selekcji genomowej w produkcji żywności o obniżonej alergenicności”;
- „Zgenotypowanie bydła (jałówek/krów) rasy holsztyńsko-fryzyjskiej jako narzędzia efektywnej selekcji”;
- „Utworzenie populacji referencyjnej bydła rasy simentaliskiej”.

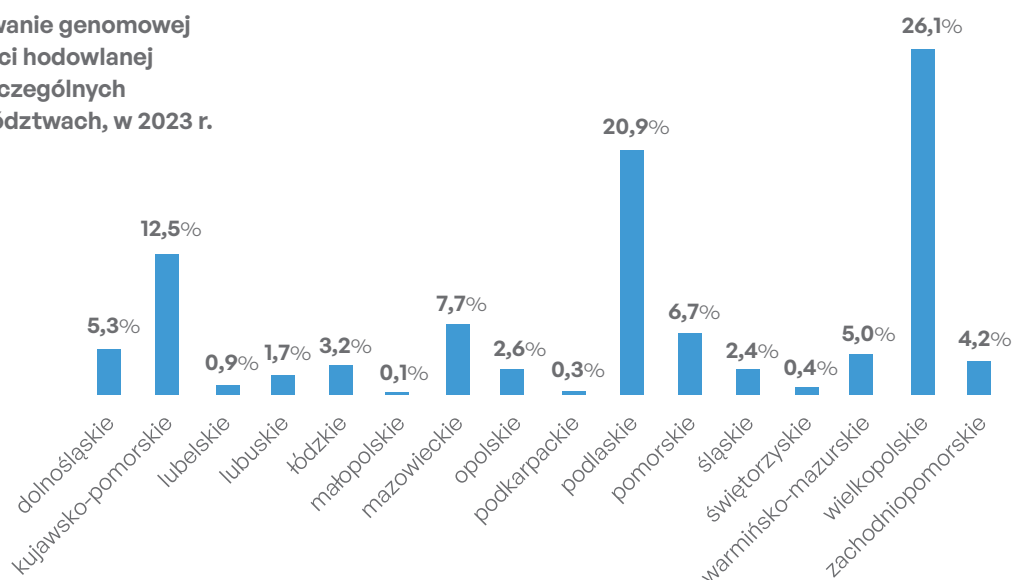
Określenie szczególnych cech genetycznych w poszczególnych województwach, w 2023 r.

Kontrola pochodzenia w poszczególnych województwach, w 2023 r.

Szacowanie genomowej wartości hodowlanej w poszczególnych województwach, w 2023 r.

Doradztwo żywieniowe

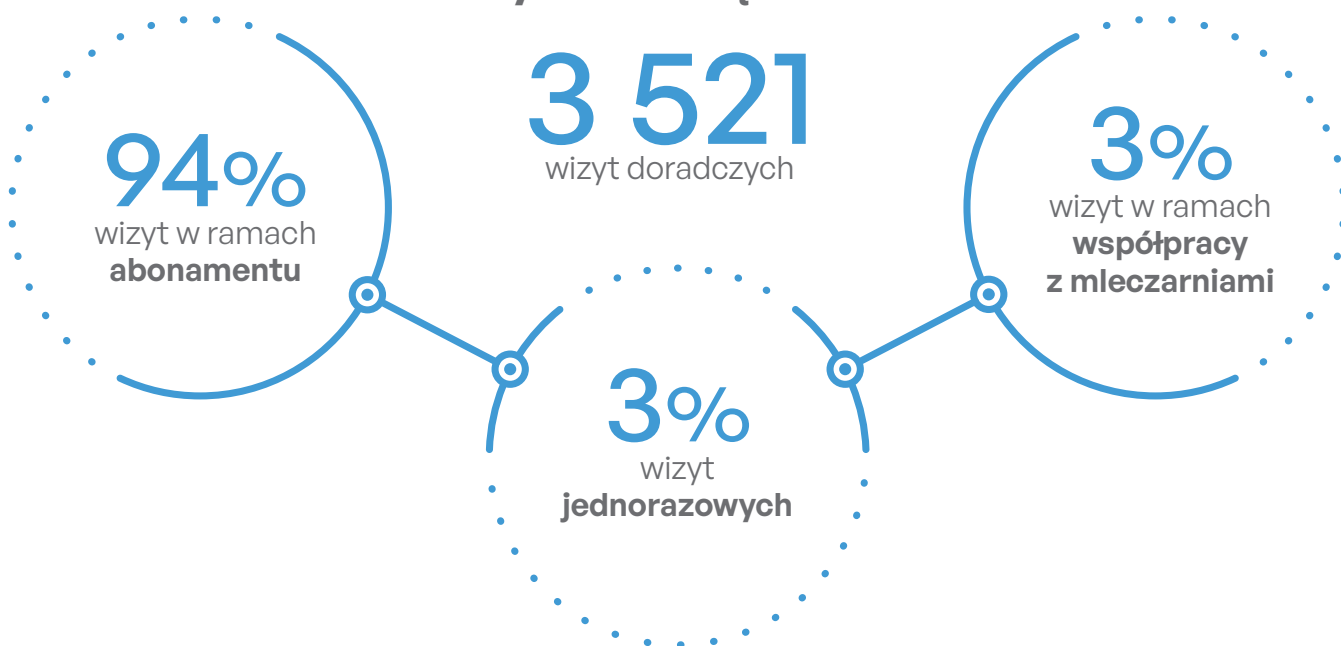
Kompleksowe wsparcie hodowców w poprawie jakości żywienia bydła mlecznego, jego optymalizacji lub unowocześnieniu.

Prowadzimy, na zlecenie hodowcy, systematyczny monitoring wartości pokarmowej pasz, co umożliwia nam precyzyjne bilansowanie i utrzymanie wymaganej koncentracji składników pokarmowych w dawkach dla krów. Racjonalizacja wykorzystania paszy wpływa efektywnie na poprawę produkcji mleka wysokiej jakości, stan zdrowotny, funkcje rozrodcze oraz okres użytkowania i wydajność życiową zwierząt.

Pomagamy w prewencji schorzeń metabolicznych, wskazujemy, jak poprawić warunki utrzymania i dobrostanu zwierząt oraz reguły przy przechowywaniu pasz objętościowych. Precyzujemy, jak żywić krowy w zależności od okresu laktacji, aktualnych potrzeb pokarmowych i stanu fizjologicznego zwierząt. Identyfikujemy zagrożenia, pomagamy w eliminacji marnotrawstw i redukcji zbędnych kosztów.

15 doradców żywieniowych zatrudnionych w PFHBiPM

W roku 2023 wykonano łącznie:

ponad

42 tys.

krów objętych profesjonalnymi dawkami pokarmowymi

w tym

1 142

zawarte umowy

362

umowy zawarte w 2023 roku

Skontaktuj się z doradcą

Doradztwo ogólne

Każde stado bydła mlecznego jest inne i wymaga unikatowego wsparcia, dlatego świadczymy usługi konsultingowe w różnych obszarach specjalizacji branżowej.

W pracy opieramy się na rzetelnych i wiarygodnych danych, gromadzimy je i analizujemy na podstawie obserwacji sytuacji w stadzie i gospodarstwie oraz ze źródeł wewnętrznych, których podstawą są wyniki oceny wartości użytkowej krów. Wspieramy i szkolimy hodowców w kwestiach: zarządzania stadem i ekonomicznej produkcji

mleka, zapobiegania zagrożeniom zdrowia krów mlecznych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki mastitis, oraz w temacie dobrostanu zwierząt i nawożenia, a wszystko po to, aby ich działalność stała się prężną, odporną na zmiany i przyjazną środowisku hodowlą.

13 czynnych specjalistów zatrudnionych w PFHBiPM

Doradztwo somatyczne

łącznie **1 534** wizyty doradcze

66

jednorazowych audytów somatycznych z wydanymi zaleceniami

793

wizyty w ramach
**PAKIETU
SOMATYKA PLUS**

675

konsultacji somatycznych

Poprawa dobrostanu

428

przeprowadzonych audytów na rzecz poprawy dobrostanu w gospodarstwie z wydaniem zaleceń

378

wydanych planów poprawy dobrostanu w ramach działania PROW 2014-2020 „Dobrostan zwierząt”

Plany nawozowe

366

ułożonych planów nawozowych

8 265

działek łącznie

(plany nawożenia azotem muszą być opracowane oddzielnie dla każdej działki rolnej w gospodarstwie wraz z gatunkami roślin, które są uprawiane na poszczególnych działkach)

Skontaktuj się z doradcą

Kompleksowy system zarządzania informacją

Sprzęt pomiarowy

Postępująca automatyzacja pozyskiwania mleka oraz wzrost udziału robotów udojowych w gospodarstwach mlecznych wpływa na wykorzystywane w realizowanych zadaniach technologie.

Mlekometry

8 571 2023 r.
8 628 2022 r.

Wagi

780 2023 r.
751 2022 r.

Samplery razem

195 2023 r.
130 2022 r.

Sampler Delaval

31 2023 r.
29 2022 r.

Sampler Ori-Collector

104 2023 r.
53 2022 r.

Sampler Lely

21 2023 r.
21 2022 r.

Sampler GEA

39 2023 r.
27 2022 r.

Mleko skupowe

Dodatkowym elementem monitoringu wiarygodności danych jest porównywanie wyników uzyskanych z oceny z mlekiem, które hodowca sprzedaje do mleczarni (tzw. mleko skupowe). Obserwujemy wzrost liczby hodowców udzielających takiej zgody (symbol „R” przy oborze w wynikach rocznych).

Zgoda na porównanie mleka skupowego

Udział w strukturze oceny

2023 r.

10 501
hodowców

64,63%
obór

Transport prób mleka

Czas dotarcia prób mleka do laboratorium istotnie wpływa na jakość i sprawność prowadzonej analizy oraz na szybkość informacji zwrotnej do hodowców.

W PFHBiPM prowadzone są działania w kierunku usprawnienia i racjonalizacji organizacji zwózki skrzynek z próbami mleka. Z roku na rok w logistyce rośnie udział transportu własnego PFHBiPM, który jest bezpłatny dla hodowców.

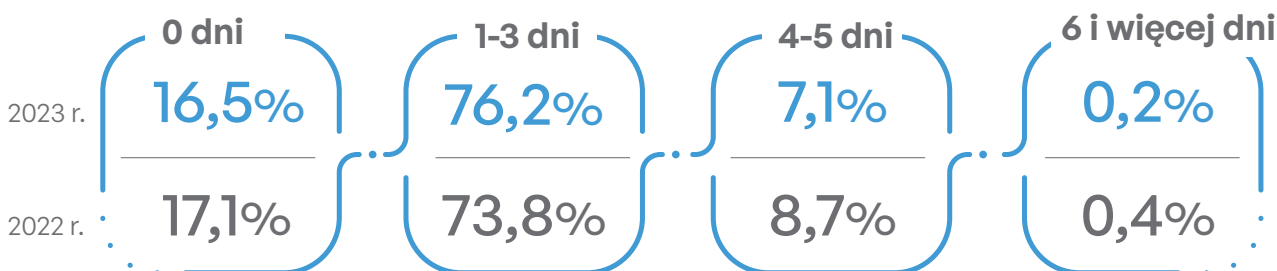
Transport skrzynek z próbkami mleka do laboratoriów PFHBiPM

	liczba obór objętych transportem	obór ocenianych
Własny transport PFHBiPM	7 825	54,3%
Trasa (umowa PFHBiPM z przewoźnikiem)	4 818	33,4%
Firma przewozowa (np. Pocztex)	816	5,7%
Pracownik PFHBiPM	597	4,1%
Poczta Polska	338	2,3%
Osobiście hodowca	12	0,1%

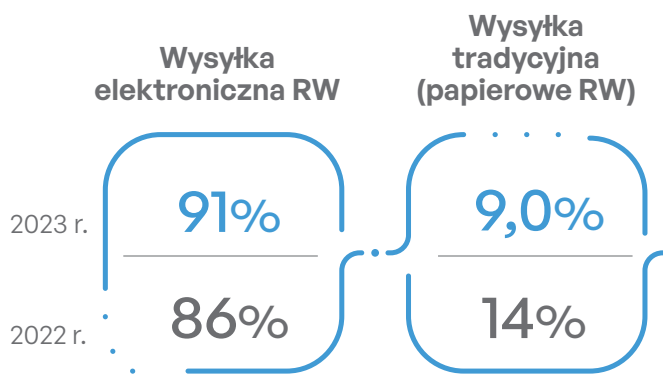
Udostępnianie wyników oceny

Informatyzacja procesu próbnego doju oraz działania optymalizujące logistykę spływu skrzynek z próbami pozwoliły na skrócenie czasu dostarczania wyników z oceny do hodowców.

Porównanie czasu dostarczania wyników w 2022 r. i 2023 r.

RW maile – e-Dokumenty

Obserwujemy wzrost zainteresowania wśród hodowców otrzymywaniem raportów wynikowych drogą elektroniczną. Wybór tej formy pozwala na oszczędność czasu i pieniędzy – i co najważniejsze – pozwala na szybsze dostarczanie wyników próbnych dojów.

Kompleksowy system zarządzania informacją

Raporty wynikowe

Raporty wynikowe to intuicyjne i proste do interpretacji narzędzie analityczne w zarządzaniu stadem bydła mlecznego. Dostarczane są w wersji elektronicznej i papierowej. Ułatwiają one optymalizację działań odpowiadających za sprawne zarządzanie hodowlą i produkcją mleka, z jednoczesnym ukierunkowaniem na wzrost efektywności ekonomicznej prowadzonej działalności.

W 2023 roku **4 782** hodowców korzystało z dodatkowych RW, co stanowi **27,0%** ogółu hodowców.

W 2022 roku **4 588** hodowców korzystało z dodatkowych RW, co stanowi **26,69%** ogółu hodowców.

RW-3
Rozród

544 2023 r.

556 2022 r.

RW-4
Młódzież

499 2023 r.

533 2022 r.

RW-6
Zdarzenia

920 2023 r.

882 2022 r.

RW-7
Wartość hodowl.

622 2023 r.

558 2022 r.

RW-8
Somatyka

1 329 2023 r.

1 229 2022 r.

RW-11
Żywienie

2 722 2023 r.

2 616 2022 r.

RW
Indeksy

160 2023 r.

167 2022 r.

W 2023 roku największym zainteresowaniem cieszyły się raporty: RW-11 Żywienie, RW-8 Somatyka, RW-7 Wartość hodowlana, co jest ściśle związane z ekonomicznym podejściem do produkcji mleka.

Stado OnLine SOL

7 203

użytkowników

6 426

czynne gospodarstwa

832 373

logowania w SOL w 2023 r.

Mocne strony programu SOL

- Możliwość analizowania wyników próbných dojów dla każdej krowy w stadzie.
- Tworzenie spersonalizowanych wykazów z informacjami na temat zwierząt.
- Szybkość i łatwość wyszukiwania informacji.
- Możliwość interpretacji wyników wybranych parametrów.
- Analizy dotyczące oceny równowagi białkowo-energetycznej, poziomu mocznika w mleku pozwalają na wychwycenie nieprawidłowości w żywieniu krów, natomiast analiza liczby komórek somatycznych może pomóc we wczesnym rozpoznaniu mastitis w stadzie.

1 511 453

liczba zarejestrowanych zdarzeń w 2023 r.

Najczęściej rejestrowane zdarzenia

468 685

Pokrycie

(31% wszystkich zdarzeń)

205 918

Badanie cielności

(14% wszystkich zdarzeń)

218 932

Przemieszczenie w gospodarstwie

(14% wszystkich zdarzeń)

Moduły dodatkowe

Moduł Inseminator – pozwala na samodzielne rejestrowanie informacji o inseminacjach w systemie FedInfo. Polecany szczególnie inseminatorom oraz hodowcom, którzy samodzielnie wykonują zabiegi inseminacji w gospodarstwie.

3 101

gospodarstw
użytkujących

Moduł Zgłoszenia do ARiMR

– został stworzony do przekazywania informacji o zdarzeniach w stadzie do portalu IRZplus. **W 2023 roku została udostępniona nowa wersja modułu wraz z automatyczną wysyłką zgłoszeń bezpośrednio do portalu.**

833

gospodarstwa
użytkujące

Moduł Zdrowie – to miejsce do gromadzenia historii zdrowia Twoich zwierząt. Przewidziane jest tu miejsce na informacje typu: diagnozy, wykonane zabiegi czy podane leki zwierzętom.

135

gospodarstw
użytkujących

Skontaktuj się z nami

Hodowla bydła mlecznego

Głównym celem hodowli jest polepszenie genów danej populacji. To planowe działania, mające na celu genetyczne doskonalenie zwierząt z pokolenia na pokolenie. Opiera się na pracy w zakresie rozrodu, dziedziczenia i genetyki, czego wynikiem jest postęp hodowlany. Doskonalenie genetyczne odbywa się poprzez selekcję i kojarzenia, czyli wybór najlepszych zwierząt na rodziców następnego pokolenia krów i poprawy najłabszych cech.

Wspieramy hodowców w prowadzeniu prac hodowlanych i doskonaleniu zwierząt poprzez:

- prowadzenie ksiąg hodowlanych,
- niezależną informację hodowlaną,
- profesjonalne doradztwo hodowlane,
- ocenę typu i budowy bydła ras mlecznych,
- wydawanie świadectw zootechnicznych i potwierdzających pochodzenie dla wprowadzanego do obrotu nasienia, zarodków lub komórek jajowych,
- prowadzenie dokumentacji w zakresie hodowli oraz oceny typu i budowy,
- udział w realizacji programów ochrony zasobów genetycznych dla ras RP, ZR, ZB,
- genotypowanie samic oraz doradztwo w zakresie interpretacji i wykorzystania wyników oceny genomowej w selekcji,
- pomoc w doborze par rodzicielskich, z uwzględnieniem wskaźnika inbredu,
- udział w organizacji wystaw o zasięgu regionalnym i krajowym,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu hodowli oraz oceny typu i budowy.

W roku 2023 wykonano:

Część analityczna

PFHBiPM w ramach realizacji programów hodowlanych prowadzi księgi dla następujących ras bydła mlecznego:

HO

polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej
odmiany czarno-białej

RW

polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej
odmiany czerwono-białej

RP

polskiej czerwonej

SM

simentalskiej

JE

jersey

MO

montbeliarde

BS

brown swiss

ZR

polskiej czerwono-białej

ZB

polskiej czarno-białej

Wpis do ksiąg hodowlanych Samice

W 2023 roku w księgach
hodowlanych zarejestrowano

Dla krów i cieliczek prowadzona jest sekcja dodatkowa księgi (W) i sekcja główna księgi (G).

W sekcji głównej dla ras PHF (HO/RW), SM i RP prowadzona jest klasa Elita.

W rasie RP i SM, dla których prowadzona jest kontrola użytkowości mlecznej lub mięsnej, dla samic, stosownie do użytkowości, prowadzone są odpowiednie klasy i sekcje ksiąg.

Do klasy Elita w sekcji głównej księgi, przeznaczonej dla krów z wysoką wartością hodowlaną, charakteryzujących się dobrą budową ogólną oraz dobrym wymieniem, w 2023 roku wpisano 592 krowy. Krowy kandydatki do wpisu do rozdziału Elita zostały wybrane po uzyskaniu oceny wartości hodowlanej w grudniu 2022 roku oraz w kwietniu, sierpniu i grudniu 2023 roku. W biuletynie nie uwzględniono informacji dotyczącej sezonu oceny 2023.3 (grudzień), ponieważ wpis do klasy Elita odbędzie się w roku 2024.

333 252

cieliczki

40 015

krowy

592

krowy w klasie Elita
sekcji głównej księgi

Minimalne progi indeksu kandydatek do klasy Elita dla poszczególnych ras

RASA	Sezon 2022.3	Sezon 2023.1	Sezon 2023.2
PHF-HO	Indeks PF 138	Indeks PF 138	Indeks PF 141
PHF-RW	Indeks PF 133	Indeks PF 133	Indeks PF 135
SM	Indeks PFSM 105	Indeks PFSM 105	Indeks PFSM 105
RP	Indeks produkcyjny 23 kg	Indeks produkcyjny 23 kg	Indeks produkcyjny 24 kg

Stan krów mlecznych wpisanych do ksiąg bydła hodowlanego na dzień 31.12.2023 r.

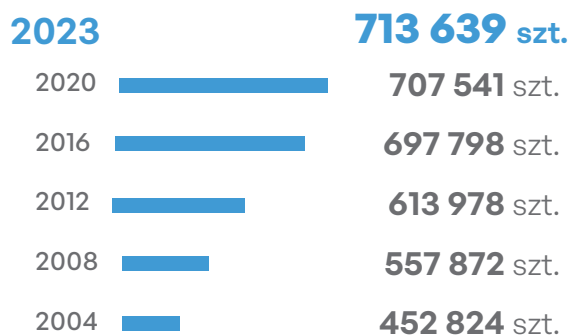
(wraz z BG)

Stan krów wpisanych do ksiąg dla bydła hodowlanego na dzień 31.12.2023 r. wynosił w Polsce 713 639, co w stosunku do pogłowia będącego pod oceną wartości użytkowej stanowiło 90,8%.

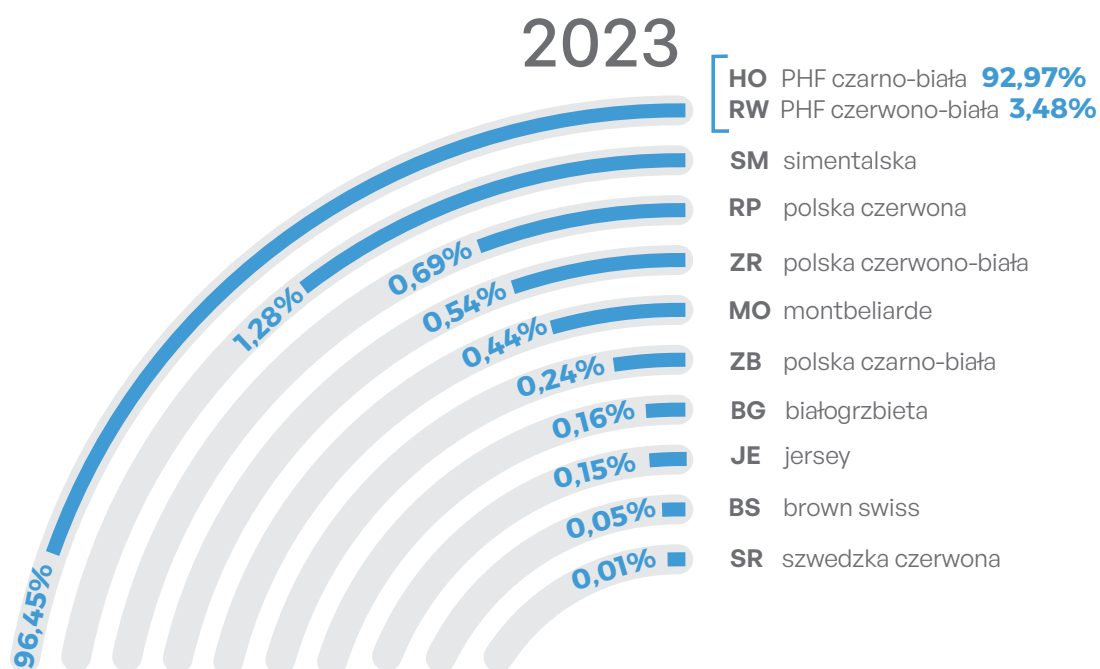
Zmiany stanów krów wpisanych do ksiąg hodowlanych w latach 2004-2023

(wraz z BG)

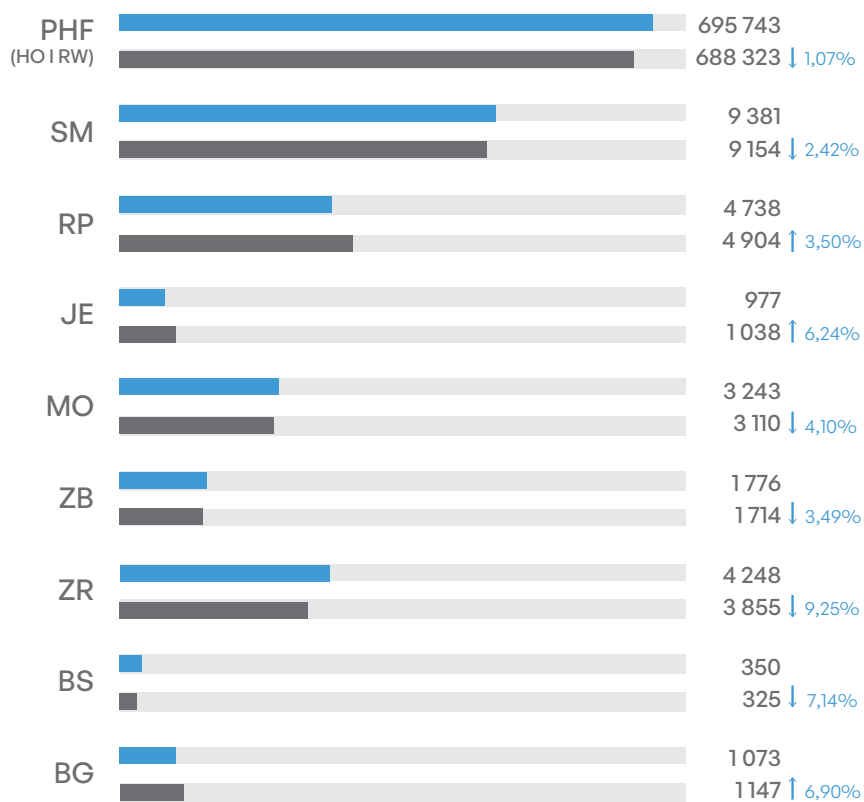

W ciągu prezentowanych 18 lat liczba krów zarejestrowanych w księgach wzrosła o 57,6%.

Struktura rasowa krów wpisanych do ksiąg na dzień 31.12.2023 r.

Dynamika rozwoju ksiąg hodowlanych dla poszczególnych ras w oparciu o stany krów wpisanych do ksiąg

■ stan w księgach na 31.12.2022 r.

■ stan w księgach na 31.12.2023 r.

Wpis buhajów do ksiąg

W stadach objętych oceną użytkowości wymagane jest stosowanie **rozrodu kontrolowanego**, który polega na używaniu buhajów wpisanych do ksiąg hodowlanych. W 2023 roku do ksiąg wpisano 923 buhaje i buhajki hodowlane z przeznaczeniem

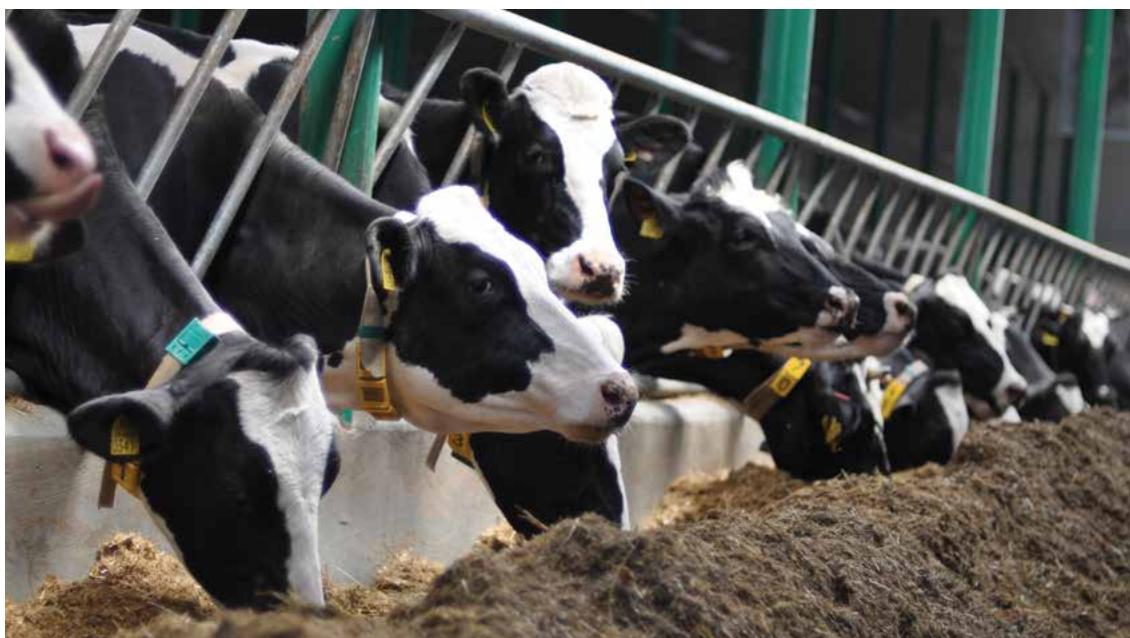
do inseminacji i rozrodu naturalnego. Buhaje inseminacyjne posiadają oszacowaną wartość hodowlaną. Stosowanie w inseminacji buhajów z najwyższą wartością hodowlaną pozwala na osiągnięcie wymiernego postępu genetycznego w stadzie.

W 2023 roku specjaliści Działu Hodowli zarejestrowali w księgach hodowlanych:

923

buhaje i buhajki hodowlane

HO CZARNO-BIAŁA 755	RW CZERWONO-BIAŁA 70	SM SIMENTAL 14
RP POLSKA CZERWONA 50	MO MONTBELIARDE 6	ZR POLSKA CZERWONO-BIAŁA 11
ZB POLSKA CZARNO-BIAŁA 14	BS BROWN SWISS 3	JE JERSEY 0

Zaświadczenia potwierdzające wpis do ksiąg

Dla wpisanych do ksiąg hodowlanych cieliczek, krów, buhajków i buhajów Polska Federacja na wniosek hodowcy, właściciela wystawia zaświadczenie potwierdzające wpis do księgi.

821
zaświadczeń

Zaświadczenia potwierdzające wpis do ksiąg wystawiane są przez pracowników Działu Hodowli na wniosek hodowcy – właściciela zwierzęcia.

Świadectwa zootechniczne i potwierdzające pochodzenie

Polska Federacja, będąc uznanym związkiem hodowców, zgodnie z zapisami art. 30 „rozporządzenia o hodowli” ma prawo do wydawania świadectw zootechnicznych. Świadectwa zootechniczne są jedynymi oficjalnymi dokumentami, które towarzyszą czystorasowym zwierzętom hodowlanym i pochodzącemu od nich materiałowi biologicznemu. Forma i zawartość merytoryczna świadectw zootechnicznych określone są w rozporządzeniu 602/2020 z dnia 15 kwietnia 2020 roku zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/717 (z późniejszymi zmianami).

Lista firm upoważnionych przez PFHBiPM do wystawiania świadectw zootechnicznych dla materiału biologicznego (nasienie, zarodki) zawarta jest w załączniku nr 1 do programów hodowlanych realizowanych przez Federację.

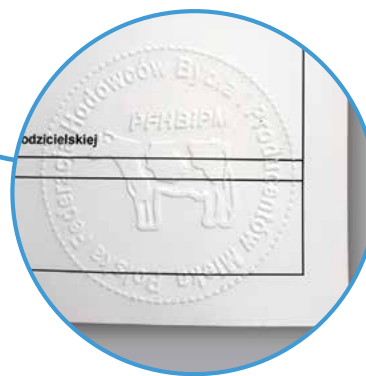
6 861
świadectw

Świadectwa zootechniczne i potwierdzające pochodzenie dla samic, samców i materiału biologicznego.

[illegible][illegible]

*Załącznik do świadectwa zootechnicznego
 (strona odwrotna dokumentu).
 Dodatkowe informacje dot. zwierzęcia czystorasowego*

Świadectwo zootechniczne

Dla zwierząt niewpisanych do sekcji głównej księgi wystawiane są świadectwa potwierdzające pochodzenie. Od 1 lipca 2021 roku świadectwa zootechniczne i potwierdzające pochodzenie wystawiane przez Polską Federację uwierzytelniane i zabezpieczane są tłoczona na dokumencie suchą pieczęcią.

Rodowody pięciopokoleniowe

W odpowiedzi na potrzeby hodowców PFHBiPM w 2023 r. rozpoczęła wystawianie rodowodów pięciopokoleniowych. Rodowód wystawiany jest na wniosek hodowcy, właściciela zwierząt. Można na nim znaleźć najistotniejsze informacje o danej sztuce i jej przodkach. Jest on dostępny w wersji papierowej i elektronicznej.

159
rodowodów

Rodowody pięciopokoleniowe
wystawione w 2023 r.

XXX Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Poznaniu

12-14 maja 2023 roku

W dniach 12-14.05.2023 r. w Poznaniu na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się jubileuszowa XXX Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych. Komisji sędziowskiej przewodniczył juror z Niemiec Torben Melbaum, a asystentami byli Marcin Janowski i Roman Januszewski.

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka jest także, w różnym zakresie, współorganizatorem innych wystaw: Krajowej Wystawy Bydła Simentaliskiego w Rudawce Rymanowskiej, Krajowej Wystawy Czerwonego Bydła Polskiego w Szczyrzycu oraz kilkunastu wystaw regionalnych.

Do zadań Federacji należy: tworzenie regulaminów wystaw, przygotowanie danych o zwierzętach do katalogu, wyznaczanie komisji sędziowskiej, kwalifikowanie zwierząt na wystawy oraz koordynowanie działań podczas wystawy wspólnie z organizatorami.

Spośród czempionów poszczególnych kategorii komisja sędziowska nagrodziła zwierzęta honorowymi tytułami superczempiona

w kategorii jałowice

jałowicę rasy PHF w wieku 10-11 mies.
nr PL005452873066 TEAMA 33 (BENICIO
DE0123451744 X KODEN DE0359172932),
pochodzącą z hodowli OHZ Dębołęka Sp. z o.o.

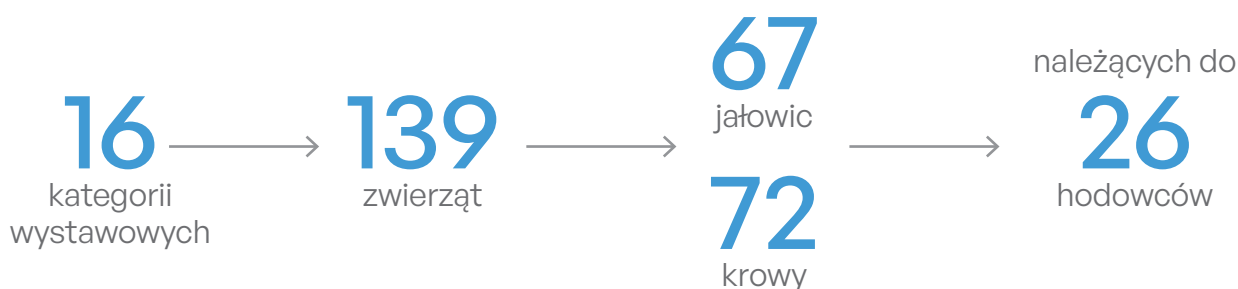
Nagrody specjalne i dodatkowe

Nagrody od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (na wniosek PFHBiPM)

Za całokształt osiągnięć w hodowli bydła mlecznego rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej nagrodę specjalną otrzymała **Hodowla Zarodowa Zwierząt Żółdnica Sp. z o.o.** z woj. wielkopolskiego.

Nagrodę specjalną MRiRW za dotychczasowy **dorobek** w hodowli bydła mlecznego rasy simentaliskiej otrzymał **Pan Andrzej Wais** z Klimkówki (woj. podkarpackie).

Na ringu zaprezentowano:

jałowice PHF
w wieku:

PHF **8-9** mies.
PHF **10-11** mies.
PHF **12-13** mies.
PHF-HO **14-15** mies.
PHF-RW **14-15** mies.
PHF **16-18** mies.
PHF **19-21** mies.

krowy PHF:

PHF-HO **I** laktacji młodsze
PHF-HO **I** laktacji starsze
PHF-HO **II** laktacji młodsze
PHF-HO **II** laktacji starsze
PHF-HO **III** i dalszej laktacji
PHF-RW **III** i dalszej laktacji

krowy rasy **polskiej czerwonej**
krowy rasy **jersey**
krowy rasy **simentalskiej**

w kategorii krowy rasy PHF

krowę rasy PHF odmiany HO będącą w II laktacji O'KALIBRA 1 PL005422759260 (AWESOME RED US72186769 X ATWOOD CA8956379) należącą do SK w Dobrzyniewie Sp. z o.o.

w kategorii krów ras RP, SM, JE

krowę rasy simentalskiej SERENADA PL005322209209 (HALLELUJA DE0949731234 X WILLE DE0813516428) z hodowli GR Wais Andrzej z Klimkówki.

Puchar od Dyrektora Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt

Dla najstarszej prezentowanej krowy spośród ras JE, RP, SM otrzymała krowa rasy polskiej czerwonej w IX laktacji FIDE PL005184751250 (BAKCYL PL005055043613 X CYKLON PL000603301831) z hodowli GR Kuc Czesław Podpłomień.

Nagrody dodatkowe od PFHBiPM

Puchar dla krowy za najlepsze wymię otrzymała krowa w II laktacji O'KALIBRA 1 PL005422759260 (AWESOME RED US72186769 X ATWOOD CA8956379) należąca do SK w Dobrzyniewie Sp. z o.o.

Puchar dla najstarszej krowy rasy PHF otrzymała krowa będąca w IV laktacji BAKA PL005379866004 (BURANO DE0357970606 X JETT AIR US138974820) z hodowli RKS Bądecz.

Czempiony i wiceczempiony

XXX NWZH w Poznaniu

Lp.	KATEGORIA		
JAŁOWICE RASY PHF W WIEKU 8-9 MIES.			
1.	PL00545189257-0 KLUPS DOC DOLANA	GR ARTUR KLUPŚ, PĘPOWO	czempion
2.	PL00545189264-8 KLUPS DENVER DIORA	GR KLUPŚ ARTUR,PĘPOWO	wiceczempion
JAŁOWICE RASY PHF W WIEKU 10-11 MIES.			
1.	PL00545287306-6 TEAMA 33	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	superczempion
2.	PL00545436830-0 KRASULA	OHZ „GARZYN” SP. Z O.O., GARZYN	wiceczempion
JAŁOWICE RASY PHF W WIEKU 12-13 MIES.			
1.	PL00545189240-2 KLUPS HANANS DOLANA	GR ARTUR KLUPŚ, PĘPOWO	czempion
2.	PL00544683218-5 PALMA 3	SK „NOWE JANKOWICE” SP. Z O.O., NOWE JANKOWICE	wiceczempion
JAŁOWICE RASY PHF-HO W WIEKU 14-15 MIES.			
1.	PL00549360811-5 GL FORTNITE MILION	PRH „GAŁOPOL” SP. Z O.O., GAŁOWO	czempion
2.	PL00544683186-7 BŁYSKA 6	SK „NOWE JANKOWICE” SP. Z O.O., NOWE JANKOWICE	wiceczempion
JAŁOWICE RASY PHF-RW W WIEKU 14-15 MIES.			
1.	PL00546630624 ATENA	OHZ „PRZERZECZYN ZDRÓJ” SP. Z O.O., PRZERZECZYN ZDRÓJ	czempion
2.	PL00548212212-7 ROLANDA	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O., GŁOGÓWEK	wiceczempion
JAŁOWICE RASY PHF W WIEKU 16-18 MIES.			
1.	PL00544384065-7 KLUPŚ ALLEYOOP ALICE	GR ARTUR KLUPŚ, PĘPOWO	czempion
2.	PL00551383257-5 O’KALIBRA 8	SK W DOBRZYNIEWIE SP. Z O.O., DOBRZYNIWO	wiceczempion
JAŁOWICE RASY PHF W WIEKU 19-21 MIES.			
1.	PL00550406150-2 JANET 186	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O., DĘBOŁĘKA	czempion
2.	PL00548382318-4 GL FORTNITE MINA	PRH „GAŁOPOL” SP. Z O.O., GAŁOWO	wiceczempion
KROWY RASY PHF ODMIANY HO W I LAKTACJI MŁODSZE			
1.	PL00543405809-2 ANNCHEN	SK „PĘPOWO” SP. Z O.O., PĘPOWO	czempion
2.	PL00544807080-6 LORETA 73	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	wiceczempion
KROWY RASY PHF ODMIANY HO W I LAKTACJI STARSZE			
1.	PL00551676056-1 CYRANKA 160	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O., DĘBOŁĘKA	czempion
2.	PL00542604763-9 ŁADNA 293	SK W DOBRZYNIEWIE SP. Z O.O., DOBRZYNIWO	wiceczempion
KROWY RASY PHF ODMIANY HO W II LAKTACJI MŁODSZE			
1.	PL00550402212-1 LIGA	RKS BĄDECZ, BĄDECZ	czempion
2.	PL00549376122-3 JAMAJKA 87	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O., DĘBOŁĘKA	wiceczempion
KROWY RASY PHF ODMIANY HO W II LAKTACJI STARSZE			
1.	PL00542275926-0 O’KALIBRA 1	SK W DOBRZYNIEWIE SP. Z O.O., DOBRZYNIWO	superczempion
2.	PL00535320722-9 DUSZNA	OHZ LUBIANA SP. Z O.O., NADARZYN.	wiceczempion
KROWY RASY PHF ODMIANY HO W III I DALSZEJ LAKTACJI			
1.	PL00532346242-9 G/G RUBICON ELKA	PRH „GAŁOPOL” SP. Z O.O., GAŁOWO	czempion
2.	PL00541088118-8 GL/MONTROSS ARA	PRH „GAŁOPOL” SP. Z O.O., GAŁOWO	wiceczempion

KROWY RASY PHF ODMIANY RW W II I DALSZEJ LAKTACJI

1.	PL00533942450-3 KAPUZA	OHZ „GŁOGÓWEK” SP. Z O.O., GŁOGÓWEK	czempion
2.	PL00533840995-2 DACHNA	OHZ „PRZERZECZYN ZDRÓJ” SP. Z O.O., PRZERZECZYN ZDRÓJ	wiceczempion

KATEGORIA WYSTAWOWA KROWY RASY POLSKIEJ CZERWONEJ

1.	PL00518475125-0 FIDE	GR KUC CZESŁAW, PODŁOPIEŃ	czempion
2.	PL00534302476-8 SOJKA	GR KOZA DAMIAN, STRÓŻA	wiceczempion

KATEGORIA WYSTAWOWA KROWY RASY JERSEY

1.	PL00547305521-2 TWINCH	OHZ „GARZYN” SP. Z O.O., GARZYN	czempion
2.	PL00542374239-1 WERBENA 72	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O., MICHAŁÓW	wiceczempion

KATEGORIA WYSTAWOWA KROWY RASY SIMENTALSKIEJ

1.	PL00532220920- 9 SERENADA	GR WAIS ANDRZEJ, KLIMKÓWKA	superczempion
2.	PL00533334131-8 AMBROSE 11	SK „PĘPOWO” SP. Z O.O., PĘPOWO	wiceczempion

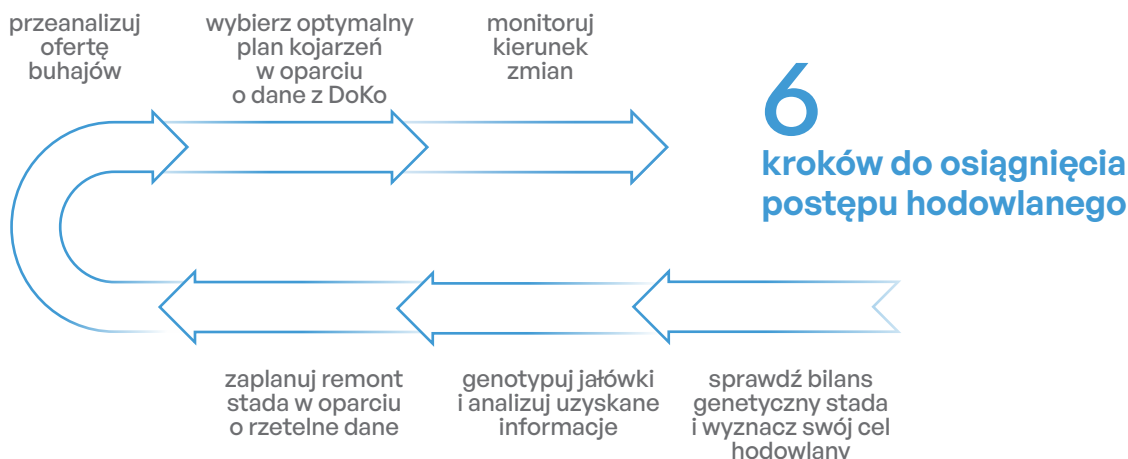
Doradztwo hodowlane

20

doradców hodowlanych
zatrudnionych w PFHBiPM

Doradztwo hodowlane jest kluczowe dla długofalowego sukcesu hodowli bydła mlecznego. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka oferuje wsparcie, wiarygodne informacje i praktyczne narzędzia, aby pomóc hodowcom w osiągnięciu swoich celów hodowlanych. Usługa ta opiera się na określaniu poziomu genetycznego stada, ustaleniu celu hodowlanego zgodnego z oczekiwaniami hodowcy oraz wyznaczeniu sposobu jego realizacji. Korzystając z doradztwa hodowlanego PFHBiPM, hodowca otrzymuje dostęp do:

- niezależnej informacji hodowlanej,
- genotypowania,
- bilansu genetycznego stada,
- oceny pokroju,
- planu kojarzeń w programie DoKo,
- raportu hodowlanego RW Indeksy.

W 2023 roku doradcy ds. hodowli wykonali:

188 210

doborów do kojarzeń w programie DoKo

w **1 270**
oborach

40 011

pobrań próbek
do genotypowania zwierząt

w **1 350**
oborach

Ocen Typu i Budowy

28 742

krów ocenionych

w tym **1 393** krowy
w drugiej i dalszych laktacjach

w **1 616**
oborach

Skontaktuj się z doradcą

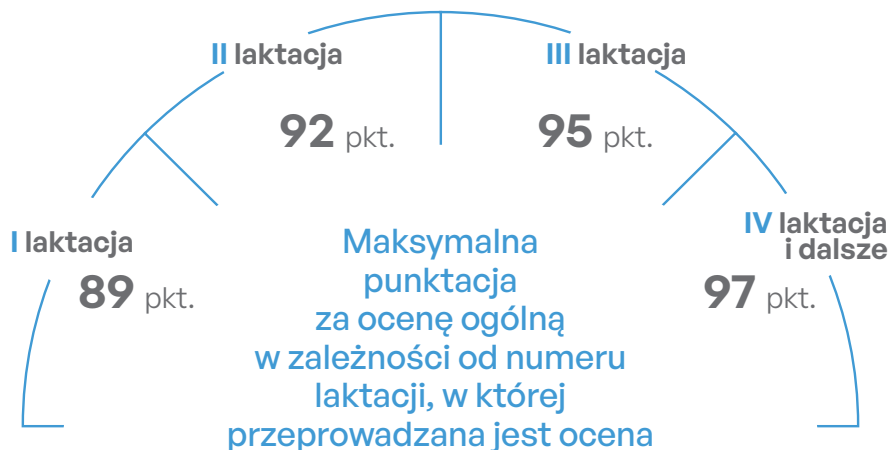

Ocena typu i budowy

krów ras mlecznych

PFHBiPM stosuje powszechnie uznany na całym świecie system oceny typu i budowy, zapewniając obiektywną, spójną i precyzyjną metodę oceny pokroju zwierzęcia.

System ten opiera się na ocenie cech liniowych w skali 1-9 oraz cech opisowych i ogólnej ocenie fenotypu w skali 50-97 pkt. Cechy opisowe dotyczą funkcjonalnych obszarów ciała krowy (wyamię, nogi i racice, siła mleczności, rama ciała) i są oceniane z uwzględnieniem odpowiednich cech liniowych. Cechy opisowe są wykorzystywane do obliczenia ogólnej oceny fenotypu zwierzęcia po uwzględnieniu ich wagi w tej ocenie.

Ocenę typu i budowy wykonuje się:

- u krów pierwiastek w okresie między 15. a 300. dniem po wycieleniu (w czasie laktacji),
- u krów w dalszych laktacjach w czasie trwania laktacji od 15. dnia po wycieleniu.

Zadanie realizowane jest przez profesjonalną kadrę doradców ds. hodowli. Cechy pokrojowe wchodzi w skład grupy cech funkcjonalnych, które obok cech produkcyjnych uwzględnione są w krajowym i międzynarodowym systemie oceny wartości hodowlanej bydła. Podstawę szacowania wartości hodowlanej pod względem cech pokrojowych krów i buhajów-ojców stanowią fenotypowe oceny typu i budowy krów pierwiastek.

W 2023 roku doradcy ds. hodowli ocenili łącznie:

28 742 szt. krów

w tym **1 393** szt. krów w drugiej i dalszych laktacjach.

Zwierzęta były oceniane

w **1 616** oborach

Wprowadzenie genomowej oceny wartości hodowlanej w naszym kraju w 2014 r. spowodowało, że obecnie nie ma już kategorii buhajów rasy holsztyńsko-fryzyjskiej określanych jako buhaje testowe. W ich miejsce pojawiły się młode buhaje z wartością hodowlaną oszacowaną na podstawie danych uzyskanych w drodze genotypowania. Praktyka oceny bydła w ostatnich latach wskazuje, że era genomiki w krajach o najlepiej rozwiniętej hodowli bydła mlecznego tylko w niewielkim stopniu wpłynęła na wagę przywiązywaną do oceny pokroju. Udział podindeksów pokroju w tych krajach w ogólnych indeksach selekcyjnych waha się na ogół od 20 do 30%. W Polsce w indeksie PF, który jest głównym narzędziem w selekcji buhajów i krów, uwzględnia się podindeks pokrojowy z wagą 25%. Objęcie cech pokroju oceną geno-

movą, podobnie jak w przypadku innych cech, wymaga utrzymania populacji referencyjnej. Na jej podstawie tworzy się równania predykcji pozwalające na „przetłumaczenie” wyników genotypowania młodych zwierząt na przewidywaną ich wartość hodowlaną lub ich potomstwa. Stały dopływ do populacji referencyjnej buhajów z konwencjonalną oceną pokroju pozwala na utrzymanie reprezentatywności populacji referencyjnej i jej połączeń genetycznych z populacją masową.

Ocena cech pokroju pozostaje więc nadal ważnym narzędziem genetycznego doskonalenia bydła mlecznego, wspierającym przede wszystkim poprawę długowieczności i zdrowotności naszych krów.

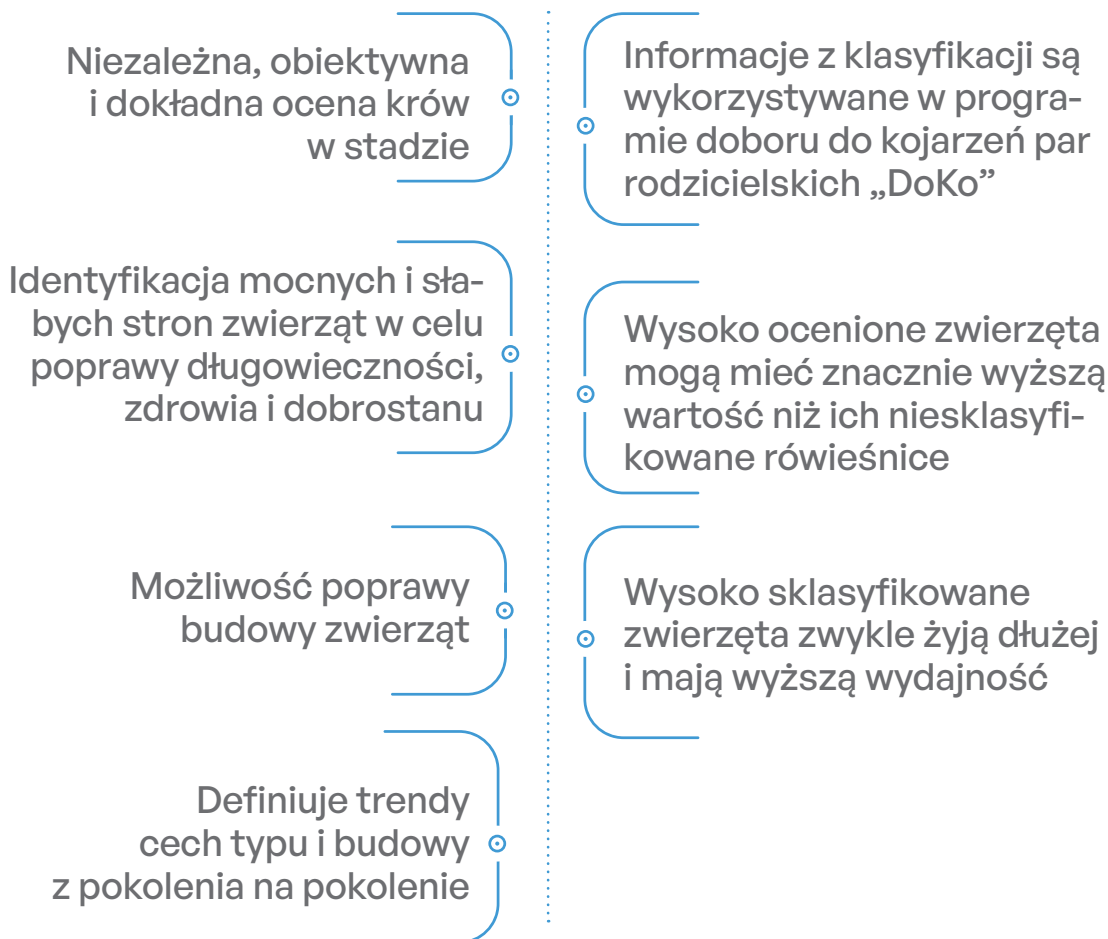

O’KALIBRA_PL005422759260_SCH_XXX NWZH_2023_SK Dobrzyniewo Sp. z o.o.

Ocena typu i budowy to również ważne narzędzie wykorzystywane do zarządzania stadem krów mlecznych, które pomagają hodowcom poprawić funkcjonalną budowę stada ich krów oraz uzyskać znaczny postęp hodowlany. Umożliwia m.in. optymalizację doboru buhajów do kojarzeń w stadzie z uwzględnieniem wartości hodowlanych lub

fenotypowych w zakresie omawianej grupy cech. Zgodnie z założeniami hodowlanymi system klasyfikacji pokrojowej ma na celu wybór i preferowanie krów łatwych w obsłudze, bardziej odpornych na urazy lub zachorowania, bezproblemowych i tańszych w utrzymaniu.

Korzyści z klasyfikacji zwierząt pod względem typu i budowy

Cechą, która nabiera coraz większego znaczenia w ocenie typu i budowy, również ze względu na tendencję wzrostową zmian systemu utrzymania zwierząt z uwięziowego na wolnostanowiskowy, jest lokomocja. Obecnie jest ona cechą opcjonalną, wykonywaną w stadach umożliwiających jej ocenę.

W 2023 roku procentowy udział krów, u których w ocenie nóg i racic uwzględniono lokomocję, wynosił odpowiednio:

70%
dla rasy PHF

34%
dla rasy
polskiej czerwonej

69%
dla rasy
simentalskiej

Ocena wartości hodowlanej

Publikacja rankingów gwarantuje hodowcom dostęp do informacji o najlepszych buhajach, których nasienie jest dostępne na krajowym rynku. Wyniki samic można porównywać, wyświetlając rankingi, a selekcję prowadzić, wykorzystując podsumowanie genotypowania.

Ważnym aspektem w prowadzeniu pracy hodowlanej, oprócz podnoszenia poziomu genetycznego stada, jest ograniczanie przyrostu inbrodu. W celu jego kontrolowania hodowcy mogą sprawdzać wyniki w kalkulatorze rodowodowym, a także kierować się oczekiwanym inbredem potomstwa buhajów dostępnym w rankingach.

12 specjalistów związanych z genetyką bydła i oceną wartości hodowlanej

6 interaktywnych rankingów publikowanych dla rasy simentalskiej

24 interaktywne rankingi publikowane dla rasy PHF

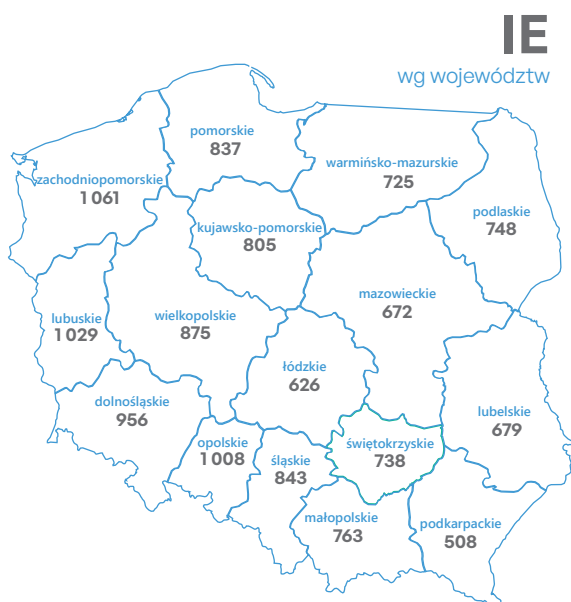
PF = 112
średnia wartość indeksu
Produkcja i Funkcjonalność
297 938
krów PHF
z oszacowaną wartością
hodowlaną

IE = 801 zł
średnia wartość Indeksu
Ekonomicznego

308 815
krów PHF
z oszacowaną wartością
hodowlaną

39 615
jałówek PHF z oszacowaną
genomową wartością
hodowlaną

Średnie wartości indeksów IE oraz PF krów rasy PHF wg województw

Indeksy selekcyjne

stosowane w Polsce

Indeksy selekcyjne stanowią jedno z podstawowych narzędzi w hodowli bydła mlecznego. Wyrażają one łączną wartość hodowlaną zwierzęcia za pomocą jednej liczby. W efekcie możliwe jest porównywanie poszczególnych osobników, a także tworzenie rankingów. W polskich indeksach selekcyjnych uwzględniony jest zestaw cech istotnych dla krajowej populacji. Jednocześnie formuły indeksów różnią się między sobą, dzięki czemu

odpowiadają zróżnicowanym potrzebom polskich hodowców. Różnice te znajdują odzwierciedlenie w wagach, jakie zastosowano dla poszczególnych cech, a także w jednostkach, w jakich indeksy są wyrażane. Każdy hodowca może wybrać, który z tych indeksów będzie stanowił podstawę jego decyzji hodowlanych związanych z selekcją zwierząt oraz doбором par do kojarzeń.

Indeksy selekcyjne dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej

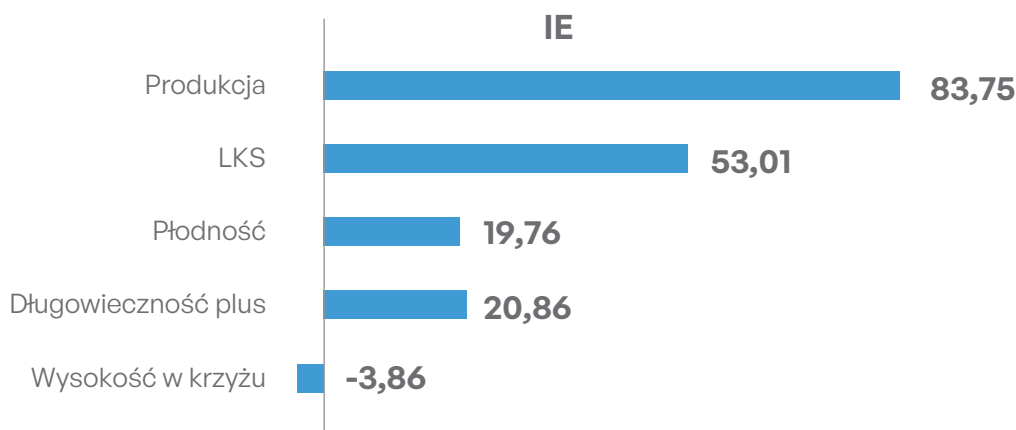
Indeks Ekonomiczny

Został po raz pierwszy opublikowany w sezonie oceny 2019.3. Wartości indeksu wyrażają zysk za laktację w polskich złotych i obliczane są dla osobników obu płci o znanych wartościach hodowlanych.

Wagi poszczególnych cech w indeksie mają znaczenie ekonomiczne i podlegają okresowej aktualizacji. Szczegółowe informacje dotyczące Indeksu Ekonomicznego zamieszczone są na stronie www.cgen.pl/indeks-ekonomiczny.

Zyski wynikające z reakcji na selekcję będą przede wszystkim konsekwencją doskonalenia cech produkcyjnych, zdrowotności wymienia, płodności i długowieczności.

Reakcja na selekcję wyrażona w złotych

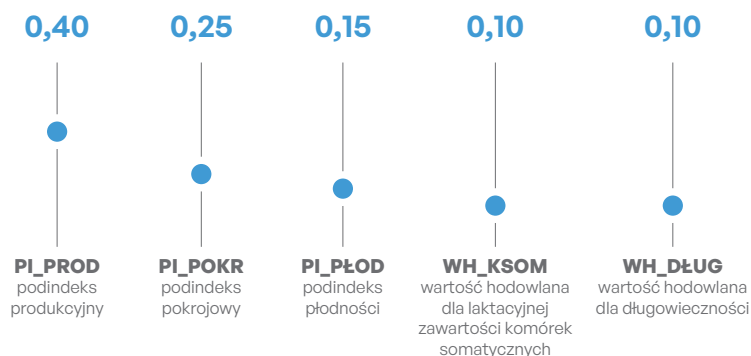

„Długowieczność plus” oznacza zyski wynikające z poprawy długowieczności oraz zmniejszenia ryzyka brakowania wynikającego z budowy wymienia oraz nóg i racic.

Produkcja i Funkcjonalność

Podstawowym kryterium selekcyjnym dla krów i buhajów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej jest indeks selekcyjny PF (Produkcja i Funkcjonalność). W obecnym kształcie, zmodyfikowanym zgodnie z oczekiwaniami hodowców w 2014 roku, indeks PF wygląda następująco:

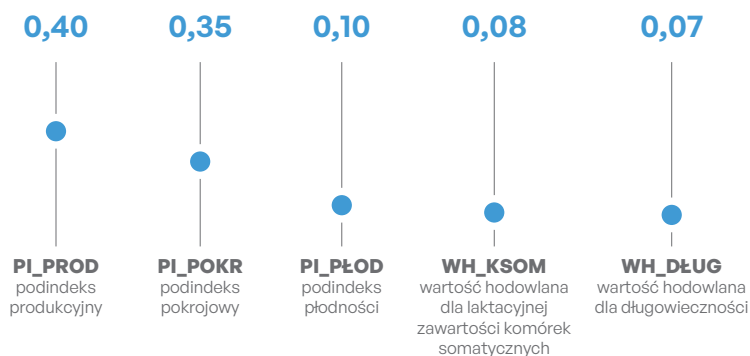
$$PF = 0,4 * PI_PROD + 0,25 * PI_POKR + 0,15 * PI_PŁOD + 0,1 * WH_KSOM + 0,1 * WH_DŁUG$$

Indeks selekcyjny dla rasy simentalskiej

Podstawowym kryterium selekcyjnym dla krów i buhajów rasy simentalskiej jest indeks selekcyjny PFSM (Produkcja i Funkcjonalność dla rasy simentalskiej).

$$PFSM = 0,40 * PI_PROD + 0,35 * PI_POKR + 0,10 * PI_PŁOD + 0,08 * WH_KSOM + 0,07 * WH_DŁUG$$

Indeks produkcyjny dla rasy polskiej czerwonej

Na podstawie wyników oceny wartości hodowlanej cech mleczności obliczany jest indeks selekcyjny, będący kryterium selekcji samic i samców. Obecna formuła indeksu to suma wartości hodowlanej wydajności tłuszczu (WH kg tłuszczu) i podwojonej wartości hodowlanej wydajności białka (WH kg białka):

$$\text{Indeks} = \text{WH kg tłuszczu} + 2 * \text{WH kg białka}$$

Pamiętajmy jednak, że nie porównujemy indeksów z różnych krajów między sobą. Hodując krowy w Polsce, powinniśmy w swoich wyborach posługiwać się naszymi indeksami, ponieważ odzwierciedlają one cel hodowlany w naszym kraju.

Indeksy selekcyjne

Populacja krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej podlega ciągłemu doskonaleniu, czego wyrazem jest wzrost średnich wartości indeksów selekcyjnych krów w populacji aktywnej. W porównaniu do grudnia 2022 r. obserwujemy przyrost średnich wartości Indeksu Ekonomicznego o 188 zł oraz indeksu Produkcja Funkcjonalność o 4 punkty.

Na wyniki osiągnięte w populacji przekłada się postęp wypracowywany w poszczególnych stadach użytkujących krowy objęte oceną wartości hodowlanej. Średnie wartości indeksów IE i PF wzrosły dla odmiany czarno-białej odpowiednio o 160 zł i 4 punkty, a dla odmiany czerwono-białej o 304 zł i 5 punktów. W przypadku wybitnych sztuk ze szczytu rankingów krów postęp był jeszcze wyraźniejszy, a uzyskane wyniki były lepsze o 173 zł dla IE w odmianie HO (72 zł w RW) oraz 8 punktów dla PF w odmianie RW (3 punkty w HO).

Widać wyraźny postęp także wśród wyników osiągniętych przez jałówki. Najlepsze spośród sztuk urodzonych w 2022 osiągnęły wyniki wyższe niż te z rocznika 2021. Różnice wynoszą w przypadku odmiany czarno-białej 210 zł dla IE i 2 punkty dla PF. Z kolei w przypadku odmiany czerwono-białej to odpowiednio 252 zł i 5 punktów. Jest to istotne także w kontekście wzrastającej liczby jałówek

uzyskujących genomową ocenę wartości hodowlanej. Rok do roku liczba ta zwiększyła się niemal o 40%. To obrazuje wzrastające zainteresowanie wykorzystywaniem jak najdokładniejszych wyników owh w pracy hodowlanej. Porównując najwyższe średnie ze stad genotypujących minimum 70% urodzonych w danym roku jałówek, stwierdzamy wynik wyższy aż o 259 zł i 8 punktów dla odmiany HO oraz 310 zł i 6 punktów dla odmiany RW. Jak widać, nie tylko wybitne sztuki stanowią źródło postępu. Zauważalną różnicę w wynikach przynosi praca hodowlana prowadzona w całym stadzie.

Z kolei zaangażowanie hodowców w doskonalenie ścieżki męskiej przekłada się na efekty w odniesieniu do buhajów urodzonych w Polsce w okresach 5-letnich. Najlepszy wynik w grudniu 2023 roku jest wyższy o 64 zł w IE, a w przypadku PF o 3 punkty w porównaniu do poprzedniego roku.

Drugą rasą, dla której prowadzona jest ocena wartości hodowlanej, jest rasa simentaliska. W tym przypadku populacja objęta doskonaleniem jest znacznie mniejsza. Mimo to udaje się wypracować postęp wyrażony we wzroście wartości indeksu PFSM. Najlepsza krowa użytkowana w 2022 roku posiadała indeks o 2 punkty wyższy niż sztuka ze szczytu zeszłorocznego rankingu.

Zakresy wartości indeksów selekcyjnych w populacji PHF

Na wykresach oznaczono kolorami zakresy wartości PF i IE odpowiadające kolejnym równolicznym klasom zwierząt. **Najslabsze 20% sztuk charakteryzuje się wartościami IE z zakresu oznaczonego kolorem czerwonym, natomiast najlepsze 20% wartościami IE z zakresu oznaczonego kolorem ciemnozielonym.**

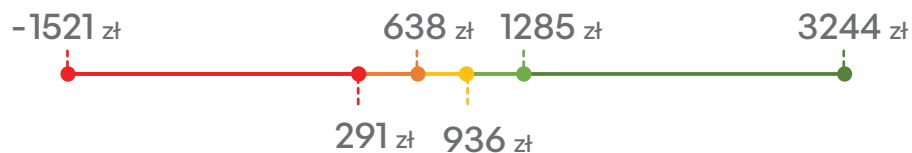
Prezentowane wykresy pozwalają ocenić, jak wypada konkretna krowa na tle ocenianej populacji. Przykładowo – jeśli jej wartość indeksu IE plasuje się pomiędzy 638 a 936 zł, to jest to krowa o przeciętnej wartości hodowlanej. Natomiast gdy jej wartość IE przekracza

1 285 zł to należy do grupy krów o najwyższym potencjale genetycznym w naszym kraju.

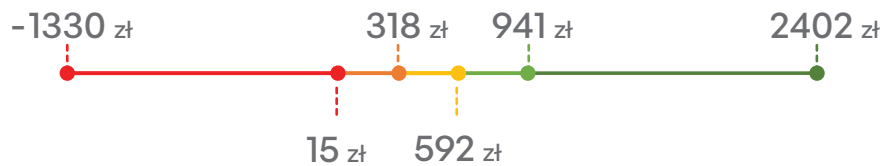
Analogicznie stworzony został wykres prezentujący stada. **Dzięki temu każdy hodowca korzystający z raportu „RW Indeksy” może zestawić średnią wartość swoich krów dla obu indeksów z wartościami prezentowanymi na wykresach.** Na tej podstawie można ocenić, jak wypada średnia z naszego stada w porównaniu z innymi krajowymi hodowlami utrzymującymi krowy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej.

Zakresy wartości IE krów. Jeden kolor obejmuje 20% zwierząt

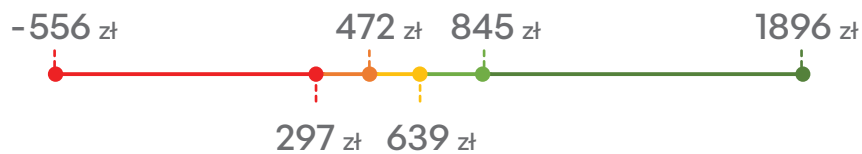
Krowy HO

Krowy RW

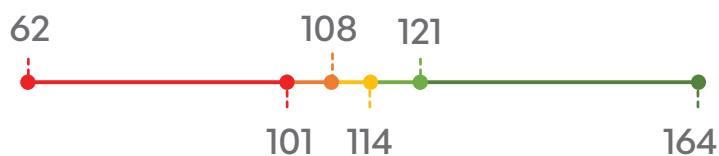

Stada krów rasy PHF

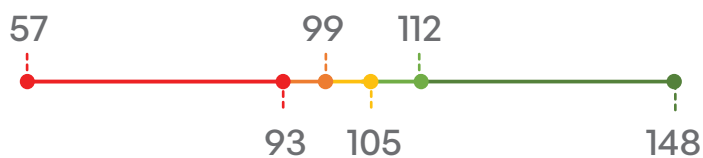

Zakresy wartości PF krów. Jeden kolor obejmuje 20% zwierząt.

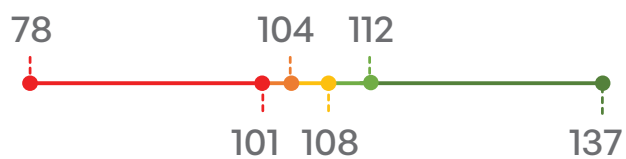
Krowy HO

Krowy RW

Stada krów rasy PHF

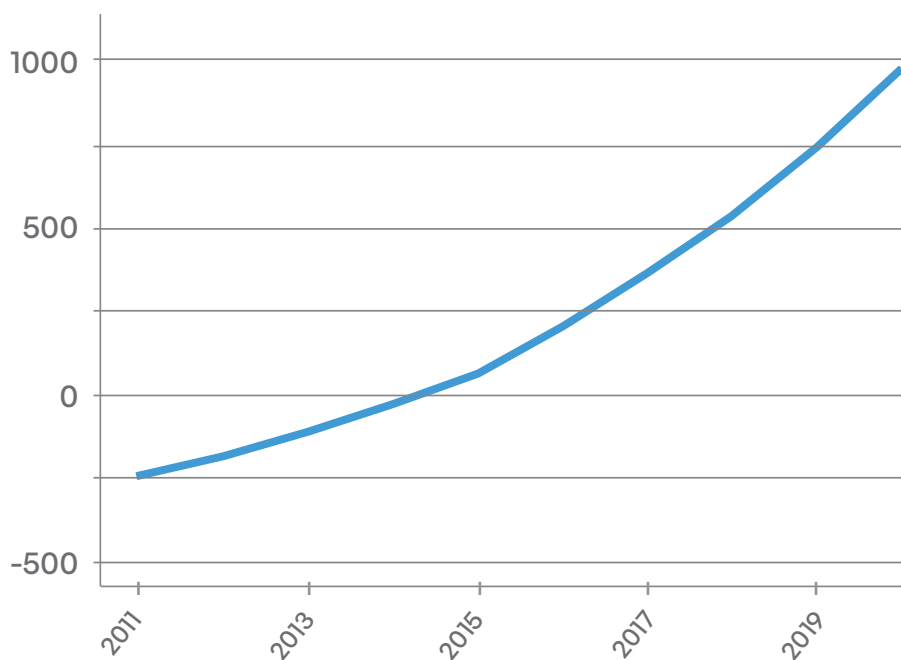

Trendy genetyczne

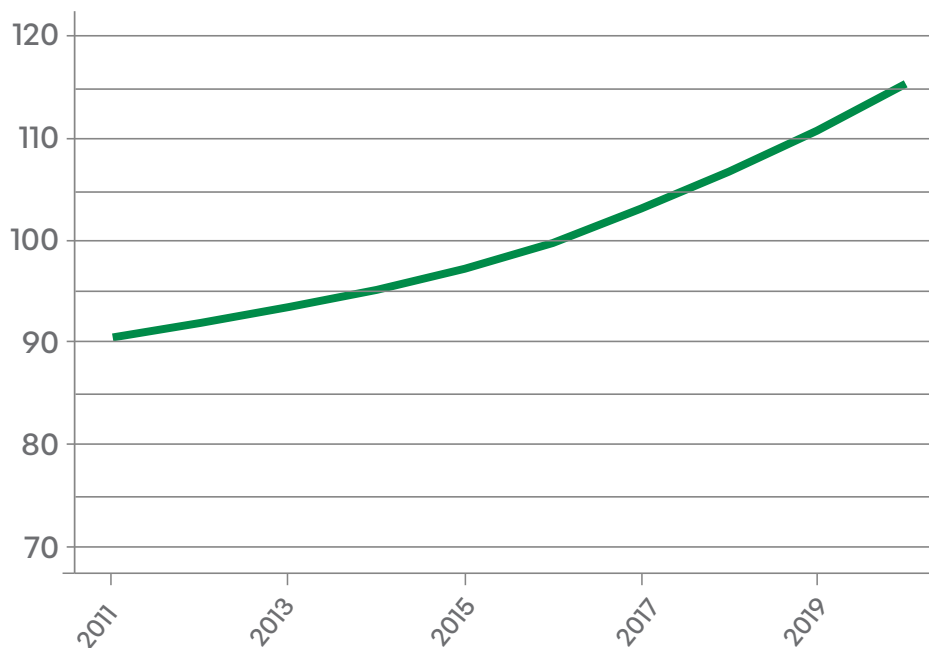
krów rasy PHF

Obserwujemy zwiększanie się tempa przyrostu wartości indeksu IE oraz PF z roku na rok. Stanowi to potwierdzenie postępu wypracowanego w populacji krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej.

Indeks Ekonomiczny

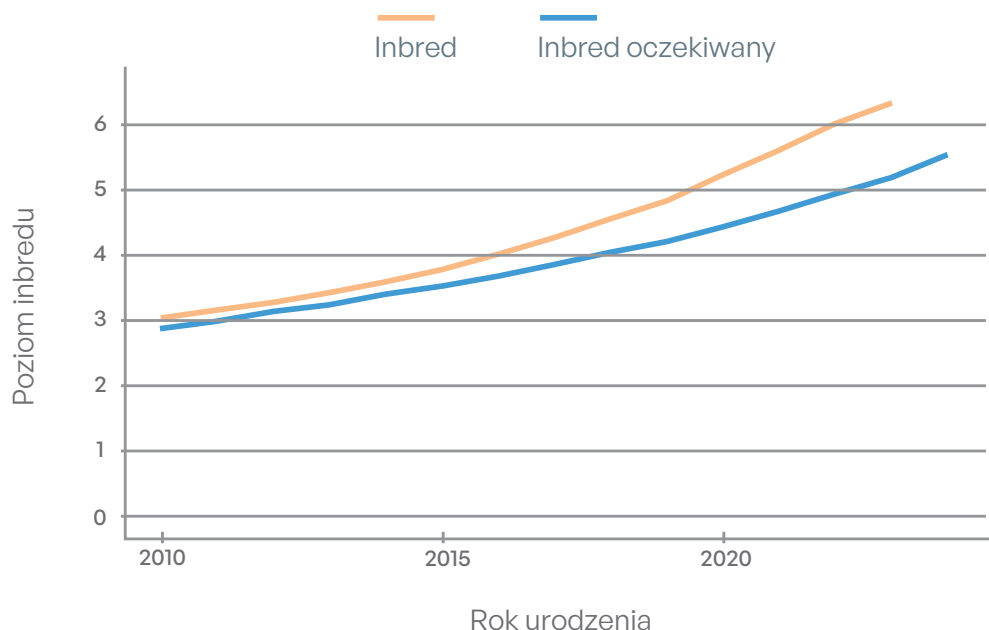

Indeks PF

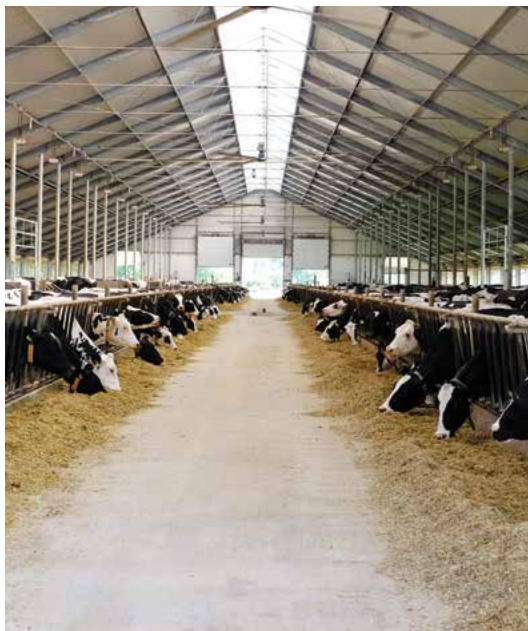

Inbred

Średni poziom inbredu krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej urodzonych w 2023 roku wynosił 6,28%. Był on o 1,14% wyższy niż prognozowany inbred potomstwa na ten rok. Oznacza to, że wzrost inbredu jest większy, niż miałyby to miejsce przy doborze losowym. Wynika to z decyzji hodowlanych związanych z wyborem zwierząt do kojarzeń. By ograniczyć nasilenie się tego niekorzystnego zjawiska, należy uwzględniać przewidywany inbred potomstwa przy planowaniu krycia danej sztuki. Jego wartość można sprawdzić, korzystając z kalkulatora rodowodowego dostępnego na stronie www.cgen.pl/kalkulator. Natomiast dobery uwzględniające wartość inbredu dla potomstwa z danego kojarzenia można planować we współpracy z doradcami hodowlanymi i inspektorami PFHBiPM wykorzystującymi program DoKo.

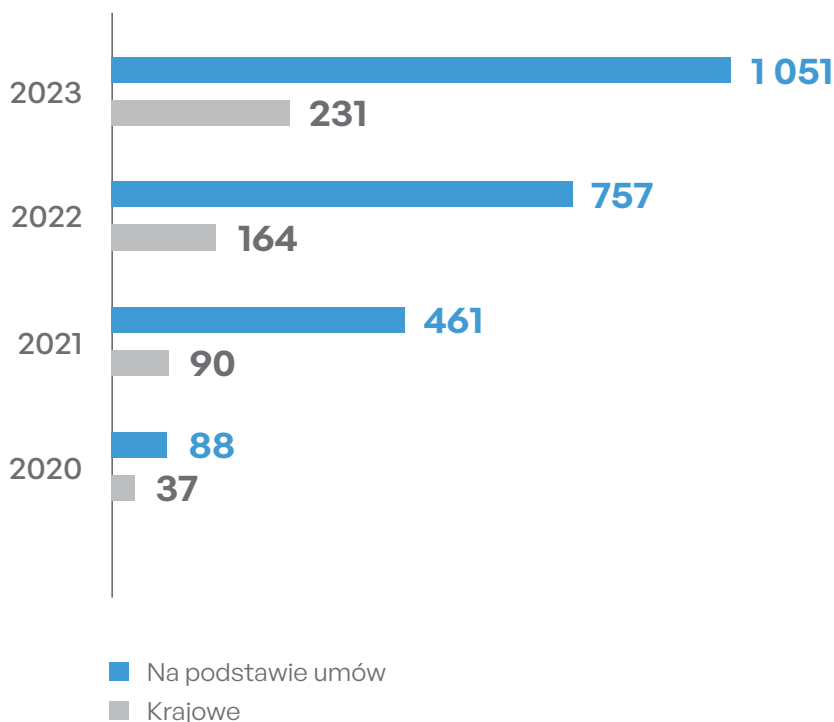

Liczba buhajów z Indekssem Ekonomicznym

Indeks Ekonomiczny (IE) został opracowany przez Centrum Genetyczne PFHBiPM i po raz pierwszy opublikowany w 2019 r. Ze względu na to, że odnosi się do różnicy w zyskach, jakie przynoszą poszczególne zwierzęta, stale zyskuje na popularności wśród hodowców. To zainteresowanie przekłada się na chęć stosowania buhajów o wysokich wartościach IE. Publikacja oszacowanych dla IE wyników nie następuje automatycznie dla całej puli buhajów. Wymaga to aktywności ze strony podmiotów prowadzących obrót nasieniem. Mobilizowane przez hodowców zlecają publikację IE kolejnych buhajów dostępnych w ich ofercie. Dzięki temu w rankingu buhajów, dostępnym na stronie www.cgen.pl/indeksy/, znajduje się coraz większa grupa buhajów o znanej wartości IE. To spośród nich hodowcy mogą wybierać te, których nasienia chcą używać w swoim stadzie.

Liczba buhajów z IE udostępnianych w kolejnych latach

Projekt „CGen korekcja”

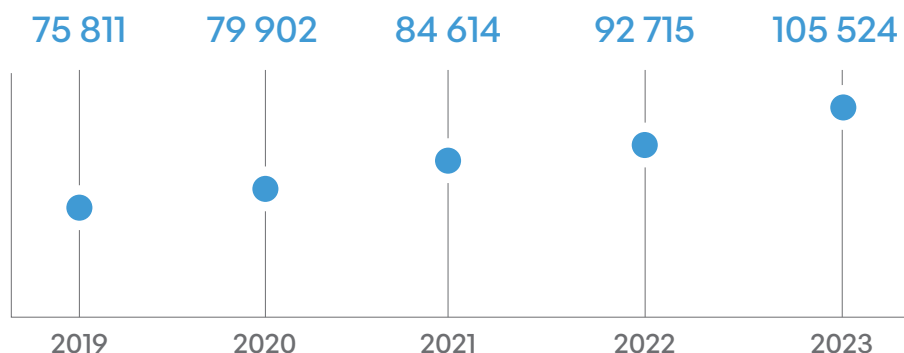
Celem projektu „CGen korekcja” jest poprawa zdrowotności racic w polskiej populacji HF. Z każdym kolejnym rokiem trwania projektu obserwujemy przyrost liczby zgłoszeń zarejestrowanych przez korektorów w aplikacji „CGen korekcja”. Rejestracja informacji o schorzeniach racic jest prowadzona u coraz większej liczby krów, w coraz większej grupie stad. Ilość zgromadzonych danych pozwala na opracowanie oceny wartości hodowlanej dla najczęściej występującego schorzenia, czyli *dermatitis digitalis*. Jednocześnie stałe powiększanie populacji referencyjnej pozwoli na wzrost dokładności oceny dla tej cechy. Dlatego wskazane jest dalsze poszerzanie grona hodowców zaangażowanych w projekt „CGen korekcja”, zwłaszcza że udział w nim jest bezpłatny. Dodatkowym elementem zbliżającym nas do wykorzystywania informacji o odporności na schorzenia racic w selekcji jest genotypowanie, które obecnie obejmuje coraz większą grupę samic.

105 524

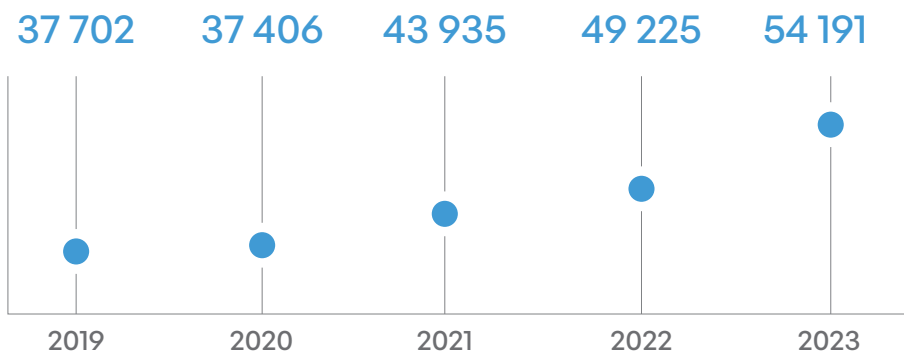
zgłoszeń zarejestrowanych
w aplikacji „CGen korekcja”

dla **54 191** krów

Liczba zgłoszeń zarejestrowanych za pomocą aplikacji „CGen korekcja”

Liczba krów ze zgłoszeniami w aplikacji „CGen korekcja”

Każdego hodowcę zachęcamy do monitorowania stanu zdrowotności racic w swoim stadzie z projektem „CGen korekcja”. Zapraszamy do kontaktu: tel. 732-430-550, e-mail: korekcja@cgen.pl

Spis tabel

Tabela nr

strona

1. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w latach 1912-2023	90
2. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według województw w roku 2023.....	90
3. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według ras, województw i RO.....	90
4. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w poszczególnych instytucjach i sektorach	96
5. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według sektorów, województw i RO.....	96
6. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w rasach i grupach laktacyjnych.....	98
7. ↓ Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2023 według ras	99
8. ↓ Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2023 w poszczególnych sektorach	100
9. ↓ Liczba krów w przedziałach wydajności według kg mleka i ras.....	100
10. ↓ Liczba obór i krów mlecznych według metod oceny w poszczególnych województwach i Regionach Oceny.....	101
11. ↓ Stan oceny wartości użytkowej krów mlecznych na koniec roku 2023 według województw i RO.....	104
12. ↓ Struktura obór ocenianych według stanu na koniec roku 2023	104
13. ↓ Struktura krów ocenianych według stanu na koniec roku 2023	105
14. ↓ Struktura rasowa ocenianych krów mlecznych w 2022 i 2023 roku	105
15. ↓ Ogólne wyniki użytkowania rozplodowego krów mlecznych w roku 2023.....	106
16. ↓ Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według ras w 2023 roku	106
17. ↓ Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według województw i RO w 2023 roku	107
18. ↓ Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według województw i RO w 2023 roku.....	107
19. ↓ Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według ras	108
20. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 5,0 do 20,0	111
21. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 20,1 do 50,0	113
22. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 50,1 do 150,0	115
23. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 150,1 do 300,0	117
24. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 300,1 do 500,0	119
25. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 500,1 do 1000 krów.....	121
26. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych powyżej 1000 krów	123
27. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 5,0 do 20,0	124
28. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 20,1 do 50,0	125
29. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 50,1 do 150,0	126
30. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 150,1 do 300,0	127
31. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 300,1 do 500,0	128
32. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 500,1 do 1000 krów	129
33. ↓ Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych powyżej 1000 krów	130
34. ↓ Zestawienie najlepszych stad o najwyższej wydajności kg mleka według ras.....	130
35. ↓ Zestawienie krów o najwyższej w laktacji wydajności kg mleka według ras.....	136
36. ↓ Zestawienie rekordzystek, od których uzyskano w wydajności życiowej ponad 100 000 kg mleka.....	139
37. ↓ Zestawienie wyróżniających się stad według najwyższej przeciętnej wydajności kg tłuszczu + białka, według ras.....	142
38. ↓ Zestawienie krów o najwyższej wydajności sumy kg tłuszczu + białka w laktacji 305-o dniowej, według ras.....	145

Tabela nr

strona

39. ↓ Liczba stad i zwierząt uczestniczących w programie ochrony zasobów genetycznych w 2023. (Dane IZ PIB w Krakowie)	147
40. ↓ Liczba krów i obór objętych oceną w zakresie cech produkcji mięsa – stan na dzień 31.12.2023 roku.....	148
41. ↓ Średnie masy ciała po urodzeniu i masy ciała standaryzowane do wieku 210 dni oraz średnie przyrosty dzienne do wieku 210 dni jałówek i buhajków w zakresie cech produkcji mięsa według ras i województw w 2023 r.....	148
42. ↓ Średnie wyniki użytkowości rozplodowej krów ocenianych w zakresie cech produkcji mięsa wg ras i województw w 2023 r.....	149
43. ↓ Średnie wyniki oceny umięśnienia krów ocenianych w zakresie cech produkcji mięsa wg ras i województw w 2023 r.	149
44. ↓ Stan krów wpisanych do ksiąg bydła hodowlanego na dzień 31.12.2023 r. z podziałem na rasy i województwa	150
45. ↓ Ocena typu i budowy krów mlecznych wykonana przez doradców ds.hodowli w 2023 roku	151
46. ↓ Zestawienie ocen ogólnych fenotypu pierwiastek rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej według interpretacji oceny (% udział).....	153
47. ↓ Zestawienie ocen ogólnych fenotypu pierwiastek rasy simentaliskiej według interpretacji oceny (% udział)	153
48. ↓ Zestawienie ocen ogólnych fenotypu pierwiastek rasy polskiej czerwonej według interpretacji oceny (% udział)	153
49. ↓ Średnie wartości oceny cech opisowych oraz oceny ogólnej fenotypu pierwiastek rasy PHF	153
50. ↓ Średnie wartości oceny cech opisowych oraz oceny ogólnej fenotypu pierwiastek rasy simentaliskiej	154
51. ↓ Średnie wartości oceny cech opisowych oraz oceny ogólnej fenotypu pierwiastek rasy polskiej czerwonej.....	154
52. ↓ Krowy pierwiastki najwyżej ocenione pod względem typu i budowy w 2023 roku.....	154
53. ↓ Krowy w drugiej i dalszych laktacjach najwyżej ocenione pod względem typu i budowy w 2023 roku (EX)	157
54. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą jałówek z indeksem gPF w rankingach TOP 100	159
55. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą krów z indeksem gPF w rankingach TOP 100	160
56. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą krów z indeksem PF w rankingach TOP 100.....	160
57. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą krów z indeksem PFSM w rankingach TOP 100.....	161
58. ↓ Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej o najwyższej wartości indeksu IE	168
59. ↓ Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej o najwyższej wartości indeksu PF	170
60. ↓ Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej o najwyższej wartości indeksu IE	172
61. ↓ Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej o najwyższej wartości indeksu PF.....	173
62. ↓ Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gIE.....	175
63. ↓ Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gPF	177
64. ↓ Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gIE.....	178
65. ↓ Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gPF.....	179
66. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości IE dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej.....	181
67. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości PF dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej	182
68. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości IE dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej.....	183
69. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości PF dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej	184
70. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości gIE zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku	184
71. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości gPF zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku	185
72. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości gIE zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku	186
73. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości gPF zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku	187
74. ↓ Ranking krów rasy simentaliskiej o najwyższej wartości indeksu PFSM.....	189

Tabela nr 1. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w latach 1912-2023

Rok	Przeciętnie							Krowy wpisane do ksiąg			
	liczba krów	mleko kg	tłuszcz kg	tłuszcz %	białko kg	białko %	kg tt+bi	liczba krów	mleko kg	tłuszcz %	białko %
			kg	%	kg	%					
1912	2 000	2 162	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1950	**62 151	3 023	102	3,39	-	-	-	** 11469	3 535	3,42	-
2000	387 645	5 379	*** 222	4,12	175	3,26	175	150 445	5 490	***4,14	3,25
2015	753 613	7 771	318	4,09	261	3,36	579	573 162	7 676	4,01	3,29
2019	820 653	8 530	347	4,07	292	3,42	639	566 325	8 506	3,97	3,35
2020	797 423	8 823	359	4,07	301	3,41	660	552 250	8 808	3,97	3,33
2021	793 536	8 837	365	4,13	302	3,42	667	552 560	8 868	4,02	3,34
2022	803 530	9 037	368	4,07	309	3,42	677	555 182	9 004	4,00	3,35
2023	807 719	9 150	374	4,08	314	3,43	688	556 899	9 151	3,98	3,36

** - dane dotyczące 1949r.; *** - od 1980r. przeciętna wydajność za laktację 305 dni doju
Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 2. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według województw w roku 2023

Województwo	Liczba			Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
	liczba obór	wielkość obory	liczba krów	mleka kg	tłuszczu kg	%	białka kg	%	tłuszcz + białko kg		
lubuskie	61	120	7 318	10 653	447	4,20	368	3,45	815	405	761
opolskie	265	85	22 504	10 416	412	3,96	355	3,41	767	401	776
dolnośląskie	156	98	15 244	10 209	410	4,02	350	3,43	760	402	775
wielkopolskie	3 225	54	174 455	9 827	393	4,00	336	3,42	729	413	780
śląskie	327	60	19 569	9 748	387	3,97	331	3,40	718	406	790
zachodniopomorskie	200	66	13 195	9 433	387	4,10	318	3,37	705	418	778
kujawsko-pomorskie	1 376	46	62 733	9 316	377	4,05	318	3,42	695	416	785
lubelskie	800	40	31 878	8 971	363	4,05	310	3,46	673	427	802
łódzkie	1 242	36	45 218	8 960	366	4,09	308	3,44	674	426	787
mazowieckie	3 430	42	144 283	8 956	373	4,16	310	3,47	683	428	811
podlaskie	3 202	47	149 699	8 926	370	4,14	308	3,44	678	429	822
pomorskie	892	39	34 696	8 585	351	4,09	292	3,41	643	419	808
świętokrzyskie	220	33	7 186	8 453	346	4,09	290	3,43	636	426	812
warmińsko-mazurskie	1 277	47	60 535	8 375	346	4,13	284	3,39	630	421	831
podkarpackie	308	24	7 241	6 469	265	4,10	221	3,41	486	422	870
małopolskie	661	18	11 967	6 403	258	4,02	216	3,37	474	415	807
POLSKA	17 642	46	807 719	9 150	374	4,08	314	3,43	688	420	800

Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 3. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według ras, województw i RO

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczu		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ (HO)										
łódzkie	1 235	38 256	9 164	373	4,07	315	3,44	688	426	784
małopolskie	204	3 853	9 623	373	3,88	326	3,39	699	420	771
mazowieckie	3 391	124 345	9 170	381	4,15	318	3,46	699	428	810
świętokrzyskie	208	5 625	8 866	359	4,05	304	3,42	663	424	806
RO CENTRUM	5 038	172 078	9 168	378	4,12	317	3,45	695	428	803

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczu		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
lubelskie	775	26 190	9 242	374	4,04	319	3,45	693	426	796
podkarpackie	113	1 838	8 242	325	3,94	279	3,38	604	438	804
podlaskie	3 165	132 246	9 111	377	4,13	314	3,44	691	430	820
RO WSCHÓD	4 053	160 274	9 131	376	4,12	315	3,44	691	429	815
kujawsko-pomorskie	1 360	56 942	9 530	384	4,03	325	3,41	709	417	783
pomorskie	884	30 029	8 870	362	4,08	302	3,40	664	419	803
warmińsko-mazurskie	1 246	51 603	8 663	358	4,13	294	3,39	652	421	825
zachodniopomorskie	191	11 288	9 940	406	4,09	334	3,36	740	416	760
RO PÓŁNOC	3 681	149 863	9 131	372	4,08	310	3,40	682	419	799
dolnośląskie	139	12 432	10 752	431	4,01	369	3,43	800	401	770
lubuskie	58	6 697	10 994	460	4,19	379	3,45	839	402	758
opolskie	255	17 580	10 838	423	3,90	369	3,41	792	399	767
śląskie	316	17 298	10 014	396	3,96	340	3,39	736	405	788
wielkopolskie	3 210	157 337	10 046	401	3,99	343	3,42	744	413	778
RO ZACHÓD	3 978	211 344	10 179	406	3,98	348	3,42	754	410	777
POLSKA	16 750	693 558	9 458	385	4,07	324	3,43	709	420	796

RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ (RW)

łódzkie	662	1 504	8 424	349	4,15	291	3,45	640	421	793
małopolskie	295	1 352	7 448	306	4,11	256	3,44	562	423	822
mazowieckie	2 035	5 039	8 310	350	4,21	288	3,47	638	423	816
świętokrzyskie	120	323	7 777	331	4,26	267	3,43	598	422	841
RO CENTRUM	3 112	8 218	8 169	342	4,18	283	3,46	625	423	813
lubelskie	436	1 060	8 365	342	4,08	288	3,45	630	429	806
podkarpackie	117	461	6 940	292	4,21	237	3,41	529	426	876
podlaskie	1 919	5 885	8 289	347	4,19	287	3,46	634	425	816
RO WSCHÓD	2 472	7 406	8 233	344	4,17	284	3,45	628	425	817
kujawsko-pomorskie	550	1 047	8 075	332	4,12	276	3,42	608	420	798
pomorskie	342	705	7 963	330	4,15	274	3,44	604	423	819
warmińsko-mazurskie	659	1 807	7 676	322	4,20	263	3,43	585	423	853
zachodniopomorskie	70	245	7 985	327	4,09	270	3,38	597	418	888
RO PÓŁNOC	1 621	3 804	7 819	325	4,16	268	3,42	593	423	833
dolnośląskie	101	1 278	9 129	372	4,08	313	3,43	685	412	799
lubuskie	15	31	9 351	410	4,39	339	3,63	749	425	775
opolskie	212	3 420	9 564	399	4,17	324	3,39	723	406	793
śląskie	229	950	8 286	340	4,11	283	3,41	623	405	807
wielkopolskie	1 536	3 219	8 708	362	4,15	300	3,44	662	415	785
RO ZACHÓD	2 093	8 899	9 056	375	4,14	309	3,42	684	410	792
POLSKA	9 298	28 326	8 418	351	4,16	289	3,44	640	419	809

RASA SIMENTALSKA (SM)

łódzkie	167	349	7 933	329	4,14	280	3,53	609	418	876
małopolskie	148	458	5 668	234	4,13	191	3,36	425	402	920
mazowieckie	396	916	7 595	318	4,18	269	3,54	587	417	834
świętokrzyskie	47	157	6 456	272	4,21	225	3,49	497	414	860
RO Centrum	758	1 881	7 093	296	4,17	248	3,50	544	414	866
lubelskie	115	462	7 036	282	4,01	245	3,48	527	425	874
podkarpackie	250	4 078	5 955	249	4,18	204	3,43	453	415	905
podlaskie	259	441	7 167	302	4,21	250	3,49	552	416	861
RO Wschód	624	4 981	6 162	257	4,16	212	3,44	469	416	899
kujawsko-pomorskie	92	164	6 987	301	4,31	241	3,45	542	397	839
pomorskie	92	257	6 744	287	4,25	235	3,49	522	400	867
warmińsko-mazurskie	151	423	6 537	272	4,16	218	3,33	490	403	913
zachodniopomorskie	26	67	5 973	241	4,04	198	3,32	439	397	791
RO Północ	361	912	6 635	279	4,21	225	3,40	504	401	872

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczu		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
dolnośląskie	22	50	7 599	293	3,85	255	3,36	548	407	863
lubuskie	7	156	6 936	315	4,53	252	3,64	567	484	818
opolskie	62	172	7 400	310	4,19	255	3,45	565	400	859
śląskie	56	120	7 458	312	4,19	255	3,42	567	396	835
wielkopolskie	299	1 714	7 670	324	4,22	271	3,53	595	396	857
RO Zachód	446	2 212	7 584	321	4,23	267	3,52	588	402	856
POLSKA	2189	9 986	6 696	280	4,19	232	3,47	512	411	879

RASA POLSKA CZERWONA (RP)

łódzkie	8	46	2 423	102	4,22	84	3,48	186	387	1 062
małopolskie	207	1 919	3 715	160	4,30	125	3,36	285	413	852
mazowieckie	32	282	2 673	107	3,99	89	3,31	196	403	810
świętokrzyskie	10	90	2 097	78	3,74	71	3,38	149	531	806
RO CENTRUM	257	2 336	3 502	149	4,26	118	3,36	267	416	848
lubelskie	7	31	2 447	100	4,07	82	3,36	182	503	841
podkarpackie	21	161	2 744	115	4,18	94	3,42	209	416	805
podlaskie	25	221	2 643	115	4,35	92	3,47	207	425	807
RO WSCHÓD	53	413	2 668	114	4,26	92	3,44	206	426	809
kujawsko-pomorskie	9	61	3 460	158	4,55	117	3,37	275	421	764
pomorskie	2	18	2 722	116	4,27	93	3,41	209	389	–
warmińsko-mazurskie	7	75	3 443	133	3,88	114	3,31	247	384	834
zachodniopomorskie	5	60	2 495	108	4,31	84	3,36	192	440	950
RO PÓŁNOC	23	214	3 122	132	4,21	105	3,35	237	408	878
dolnośląskie	1	48	3 405	150	4,41	118	3,47	268	389	785
lubuskie	1	15	1 806	73	4,02	61	3,39	134	572	–
śląskie	8	50	2 713	112	4,13	89	3,29	201	491	874
wielkopolskie	4	3	7 349	337	4,58	259	3,52	596	373	704
RO ZACHÓD	14	116	3 006	129	4,28	102	3,40	231	446	808
POLSKA	347	3 079	3 345	143	4,26	113	3,37	256	418	843

RASA JERSEY (JE)

łódzkie	31	39	6 571	338	5,14	255	3,89	593	415	766
małopolskie	13	15	4 729	243	5,13	180	3,80	423	421	–
mazowieckie	68	85	7 168	366	5,11	270	3,77	636	428	801
świętokrzyskie	10	134	7 349	374	5,09	288	3,92	662	433	751
RO CENTRUM	122	273	7 027	360	5,12	272	3,87	632	431	772
lubelskie	9	16	6 389	372	5,82	260	4,06	632	418	851
podkarpackie	16	29	3 586	180	5,02	135	3,75	315	434	741
podlaskie	41	67	5 947	296	4,97	225	3,78	521	437	847
RO WSCHÓD	66	112	5 396	276	5,12	206	3,82	482	434	841
kujawsko-pomorskie	15	109	4 321	225	5,20	163	3,77	388	378	868
pomorskie	15	59	5 016	264	5,26	193	3,85	457	396	739
warmińsko-mazurskie	18	20	5 587	288	5,15	211	3,77	499	445	804
zachodniopomorskie	4	5	5 167	258	4,99	190	3,67	448	471	914
RO PÓŁNOC	52	193	4 684	244	5,21	178	3,79	422	389	825
dolnośląskie	5	8	6 515	340	5,23	241	3,70	581	335	938
lubuskie	5	6	6 672	378	5,67	269	4,04	647	398	768
opolskie	6	12	6 745	311	4,61	244	3,61	555	388	802
śląskie	14	17	5 376	285	5,31	214	3,98	499	477	856
wielkopolskie	88	462	7 227	362	5,00	278	3,85	640	401	773
RO ZACHÓD	118	504	7 143	358	5,01	275	3,84	633	400	779
POLSKA	358	1 082	6 495	329	5,07	250	3,84	579	409	793

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczo		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
RASA MONTBELIARDE (MO)										
łódzkie	53	104	7 884	323	4,10	276	3,50	599	431	825
małopolskie	20	62	6 155	254	4,13	205	3,33	459	414	817
mazowieckie	153	239	8 084	337	4,17	284	3,51	621	419	833
świętokrzyskie	11	31	7 112	298	4,20	244	3,43	542	400	786
RO CENTRUM	237	436	7 695	319	4,15	268	3,48	587	419	827
lubelskie	72	614	10 031	368	3,67	359	3,57	727	407	880
podkarpackie	5	9	7 587	296	3,90	261	3,44	557	597	–
podlaskie	136	287	7 154	295	4,12	249	3,49	544	421	899
RO WSCHÓD	213	911	9 098	345	3,79	323	3,55	668	413	884
kujawsko-pomorskie	59	160	8 050	347	4,30	287	3,56	634	402	875
pomorskie	49	109	6 966	286	4,10	238	3,41	524	435	992
warmińsko-mazurskie	41	135	7 455	315	4,22	258	3,45	573	430	881
zachodniopomorskie	12	665	7 648	328	4,29	270	3,53	598	409	920
RO PÓŁNOC	161	1 070	7 615	325	4,27	268	3,51	593	413	917
dolnośląskie	26	145	8 898	362	4,06	304	3,41	666	374	757
lubuskie	10	28	8 439	371	4,39	292	3,46	663	384	846
opolskie	2	18	7 953	349	4,39	272	3,42	621	376	855
śląskie	8	29	7 265	277	3,81	256	3,52	533	363	791
wielkopolskie	246	695	8 050	333	4,14	281	3,49	614	401	870
RO ZACHÓD	292	914	8 169	338	4,13	284	3,48	622	395	837
POLSKA	903	3 330	8 183	333	4,07	287	3,51	620	409	877
RASA BIAŁOGRZBIETA (BG)										
łódzkie	2	1	12 683	410	3,23	415	3,27	825	–	–
małopolskie	6	28	3 439	134	3,90	113	3,30	247	423	774
mazowieckie	30	240	4 317	182	4,21	146	3,39	328	405	878
świętokrzyskie	1	0,1	7 046	315	4,47	258	3,66	573	–	–
RO CENTRUM	39	269	4 268	178	4,17	144	3,38	322	406	862
lubelskie	27	212	3 580	152	4,24	120	3,35	272	415	798
podkarpackie	6	62	3 551	134	3,77	123	3,47	257	438	825
podlaskie	30	259	3 966	158	3,99	133	3,35	291	407	862
RO WSCHÓD	63	533	3 764	153	4,06	127	3,36	280	414	838
kujawsko-pomorskie	5	45	3 180	125	3,94	101	3,18	226	420	1 105
pomorskie	1	5	2 755	101	3,68	96	3,50	197	379	786
warmińsko-mazurskie	9	132	4 207	166	3,94	133	3,17	299	388	915
RO PÓŁNOC	15	182	3 909	154	3,94	124	3,17	278	395	956
wielkopolskie	7	13	3 412	148	4,34	118	3,46	266	390	801
RO ZACHÓD	7	13	3 412	148	4,34	118	3,46	266	390	801
POLSKA	124	997	3 922	160	4,07	131	3,33	291	408	861
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA (ZR)										
łódzkie	4	20	2 428	108	4,44	84	3,46	192	425	842
małopolskie	328	3 443	4 143	172	4,14	135	3,25	307	409	830
mazowieckie	5	53	4 406	169	3,83	146	3,31	315	453	722
świętokrzyskie	1	16	3 071	111	3,61	100	3,26	211	473	1 017
RO CENTRUM	338	3 531	4 132	171	4,14	135	3,26	306	410	831
lubelskie	2	2	4 716	204	4,33	147	3,12	351	338	1 261
podkarpackie	8	53	4 477	182	4,07	150	3,35	332	441	736
podlaskie	11	50	4 076	171	4,20	138	3,38	309	492	881
RO WSCHÓD	21	105	4 291	177	4,13	144	3,36	321	463	857
kujawsko-pomorskie	1	18	5 062	218	4,30	175	3,45	393	383	1 075
RO PÓŁNOC	1	18	5 062	218	4,30	175	3,45	393	383	1 075
dolnośląskie	19	278	4 423	182	4,11	149	3,37	331	415	830
opolskie	5	107	6 209	258	4,16	212	3,41	470	388	932

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczo		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
śląskie	4	12	5 966	237	3,97	192	3,23	429	414	814
wielkopolskie	4	8	5 410	226	4,17	190	3,51	416	386	728
RO ZACHÓD	32	405	4 959	205	4,12	168	3,38	373	408	873
POLSKA	392	4 059	4 223	175	4,14	138	3,27	313	411	839
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA (ZB)										
łódzkie	4	8	4 919	198	4,03	158	3,22	356	385	804
małopolskie	18	151	4 583	199	4,34	150	3,27	349	441	866
mazowieckie	20	72	3 870	145	3,75	129	3,33	274	496	822
świętokrzyskie	2	8	4 587	184	4,01	145	3,15	329	484	–
RO Centrum	44	239	4 378	182	4,16	144	3,28	326	454	845
lubelskie	13	64	3 259	135	4,15	109	3,33	244	521	783
podkarpackie	7	87	4 229	173	4,10	139	3,29	312	419	1 010
podlaskie	31	335	4 857	208	4,29	166	3,42	374	454	985
RO WSCHÓD	51	486	4 536	193	4,25	154	3,39	347	456	977
kujawsko-pomorskie	2	35	4 511	207	4,59	150	3,32	357	409	1 037
pomorskie	27	191	4 551	194	4,26	152	3,34	346	439	867
warmińsko-mazurskie	36	638	4 472	183	4,08	147	3,29	330	415	967
zachodniopomorskie	7	100	4 202	177	4,22	140	3,32	317	445	848
RO PÓŁNOC	72	964	4 461	185	4,15	147	3,31	332	422	936
dolnośląskie	4	43	5 044	199	3,94	167	3,32	366	440	892
lubuskie	2	15	5 727	228	3,99	190	3,32	418	432	807
opolskie	2	51	5 555	227	4,08	185	3,33	412	411	973
śląskie	4	3	10 561	426	4,03	352	3,33	778	375	821
wielkopolskie	9	12	5 615	198	3,52	188	3,35	386	514	744
RO ZACHÓD	21	124	5 543	220	3,97	184	3,32	404	429	849
POLSKA	188	1 812	4 544	189	4,16	151	3,33	340	435	923
RASA BROWN SWISS (BS)										
łódzkie	24	29	7 697	323	4,20	269	3,49	592	492	913
małopolskie	1	2	4 077	175	4,30	126	3,09	301	456	–
mazowieckie	26	41	7 015	307	4,38	239	3,40	546	455	839
świętokrzyskie	1	1	7 925	427	5,39	344	4,35	771	–	–
RO CENTRUM	52	72	7 202	311	4,31	249	3,45	560	468	871
lubelskie	17	15	7 700	329	4,27	265	3,44	594	443	809
podkarpackie	1	1	5 651	227	4,02	198	3,50	425	355	–
podlaskie	31	73	9 079	372	4,10	333	3,67	705	401	791
RO WSCHÓD	49	88	8 809	363	4,13	320	3,63	683	406	792
kujawsko-pomorskie	11	19	7 057	316	4,48	253	3,58	569	422	688
pomorskie	6	15	5 890	260	4,42	218	3,70	478	404	882
warmińsko-mazurskie	8	8	7 321	324	4,42	256	3,49	580	427	798
zachodniopomorskie	6	103	5 638	250	4,43	195	3,45	445	441	828
RO PÓŁNOC	31	145	5 941	264	4,44	208	3,50	472	433	826
dolnośląskie	2	5	8 241	394	4,78	301	3,65	695	727	–
opolskie	2	0,3	9 059	416	4,59	307	3,39	723	–	737
śląskie	3	5	9 530	399	4,19	343	3,60	742	333	853
wielkopolskie	26	29	7 461	313	4,19	270	3,62	583	403	824
RO ZACHÓD	33	39	7 838	335	4,27	284	3,62	619	415	817
POLSKA	165	344	7 156	307	4,29	254	3,55	561	432	824
EUROPEJSKIE BYDŁO CZERWONE (RE) **										
łódzkie	55	75	8 097	365	4,51	294	3,63	659	438	812
małopolskie	6	8	8 067	330	4,09	277	3,43	607	388	852
mazowieckie	153	218	8 045	367	4,57	292	3,63	659	423	796
świętokrzyskie	8	11	7 918	355	4,48	282	3,56	637	436	895
RO CENTRUM	222	312	8 054	365	4,54	292	3,62	657	426	805

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczo		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
lubelskie	76	141	7 618	340	4,47	276	3,63	616	433	902
podkarpackie	1	3	5 489	233	4,24	186	3,39	419	419	713
podlaskie	148	205	7 761	345	4,44	281	3,62	626	425	798
RO WSCHÓD	225	349	7 684	342	4,45	278	3,62	620	428	822
kujawsko-pomorskie	55	94	7 410	333	4,50	269	3,63	602	401	802
pomorskie	21	44	5 546	240	4,32	196	3,53	436	425	897
warmińsko-mazurskie	56	84	7 338	319	4,35	262	3,57	581	414	847
zachodniopomorskie	9	8	6 785	284	4,18	227	3,35	511	430	869
RO PÓŁNOC	141	230	6 990	308	4,41	251	3,58	559	411	836
dolnośląskie	4	14	7 334	325	4,43	265	3,61	590	391	732
lubuskie	2	1	5 640	264	4,68	187	3,32	451	608	873
opolskie	5	26	6 764	290	4,29	238	3,52	528	403	770
śląskie	7	10	6 598	289	4,37	234	3,55	523	371	813
wielkopolskie	118	264	7 141	319	4,47	256	3,59	575	419	820
RO ZACHÓD	136	316	7 109	316	4,45	254	3,58	570	416	808
POLSKA	724	1 206	7 497	335	4,47	270	3,61	605	421	815

KRZYŻÓWKI BEZ RAS MIĘSNYCH (MS)

łódzkie	997	4 438	7 993	338	4,22	277	3,46	615	414	797
małopolskie	208	625	6 600	269	4,07	223	3,38	492	411	849
mazowieckie	2 678	11 543	7 930	339	4,27	276	3,48	615	421	820
świętokrzyskie	168	745	7 532	315	4,19	258	3,43	573	424	845
RO CENTRUM	4 051	17 351	7 884	335	4,25	274	3,47	609	419	816
lubelskie	589	2 693	8 054	336	4,17	280	3,48	616	422	828
podkarpackie	152	443	6 403	265	4,13	218	3,40	483	425	869
podlaskie	2 239	8 921	7 742	327	4,22	268	3,45	595	421	851
RO WSCHÓD	2 980	12 057	7 764	327	4,21	269	3,46	596	421	847
kujawsko-pomorskie	940	3 704	7 698	325	4,22	266	3,46	591	412	809
pomorskie	618	3 065	7 044	291	4,13	244	3,47	535	420	853
warmińsko-mazurskie	962	5 177	7 152	299	4,18	243	3,40	542	417	872
zachodniopomorskie	124	575	6 544	280	4,27	225	3,43	505	428	879
RO PÓŁNOC	2 644	12 521	7 259	304	4,18	249	3,44	553	416	849
dolnośląskie	115	925	8 006	328	4,10	275	3,44	603	393	816
lubuskie	51	328	8 131	351	4,31	281	3,46	632	423	880
opolskie	189	925	8 206	342	4,16	281	3,43	623	407	829
śląskie	239	994	7 926	329	4,15	271	3,42	600	405	814
wielkopolskie	2 520	9 701	8 341	348	4,18	290	3,47	638	415	803
RO ZACHÓD	3 114	12 873	8 268	345	4,17	286	3,46	631	412	809
POLSKA	12 789	54 801	7 804	328	4,21	270	3,46	598	417	827

INNE RASY *

łódzkie	281	370	7 529	314	4,18	260	3,45	574	412	811
małopolskie	38	65	4 694	196	4,18	161	3,43	357	392	835
mazowieckie	890	1 297	7 654	323	4,22	266	3,48	589	420	834
świętokrzyskie	35	45	7 682	329	4,28	264	3,43	593	418	779
RO CENTRUM	1 244	1 777	7 520	317	4,21	261	3,47	578	417	827
lubelskie	229	395	7 270	300	4,12	252	3,46	552	414	796
podkarpackie	26	28	5 920	247	4,17	210	3,55	457	426	916
podlaskie	617	787	7 754	323	4,17	268	3,45	591	418	833
RO WSCHÓD	872	1 210	7 555	314	4,15	261	3,46	575	417	825
kujawsko-pomorskie	261	352	6 862	287	4,18	238	3,47	525	400	800
pomorskie	143	209	6 499	269	4,14	223	3,42	492	423	864
warmińsko-mazurskie	317	455	6 537	276	4,22	221	3,38	497	399	878
zachodniopomorskie	54	90	5 633	229	4,06	194	3,44	423	412	868
RO PÓŁNOC	775	1 106	6 559	274	4,18	225	3,42	499	405	845

Województwo Region Oceny	Liczba stad w rasie	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność						Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczu		białka		tłuszcz + białko kg		
				kg	%	kg	%			
dolnośląskie	40	37	7 255	298	4,11	248	3,41	546	394	839
lubuskie	28	43	7 120	300	4,21	243	3,42	543	422	771
opolskie	87	200	7 148	300	4,20	243	3,40	543	413	832
śląskie	80	96	8 072	333	4,13	278	3,45	611	398	828
wielkopolskie	869	1122	7 753	321	4,14	268	3,45	589	402	821
RO ZACHÓD	1104	1498	7 663	318	4,15	264	3,44	582	403	822
POLSKA	3 995	5 591	7 375	308	4,18	255	3,45	563	411	829

* od roku 2019 do ras innych dolicza się krzyżówki z rasami mięsnymi

** rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 4. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w poszczególnych instytucjach i sektorach

Instytucja sektor	Liczba obór	Krów przeciętnie	Przeciętna wydajność					Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.
			mleka kg	tłuszczu		białka			
				kg	%	kg	%		
Własność państwowa	3	576	10 891	415	3,81	367	3,37	407	766
Gospodarstwa podległe MRIRW	5	510	8 478	355	4,18	294	3,47	443	809
KOWR	70	27 439	12 171	479	3,93	414	3,40	390	730
Instytut Zootechniki PIB	9	2 769	10 818	415	3,83	364	3,37	408	787
Gospodarstwa podl. wojewódzie	2	77	8 592	363	4,22	291	3,39	460	774
Stacje hodowli roślin	8	1 738	10 627	412	3,88	364	3,43	429	776
Spółki państwowe	3	342	11 233	451	4,01	389	3,46	408	759
Inne państwowe	6	946	9 291	377	4,06	325	3,50	412	776
Własność samorządowa	3	177	10 811	408	3,77	359	3,32	415	775
Spółki własności samorządowej	1	30	7 195	309	4,29	247	3,43	447	763
RAZEM SEKTOR PUBLICZNY	110	34 604	11 802	464	3,93	402	3,41	395	740
Własność prywatna krajowa	424	20 576	9 726	393	4,04	332	3,41	413	786
Gospodarstwa indywidualne	16 832	684 203	8 849	364	4,12	304	3,44	424	811
Spółdzielnie produkcji rolniczej	85	12 014	9 703	387	3,99	332	3,42	416	769
Spółki prywatne krajowe	145	40 931	10 831	421	3,88	369	3,41	397	747
Gospodarstwa dzierżawione	31	9 273	11 006	431	3,92	372	3,38	398	757
Fundacje	5	616	7 744	328	4,23	256	3,30	414	807
Spółki prywatne zagraniczne	10	5 501	11 011	431	3,91	372	3,37	400	711
RAZEM SEKTOR PRYWATNY	17 532	773 115	9 031	370	4,09	310	3,43	422	803
POLSKA	17 642	807 719	9 150	374	4,08	314	3,43	420	800

Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 5. ↓ Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych według sektorów, województw i RO

Instytucja sektor	Liczba obór	Krów przeciętnie	Przeciętna wydajność					Okres między wyciel.	Wiek I wyciel.	
			mleka kg	tłuszczu		białka				
				kg	%	kg	%			
SEKTOR PUBLICZNY										
łódzkie	4	998	11 002	444	4,04	382	3,47	462	754	
małopolskie	3	651	11 360	422	3,71	379	3,34	427	801	
mazowieckie	5	724	10 403	398	3,82	355	3,41	438	805	
świętokrzyskie	4	405	9 215	412	4,47	334	3,63	442	742	
RO CENTRUM	16	2 778	10 669	422	3,96	367	3,44	443	776	

lubelskie	5	690	9 164	379	4,14	323	3,52	407	765
podkarpackie	3	708	7 937	301	3,79	270	3,40	439	947
podlaskie	2	472	9 426	420	4,46	327	3,46	390	746
RO WSCHÓD	10	1 870	8 765	360	4,11	304	3,46	415	834
kujawsko-pomorskie	14	4 401	12 515	489	3,91	423	3,38	391	719
pomorskie	4	737	10 395	432	4,16	353	3,39	413	744
warmińsko-mazurskie	5	881	9 957	389	3,91	340	3,41	396	780
zachodniopomorskie	5	2 632	12 784	521	4,07	426	3,33	387	719
RO PÓŁNOC	28	8 650	12 209	487	3,99	411	3,37	392	727
dolnośląskie	5	1 607	10 912	436	4,00	368	3,37	403	739
lubuskie	3	1 538	13 275	583	4,39	455	3,43	391	716
opolskie	9	5 595	12 299	470	3,82	422	3,43	384	716
śląskie	3	964	11 548	436	3,78	379	3,29	401	751
wielkopolskie	36	11 603	12 010	463	3,85	410	3,42	388	742
RO ZACHÓD	56	21 306	12 048	468	3,89	411	3,41	389	734
POLSKA	110	34 604	11 802	464	3,93	402	3,41	395	740

SEKTOR PRYWATNY

łódzkie	1 238	44 220	8 914	365	4,09	307	3,44	425	788
małopolskie	658	11 316	6 118	248	4,06	206	3,37	415	808
mazowieckie	3 425	143 559	8 949	373	4,17	310	3,47	428	811
świętokrzyskie	216	6 781	8 407	342	4,07	288	3,42	425	817
RO CENTRUM	5 537	205 875	8 768	363	4,14	303	3,46	426	806
lubelskie	795	31 188	8 967	363	4,05	310	3,46	427	803
podkarpackie	305	6 533	6 310	261	4,14	215	3,41	421	855
podlaskie	3 200	149 227	8 924	370	4,14	307	3,44	430	822
RO WSCHÓD	4 300	186 948	8 848	365	4,12	305	3,45	429	819
kujawsko-pomorskie	1 362	58 332	9 075	369	4,06	310	3,42	418	792
pomorskie	888	33 959	8 546	349	4,09	291	3,41	419	810
warmińsko-mazurskie	1 272	59 654	8 352	346	4,14	283	3,39	421	832
zachodniopomorskie	195	10 563	8 598	354	4,11	291	3,39	426	797
RO PÓŁNOC	3 717	162 508	8 655	355	4,10	295	3,41	420	810
dolnośląskie	151	13 637	10 126	407	4,02	348	3,44	402	779
lubuskie	58	5 780	9 956	411	4,13	345	3,46	409	776
opolskie	256	16 910	9 794	393	4,01	333	3,40	408	797
śląskie	324	18 605	9 654	385	3,99	329	3,40	406	792
wielkopolskie	3 189	162 852	9 671	389	4,02	331	3,42	416	783
RO ZACHÓD	3 978	217 784	9 719	390	4,02	333	3,42	413	785
POLSKA	17 532	773 115	9 031	370	4,09	310	3,43	422	803

Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 6. ↓

Przeciętne wydajności ocenianych krów mlecznych w rasach i grupach laktacyjnych

Rasa odmiana	Laktacje	Liczba laktacji	Średnio dni doju	Przeciętna wydajność					
				mleka kg	tłuszczu		białka		tłuszcz + białko kg
					kg	%	kg	%	
HO	100-I	213 433	100	3 064	121	3,94	97	3,17	218
	I	198 616	300	8 606	343	3,99	289	3,36	632
	II	145 737	299	9 582	381	3,97	326	3,40	707
	III	95 270	299	9 927	394	3,97	332	3,34	726
	IV i dalsze	95 147	299	9 454	376	3,97	312	3,30	688
	razem rasa	534 770	299	9 258	368	3,98	311	3,36	679
RW	100-I	7 575	100	2 784	111	3,97	87	3,14	198
	I	7 015	299	7 621	310	4,07	255	3,35	565
	II	5 839	299	8 565	352	4,11	293	3,42	645
	III	3 992	299	8 811	361	4,10	297	3,37	658
	IV i dalsze	5 059	299	8 421	345	4,10	281	3,33	626
	razem rasa	21 905	299	8 274	339	4,09	279	3,37	618
SM	100-I	2 368	100	2 311	92	3,99	73	3,17	165
	I	2 274	297	6 182	256	4,15	210	3,39	466
	II	1 930	295	6 775	281	4,15	235	3,47	516
	III	1 395	295	6 823	282	4,14	233	3,42	515
	IV i dalsze	2 333	295	6 549	267	4,07	222	3,39	489
	razem rasa	7 932	296	6 547	270	4,12	224	3,42	494
ZR	100-I	515	100	1 568	62	3,95	48	3,06	110
	I	559	292	3 838	159	4,14	123	3,21	282
	II	506	289	4 092	169	4,12	134	3,27	303
	III	485	290	4 397	181	4,11	144	3,27	325
	IV i dalsze	1 911	291	4 428	180	4,07	143	3,24	323
	razem rasa	3 461	290	4 279	175	4,09	139	3,24	314
MO	100-I	937	100	2 587	104	4,00	85	3,30	189
	I	843	296	7 435	300	4,04	258	3,47	558
	II	765	295	8 506	333	3,92	299	3,52	632
	III	503	295	8 590	354	4,12	297	3,45	651
	IV i dalsze	561	293	8 509	336	3,95	291	3,42	627
	razem rasa	2 672	295	8 185	327	4,00	284	3,47	611
RP	100-I	421	100	1 339	57	4,22	43	3,21	100
	I	419	282	3 200	138	4,30	107	3,35	245
	II	414	281	3 376	146	4,32	115	3,41	261
	III	356	282	3 546	152	4,27	120	3,37	272
	IV i dalsze	1 435	288	3 663	154	4,20	122	3,34	276
	razem rasa	2 624	285	3 528	150	4,24	118	3,36	268
ZB	100-I	307	100	1 722	69	3,99	52	3,04	121
	I	285	294	4 335	180	4,14	141	3,25	321
	II	270	294	4 799	202	4,20	160	3,33	362
	III	240	294	4 740	194	4,09	154	3,25	348
	IV i dalsze	625	292	4 879	200	4,10	159	3,26	359
	razem rasa	1 420	294	4 731	195	4,13	155	3,27	350
RE ***	100-I	261	100	2 508	107	4,26	81	3,23	188
	I	275	300	6 912	310	4,48	242	3,49	552
	II	224	297	7 396	325	4,39	264	3,57	589
	III	175	295	7 828	338	4,32	275	3,51	613
	IV i dalsze	282	297	8 093	347	4,29	282	3,48	629
	razem rasa	956	298	7 541	330	4,37	265	3,51	595

Rasa odmiana	Laktacje	Liczba laktacji	Średnio dni doju	Przeciętna wydajność					
				mleka kg	tłuszczu		białka		tłuszcz + białko kg
					kg	%	kg	%	
JE	100-I	391	100	2 292	109	4,76	79	3,44	188
	I	332	296	6 072	305	5,03	228	3,75	533
	II	220	295	6 610	330	4,99	253	3,83	583
	III	121	293	6 543	328	5,02	247	3,77	575
	IV i dalsze	174	294	6 516	326	5,01	246	3,78	572
	razem rasa	847	295	6 370	319	5,01	241	3,78	560
BG	100-I	220	100	1 460	56	3,85	46	3,13	102
	I	220	273	3 434	136	3,96	113	3,29	249
	II	151	284	4 088	168	4,11	136	3,32	304
	III	99	289	4 597	185	4,03	153	3,33	338
	IV i dalsze	342	283	4 105	166	4,04	135	3,28	301
	razem rasa	812	281	3 980	161	4,03	131	3,30	292
BS	100-I	96	100	2 502	100	4,00	80	3,20	180
	I	81	301	6 445	273	4,24	222	3,44	495
	II	70	299	7 508	311	4,15	269	3,58	580
	III	34	293	7 799	330	4,24	276	3,53	606
	IV i dalsze	68	296	7 058	311	4,40	240	3,40	551
	razem rasa	253	298	7 086	302	4,26	247	3,48	549
MS *	100-I	14 050	100	2 626	105	4,01	83	3,17	188
	I	13 286	299	7 160	296	4,13	242	3,38	538
	II	10 801	298	7 828	324	4,14	269	3,44	593
	III	8 102	298	8 128	336	4,14	276	3,40	612
	IV i dalsze	10 772	297	7 726	319	4,13	259	3,36	578
	razem rasa	42 961	298	7 652	316	4,13	260	3,39	576
IN **	100-I	2 100	100	2 514	100	3,99	80	3,19	180
	I	1 852	296	6 748	277	4,11	228	3,38	505
	II	1 094	293	7 387	303	4,10	253	3,42	556
	III	616	296	7 536	312	4,14	255	3,38	567
	IV i dalsze	463	292	7 367	300	4,08	246	3,34	546
	razem rasa	4 025	295	7 113	292	4,11	241	3,39	533
razem	100-I	242 696	100	3 004	119	3,94	95	3,17	214
	I	224 499	300	8 431	337	4,00	284	3,36	621
	II	166 425	300	9 367	374	3,99	319	3,40	693
	III	110 392	300	9 668	385	3,99	324	3,35	709
	IV i dalsze	117 721	300	9 034	361	4,00	299	3,31	660
	razem rasa	619 037	300	9 018	360	3,99	303	3,36	663

* krzyżówki bez ras mięsnych

** od 2019r. do ras innych dolicza się krzyżówki z rasami mięsnymi

*** rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Tabela nr 7. ↓

Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2023 według ras

Rasa	Liczba krów	Długość użytkowania w latach	Długość życia w latach	Przeciętna wydajność				
				mleka kg	tłuszczu		białka	
					kg	%	kg	%
PHF czarno-białej	196 696	2,99	5,31	27 678	1 120	4,05	941	3,40
PHF czerwono-białej	7 571	3,17	5,65	26 104	1 090	4,18	898	3,44
simentalska	2 217	3,28	6,00	22 206	924	4,16	770	3,47
polska czerwona	265	6,84	9,28	25 897	1 096	4,23	874	3,37
jersey	304	2,61	4,97	17 927	909	5,07	687	3,83
montbeliarde	1 006	2,80	5,26	22 649	932	4,11	793	3,50
białogrzbieta	86	4,89	7,73	22 019	913	4,15	729	3,31
polska czerwono-biała	376	6,56	8,97	29 375	1 213	4,13	958	3,26

polska czarno-biała	242	5,29	7,97	24 738	1 023	4,14	818	3,31
brown swiss	86	3,41	5,93	23 793	1 039	4,37	843	3,54
europejskie bydło czerwone **	350	3,61	6,07	27 806	1 230	4,42	1 002	3,60
krzyżówki bez ras mięsnych	15 406	3,25	5,75	25 115	1 060	4,22	867	3,45
inne rasy *	1 593	1,85	4,57	13 108	553	4,22	452	3,45
RAZEM	226 198	3,02	5,37	27 253	1 108	4,07	928	3,41

* od roku 2019 do ras innych dolicza się krzyżówki z rasami mięsnymi
** rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Tabela nr 8. ↓ Przeciętna wydajność życiowa krów ubitych w roku 2023 w poszczególnych sektorach

Instytucja sektor	Liczba krów	Długość użytkowania w latach	Długość życia w latach	mleka kg	Przeciętna wydajność			
					tłuszczu		białka	
					kg	%	kg	%
SEKTOR PUBLICZNY	10 911	2,91	4,97	33 777	1 317	3,90	1144	3,39
SEKTOR PRYWATNY	215 287	3,03	5,39	26 922	1 097	4,07	917	3,41
POLSKA	226 198	3,02	5,37	27 253	1 108	4,07	928	3,41

Tabela nr 9. ↓ Liczba krów w przedziałach wydajności według kg mleka i ras

Przedziały wydajności (kg mleka)	Latacje zakreślane ogółem	Rasy													
		HO	RW	SM	ZR	MO	RP	ZB	RE *	JE	BG	BS	MS	IN	
od 20000	39	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
19000 - 19999	90	88	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
18000 - 18999	269	268	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
17000 - 17999	835	820	4	1	-	1	-	-	-	-	-	-	8	1	
16000 - 16999	2 120	2 083	17	-	-	-	-	-	1	-	-	-	19	-	
15000 - 15999	4 947	4 811	84	-	-	7	-	-	1	-	-	-	41	3	
14000 - 14999	10 352	10 051	172	1	-	17	-	-	3	-	-	-	94	14	
13000 - 13999	18 911	18 155	399	8	-	46	-	1	6	-	-	-	265	31	
12000 - 12999	32 833	31 289	702	26	-	81	-	1	3	2	1	3	655	70	
11000 - 11999	53 149	49 945	1 333	93	1	140	-	1	17	4	3	3	1 490	119	
10000 - 10999	76 352	70 496	2 031	243	4	254	-	3	44	15	5	11	3 059	187	
9000 - 9999	96 600	87 175	2 931	538	5	340	1	7	125	37	7	28	5 045	361	
8000 - 8999	102 801	89 832	3 671	893	19	427	8	17	163	107	11	36	7 057	560	
7000 - 7999	89 969	75 119	3 761	1 225	52	525	17	69	192	161	17	42	8 151	638	
6000 - 6999	63 508	49 500	3 118	1 573	190	379	32	179	205	181	36	51	7 383	681	
5000 - 5999	37 019	26 067	2 064	1 470	558	241	125	307	121	126	90	36	5 234	580	
4000 - 4999	18 175	10 330	1 009	1 118	1 138	109	600	344	49	87	155	28	2 795	413	
0 - 3999	10 783	3 782	414	657	1 458	64	1 739	470	17	117	465	13	1 271	316	
Razem	618 752	529 849	21 711	7 846	3 425	2 631	2 522	1 399	947	837	790	251	42 569	3 975	

* rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Tabela nr 10. ↓ Liczba obór i krów mlecznych według metod oceny w poszczególnych województwach i Regionach Oceny

Metoda oceny	Województwo Region Oceny	Liczba obór	Liczba krów przeciętnie	% udział I. krów w metodzie do ogółem ocenianych w województwie/RO/kraju
A4	łódzkie	68	5 042	11,15
	małopolskie	5	1 202	10,04
	mazowieckie	22	2 923	2,03
	świętokrzyskie	5	268	3,73
	RO CENTRUM	100	9 435	4,52
	lubelskie	71	4 783	15,00
	podkarpackie	26	1 539	21,26
	podlaskie	74	5 757	3,85
	RO WSCHÓD	171	12 079	6,40
	kujawsko-pomorskie	226	17 245	27,49
	pomorskie	62	4 631	13,35
	warmińsko-mazurskie	26	3 293	5,44
	zachodniopomorskie	8	2 234	16,93
	RO PÓŁNOC	322	27 402	16,01
	dolnośląskie	50	9 664	63,40
	lubuskie	7	1 719	23,49
	opolskie	35	7 591	33,73
	śląskie	60	6 729	34,39
	wielkopolskie	553	46 707	26,77
	RO ZACHÓD	705	72 410	30,29
	POLSKA	1 298	121 326	15,02
A6	kujawsko-pomorskie	6	1 566	2,50
	warmińsko-mazurskie	1	4	0,01
	zachodniopomorskie	3	2 115	16,03
	RO PÓŁNOC	10	3 685	2,15
	dolnośląskie	3	912	5,98
	opolskie	2	34	0,15
	śląskie	2	143	0,73
	wielkopolskie	4	739	0,42
	RO ZACHÓD	11	1 827	0,76
	POLSKA	21	5 512	0,68
A8	łódzkie	34	676	1,50
	małopolskie	2	19	0,16
	mazowieckie	21	349	0,24
	świętokrzyskie	12	260	3,62
	RO CENTRUM	69	1 305	0,63
	lubelskie	39	793	2,49
	podkarpackie	19	314	4,33
	podlaskie	33	1 131	0,76
	RO WSCHÓD	91	2 238	1,19
	kujawsko-pomorskie	41	1 217	1,94
	pomorskie	10	147	0,42
	warmińsko-mazurskie	4	573	0,95
	zachodniopomorskie	6	116	1,01
	RO PÓŁNOC	61	2 054	1,20
	dolnośląskie	3	347	2,28
	lubuskie	1	427	5,83
	opolskie	13	720	3,20
	śląskie	9	364	1,86
	wielkopolskie	52	1 758	0,88
	RO ZACHÓD	78	3 615	1,51
	POLSKA	299	9 211	1,14

Metoda oceny	Województwo Region Oceny	Liczba obór	Liczba krów przeciętnie	% udział I. krów w metodzie do ogółem ocenianych w województwie/RO/kraju
AR4	łódzkie	16	1 565	3,46
	małopolskie	2	133	1,11
	mazowieckie	51	5 196	3,60
	świętokrzyskie	5	371	5,16
	RO CENTRUM	74	7 265	3,48
	lubelskie	16	1 809	5,68
	podkarpackie	4	241	3,33
	podlaskie	35	3 838	2,56
	RO WSCHÓD	55	5 889	3,12
	kujawsko-pomorskie	43	3 358	5,35
	pomorskie	30	2 130	6,14
	warmińsko-mazurskie	26	2 664	4,40
	zachodniopomorskie	4	276	2,09
	RO PÓŁNOC	103	8 428	4,92
	dolnośląskie	2	273	1,79
	lubuskie	4	425	5,81
	opolskie	17	1 192	5,30
	śląskie	7	758	3,87
	wielkopolskie	151	16 633	9,53
	RO ZACHÓD	181	19 281	8,06
	POLSKA	413	40 863	5,06
AR6	łódzkie	5	394	0,87
	mazowieckie	3	440	0,30
	RO CENTRUM	8	834	0,40
	kujawsko-pomorskie	5	552	0,88
	pomorskie	3	194	0,56
	warmińsko-mazurskie	2	297	0,49
	zachodniopomorskie	1	45	0,34
	RO PÓŁNOC	11	1 089	0,64
	dolnośląskie	2	360	2,36
	opolskie	6	425	1,89
	śląskie	2	166	0,85
	wielkopolskie	16	1 544	0,89
	RO ZACHÓD	26	2 495	1,04
	POLSKA	45	4 417	0,55
AR8	łódzkie	3	252	0,56
	małopolskie	3	203	1,69
	mazowieckie	3	266	0,18
	RO CENTRUM	9	720	0,34
	podlaskie	7	899	0,60
	RO WSCHÓD	7	899	0,48
	kujawsko-pomorskie	5	930	1,48
	RO PÓŁNOC	5	930	0,54
	śląskie	2	222	1,13
	wielkopolskie	14	1 453	0,83
	RO ZACHÓD	16	1 675	0,70
	POLSKA	37	4 224	0,52

Metoda oceny	Województwo Region Oceny	Liczba obó	Liczba krów przeciętnie	% udział I. krów w metodzie do ogółem ocenianych w województwie/RO/kraju
AT4	łódzkie	1 074	35 526	78,57
	małopolskie	648	10 379	86,73
	mazowieckie	3 242	131 946	91,45
	świętokrzyskie	190	6 019	83,76
	RO CENTRUM	5 154	183 869	88,12
	lubelskie	668	24 285	76,18
	podkarpackie	243	4 893	67,58
	podlaskie	2 993	135 440	90,47
	RO WSCHÓD	3 904	164 618	87,18
	kujawsko-pomorskie	973	33 638	53,62
	pomorskie	740	24 190	69,72
	warmińsko-mazurskie	1 175	52 018	85,93
	zachodniopomorskie	154	5 229	39,63
	RO PÓŁNOC	3 042	115 076	67,23
	dolnośląskie	80	2 972	19,49
	lubuskie	46	3 786	51,74
	opolskie	169	11 340	50,39
	śląskie	214	9 828	50,22
	wielkopolskie	2 282	94 180	53,99
	RO ZACHÓD	2 791	122 106	51,07
	POLSKA	14 891	585 669	72,51
AT6	łódzkie	42	1 763	3,90
	mazowieckie	88	3 163	2,19
	świętokrzyskie	8	268	3,73
	RO CENTRUM	138	5 194	2,49
	lubelskie	6	208	0,65
	podkarpackie	16	254	3,50
	podlaskie	60	2 633	1,76
	RO WSCHÓD	82	3 095	1,64
	kujawsko-pomorskie	72	3 843	6,13
	pomorskie	44	1 411	4,07
	warmińsko-mazurskie	43	1 686	2,79
	zachodniopomorskie	22	1 148	8,70
	RO PÓŁNOC	181	8 087	4,73
	dolnośląskie	15	315	2,07
	lubuskie	1	76	1,03
	opolskie	23	1 202	5,34
	śląskie	29	1 190	6,08
	wielkopolskie	148	8 613	4,94
	RO ZACHÓD	216	11 396	4,77
	POLSKA	617	27 772	3,44
AZ4	kujawsko-pomorskie	5	385	0,61
	pomorskie	3	1 993	5,74
	zachodniopomorskie	2	2 032	15,40
	RO PÓŁNOC	10	4 409	2,58
	dolnośląskie	1	402	2,64
	wielkopolskie	4	2 509	1,44
	RO ZACHÓD	5	2 911	1,22
AZ6	POLSKA	15	7 320	0,91
	małopolskie	1	33	0,27
	RO CENTRUM	1	33	0,02
	lubuskie	2	886	12,11
	śląskie	2	170	0,87
	wielkopolskie	1	319	0,18
	RO ZACHÓD	5	1 375	0,57
AZ8	POLSKA	6	1 407	0,17

W zestawieniu nie uwzględniono metody AZ8, w której nie zarejestrowano oceny w roku 2023r.

Tabela nr 11. ↓ Stan oceny wartości użytkowej krów mlecznych na koniec roku 2023 według województw i RO

Województwo Region Oceny	Liczba obór oc. og.	Liczba krów oc. og.	% krów ocen. do pogłowia ogółem *	Sektory					
				Publiczny		Prywatny			
				Liczba		Ogółem		Obory rolników ind.	
				obór	krów	obór	krów	obór	krów
łódzkie	1132	44 302	29,9	4	1 030	1 128	43 272	1 110	42 433
małopolskie	600	11 906	20,4	2	642	598	11 264	570	10 475
mazowieckie	3 093	137 525	30,9	5	729	3 088	136 796	3 054	134 246
świętokrzyskie	195	6 867	15,7	4	417	191	6 450	188	6 293
RO CENTRUM	5 020	200 600	28,9	15	2 818	5 005	197 782	4 922	193 447
kujawsko-pomorskie	1 286	61 649	45,5	12	4 412	1 274	57 237	1 207	48 066
pomorskie	840	34 049	52,7	4	764	836	33 285	807	26 340
warmińsko-mazurskie	1 161	58 110	32,9	5	918	1 156	57 192	1 142	53 169
zachodniopomorskie	184	13 019	42,1	5	2 611	179	10 408	161	4 592
RO PÓŁNOC	3 471	166 827	40,9	26	8 705	3 445	158 122	3 317	132 167
lubelskie	734	31 273	28,7	5	673	729	30 600	717	28 307
podkarpackie	293	7 153	21,4	3	700	290	6 453	284	5 836
podlaskie	2 848	139 468	34,7	2	478	2 846	138 990	2 836	137 862
RO WSCHÓD	3 875	177 894	32,7	10	1 851	3 865	176 043	3 837	172 005
dolnośląskie	141	15 107	44,0	5	1 616	136	13 491	112	7 376
lubuskie	52	7 124	31,5	3	1 527	49	5 597	39	2 755
opolskie	249	22 497	55,8	9	5 580	240	16 917	204	10 544
śląskie	314	19 597	45,6	3	972	311	18 625	293	15 235
wielkopolskie	3 087	174 205	61,9	35	11 570	3 052	162 635	2 723	128 061
RO ZACHÓD	3 843	238 530	56,6	55	21 265	3 788	217 265	3 371	163 971
POLSKA	16 209	783 851	37,9	106	34 639	16 103	749 212	15 447	661 590

* krowy mleczne ogółem wg danych GUS z grudnia 2023

Tabela nr 12. ↓ Struktura obór ocenianych według stanu na koniec roku 2023

Województwo Region Oceny	Liczba obór wg stanu krów											
	1	2	3-4	5-6	7-9	10-19	20-49	50-149	150-299	300-499	500-999	≥1000
łódzkie	3	2	2	4	21	214	665	205	13	2	1	-
małopolskie	2	1	25	61	91	252	144	18	2	4	-	-
mazowieckie	2	2	9	13	26	435	1 810	721	65	6	4	-
świętokrzyskie	1	1	1	6	10	40	104	29	2	1	-	-
RO CENTRUM	8	6	37	84	148	941	2 723	973	82	13	5	-
kujawsko-pomorskie	-	4	2	12	18	230	708	257	35	15	5	-
pomorskie	1	-	3	10	17	198	459	131	10	7	3	1
warmińsko-mazurskie	-	-	1	3	14	147	654	299	34	6	2	1
zachodniopomorskie	-	-	4	8	10	53	71	24	3	5	4	2
RO PÓŁNOC	1	4	10	33	59	628	1 892	711	82	33	14	4
lubelskie	-	1	4	5	25	144	394	145	10	3	3	-
podkarpackie	2	4	10	11	39	101	109	13	3	1	-	-
podlaskie	2	2	5	8	8	216	1 695	843	57	9	3	-
RO WSCHÓD	4	7	19	24	72	461	2 198	1 001	70	13	6	-
dolnośląskie	-	1	-	-	2	28	55	26	14	11	2	2
lubuskie	-	-	-	1	1	5	19	14	6	3	2	1
opolskie	-	-	1	1	4	38	98	77	16	6	5	3
śląskie	-	-	1	3	11	49	131	95	16	5	3	-
wielkopolskie	2	-	11	16	66	500	1 452	877	108	35	16	4
RO ZACHÓD	2	1	13	21	84	620	1 755	1 089	160	60	28	10
RAZEM	15	18	79	162	363	2 650	8 568	3 774	394	119	53	14

Tabela nr 13. ↓

Struktura krów ocenianych według stanu na koniec roku 2023

Województwo Region Oceny	Liczba krów wg przedziałów wielkości stad											
	1	2	3-4	5-6	7-9	10-19	20-49	50-149	150-299	300-499	500-999	≥1000
łódzkie	3	4	7	21	179	3 267	20 983	15 683	2 630	820	705	-
małopolskie	2	2	94	340	740	3 477	3 878	1 363	363	1 647	-	-
mazowieckie	2	4	34	70	215	6 741	59 519	53 600	12 617	2 142	2 581	-
świętokrzyskie	1	2	4	34	80	562	3 368	2 115	371	330	-	-
RO Centrum	8	12	139	465	1 214	14 047	87 748	72 761	15 981	4 939	3 286	-
kujawsko-pomorskie	-	8	7	66	144	3 556	22 401	20 166	6 994	5 667	2 640	-
pomorskie	1	-	11	56	138	2 986	14 100	9 049	2 109	2 505	1 815	1 279
warmińsko-mazurskie	-	-	4	16	112	2 286	21 373	22 358	6 954	2 423	1 352	1 232
zachodniopomorskie	-	-	15	45	84	798	2 079	2 013	829	2 066	2 717	2 373
RO PÓŁNOC	1	8	37	183	478	9 626	59 953	53 586	16 886	12 661	8 524	4 884
lubelskie	-	2	14	29	200	2 212	12 537	11 244	2 169	1 130	1 736	-
podkarpackie	2	8	35	62	314	1 460	3 293	916	666	397	-	-
podlaskie	2	4	18	43	64	3 453	56 780	63 084	10 950	3 203	1 867	-
RO Wschód	4	14	67	134	578	7 125	72 610	75 244	13 785	4 730	3 603	-
dolnośląskie	-	2	-	-	16	430	1 672	2 424	3 115	4 237	1 167	2 044
lubuskie	-	-	-	5	9	78	613	1 159	1 206	1 395	1 278	1 381
opolskie	-	-	3	6	32	564	3 131	5 928	3 297	2 406	3 591	3 539
śląskie	-	-	4	16	84	741	4 390	7 629	3 144	1 847	1 742	-
wielkopolskie	2	-	39	92	534	7 677	47 002	69 449	21 342	13 015	9 924	5 129
RO Zachód	2	2	46	119	675	9 490	56 808	86 589	32 104	22 900	17 702	12 093
RAZEM	15	36	289	901	2 945	40 288	277 119	288 180	78 756	45 230	33 115	16 977

Tabela nr 14. ↓

Struktura rasowa ocenianych krów mlecznych w 2022 i 2023 roku

Rasa	Przeciętna liczba krów				2023 2022 szt.	2023 2022 %
	2022		2023			
	szt.	%	szt.	%		
PHF czarno-biała	686 081	85,4%	693 558	85,8%	7 477	101,1%
PHF czerwono-biała	29 008	3,6%	28 326	3,5%	-682	97,6%
simentalska	10 066	1,3%	9 986	1,2%	-80	99,2%
polska czerwona	2 992	0,4%	3 079	0,4%	88	102,9%
jersey	989	0,1%	1 082	0,1%	94	109,5%
montbeliarde	3 469	0,4%	3 330	0,4%	-139	96,0%
białogrzbieta	862	0,1%	997	0,1%	135	115,7%
polska czerwono-biała	4 246	0,5%	4 059	0,5%	-187	95,6%
polska czarno-biała	1 867	0,2%	1 812	0,2%	-55	97,0%
brown swiss	364	0,0%	344	0,0%	-20	94,6%
europejskie bydło czerwone**	1 374	0,2%	1 206	0,1%	-168	87,8%
krzyżówki bez ras mięsnych	57 586	7,2%	54 801	6,8%	-2 784	95,2%
inne rasy*	4 771	0,6%	5 591	0,7%	820	117,2%

* od 2019 do ras innych dolicza się krzyżówki z rasami mięsnymi

** rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 15. ↓

Ogólne wyniki użytkowania rozplodowego krów mlecznych w roku 2023

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektory	
		Publiczny	Prywatny
ogólna liczba krów	1 103 809	48 248	1 055 561
przeciętna liczba krów	807 719	34 604	773 115
krów całorocznie ocenianych	528 195	23 296	504 899
PIERWIASTKI W STADZIE			
liczba	260 703	13 554	247 149
% do przeciętnej liczby krów	32	39	32
wiek I-go wycielenia	800	740	803
PORONIENTA U KRÓW			
liczba poronień	1 336	43	1 293
% do przeciętnej liczby krów	0,17%	0,12%	0,17%
DŁUGOŚĆ OKRESU MIĘDZYWYCIELENIOWEGO			
liczba krów wycielonych z pierwiastkami	789 029	38 725	750 304
liczba krów z obliczonym okresem międzywyc.	474 353	23 375	450 978
okres międzywycieleniowy (dni)	420	395	422
liczba krów w okresie międzywycieleniowym ponad 365 dni	388 709	14 196	374 513

Tabela nr 16. ↓

Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według ras w 2023 roku

Rasa odmiana barwna	Liczba krów							Pierwiastki			Liczba krów		
	Ogółem	Przeciętnie	Całorocznie ocenianych	Wycielonych		Z poronieniem		Liczba		Śr. wiek I-go wyc.	Z obl. okresem międzywyc.	Z okr. pow. 365 dni	Śr. okres międzywyc.
				szt.	%*	szt.	%**	szt.	%***				
PHF czarno-biała	950 151	693 557	450 514	449 901	62,4	1147	0,1	229 359	24,1	796	431 237	333 031	420
PHF czerwono-biała	38 506	28 326	18 698	18 991	62,6	43	0,1	8 143	21,2	809	18 053	13 607	419
simentalska	13 118	9 986	6 995	7 184	67,9	10	0,1	2 540	19,4	879	6 760	4 736	411
polska czerwono-biała	4 888	4 059	3 309	3 090	70,4	9	0,2	498	10,2	839	3 016	2 187	411
montbeliarde	4 685	3 330	2 218	2 341	68,0	5	0,1	1 242	26,5	877	2 281	1 535	409
polska czerwona	3 584	3 079	2 541	2 320	73,2	10	0,3	413	11,5	843	2 198	1 774	418
polska czarno-biała	2 175	1 812	1 456	1 302	69,9	2	0,1	312	14,3	923	1 263	1 095	435
europeskie bydło czerwone ²	1 601	1 206	814	833	62,2	1	0,1	262	16,4	815	804	588	421
jersey	1 473	1 082	699	717	67,5	4	0,3	411	27,9	793	685	439	409
białogrzbieta	1 217	997	784	690	68,7	4	0,3	213	17,5	861	623	514	408
brown swiss	486	344	226	220	57,7	0	0,0	105	21,6	824	212	172	432
krzyżówki bez ras mięsnych	73 834	54 801	36 600	37 208	63,1	96	0,1	14 839	20,1	827	35 748	26 708	417
inne rasy ¹	8 090	5 591	3 341	3 529	61,6	5	0,1	2 365	29,2	829	3 196	2 323	411

* % krów wycielonych liczony jest do liczby krów ogółem minus pierwiastki

** % poronień liczony jest do liczby krów ogółem. Tu wyszczególnione są poronienia, które nie rozpoczynają nowej laktacji.

*** % pierwiastek liczony jest do liczby krów ogółem

¹ - od roku 2019 do ras innych dolicza się krzyżówki z rasami mięsnymi² - rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewy ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Przeciętna liczba krów zaokrąglona do liczb całkowitych.

Tabela nr 17. ↓

Użytkowanie rozplodowe ocenianych krów mlecznych według województw i RO w 2023 roku

Województwo Region Oceny	Liczba krów							Pierwiastki			Liczba krów		
	Ogółem	Przeciętnie	Catorocznie ocenianych	Wycielonych		Z poronieniem		Liczba		Śr. wiek I-go wyc.	Z obl. okresem międzywyc.	Z okr. pow. 365 dni	Śr. okres międzywyc.
				szt.	%*	szt.	%**	szt.	%***				
tódzkie	61 566	45 218	30 118	29 029	61,2	74	0,1	14 106	22,9	787	25 935	22 941	426
małopolskie	15 441	11 967	8 937	8 634	66,8	23	0,2	2 518	16,3	807	7 724	6 204	415
mazowieckie	196 515	144 283	92 933	90 503	59,2	235	0,1	43 518	22,1	811	79 622	70 914	428
świętokrzyskie	9 589	7 186	4 811	4 655	61,2	10	0,1	1 979	20,6	812	4 121	3 638	426
RO CENTRUM	283 111	208 653	136 799	132 821	60,1	342	0,1	62 121	21,9	806	117 402	103 697	427
kujawsko-pomorskie	86 093	62 733	41 570	41 937	64,4	117	0,1	20 924	24,3	785	38 046	30 271	416
pomorskie	47 304	34 696	23 398	22 871	63,6	25	0,1	11 352	24,0	808	20 826	17 365	419
warmińsko-mazurskie	82 317	60 535	40 248	39 740	61,8	70	0,1	18 005	21,9	831	36 370	29 750	421
zachodniopomorskie	18 203	13 195	8 784	9 020	66,6	9	0,1	4 665	25,6	778	8 209	6 245	418
RO PÓŁNOC	233 917	171 158	114 000	113 568	63,5	221	0,1	54 946	23,5	804	103 451	83 631	419
lubelskie	44 367	31 878	20 591	20 254	58,7	70	0,2	9 849	22,2	802	17 713	15 523	427
podkarpackie	9 153	7 241	5 362	5 108	68,7	9	0,1	1 718	18,8	870	4 628	3 839	422
podlaskie	202 460	149 699	94 660	94 236	60,0	316	0,2	45 397	22,4	822	84 093	72 577	429
RO WSCHÓD	255 980	188 818	120 613	119 598	60,1	395	0,2	56 964	22,3	819	106 434	91 939	428
dolnośląskie	20 931	15 244	9 915	10 885	70,4	22	0,1	5 464	26,1	775	9 709	6 535	402
lubuskie	10 078	7 318	4 820	5 220	69,1	19	0,2	2 524	25,0	761	4 924	3 225	405
opolskie	31 022	22 504	15 151	16 088	70,0	20	0,1	8 034	25,9	776	14 549	9 872	401
śląskie	26 555	19 569	13 207	13 801	69,2	53	0,2	6 621	24,9	790	12 449	8 929	406
wielkopolskie	242 215	174 455	113 690	116 345	65,3	264	0,1	64 029	26,4	780	105 435	80 881	413
RO ZACHÓD	330 801	239 090	156 783	162 339	66,5	378	0,1	86 672	26,2	780	147 066	109 442	411
POLSKA	1103 809	807 719	528 195	528 326	62,7	1 336	0,1	260 703	23,6	800	474 353	388 709	420

* - % krów wycielonych liczony jest do liczby krów ogółem minus pierwiastki
** - % poronień liczony jest do liczby krów ogółem. Tu wyszczególnione są poronienia, które nie rozpoczynają nowej laktacji.
*** - % pierwiastek liczony jest do liczby krów ogółem

Tabela nr 18. ↓

Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według województw i RO w 2023 roku

Województwo Region Oceny	Okres					Rodzaj porodu					
	Wiek 1 wycielenia	Między- wycieleniowy	Międzyciążowy	Ciąży	Zasuszenia	Samodzielny	Łatwy	Trudny	Bardzo ciężki	Poronienie	Cesarskie cięcie
łódzkie	787	426	143	278	55	14 718	26 732	1 033	170	468	14
małopolskie	807	415	126	280	66	1 840	8 704	364	91	151	2
mazowieckie	811	428	146	278	55	49 739	77 473	4 252	758	1 738	63
świętokrzyskie	812	426	139	278	58	2 222	4 025	216	63	108	-
RO CENTRUM	806	427	143	278	56	68 519	116 934	5 865	1 082	2 465	79
kujawsko-pomorskie	785	416	134	279	57	26 413	33 199	2 164	391	655	39
pomorskie	808	419	134	279	57	14 692	17 717	1 149	317	346	3
warmińsko-mazurskie	831	421	136	279	60	29 142	25 336	2 254	354	648	11
zachodniopomorskie	778	418	135	277	59	7 478	5 900	165	46	90	6
RO PÓŁNOC	804	419	135	279	58	77 725	82 152	5 732	1 108	1 739	59
lubelskie	802	427	143	279	56	13 364	15 180	1 039	202	303	15
podkarpackie	870	422	137	283	59	3 458	2 970	226	42	120	10
podlaskie	822	429	145	278	55	69 890	64 867	3 073	499	1 266	38
RO WSCHÓD	819	428	144	279	55	86 712	83 017	4 338	743	1 689	63
dolnośląskie	775	402	123	277	59	7 120	8 001	1 020	83	122	3
lubuskie	761	405	126	278	58	3 059	4 081	468	46	89	1

Województwo Region Oceny	Okres					Rodzaj porodu					
	Wiek 1 wycielenia	Między- wycieleniowy	Międzyciążowy	Ciąży	Zasuszenia	Samodzielny	Łatwy	Trudny	Bardzo ciężki	Poronienie	Cesarskie cięcie
opolskie	776	401	119	278	57	14 289	8 724	812	83	207	8
śląskie	790	406	125	278	56	10 647	8 644	727	178	224	2
wielkopolskie	780	413	132	278	56	74 158	97 060	6 173	831	2 109	44
RO ZACHÓD	780	411	129	278	56	109 273	126 510	9 200	1 221	2 751	58
POLSKA	800	420	137	278	56	342 229	408 613	25 135	4 154	8 644	259

Tabela nr 19. ↓

Cechy płodności ocenianych krów mlecznych według ras

Województwo Region Oceny	Okres					Rodzaj porodu					
	Wiek 1 wycielenia	Między- wycieleniowy	Międzyciążowy	Ciąży	Zasuszenia	Samodzielny	Łatwy	Trudny	Bardzo ciężki	Poronienie	Cesarskie cięcie
PHF czarno-biała	796	420	460	278	54	297 156	349 633	21 476	3 454	7 327	218
PHF czerwono-biała	809	419	504	279	57	10 693	15 077	911	143	305	6
simentalska	879	411	457	283	60	4 480	4 676	369	61	127	11
polska czerwono-biała	839	411	348	280	71	662	2 660	159	37	69	1
montbeliarde	877	409	478	282	61	2 047	1 372	94	21	45	4
polska czerwona	843	418	291	283	89	941	1 658	60	22	52	-
polska czarno-biała	923	435	391	280	74	747	764	68	8	26	1
europ. bydło czerwone ***	815	421	493	278	59	506	530	40	7	12	-
jersey	793	409	457	280	64	754	286	58	11	19	-
białogrzbieta	861	408	403	280	85	440	412	31	7	13	-
brown swiss	824	432	544	284	59	163	153	6	-	3	-
krzyżówki bez ras mięsnych *	827	417	503	279	57	21 220	28 263	1 636	341	571	16
inne rasy mięsne **	829	411	562	279	60	2 420	3 128	227	42	75	2

* – do roku 2018 krzyżówki z rasami mięsnymi i bez ras mięsnych wykazywane były razem

** – od roku 2019 do ras innych dolicza się krzyżówki z rasami mięsnymi

*** – rasy SR i NR od 2022 roku nie są prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewy ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Wersję elektroniczną wyników **za 2023 rok**
oraz szczegółowe listy rankingowe
znajdziesz na stronie

www.pfhb.pl

BĄDŹ NA BIEŻĄCO

Polub nasz kanał
PFHBiPM

Obserwuj nas na
PFHBiPM

Subskrybuj nasz
kanał **PFHBiPM**

Dołącz do grupy
Ocena i hodowla bydła PFHBiPM

Lider stad 5,0–20,0 krów wg kg mleka

przeciętnie

Małgorzata i Sylwester Pszczoła

16 797 kg
mleka od sztuki

Gutańów, woj. lubelskie

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynaliśmy, to:

Zainwestowałem w oborę, która stała się przejazdowa. Do tego zakupiłem wóz paszowy, dojkarkę przewodową i zgarniacz obornika. Ta kompleksowa modernizacja odbyła się niedługo po przejęciu gospodarstwa w 2006 r. Potem powiększałem stado na tyle, na ile pozwalały mi warunki. Po ślubie w 2010 r. w pracy wsparła mnie żona. – Wspólnie staraliśmy się poprawiać wszystko, co możliwe. Było to dla mnie spore wyzwanie, bo dotąd znałam krowy tylko z gospodarstwa dziadków – mówi Małgorzata Pszczoła.

W hodowli stawiamy na:

Od początku stawialiśmy głównie na dobrostan, tj. odpowiednie legowiska i mikroklimat w oborze, w tym wymianę powietrza i światło. Dużo uwagi poświęciliśmy też budowie nóg, którą sukcesywnie poprawialiśmy.

Nasze patenty na efektywną produkcję:

O naszych wynikach zdecydowała głównie dobra genetyka i dbałość o jakość pasz objętościowych. Materiał na kiszonki musi być zebrany w termi-

nie i ścinany na odpowiedniej wysokości, a rośliny dobrze nawożone. Jeśli czegoś im zabraknie, to krowom również. Dlatego regularnie badamy glebę. Bardzo pomocnym narzędziem w naszej pracy były od samego początku raporty wynikowe, w tym informacja o zawartości mocznika w mleku. Dzięki tym danym optymalizowaliśmy dawkę pokarmową, tak by zaspokoić wszystkie potrzeby pokarmowe krów, a jednocześnie niwelować koszty żywienia.

Rada dla młodych hodowców:

Dużo czytać i szukać informacji z wielu źródeł, żeby trafnie podejmować decyzje. Trzeba się też uczyć na błędach, bo każdy decyduje o ilości i jakości wyprodukowanego mleka, ale też parametrach rozrodu czy organizacji pracy.

Fundamenty rozwoju:

- Doskonała jakość i wartość pokarmowa pasz objętościowych;
- Dobra genetyka;
- Dobrostan krów;
- Comiesięczna analiza raportów wynikowych;
- Nieustanne poszerzanie wiedzy.

Tabela nr 20. ↓
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 5,0 do 20,0
Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						mleko		tłuszcz		białko			suma
						kg		kg	%	kg	%		tl+bi
1.	PSZCZOŁA MAŁGORZATA, SYLWESTER	GUTANÓW LUBELSKIE	AT4	R	14	16 797	567	3,38	665	3,96	1 232	470	
2.	BUDNIEWSKI LESZEK	WIKIELEC WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4		15	14 105	508	3,60	511	3,62	1 019	436	
3.	KONCEWICZ BRONISŁAW	DŁUGOŁĘKA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	14	13 331	529	3,97	435	3,27	964	488	
4.	MOŚCICKI STANISŁAW	GULCZEWO MAZOWIECKIE	AT4	R	6	12 588	537	4,27	441	3,50	978	377	
5.	KALINOWSKI WOJCIECH	KARLEWO MAZOWIECKIE	AT6	R	18	12 417	508	4,09	424	3,41	932	418	
6.	KACZAŁA PRZEMYSŁAW	SIĄSZYCE WIEŚ WIELKOPOLSKIE	AT4		11	12 190	510	4,18	410	3,36	920	528	
7.	GRUDZIŃSKI JACEK	JÓZEFÓW MAZOWIECKIE	AT4		14	12 025	456	3,79	430	3,58	886	457	
8.	KLIMAS JOLANTA	REBLINKO POMORSKIE	A4	R	6	11 806	502	4,25	382	3,24	884	394	
9.	DYSARZ ROMUALD	GÓRA POMORSKIE	AT4	R	19	11 794	498	4,23	417	3,53	915	423	
10.	ARENTOWICZ ZBIGNIEW	RUSINOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	18	11 605	498	4,29	396	3,41	894	479	
11.	LINKE DARIUSZ	STUPSK MAZOWIECKIE	AT4	R	18	11 488	452	3,93	382	3,32	834	405	
12.	GR ROCH PIOTR	WYMYSŁÓW MAŁOPOLSKIE	AT4		8	11 450	457	3,99	391	3,42	848	415	
13.	JAGODZIŃSKI ŁUKASZ	LUTOGNIEW WIELKOPOLSKIE	A4	R	20	11 428	490	4,29	388	3,39	878	382	
14.	KUBAJEWSKI PIOTR	KOWALEWICE NOWE MAZOWIECKIE	AT4	R	13	11 287	565	5,00	386	3,42	951	447	
15.	GR MIODOWSKI JACEK	TRZEBIEŃ KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4		15	11 254	464	4,12	394	3,50	858	490	
16.	TOPOROWICZ GRZEGORZ	WYMYSŁOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	20	11 245	398	3,54	373	3,31	771	391	
17.	WAWRZYŃCZAK ADAM	WYSPA ŚWIĘTOKRZYSKIE	A4	R	20	11 156	476	4,27	403	3,61	879	434	
18.	MAREK KĘSY	ORPISZEW WIELKOPOLSKIE	AT6		11	11 110	487	4,39	389	3,50	876	492	
19.	ZAJKOWSKI ZENON	TARGONIE WITY PODLASKIE	AT4		12	11 084	410	3,70	366	3,30	776	622	
20.	GR SAWICKI MATEUSZ	POBOŁOWICE LUBELSKIE	AT4	R	20	11 080	414	3,73	375	3,38	789	422	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Lider stad 20,1–50,0 krów wg kg mleka

przeciętnie

Małgorzata i Leszek Dusznik

17 343 kg
mleka od sztuki

Wierzba, woj. lubelskie

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynaliśmy, to:

Wszystko zaczęło się 40 lat temu. Miałem zaledwie kilka sztuk, które dały początek stadu ponad 40 krów. To sukcesywna praca, którą trzeba kochać. Inaczej nie ma mowy o wysokich wydajnościach.

W hodowli stawiamy na:

Zawsze uważałem, że najważniejszym celem jest wydajność, ale dziś stawiam też na zdrowotność i długowieczność krów. Tu należy brać pod uwagę wiele czynników, w tym stan racic i żywienie.

Jesteśmy dumni z:

Głównie z wyników w zakresie wydajności krów. Kolejna kwestia to parametry mleka, które cały czas staram się poprawiać i w tym zakresie są jeszcze rezerwy.

Nasz patent na efektywną produkcję:

Pierwsza kwestia to genetyka. Na drugim miejscu jest optymalne żywienie. Podstawową sprawą jest też analiza danych, dzięki którym wiem, co się dzieje z każdą krową.

W przyszłości planujemy:

Nasza obora ma już 20 lat i na tamten czas była nowoczesna. Żeby jednak dziś utrzymać się na rynku, trzeba myśleć o powiększaniu stada i inwestować w nowe technologie, np. w roboty udojowe albo halę karuzelową. Te pierwsze znacznie ułatwiłyby pracę, tym bardziej w przypadku trzykrotnego doju, który praktykujemy w naszym stadzie.

Rada dla młodych hodowców:

Produkcję mleka nie tylko trzeba lubić, ale kochać. Jeśli tak czujesz, to dasz sobie radę.

Fundamenty rozwoju:

- Ocena wartości użytkowej i analiza danych;
- Zdrowotność, wydłużenie okresu użytkowania krów i optymalny skład mleka;
- Pełne pokrycie zapotrzebowania krów na składniki pokarmowe;
- Zamiłowanie do hodowli krów.

Tabela nr 21. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 20,1 do 50,0*Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.*

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krow	Przeciętna wydajność od jednej krowy							Średni okres mwy.
						mleko		tłuszcz		białko		suma	
						kg		kg	%	kg	%	tl+bi	
1.	GR DUSZNIK MAŁGORZATA I LESZEK	WIERZBA LUBELSKIE	A4	R	43	17 343	700	4,04	624	3,60	1 324	471	
2.	GR ARLETA KNOPP-CIESIELSKA	KACZLIN WIELKOPOLSKIE	A4	R	49	17 234	563	3,26	571	3,31	1 134	463	
3.	GR KUBIAK MATEUSZ	OSTROBUDKI WIELKOPOLSKIE	AT4	R	50	15 694	579	3,69	549	3,50	1 128	391	
4.	MÓRAWSKI ANDRZEJ	GOLANY MAZOWIECKIE	AT4	R	38	14 110	598	4,24	472	3,35	1 070	409	
5.	GR BANACH SŁAWOMIR	KUSKI MAZOWIECKIE	AT6	R	46	13 875	540	3,89	472	3,40	1 012	398	
6.	PAZOŁA ZENON	DŁUGOŁĘKA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	27	13 709	568	4,14	479	3,50	1 047	449	
7.	WNOROWSKI BOGDAN	NOWE GARBOWO PODLASKIE	A4	R	37	13 529	506	3,74	463	3,42	969	407	
8.	GR CHUDZIK TOMASZ	STRACHANÓW ŁÓDZKIE	AT4		41	13 315	565	4,24	471	3,54	1 036	391	
9.	GR BRZECHWA ŁUKASZ	KONRADOWO LUBUSKIE	AT4	R	49	13 304	568	4,27	485	3,65	1 053	440	
10.	ZDIZ - PIB KOŁBACZ SP. Z O.O.	DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	AT6	R	25	13 261	535	4,04	407	3,07	942	387	
11.	HAPÓŃ MARCIN	TROFIMÓWKA PODLASKIE	AT4	R	48	13 180	467	3,54	438	3,32	905	389	
12.	CISŁO DARIUSZ	TEREBIŃ LUBELSKIE	AT4		42	13 150	499	3,79	441	3,36	940	420	
13.	KULESZA JACEK	WDZIĘKOŃ DRUGI PODLASKIE	AT4	R	40	13 137	493	3,75	464	3,53	957	406	
14.	PIEKUTOWSKI DARIUSZ	MARKOWO WÓŁKA PODLASKIE	AT4		28	13 104	513	3,91	454	3,46	967	453	
15.	MYDLARZ MACIEJ	INWAŁD MAŁOPOLSKIE	AT4	R	23	13 077	532	4,07	471	3,60	1 003	394	
16.	GR KLUPŚ ARTUR	PĘPOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	49	12 962	502	3,87	432	3,33	934	369	
17.	GR PIETRZAK TOMASZ	RADORYŻ KOŚCIELNY LUBELSKIE	A4	R	43	12 886	466	3,62	433	3,36	899	407	
18.	GR WIERZCHOWSKA RENATA	PASKUDY LUBELSKIE	AT4	R	44	12 880	436	3,38	449	3,49	885	409	
19.	GR ZDUN PIOTR	JARCZÓWEK LUBELSKIE	A4	R	47	12 876	406	3,15	430	3,34	836	389	
20.	GR JOŃCZY ANTONI	WIEPRZ MAŁOPOLSKIE	AT4		48	12 862	505	3,93	450	3,50	955	422	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Lider stad 50,1–150,0 krów wg kg mleka

Maciej Pohl

przeciętnie

17 909 kg
mleka od sztuki

Krotoszyn, woj. wielkopolskie

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynałem, to:

Zderzyłem się z rzeczywistością. Krowy w gospodarstwie muszą być – tak mówił mój dziadek. Kiedy jednak pomagałem rodzicom, nie interesowałem się hodowlą czy żywieniem i dopiero gdy przejąłem gospodarstwo w 2001 r. – okazało się to trudniejsze, niż myślałem.

W hodowli stawiam na:

Długowieczność i zdrowotność zwierząt, ale jednocześnie cały czas pilnujemy, żeby nie zmniejszać wydajności krów i składu mleka.

Mój patent na efektywną produkcję:

W hodowli krów zajął się wiele obszarów. Dla mnie najważniejsze jest dobre doradztwo, które w codziennej rutynie pozwala zniwelować błędy i znaleźć receptę na dany problem w stadzie. Czasami drobna zmiana może czynić cuda.

Jestem dumny z:

LKS na poziomie średnio 100 tys./ml mleka! To dla mnie priorytet i wyznacznik zdrowotności stada. Ten wynik to w dużej mierze zasługa procedur w zakresie higieny podczas doju.

W przyszłości planuję:

Wybudować porodówkę z prawdziwego zdarzenia, która będzie dobudowana do obory. W planach jest też przepęd, który pozwoli na wykonywanie korekacji racic poza oborą.

Rada dla młodych hodowców:

Trzeba to kochać i nie ulegać presji, że jak masz krowy, to „jesteś uwiązany”. Dobrze zarządzaj stadem i bądź wytrwały, a efekty przyjdą prędzej czy później.

Fundamenty rozwoju:

- Dobre doradztwo i audyty, które wskazują obszary do poprawy;
- Zdrowotność i wydłużenie okresu użytkowania krów;
- Higiena i procedury postępowania podczas doju;
- Ocena wartości użytkowej i genotypowanie.

Tabela nr 22. ↓
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 50,1 do 150,0
Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						mleko		tłuszcz		białko			suma
						kg		kg	%	kg	%		tł+bi
1.	GR POHL MACIEJ	KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	A4	R	123	17 909	714	3,99	616	3,44	1 330	385	
2.	MAZUREK WOJCIECH	KOŻUCHÓW MAZOWIECKIE	AT4	R	88	15 350	510	3,32	523	3,41	1 033	371	
3.	GR PAŁASZ DARIUSZ	JULIA WIELKOPOLSKIE	AT4		80	15 265	469	3,07	491	3,21	960	445	
4.	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	RADOMYŚL MAZOWIECKIE	AT4	R	82	15 004	540	3,60	503	3,35	1 043	395	
5.	GR JANUSZ PIETRZAK	ŁUBOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	97	14 843	612	4,12	533	3,59	1 145	438	
6.	GR KOKOCIŃSKI JERZY	SNOWIDOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	98	14 737	558	3,79	506	3,43	1 064	392	
7.	GR ANDRZEJ HOFFMANN	BASZKÓW WIELKOPOLSKIE	AR4		148	14 188	508	3,58	468	3,30	976	375	
8.	GR STRUS ALINA	BRZOZÓW KOLONIA MAZOWIECKIE	AT4	R	140	14 127	574	4,06	480	3,39	1 054	383	
9.	GR MALEWSKI EMIL	CHARCHÓW PAŃSKI ŁÓDZKIE	AT4	R	115	14 006	461	3,29	481	3,43	942	369	
10.	GR WRZOSEK SŁAWOMIR	MIEDZNA MAZOWIECKIE	AT4	R	112	13 864	569	4,11	488	3,52	1 057	409	
11.	BURZYŃSKI DAWID	KUMIAŁA PODLASKIE	AT4		63	13 844	493	3,56	476	3,43	969	429	
12.	GR TOMASZ STRÓŻYK	KROMOLICE WIELKOPOLSKIE	AT4	R	127	13 820	452	3,27	452	3,27	904	380	
13.	SZELIGOWSKI PIOTR	ŁUBNICE KRUSZE PODLASKIE	AT4	R	57	13 747	577	4,20	473	3,44	1 050	392	
14.	GR KAROL GIBASIEWICZ	SULMIERZYCE WIELKOPOLSKIE	A4	R	119	13 670	462	3,38	471	3,44	933	391	
15.	GR POGORZELSKI MAREK	KOSTKI MAZOWIECKIE	AT4	R	51	13 647	471	3,45	470	3,44	941	420	
16.	GR TANAŚ ALDONA	WIELOWIEŚ WIELKOPOLSKIE	AT4		63	13 644	488	3,57	447	3,28	935	363	
17.	GR SEREK EMILIA	POGORZAŁKI MAŁE WIELKOPOLSKIE	AT4		89	13 640	612	4,49	461	3,38	1 073	413	
18.	GR-H STANISŁAW WASIELEWSKI	OŁOBOK WIELKOPOLSKIE	AT4		56	13 603	538	3,95	466	3,42	1 004	381	
19.	SZCZOTKA ZENON	USTKÓW WIELKOPOLSKIE	AR4	R	63	13 596	533	3,92	464	3,41	997	360	
20.	GR MARCIN GRONOWSKI	BRZEZIE WIELKOPOLSKIE	AT4	R	67	13 581	455	3,35	442	3,26	897	390	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Lider stad 150,1–300,0 krów wg kg mleka

Dariusz Nasiłowski

przeciętnie

14 826 kg
mleka od sztuki

Skwierczyn Dwór, woj. mazowieckie

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynałem, to:

Postawiliśmy na mleko, choć zdawaliśmy sobie sprawę, że z tej decyzji już się nie wycofamy i konieczne będą ciągłe inwestycje, żeby nie zostać w tyle.

W hodowli stawiam na:

Całe życie idziemy w kierunku jakości, bazując na czołowych buhajach. O ile kiedyś celem była wydajność, teraz znaczenia nabierają m.in. cechy pokrojowe, w tym budowa wymienia. Kluczowa jest też zdrowotność, bo przekłada się wprost na wydajność krów. Wynika z dobrej genetyki, ale też zarządzania stadem, którego celem jest jak najkrótszy okres międzywycieleniowy i ograniczenie zapaleń wymienia. To idzie w parze z mniejszym odsetkiem brakowanych krów.

Jestem dumny z:

Jesteśmy w stanie pogodzić wysoką wydajność z długowiecznością. Nasze krowy produkują mleko przez 5–7 laktacji, co pozwala maksymalnie wykorzystać ich potencjał produkcyjny. Wartość dodaną stanowi sprzedaż ok. 40% jałówek. Możemy więc sobie pozwolić na selekcję najlepszych sztuk, tj. z produkcją ponad 50 l mleka/dzień.

Mój patent na efektywną produkcję:

Dobre żywienie i dobrostan. Możesz mieć najlepszą dawkę pokarmową, ale nie będzie efektów, jeśli obora jest przepełniona. Inwestujemy też w odchów cieląt i dużo czasu poświęcamy na obserwację. My jesteśmy w oborze, a pracownicy na polu – nie odwrotnie!

Rada dla młodych hodowców:

Trzeba postawić na genetykę, żywienie i dobrostan. Tym trzeba żyć!

Fundamenty rozwoju:

- Dobra genetyka, zdrowotność stada i długowieczność krów;
- Sprzedaż materiału hodowlanego;
- Inwestowanie w odchów cieląt;
- Kontrola dawki pokarmowej i analiza pasz objętościowych;
- Obserwacja zwierząt.

Tabela nr 23. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 150,1 do 300,0*Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.*

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						mleko		tłuszcz		białko			suma
						kg		kg	%	kg	%		tl+bi
1.	NASIŁOWSKI DARIUSZ	SKWIERCZYN DWÓR MAZOWIECKIE	AT4	R	210	14 826	570	3,84	494	3,33	1 064	376	
2.	STRÓŻYŃSKI ANDRZEJ	KROMOLICE WIELKOPOLSKIE	AT4	R	162	14 523	503	3,47	499	3,44	1 002	422	
3.	GR WOJCIECH NOWICKI	PRUSŁCE WIELKOPOLSKIE	AR4	R	216	14 176	534	3,77	460	3,24	994	387	
4.	GR PIOTROWSKI WOJCIECH	WĘGRÓW MAZOWIECKIE	AR4	R	192	14 167	546	3,85	489	3,45	1 035	403	
5.	MASŁOŃ ŁUKASZ	DZIERŻANÓW WIELKOPOLSKIE	AT4		156	14 011	478	3,41	469	3,35	947	401	
6.	GRH CZECHNÓW SP. Z O.O.	TRZEBOSZ WIELKOPOLSKIE	A4		209	13 664	548	4,01	465	3,40	1 013	371	
7.	OSUCH DANUTA	JASNE POLE WIELKOPOLSKIE	AT6		176	13 497	503	3,73	468	3,47	971	421	
8.	SKUP ANDRZEJ	KSIEŻÓPOLE JAŁMUŻNY MAZOWIECKIE	AT4	R	169	13 344	522	3,91	456	3,42	978	386	
9.	"HENDRIPOL" SP. Z O.O.	BRAMKA KUJAWSKO-POMORSKIE	AR6	R	258	13 270	516	3,89	455	3,43	971	362	
10.	GR BRZEZINKI SP. Z O.O.	BOLESŁAWIEC WIELKOPOLSKIE	AR4	R	193	13 259	490	3,69	456	3,44	946	381	
11.	HZZ OSOWA SIENI SP. Z O.O.	PRZYCZYNA GÓRNA LUBUSKIE	AZ6		242	13 226	627	4,74	444	3,36	1 071	377	
12.	GR WALENTY PRZYBYŁ	BRZEZIE WIELKOPOLSKIE	AR4	R	163	13 208	479	3,63	429	3,25	908	373	
13.	GR FURCHE PIOTR	BIEŚLIN WIELKOPOLSKIE	A4		162	13 147	490	3,73	454	3,45	944	370	
14.	GR KACZAŁA-SZYMCZAK ALINA	KONARZEW WIELKOPOLSKIE	AT6	R	232	13 093	516	3,94	442	3,38	958	411	
15.	RSP IM."PRZYSZŁOŚĆ" WIEŚNICA	WIEŚNICA DOLNOŚLĄSKIE	A6	R	284	13 092	510	3,89	448	3,42	958	443	
16.	GR WIŚNIEWSKI SŁAWOMIR	OSTRÓW ŚWIECKI KUJAWSKO-POMORSKIE	AR4	R	154	12 861	499	3,88	436	3,39	935	389	
17.	KAMIŃSKI JAN, GR DAMIAN KAMIŃSKI	KIEDROWO WIELKOPOLSKIE	AR8	R	256	12 755	463	3,63	420	3,29	883	367	
	KAMIŃSKI JAN	wydajność obory 1	AR8	R	100	12 623	462	3,67	418	3,33	880	373	
	GR DAMIAN KAMIŃSKI	wydajność obory 2	AR8	R	156	12 839	462	3,64	419	3,28	881	362	
18.	GR MALINOWSKI PIOTR	PRAŻKI ŁÓDZKIE	AT4		215	12 638	489	3,87	426	3,37	915	385	
19.	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	KAMIŃSKIE WIKTORY PODLASKIE	A4	R	292	12 619	565	4,48	464	3,67	1 029	448	
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	wydajność obory 1	A4	R	126	12 938	578	4,47	474	3,66	1 052	430	
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	wydajność obory 2	A4	R	134	12 408	559	4,51	457	3,68	1 016	457	
	ŻOCHOWSKA ANNA	wydajność obory 3	A4	R	32	12 254	541	4,41	452	3,69	993	484	
20.	GR TOMASZ ZAŁĘSKI	ZALESIE MAZOWIECKIE	AT4	R	215	12 595	475	3,77	442	3,51	917	408	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Lider 300,1–500,0 krów wg kg mleka

Tadeusz Stelęgowski

przeciętnie

14 658 kg
mleka od sztuki

Kudelczyn, woj. mazowieckie

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynałem, to:

W latach 70. ub.w. mieliśmy kilka sztuk bydła, świń i owiec, a pierwsze 15 krów weszło pod ocenę pod koniec lat 90. ub.w. Dalsze milowe kroki to m.in. pierwsza przewodowa dojarka na 26 stanowisk w 2001 r. i budowa w 2002 r. obory wolno-stanowiskowej, która stoi do dzisiaj.

W hodowli stawiam na:

Dobrostan i zdrowotność. W tym roku będziemy mieli pierwszą krowę, która osiągnie wydajność życiową powyżej 100 tys. kg mleka. Dążymy do tego, żeby takich krów było jak najwięcej.

Mój patent na efektywną produkcję:

Bardzo dobry materiał hodowlany, tj. pierwiastka musi dawać minimum 35 l mleka 3 tygodnie po porodzie, oraz dawka na bazie doskonałych pasz objętościowych. Nie oszczędzamy też na dodatkach mineralnych. Szczególne znaczenie ma unikanie problemów w okresie okołoporodowym, w tym krów „K”. Poza tym krowa musi mieć czas na odpoczynek. Dlatego okres zasuszenia powinien trwać ok. 55–65 dni.

Jestem dumny z:

Pracujemy dla dzieci i gdyby nie one, nie byłoby rozwoju. Jesteśmy dumni z tego, że chcą kontynuować nasze dzieło. Cieszą też dobre wyniki w produkcji i na wystawach hodowlanych. To one dają zapał do pracy.

W przyszłości planuję:

Zmodernizować starą oborę, tak by powstała dobra porodówka i izolatka, a także skończyć budowę nowej dla najlepszych mlecznic w stadzie.

Rada dla młodych hodowców:

Odwiedź jak najwięcej gospodarstw i pytaj. Bądź otwarty na edukację. Najmądrzejsi nie są jednak ludzie, tylko krowy, które zawsze pokażą, co się dzieje.

Fundamenty rozwoju:

- Bardzo dobry materiał hodowlany i doskonałe pasze objętościowe;
- Zdrowotność i długowieczność krów;
- Okres zasuszenia co najmniej 55–65 dni;
- Komfortowe legowiska z siewką słomy i wapnem;
- Szukanie nowych rozwiązań i ciągła edukacja.

Tabela nr 24. ↓
Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 300,1 do 500,0
Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						mleko		tłuszcz		białko			suma
						kg		kg	%	kg	%		tl+bi
1.	GR STEŁĘGOWSKI TADEUSZ	KUDELCZYŃ MAZOWIECKIE	AT4	R	383	14 658	502	3,42	518	3,54	1 020	382	
2.	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	NIECHŁÓD WIELKOPOLSKIE	AR4	R	432	14 017	523	3,73	469	3,35	992	388	
3.	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O.	PIGŻA KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	403	13 943	517	3,71	470	3,37	987	392	
4.	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	NOWE JANKOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A4		341	13 928	559	4,02	464	3,33	1 023	395	
5.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	KAWCZE WIELKOPOLSKIE	A4	R	311	13 906	586	4,21	450	3,23	1 036	387	
6.	FRUITEX CONSOLIDATED SP.ZO.O.	URBANOWICE OPOLSKIE	AT4	R	472	13 800	497	3,60	477	3,46	974	366	
7.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	ZAKRZEWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	416	13 688	501	3,66	462	3,38	963	403	
8.	PP "AGRO-TIM" SP. Z O.O.	BRZĘZINA OPOLSKIE	A8		466	13 514	570	4,21	466	3,44	1 036	383	
9.	GR BIENIAK RAFAŁ	KÓZKI MAZOWIECKIE	A4	R	476	13 498	553	4,10	459	3,40	1 012	392	
10.	"PACHT" SP. Z O.O. W SALSIE	SALNO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	399	13 422	501	3,73	457	3,41	958	368	
11.	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	LISNOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4		314	13 362	462	3,45	454	3,40	916	390	
12.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	GOLINA WIELKA WIELKOPOLSKIE	A4	R	314	13 209	514	3,89	442	3,35	956	385	
13.	PW GRUNWALD SP. Z O.O.	GRUNWALD WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A8		478	13 195	457	3,46	434	3,29	891	390	
14.	SK DOBRZYŃIEWO SP. Z O.O.	GLESNO WIELKOPOLSKIE	A6		321	13 191	557	4,22	445	3,37	1 002	396	
15.	PW MILK MILIKOWICE	MILIKOWICE DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	365	13 181	457	3,47	445	3,38	902	383	
16.	SK "RACOT" SP. Z O.O.	RACOT WIELKOPOLSKIE	A4	R	385	13 152	455	3,46	428	3,25	883	380	
17.	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻÓŁCZ WIELKOPOLSKIE	A4	R	449	13 125	515	3,92	455	3,46	970	410	
18.	WIENCIERZ ROMAN	BUDZIŚKA ŚLĄSKIE	AT4	R	310	13 065	590	4,52	457	3,50	1 047	380	
19.	"GERO DAIRY" SP. Z O.O.	BORZĘCIN DOLNOŚLĄSKIE	AZ4		402	13 050	494	3,78	462	3,54	956	372	
20.	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	395	13 005	517	3,97	439	3,38	956	403	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Lider stad 500,1–1 000,0 krów wg kg mleka

OHZ „Garzyn” Sp. z o.o.

Górzno, woj. wielkopolskie

przeciętnie

14 194 kg
mleka od sztuki

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynaliśmy, to:

Jak pamiętam, w 2003 r. mieliśmy jeszcze 7 obór uwięziowych, w każdej po 100 krów. Teraz pracujemy w dwóch obiektach wolnostanowiskowych – łącznie ponad 1100 krów. Krokiem milowym w ostatnich latach była zmiana odbiorcy mleka, bo postawione przed nami wymogi zmobilizowały nas do jeszcze większego postępu.

W hodowli stawiamy na:

Zdrowotność w całym cyklu produkcyjnym, tj. od cielęcia, przez jałówkę cielną, pierwiastkę, po krowę zasuszoną. Zdrowe zwierzę odwdzięczy się później jakością i ilością mleka.

Nasz patent na efektywną produkcję:

Kluczem efektywnej produkcji jest zaangażowanie pracowników. Każdy powinien wykonywać pracę, na której się zna. Musi też ją lubić, bo wykonywana z przymusu – nie da oczekiwanych rezultatów.

Jesteśmy dumni z:

Niskiego poziomu LKS, który nie przekracza średnio 300 tys./ml mleka. To dobry wynik w przypadku tak dużego stada i systemu utrzymania na głębokiej ściółce. Kolejna kwestia to większy dostęp do poidel, w których woda jest podgrzana dzięki energii cieplnej odzyskanej z mleka.

W przyszłości planujemy:

Zastąpić halę udojową bok w bok 2 × 10 na dojarnię karuzelową z 40 stanowiskami. To pozwoli skrócić czas doju o co najmniej 30%.

Rada dla młodych hodowców:

Nigdy się nie poddawaj! Każda pomyłka uczy i przybliża nas do sukcesu.

Fundamenty rozwoju:

- Dobra zdrowotność krów;
- Raport RW-8 Somatyka;
- Zarządzanie kapitałem ludzkim;
- Genotypowanie zwierząt i postęp genetyczny;
- Świadoma selekcja oparta o rzetelne dane z oceny.

Tabela nr 25. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 500,1 do 1000 krów

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						mleko		tłuszcz		białko			suma
						kg		kg	%	kg	%		tł+bi
1.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	GÓRZNO WIELKOPOLSKIE	A4	R	528	14 194	525	3,70	477	3,36	1 002	379	
2.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN ZACHODNIOPOMORSKIE	A6	R	687	14 010	595	4,24	468	3,34	1 063	377	
3.	PP-H "AGROPOL" SP. Z O.O.	BIERZGLIN WIELKOPOLSKIE	A4	R	534	13 864	452	3,26	460	3,32	912	377	
4.	PP-H "AGROPOL" SP. Z O.O.	SOKOŁOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	513	13 814	465	3,36	469	3,39	934	383	
5.	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O.	JĘDRZYCHOWICE LUBUSKIE	A4	R	652	13 688	543	3,97	473	3,46	1016	395	
6.	JAGROL SP. Z O.O.	SZCZODRZYKOWO WIELKOPOLSKIE	AR4		522	13 516	468	3,46	447	3,31	915	376	
7.	GR DRZEWCE HĄDZLIK LIPOWCZYK	DRZEWCE WIELKOPOLSKIE	A4	R	512	13 491	513	3,80	441	3,27	954	400	
8.	SK DOBRZYŃIEWO SP. Z O.O.	MROZOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4		545	13 441	546	4,06	445	3,31	991	370	
9.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	MIERZEJEWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	566	13 416	459	3,42	462	3,44	921	382	
10.	AGRO-DĄBRÓWKA SP. Z O.O.	DĄBRÓWKA KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	534	13 060	533	4,08	436	3,34	969	386	
11.	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻYDOWO WIELKOPOLSKIE	AT4	R	547	13 013	553	4,25	451	3,47	1004	406	
12.	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O.	OSOWA SIEŃ LUBUSKIE	AZ6	R	644	12 876	608	4,72	440	3,42	1048	393	
13.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	STEFANOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	520	12 848	439	3,42	435	3,39	874	376	
14.	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	513	12 803	462	3,61	434	3,39	896	382	
15.	GR WONIEŚĆ SP. Z O.O.	JEZIERZYCE WIELKOPOLSKIE	AT4	R	622	12 717	486	3,82	417	3,28	903	390	
16.	K & B & A LTD SP. Z O.O.	RZECZYN ZACHODNIOPOMORSKIE	A4	R	861	12 666	539	4,25	429	3,39	968	363	
17.	FUCHS TEODOR	SADÓW ŚLĄSKIE	AT4	R	524	12 631	463	3,67	433	3,43	896	375	
18.	DAWROL SP. Z O.O.	LIGOTA DOLNOŚLĄSKIE	A6		513	12 484	488	3,91	419	3,36	907	398	
19.	AGROMARINA SP. Z O.O.	KULCZYN KOLONIA LUBELSKIE	A4	R	627	12 458	439	3,52	418	3,35	857	387	
20	JACHIMOWSKI KRZYSZTOF	BEŁCZ MAŁY DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	976	12 314	472	3,83	426	3,46	898	368	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023. W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Lider powyżej 1 000 krów wg kg mleka

przeciętnie

14 174 kg
mleka od sztuki

GR Tadeusz Lisiecki Małgorzata Lisiecka

Czechnów, woj. wielkopolskie

Inwestujemy w przyszłość!

Jak zaczynałam, to:

Mieliśmy 70 krów na uwięzi. Wtedy zdecydowaliśmy, że zamiast likwidować hodowlę, będziemy ją rozwijać. Postawiliśmy na dobrostan, który wówczas był dla nas dużym wyzwaniem.

W hodowli stawiam na:

Zdecydowanie na ekonomię, bo to ona weryfikuje wszystko, co robimy. Pozytywne wyniki finansowe to wyznacznik dobrostanu bydła, zdrowia zwierząt, żywienia i organizacji pracy na fermie. Musimy na tyle dobrze funkcjonować, żeby mieć środki na rozwój. Bez tego nie będzie postępu w hodowli krów.

Mój patent na efektywną produkcję:

Stawiam i będę stawiała na wiedzę i zawsze korzystam z możliwości dokształcania się przez szkolenia, konferencje i praktyki. Staram się wyciągać wnioski z każdego spotkania. Ważna jest też dobra organizacja pracy, za czym stoi zgrany zespół ludzi.

Jestem dumna z:

Warunków, jakie stworzyliśmy zwierzętom. Na przestrzeni lat bardzo przykładaliśmy się do dobrostanu i dalej będziemy to robić.

W przyszłości planuję:

Przy trudnej sytuacji na rynku mleka niełatwo jest o dalekosiężne plany, ale nie będziemy stać w miejscu. Na chwilę obecną szukamy rozwiązań związanych z optymalizacją kosztów, w tym z ograniczeniem pracochłonności.

Rada dla młodych hodowców:

Analizuj i licz. Naszej pracy nie można rozpatrywać na „oko”. Trzeba się opierać na liczbach. Dlatego bardzo cenne są wszystkie dostępne dane o krowach, dzięki którym możemy weryfikować nasze decyzje. Warto wspierać się też doświadczeniem innych.

Fundamenty rozwoju:

- Weryfikacja decyzji poprzez wiarygodne dane;
- Nieustanne poszerzanie wiedzy;
- Dobrostan zwierząt, dobra organizacja pracy i zgrany zespół.

Tabela nr 26. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności kg mleka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych powyżej 1000 krów
Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						mleko		tłuszcz		białko			suma
						kg		kg	%	kg	%		tl+bi
1.	GR TADEUSZ LISIECKI	CZECHNÓW WIELKOPOLSKIE	AZ4		1 310	14 174	549	3,87	465	3,28	1 014	368	
2.	PAUL POLSKA SP. Z O.O.	TOPOLA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	1 234	13 567	527	3,89	456	3,36	983	382	
3.	RKS BĄDECZ	CZAJCZE-FERMA WIELKOPOLSKIE	A4	R	1 151	13 382	522	3,90	462	3,45	984	377	
4.	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO II WIELKOPOLSKIE	A4	R	1 411	13 300	482	3,62	455	3,42	937	382	
5.	FORTUNE SP. Z O.O.	CIESZYMOWO POMORSKIE	AZ4	R	1 301	13 181	480	3,64	458	3,48	938	376	
6.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	LANGOWO OPOLSKIE	AT4	R	1 469	13 104	479	3,66	456	3,48	935	383	
7.	ZDIZ-PIB KOŁBACZ SP. Z O.O.	DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	A6	R	1 031	12 970	505	3,89	431	3,33	936	395	
8.	KR SZESTNO SP. Z O.O.	LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	R	1 207	12 714	525	4,13	422	3,32	947	407	
9.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	KROTOSZYN OPOLSKIE	AT4	R	1 015	12 620	466	3,69	435	3,45	901	379	
10.	POLHOZ SP. Z O.O.	POGORZAŁA WIEŚ POMORSKIE	A4	R	1 233	12 469	468	3,76	403	3,23	871	383	
	POLHOZ SP. Z O.O.	POGORZAŁA WIEŚ POMORSKIE	A4	R	611	12 572	451	3,59	407	3,24	858	384	
	POLHOZ SP. Z O.O.	POGORZAŁA WIEŚ POMORSKIE	A4	R	622	12 368	485	3,92	398	3,22	883	382	
11.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ OPOLSKIE	AT4	R	1 085	12 200	460	3,77	419	3,43	879	381	
12.	TIPPERARY FARM W KRUSZYNIE	KRUSZYNA LUBUSKIE	AT4		1 373	11 746	485	4,13	424	3,61	909	388	
13.	ROL-PLANT SP. Z O.O	BIERZWNICA ZACHODNIOPOMORSKIE	AZ4		1 464	11 623	471	4,05	397	3,41	868	430	
14.	PIETRUSZYŃSCY ADAM I STANISŁAW	STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4		1 004	10 336	415	4,02	350	3,39	765	393	
	PIETRUSZYŃSKI ADAM	STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4		824	10 336	416	4,03	350	3,39	766	394	
	PIETRUSZYŃSKI STANISŁAW	STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4		180	10 335	410	3,96	351	3,40	761	392	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 27. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 5,0 do 20,0

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwyc.	
						suma		tłuszcz		białko			mleko
						tt+bi	kg	%	kg	%	kg		
1.	PSZCZOŁA MAŁGORZATA, SYLWESTER	GUTANÓW LUBELSKIE	AT4	R	14	1 232	567	3,38	665	3,96	16 797	470	
2.	BUDNIEWSKI LESZEK	WIKIELEC WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4		15	1 019	508	3,60	511	3,62	14 105	436	
3.	MOŚCICKI STANISŁAW	GULCZEWO MAZOWIECKIE	AT4	R	6	978	537	4,27	441	3,50	12 588	377	
4.	KONCEWICZ BRONISŁAW	DŁUGOŁĘKA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	14	964	529	3,97	435	3,27	13 331	488	
5.	KUBAJEWSKI PIOTR	KOWALEWICE NOWE MAZOWIECKIE	AT4	R	13	951	565	5,00	386	3,42	11 287	447	
6.	KALINOWSKI WOJCIECH	KARLEWO MAZOWIECKIE	AT6	R	19	932	508	4,09	424	3,41	12 417	418	
7.	KACZAŁA PRZEMYSŁAW	SIĄSZYCE WIEŚ WIELKOPOLSKIE	AT4		11	920	510	4,18	410	3,36	12 190	528	
8.	DYSARZ ROMUALD	GÓRA POMORSKIE	AT4	R	19	915	498	4,23	417	3,53	11 794	423	
9.	ARENTOWICZ ZBIGNIEW	RUSINOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	18	894	498	4,29	396	3,41	11 605	479	
10.	GRUDZIŃSKI JACEK	JÓZEFÓW MAZOWIECKIE	AT4		14	886	456	3,79	430	3,58	12 025	457	
11.	KLIMAS JOLANTA	REBLINKO POMORSKIE	A4	R	7	884	502	4,25	382	3,24	11 806	394	
12.	WAWRZYŃCZAK ADAM	WYSPA ŚWIĘTOKRZYSKIE	A4	R	20	879	476	4,27	403	3,61	11 156	434	
13.	JAGODZIŃSKI ŁUKASZ	LUTOGNIEW WIELKOPOLSKIE	A4	R	20	878	490	4,29	388	3,39	11 428	382	
14.	MAREK KĘSY	ORPISZEW WIELKOPOLSKIE	AT6		12	876	487	4,39	389	3,50	11 110	492	
15.	GR KOBYLIŃSKI SŁAWOMIR	KLIMONTY MAZOWIECKIE	AT4		6	875	496	4,55	379	3,48	10 900	442	
16.	MAKURACKI ZBIGNIEW	STARA RUDA KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	R	19	871	485	4,60	386	3,65	10 554	422	
17.	STANISZEWSKI KRZYSZTOF	WYBORÓW ŁÓDZKIE	A4	R	15	864	480	4,45	384	3,55	10 799	383	
18.	GR MIODOWSKI JACEK	TRZEBIEŃ KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4		15	858	464	4,12	394	3,50	11 254	490	
19.	KRUSZEWSKI WALDEMAR	GNOJNO MAZOWIECKIE	AT4	R	15	854	507	5,20	347	3,56	9 738	519	
20.	GR ROCH PIOTR	WYMYŚŁÓW MAŁOPOLSKIE	AT4		8	848	457	3,99	391	3,42	11 450	415	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023. W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 28. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 20,1 do 50,0
Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						suma		tłuszcz		białko			mleko
						tl+bi	kg	%	kg	%	kg		
1.	GR DUSZNIK MAŁGORZATA I LESZEK	WIERZBA LUBELSKIE	A4	R	43	1 324	700	4,04	624	3,60	17 343	471	
2.	GR ARLETA KNOPP-CIESIELSKA	KACZLIN WIELKOPOLSKIE	A4	R	49	1 134	563	3,26	571	3,31	17 234	463	
3.	GR KUBIAK MATEUSZ	OSTROBUDKI WIELKOPOLSKIE	AT4	R	50	1 128	579	3,69	549	3,50	15 694	391	
4.	MÓRAWSKI ANDRZEJ	GOLANY MAZOWIECKIE	AT4	R	38	1 070	598	4,24	472	3,35	14 110	409	
5.	GR BRZECHWA ŁUKASZ	KONRADOWO LUBUSKIE	AT4	R	49	1 053	568	4,27	485	3,65	13 304	440	
6.	PAZOŁA ZENON	DŁUGOŁĘKA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	27	1 047	568	4,14	479	3,50	13 709	449	
7.	GR CHUDZIK TOMASZ	STRACHANÓW ŁÓDZKIE	AT4		41	1 036	565	4,24	471	3,54	13 315	391	
8.	GR BANACH SŁAWOMIR	KUSKI MAZOWIECKIE	AT6	R	46	1 012	540	3,89	472	3,40	13 875	398	
9.	MYDLARZ MACIEJ	INWAŁD MAŁOPOLSKIE	AT4	R	23	1 003	532	4,07	471	3,60	13 077	394	
10.	GR JÓZEF CICHY	JEDLEC WIELKOPOLSKIE	A4		28	977	529	4,18	448	3,53	12 667	425	
11.	WNOROWSKI BOGDAN	NOWE GARBOWO PODLASKIE	A4	R	37	969	506	3,74	463	3,42	13 529	407	
12.	GR KRZYSZTOF MATYBA	SULMIERZYCE WIELKOPOLSKIE	AT4		48	969	527	4,28	442	3,59	12 320	396	
13.	PIEKUTOWSKI DARIUSZ	MARKOWO WÓŁKA PODLASKIE	AT4		28	967	513	3,91	454	3,46	13 104	453	
14.	KULESZA JACEK	WDZIEKOŃDRUGI PODLASKIE	AT4	R	40	957	493	3,75	464	3,53	13 137	406	
15.	GR SOLKA ANDRZEJ	RUCHENKA MAZOWIECKIE	AT4	R	48	956	562	4,85	394	3,40	11 601	387	
16.	GR JOŃCZY ANTONI	WIEPRZ MAŁOPOLSKIE	AT4		48	955	505	3,93	450	3,50	12 862	422	
17.	GR KAROL BARAŃSKI	KORYTNICA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	40	955	541	4,29	414	3,28	12 616	419	
18.	GR ROCH KRZYSZTOF	BUKOWSKA WOLA MAŁOPOLSKIE	AT4		35	953	525	4,20	428	3,42	12 498	426	
19.	KORDECKI SŁAWOMIR GR	OSIECZNA POMORSKIE	AT4	R	48	947	508	4,11	439	3,55	12 352	404	
20.	GR CZARNEK ADRIAN	GOSZCZANÓW ŁÓDZKIE	A4	R	38	946	507	4,13	439	3,57	12 282	434	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 29. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 50,1 do 150,0

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna ilość krow	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						suma		tłuszcz		białko			mleko
						tt+bi	kg	%	kg	%	kg		
1.	GR POHL MACIEJ	KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	A4	R	123	1 330	714	3,99	616	3,44	17 909	385	
2.	GR JANUSZ PIETRZAK	ŁUBOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	97	1 145	612	4,12	533	3,59	14 843	438	
3.	GR SEREK EMILIA	POGORZAŁKI MAŁE WIELKOPOLSKIE	AT4		89	1 073	612	4,49	461	3,38	13 640	413	
4.	GR KOKOCIŃSKI JERZY	SNOWIDOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	98	1 064	558	3,79	506	3,43	14 737	392	
5.	GR WRZOSEK SŁAWOMIR	MIEDZNA MAZOWIECKIE	AT4	R	112	1 057	569	4,11	488	3,52	13 864	409	
6.	GOSK LESZEK	GŁODOWO DĄB PODLASKIE	AT4	R	103	1 056	585	4,34	471	3,49	13 470	396	
7.	GR STRUS ALINA	BRZOSZÓW KOLONIA MAZOWIECKIE	AT4	R	140	1 054	574	4,06	480	3,39	14 127	383	
8.	SZELIGOWSKI PIOTR	ŁUBNICE KRUSZE PODLASKIE	AT4	R	57	1 050	577	4,20	473	3,44	13 747	392	
9.	BARCISZEWSKI MAREK	CHEŁMONIEC KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	R	108	1 049	635	5,11	414	3,33	12 411	395	
10.	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	RADOMYŚL MAZOWIECKIE	AT4	R	82	1 043	540	3,60	503	3,35	15 004	395	
11.	MAZUREK WOJCIECH	KOŻUCHÓW MAZOWIECKIE	AT4	R	88	1 033	510	3,32	523	3,41	15 350	371	
12.	PACZUSKI GRZEGORZ	PACZUSKI DUŻE MAZOWIECKIE	AT4	R	75	1 014	551	4,25	463	3,57	12 962	421	
13.	SK DOBRZYŃIEWO SP. Z O.O.	DOBRZYŃIEWO WIELKOPOLSKIE	A4		130	1 007	568	4,27	439	3,30	13 299	380	
14.	GR-H STANISŁAW WASIELEWSKI	OŁOBOK WIELKOPOLSKIE	AT4		56	1 004	538	3,95	466	3,42	13 603	381	
15.	GR BONISŁAWSKI SŁAWOMIR	KOŚCIESZE MAZOWIECKIE	AT4	R	86	1 002	526	4,09	476	3,69	12 881	434	
16.	GR ZDZIŚŁAW GRZESZCZUK	RUDA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	78	1 000	553	4,22	447	3,41	13 098	381	
17.	SZCZOTKA ZENON	USTKÓW WIELKOPOLSKIE	AR4	R	63	997	533	3,92	464	3,41	13 596	360	
18.	GR KUJAWA JACEK	ZBRACHLIN KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	R	61	997	591	4,83	406	3,32	12 223	404	
19.	GR SZANIAWSKI MAREK	WÓŁKA SOSEŃSKA MAZOWIECKIE	AT4	R	60	995	524	3,97	471	3,56	13 209	377	
20.	GR TOMASZ POCZTA	ROZDRAŻEW WIELKOPOLSKIE	AT4		72	992	526	3,94	466	3,49	13 362	448	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023. W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 30. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 150,1 do 300,0

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna ilość krow	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwyc.
						suma	tłuszcz		białko		mleko	
						tl+bi	kg	%	kg	%	kg	
1.	HZZ OSOWA SIEN SP.Z O.O.	PRZYCZYNA GÓRNA LUBUSKIE	AZ6		242	1 071	627	4,74	444	3,36	13 226	377
2.	NASIŁOWSKI DARIUSZ	SKWIERCZYN DWÓR MAZOWIECKIE	AT4	R	210	1 064	570	3,84	494	3,33	14 826	376
3.	GR PIOTROWSKI WOJCIECH	WĘGRÓW MAZOWIECKIE	AR4	R	192	1 035	546	3,85	489	3,45	14 167	403
4.	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	KAMIŃSKIEWIKTORY PODLASKIE	A4	R	292	1 029	565	4,48	464	3,67	12 619	448
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	wydajność obory 1	A4	R	126	1 052	578	4,47	474	3,66	12 938	430
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	wydajność obory 2	A4	R	134	1 016	559	4,51	457	3,68	12 408	457
	ŻOCHOWSKA ANNA	wydajność obory 3	A4	R	32	993	541	4,41	452	3,69	12 254	484
15.	OSUCH DANUTA	JASNE POLE WIELKOPOLSKIE	AT6		170	948	494	3,74	454	3,44	13 203	417
5.	GRH CZECHNÓW SP. Z O.O.	TRZEBOSZ WIELKOPOLSKIE	A4		209	1 013	548	4,01	465	3,40	13 664	371
6.	STRÓŻYŃSKI ANDRZEJ	KROMOLICE WIELKOPOLSKIE	AT4	R	162	1 002	503	3,47	499	3,44	14 523	422
7.	GR WOJCIECH NOWICKI	PRUSCE WIELKOPOLSKIE	AR4	R	216	994	534	3,77	460	3,24	14 176	387
8.	SKUP ANDRZEJ	KSIĘŻOPOLE JAŁMUŻNY MAZOWIECKIE	AT4	R	169	978	522	3,91	456	3,42	13 344	386
9.	OSUCH DANUTA	JASNE POLE WIELKOPOLSKIE	AT6		176	971	503	3,73	468	3,47	13 497	421
10.	"HENDRIPOL" SP. Z O. O.	BRAMKA KUJAWSKO-POMORSKIE	AR6	R	258	971	516	3,89	455	3,43	13 270	362
11.	ANDRZEJCZAK HIERONIM	GALEW WIELKOPOLSKIE	AT4		154	962	514	4,13	448	3,60	12 421	412
12.	GR KACZAŁA-SZYMCZAK ALINA	KONARZEW WIELKOPOLSKIE	AT6	R	232	958	516	3,94	442	3,38	13 093	411
13.	RSP IM."PRZYSZŁOŚĆ" WIEŚNICA	WIEŚNICA DOLNOŚLĄSKIE	A6	R	284	958	510	3,89	448	3,42	13 092	443
14.	ZALEWSKA EWA	CZARNOWĄŻ MAZOWIECKIE	AT4	R	170	955	505	4,04	450	3,60	12 499	387
15.	MASŁOŃ ŁUKASZ	DZIERŻANÓW WIELKOPOLSKIE	AT4		156	947	478	3,41	469	3,35	14 011	401
16.	GR BRZEZINKI SP. Z O.O.	BOLESŁAWIEC WIELKOPOLSKIE	AR4	R	193	946	490	3,69	456	3,44	13 259	381
17.	GR FURCHE PIOTR	BIEŚLIN WIELKOPOLSKIE	A4		162	944	490	3,73	454	3,45	13 147	370
18.	GR WIŚNIEWSKI SŁAWOMIR	OSTRÓW ŚWIECKI KUJAWSKO-POMORSKIE	AR4	R	154	935	499	3,88	436	3,39	12 861	389
19.	RSP SADKI	SADKI KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	226	928	515	4,21	413	3,38	12 229	399
20.	CICHACZEWSKA-ŁOŚ ANNA I ŁOŚ ADAM	OGORZELINY POMORSKIE	AR4	R	162	928	509	4,31	419	3,55	11 797	393
	GR CICHACZEWSKA-ŁOŚ ANNA	wydajność obory 1		R	115	930	510	4,32	420	3,55	11 818	394
	GOSPODARSTWO ROLNE ADAM ŁOŚ	wydajność obory 2		R	47	920	505	4,30	415	3,54	11 746	392

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023. W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 31. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 300,1 do 500,0

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.	
						suma		tłuszcz		białko			mleko
						tt+bi	kg	%	kg	%	kg		
1.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	OSIĘCINY KUJAWSKO-POMORSKIE	A6	R	316	1 068	624	4,86	444	3,45	12 845	394	
2.	WIENCIERZ ROMAN	BUDZISKA ŚLĄSKIE	AT4	R	310	1 047	590	4,52	457	3,50	13 065	380	
3.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	KAWCZE WIELKOPOLSKIE	A4	R	311	1 036	586	4,21	450	3,23	13 906	387	
4.	PP "AGRO-TIM" SP. Z O.O.	BRZEZINA OPOLSKIE	A8		466	1 036	570	4,21	466	3,44	13 514	383	
5.	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	NOWE JANKOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A4		341	1 023	559	4,02	464	3,33	13 928	395	
6.	GR STEŁĘGOWSKI TADEUSZ	KUDELCZYŃ MAZOWIECKIE	AT4	R	383	1 020	502	3,42	518	3,54	14 658	382	
7.	GR BIENIAK RAFAŁ	KÓZKI MAZOWIECKIE	A4	R	476	1 012	553	4,10	459	3,40	13 498	392	
8.	SK DOBRZYŃIEWO SP. Z O.O.	GLESNO WIELKOPOLSKIE	A6		321	1 002	557	4,22	445	3,37	13 191	396	
9.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	JARANTOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A6	R	340	995	558	4,50	437	3,52	12 408	394	
10.	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	NIECHŁÓD WIELKOPOLSKIE	AR4	R	432	992	523	3,73	469	3,35	14 017	388	
11.	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O.	PIGŻA KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	403	987	517	3,71	470	3,37	13 943	392	
12.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	BOGUSZYŃY ZACHODNIOPOMORSKIE	A6	R	395	979	545	4,24	434	3,38	12 850	382	
13.	FRUITEX CONSOLIDATED SP.Z O.O.	URBANOWICE OPOLSKIE	AT4	R	472	974	497	3,60	477	3,46	13 800	366	
14.	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻÓŁCZ WIELKOPOLSKIE	A4	R	449	970	515	3,92	455	3,46	13 125	410	
15.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	ZAKRZEWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	416	963	501	3,66	462	3,38	13 688	403	
16.	"PACHT" SP. Z O.O. W SALNIE	SALNO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	399	958	501	3,73	457	3,41	13 422	368	
17.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	GOLINA WIELKA WIELKOPOLSKIE	A4	R	314	956	514	3,89	442	3,35	13 209	385	
18.	"GERO DAIRY" SP. Z O.O.	BORZĘCIN DOLNOŚLĄSKIE	AZ4		402	956	494	3,78	462	3,54	13 050	372	
19.	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	395	956	517	3,97	439	3,38	13 005	403	
20.	"AGRO-TAK" ZAGRODNO SP. JAWNA	MODLIKOWICE DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	492	945	517	4,25	428	3,52	12 167	378	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023. W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 32. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych od 500,1 do 1000 krów
Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwy.
						suma	tłuszcz		białko		mleko	
						tl+bi	kg	%	kg	%	kg	
1.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN ZACHODNIOPOMORSKIE	A6	R	690	1063	595	4,24	468	3,34	14 010	377
2.	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O.	OSOWA SIEŃ LUBUSKIE	AZ6	R	644	1048	608	4,72	440	3,42	12 876	393
3.	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O.	JĘDRZYCHOWICE LUBUSKIE	A4	R	652	1016	543	3,97	473	3,46	13 688	395
4.	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻYDOWO WIELKOPOLSKIE	AT4	R	547	1004	553	4,25	451	3,47	13 013	406
5.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	GÓRZNO WIELKOPOLSKIE	A4	R	528	1002	525	3,70	477	3,36	14 194	379
6.	SK DOBRZYŃIEWO SP. Z O.O.	MROZOWO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4		545	991	546	4,06	445	3,31	13 441	370
7.	AGRO-DĄBRÓWKA SPÓŁKA Z O.O.	DĄBRÓWKA KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	534	969	533	4,08	436	3,34	13 060	386
8.	K&B & ALTD SP. Z O.O.	RZECZYN ZACHODNIOPOMORSKIE	A4	R	861	968	539	4,25	429	3,39	12 666	363
9.	GR DRZEWCE HĄDZLIK LIPOWCZYK	DRZEWCE WIELKOPOLSKIE	A4	R	512	954	513	3,80	441	3,27	13 491	400
10.	PP-H "AGROPOL" SP. Z O.O.	SOKOŁOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	513	934	465	3,36	469	3,39	13 814	383
11.	GR "KOMOROWO" SP. Z O.O.	SOBIESIERZNO KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	501	933	521	4,28	412	3,38	12 185	382
12.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	MIERZEJEWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	565	921	459	3,42	462	3,44	13 416	382
13.	JAGROL SP. Z O.O.	SZCZODRZYKOWO WIELKOPOLSKIE	AR4		522	915	468	3,46	447	3,31	13 516	376
14.	PP-H "AGROPOL" SP. Z O.O.	BIERZGLIN WIELKOPOLSKIE	A4	R	534	912	452	3,26	460	3,32	13 864	377
15.	DAWROL SP. Z O.O.	LIGOTA DOLNOŚLĄSKIE	A6		513	907	488	3,91	419	3,36	12 484	398
16.	GR WONIEŚĆ SP. Z O.O.	JEZIERZYCE WIELKOPOLSKIE	AT4	R	622	903	486	3,82	417	3,28	12 717	390
17.	JACHIMOWSKI KRZYSZTOF	BEŁCZ MAŁY DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	976	898	472	3,83	426	3,46	12 314	368
18.	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE KUJAWSKO-POMORSKIE	A4	R	513	896	462	3,61	434	3,39	12 803	382
19.	FUCHS TEODOR	SADÓW ŚLĄSKIE	AT4	R	524	896	463	3,67	433	3,43	12 631	375
20.	MARZEC KATARZYNA G.R.	WIEJKOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	AZ4	R	567	894	505	4,19	389	3,22	12 053	403

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 33. ↓

Zestawienie najlepszych stad według wydajności sumy kg tłuszczu + białka, o przeciętnej liczbie krów mlecznych powyżej 1000 krów

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo, niezależnie od liczby właścicieli, ras i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo	Metoda ceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów	Przeciętna wydajność od jednej krowy						Średni okres mwyc.	
						suma		tłuszcz		białko			mleko
						tl+bi	kg	%	kg	%	kg		
1.	GR TADEUSZ LISIECKI	CZECHNÓW WIELKOPOLSKIE	AZ4		1 310	1 014	549	3,87	465	3,28	14 174	368	
2.	RKS BĄDE CZ	CZAJCZE-FERMA WIELKOPOLSKIE	A4	R	1 151	984	522	3,90	462	3,45	13 382	377	
3.	PAUL POLSKA SP. Z O.O.	TOPOLA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	1 234	983	527	3,89	456	3,36	13 567	382	
4.	KR SZESTNO SP. Z O.O.	LEMBRUK WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4	R	1 207	947	525	4,13	422	3,32	12 714	407	
5.	FORTUNE SP. Z O.O.	CIESZYMOWO POMORSKIE	AZ4	R	1 301	938	480	3,64	458	3,48	13 181	376	
6.	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO II WIELKOPOLSKIE	A4	R	1 411	937	482	3,62	455	3,42	13 300	382	
7.	ZDIZ-PIB KOŁBACZ SP. Z O.O.	DĘBINA ZACHODNIOPOMORSKIE	A6	R	1 031	936	505	3,89	431	3,33	12 970	395	
8.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	LANGOWO OPOLSKIE	AT4	R	1 469	935	479	3,66	456	3,48	13 104	383	
9.	"TIPPERARY FARM W KRUSZYNIE"	KRUSZYNA LUBUSKIE	AT4		1 373	909	485	4,13	424	3,61	11 746	388	
10.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	KROTOSZYN OPOLSKIE	AT4	R	1 015	901	466	3,69	435	3,45	12 620	379	
11.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ OPOLSKIE	AT4	R	1 085	879	460	3,77	419	3,43	12 200	381	
12.	POLHOZ SP. Z O.O.	POGORZAŁAWIEŚ POMORSKIE	A4	R	1 233	871	468	3,76	403	3,23	12 469	383	
	POLHOZ SP. Z O.O.	wydajność obory1	A4	R	611	858	451	3,59	407	3,24	12 572	384	
	POLHOZ SP. Z O.O.	wydajność obory2	A4	R	622	883	485	3,92	398	3,22	12 368	382	
13.	ROL-PLANT SP. Z O.O.	BIERZWNICA ZACHODNIOPOMORSKIE	AZ4		1 464	868	471	4,05	397	3,41	11 623	430	
14.	PIETRUSZYŃSCY ADAM I STANISŁAW	STRADUNY WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4		1 004	765	415	4,02	350	3,39	10 336	393	
	PIETRUSZYŃSKI ADAM	wydajność obory1	A4		824	766	416	4,03	350	3,39	10 336	394	
	PIETRUSZYŃSKI STANISŁAW	wydajność obory2	A4		180	761	410	3,96	351	3,40	10 335	392	

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 34. ↓

Zestawienie najlepszych stad o najwyższej wydajności kg mleka według ras

Stado kwalifikowane jest wg liczby krów i wydajności zbiorczo dla danej rasy, niezależnie od liczby właścicieli i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów		Przeciętna wydajność					Okres między wyc.	Wiek I-go wyc.
				w oborze	w rase	mleka kg	tłuszczu		białka			
							kg	%	kg	%		
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ												
1.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	A4	R	123	113	18 044	719	3,99	619	3,43	381	-
2.	GR DUSZNIK MAŁGORZATA I LESZEK WIERZBA LUBELSKIE	A4	R	43	43	17 365	700	4,03	626	3,61	472	-

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów		Przeciętna wydajność					Okres między wyc.	Wiek l-go wyc.
				w oborze	w rasie	mleka kg	tłuszczu		białka			
							kg	%	kg	%		
3.	GR ARLETA KNOPP-CIESIEL- SKA KACZLIN WIELKOPOLSKIE	A4	R	49	48	17 252	562	3,25	572	3,32	463	-
4.	PSZCZOŁA MAŁGORZATA, SYLWESTER GUTANÓW LUBELSKIE	AT4	R	14	12	16 129	557	3,46	646	4,00	500	765
5.	GR KUBIAK MATEUSZ OSTROBUDKI WIELKOPOLSKIE	AT4	R	50	49	15 709	577	3,67	548	3,49	385	-
6.	MAZUREK WOJCIECH KOŻUCHÓW MAZOWIECKIE	AT4	R	88	88	15 350	510	3,32	523	3,41	371	718
7.	GR PAŁASZ DARIUSZ JULIA WIELKOPOLSKIE	AT4		80	78	15 316	470	3,07	492	3,21	444	-
8.	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ RADOMYŚL MAZOWIECKIE	AT4	R	82	82	15 004	540	3,60	503	3,35	395	690
9.	GR JANUSZ PIETRZAK ŁUBOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	97	97	14 843	612	4,12	533	3,59	438	717
10.	NASIŁOWSKI DARIUSZ SKWIERCZYN DWÓR MAZOWIECKIE	AT4	R	210	204	14 810	569	3,85	493	3,33	376	-
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ												
1.	MYDLARZ MACIEJ INWAŁD MAŁOPOLSKIE	AT4	R	23	23	13 095	531	4,06	469	3,58	394	-
2.	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA KAMIŃSKIE WIKTORY PODLASKIE	A4	R	292	52	12 379	559	4,51	454	3,67	448	757
	wydajność obory 1	A4	R	126	16	12 631	561	4,44	456	3,61	415	762
	wydajność obory 2	A4	R	134	30	12 374	563	4,55	455	3,68	442	744
	wydajność obory 3	A4	R	32	6	11 745	530	4,51	447	3,80	588	-
3.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D WRÓBLIN OPOLSKIE	A4	R	219	164	12 370	486	3,93	404	3,26	408	-
4.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	A4	R	345	249	11 815	508	4,30	394	3,33	395	-
5.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	A4		703	607	11 640	480	4,13	397	3,41	381	-
6.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D BIEDRZYCHOWICE OPOLSKIE	A4	R	198	148	11 232	476	4,24	367	3,27	400	-
7.	KONTNY KRYSZTIAN JÓZEF LEŚNIK OPOLSKIE	AT4		94	91	11 192	493	4,41	394	3,52	428	-
8.	CZECH BRUNO RAKÓW OPOLSKIE	AR4	R	73	69	11 147	452	4,05	384	3,44	403	-
9.	KARA ZDZIŚŁAW MOCHÓW OPOLSKIE	AT4		79	45	11 066	436	3,94	373	3,37	435	-
10.	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O. GILÓW DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	434	356	10 948	451	4,12	379	3,47	399	-
RASA SIMENTALSKA stada do 50 krów w rasie SM												
1.	PAŚKO ARTUR GLINIK PODKARPACKIE	AT4		12	6	10 318	440	4,26	360	3,49	406	911
2.	GR WAIS ANDRZEJ KLIMKÓWKA PODKARPACKIE	AT4	R	28	28	9 135	381	4,17	332	3,64	380	863

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów		Przeciętna wydajność				Okres między wyc.	Wiek I-go wyc.	
				w oborze	w rasie	mleka kg	tłuszczu		białka			
							kg	%	kg	%		
4.	GR WŁADYSŁAW SZUSTER BABIMOST LUBUSKIE	AT4		15	8	8 844	403	4,56	297	3,35	625	-
4	ROSA ŁUKASZ STARA RÓŻA LUBELSKIE	AT4	R	99	48	8 725	344	3,94	300	3,43	432	714
5.	BAŃCZAK GRZEGORZ PORAŻ PODKARPACKIE	AT4	R	9	6	8 705	346	3,98	284	3,26	341	803
RASA SIMENTALSKA stada powyżej 50 krów w rasie SM												
1.	GR JAROS ŁUKASZ ZADĘBIENIEC ŁÓDZKIE	AT4	R	125	70	10 052	397	3,95	357	3,55	369	-
2.	GR DUZIAK MIROSŁAW DUB LUBELSKIE	AT4	R	53	51	8 750	305	3,48	308	3,51	412	892
3	SK PĘPOWO SP. Z O.O. PĘPOWO I WIELKOPOLSKIE	A4	R	370	366	8 278	332	4,01	294	3,55	384	-
4	RSP WISŁOCZEK WISŁOCZEK PODKARPACKIE	A4	R	157	111	7 833	355	4,53	283	3,61	395	1 051
5	RGR ANTOCZAK SIERAKOWO WIELKOPOLSKIE	AT4		214	211	7 766	332	4,27	284	3,66	419	-
RASA POLSKA CZERWONA												
1.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	AT4	R	23	17	8 286	303	3,66	284	3,43	403	-
2.	ŁUKASZ WOJCIECH I EWA KREMPACHY MAŁOPOLSKIE	AT4	R	12	12	5 901	269	4,55	198	3,35	410	-
3.	ZAGATA MAREK SPYTKOWICE MAŁOPOLSKIE	AT4	R	16	9	5 853	252	4,31	204	3,49	406	-
4.	TOMCZYK JÓZEF WYSOKA MAŁOPOLSKIE	AT4	R	12	12	5 247	250	4,77	188	3,58	363	676
5.	BUŃDA MACIEJ MARUSZYNA MAŁOPOLSKIE	AT4		8	8	5 161	238	4,62	172	3,32	383	658
RASA JERSEY												
1.	OHZ GARZYN SP. Z O.O. GARZYN WIELKOPOLSKIE	A4	R	35	35	9 306	494	5,31	373	4,01	359	795
2.	SK IWNO SP. Z O.O. WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	307	272	7 423	369	4,97	288	3,87	387	-
3.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	A4	R	123	123	7 404	378	5,10	291	3,93	435	750
4.	MARTA NOWAK PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ŁÓDZKIE	A8		13	12	7 114	370	5,19	293	4,12	377	-
RASA MONTBELIARDE												
1.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	AT4	R	428	428	10 553	372	3,52	382	3,61	402	915
2.	GR LUCJAN ROGAŚ WRZĄCA WIELKA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	76	59	10 108	411	4,07	345	3,41	375	-
3.	GR MACIEJ CHRUSCIŃSKI PRZYBYŁÓW WIELKOPOLSKIE	AT4	R	28	22	10 000	335	3,35	322	3,22	365	-
4.	WICIŃSKI KRZYSZTOF ROGÓŻ WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	R	28	18	9 867	413	4,18	336	3,40	384	-

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów		Przeciętna wydajność					Okres między wyc.	Wiek I-go wyc.
				w oborze	w rasie	mleka kg	tłuszczu		białka			
							kg	%	kg	%		
5.	NAD BARYCZĄ SP. Z O.O. KAMIEŃ GÓROWSKI DOLNOŚLĄSKIE	A4	R	530	101	9 546	382	4,00	323	3,39	362	-
RASA BIAŁOGRZBIETA												
1.	WŁODARCZYK SŁAWOMIR GOŁĄB LUBELSKIE	AT4	R	36	20	5 586	253	4,53	184	3,30	413	747
2.	GIEŁAŻEWSKI WIESŁAW BIAŁOBLOTA PODLASKIE	AT4	R	20	14	5 098	216	4,24	178	3,49	411	898
3.	GR KRZYSZTOF BOGUSKI JAWOR SOLECKI MAZOWIECKIE	AT4		19	19	5 029	211	4,19	162	3,21	431	734
4.	ORZOŁEK ZDZIŚŁAW KUZIE PODLASKIE	A8		20	18	4 937	169	3,42	152	3,08	395	783
5.	DOBRZYCKI MARCIN KONOPKI BIAŁYSTOK PODLASKIE	AT4		27	17	4 615	195	4,22	163	3,53	370	915
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA												
1.	JAKUBASZEK URSZULA STADŁA MAŁOPOLSKIE	AT4	R	11	11	6 300	264	4,20	205	3,25	391	-
2.	BAZIAK JAN PRZYDONICA MAŁOPOLSKIE	AT4	R	10	10	6 140	314	5,11	206	3,35	394	705
3.	PAZGAN WOJCIECH MYSTKÓW MAŁOPOLSKIE	AT4		8	8	6 127	253	4,13	197	3,21	369	718
4.	PALA MARIA MSTÓW MAŁOPOLSKIE	AT4	R	16	11	6 110	318	5,21	195	3,18	396	-
5.	GR JANIK WOJCIECH ŁAPANÓW MAŁOPOLSKIE	AT4	R	15	11	6 008	272	4,52	198	3,29	441	-
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA												
1.	PARUCH KRZYSZTOF G.R. RZEPCHYZNO ZACHODNIOPOMORSKIE	AT4	R	15	9	6 798	310	4,56	225	3,31	484	
2.	SZULWIC JACEK GROSZKI WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4		78	78	6 776	262	3,87	220	3,24	363	800
3	WYDRO TOMASZ KIELCZANY PODLASKIE	AT4	R	14	11	6 224	258	4,15	214	3,43	473	855
4.	TWAROWSKI TOMASZ GODZIEBY PODLASKIE	AT4		48	33	6 104	274	4,48	207	3,40	470	944
5.	WOJTYCZKA STANISŁAW RZEPISKA MAŁOPOLSKIE	AT4		12	7	6 032	261	4,32	207	3,44	417	-
RASA BROWN SWISS												
1.	JUCHOWO SPÓŁKA ROLNICZA JUCHOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	A4	R	333	97	5 535	245	4,43	191	3,44	440	-
RASA EUROPEJSKA CZEROWNA												
brak stad spełniających kryteria rankingu												

W powyższych tabelach prezentowane są obory, które spełniają następujące kryteria:

dla ras: HO, RW, SM, JE, MO, BS, RE jeden warunków:

1. udział krów danej rasy powyżej 50% w stadzie oraz liczba krów przeciętnie ocenianych w roku danej rasy min. 5,0

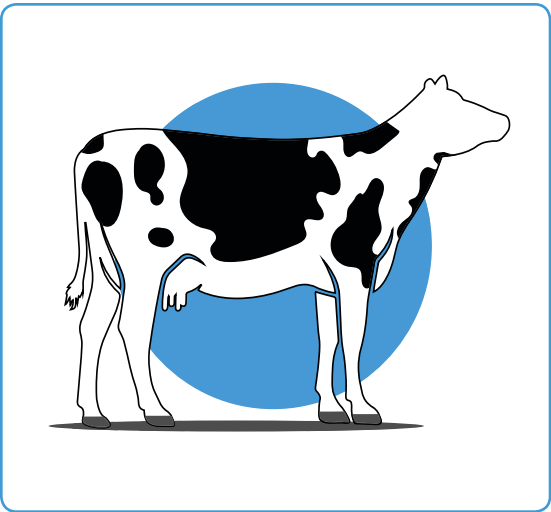
2. min. liczba sztuk danej rasy w stadzie odpowiadająca wartości średniej wielkości stada za poprzedni rok obliczeniowy;

dla ras: RP, BG, ZR, ZB - udział krów w danej rasie powyżej 50% oraz liczba krów przeciętnie ocenianych w roku w rasie min. 4.

„* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.

** rasy SR i NR od 2022 roku nie będą prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%”

Krowa o najwyżzej w laktacji wydajności kg mleka

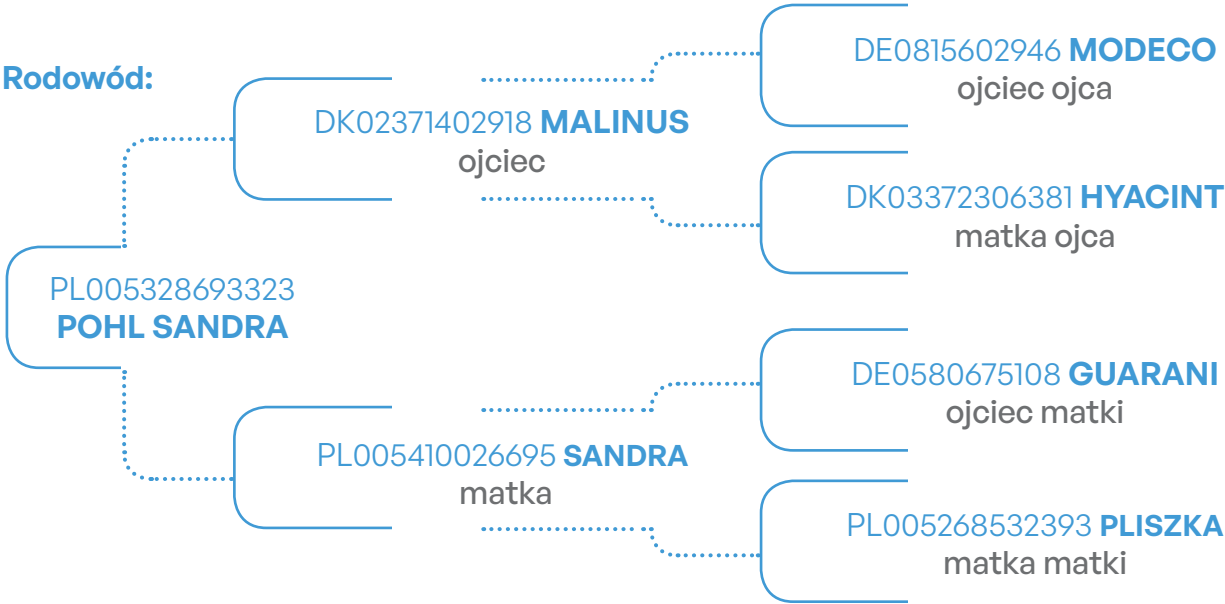

Krowa POHL SANDRA

o numerze PL005328693323

Rasa polska holsztyńsko-fryzyjska
odmiany czarno-białej,
urodzona 2018-10-30

Maciej Pohl
Krotoszyn, woj. wielkopolskie

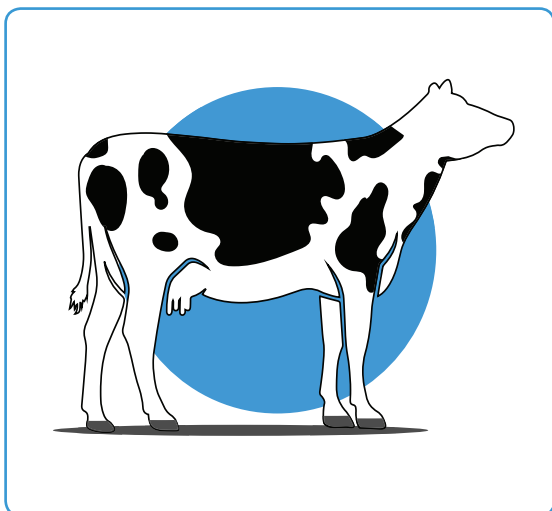
Laktacja maksymalna

Dni	Mleko kg	Tł + bi kg	Tłuszcz kg	Tłuszcz %	Białko kg	Białko %
302	27 413	1 717	830	3,03	887	3,24

Wydajność życiowa

Lata	Mleko kg	Tł + bi kg	Tłuszcz kg	Tłuszcz %	Białko kg	Białko %
3,30	78 007	5 237	2 610	3,35	2 628	3,37

Krowa rekordzistka pod względem wydajności życiowej kg mleka

Krowa JANNA 5

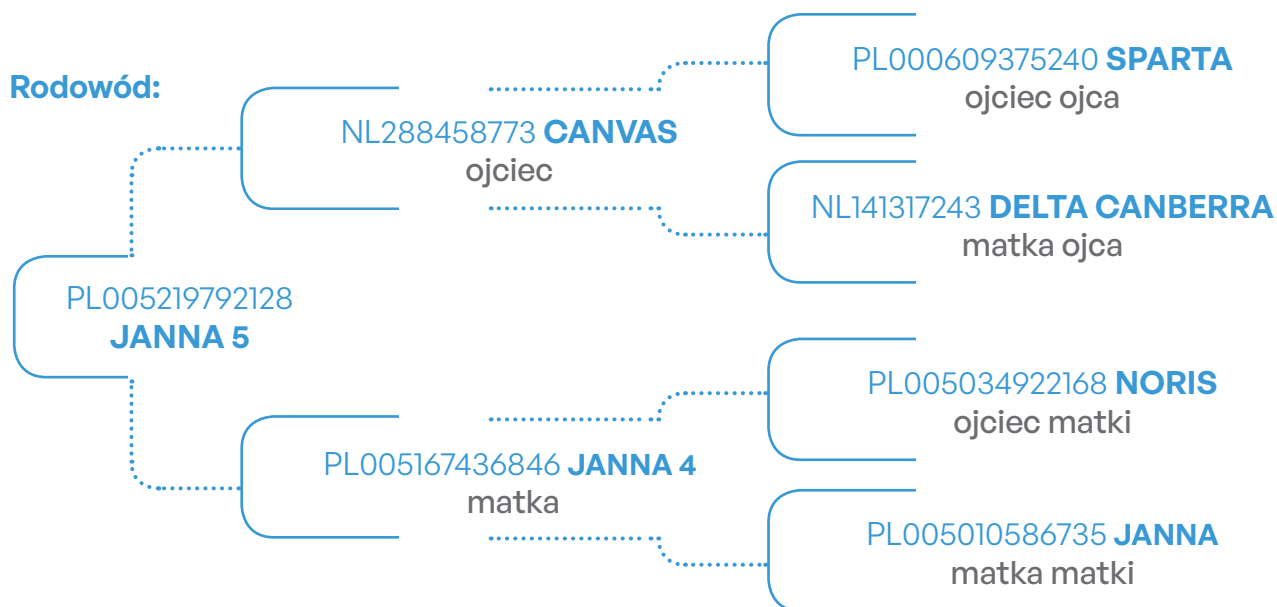
o numerze PL005219792128

Rasa polska holsztyńsko-fryzyjska
odmiany czarno-białej,
urodzona 2009-07-24

AGROMADEX Sp. z o.o.

Kunice, woj. dolnośląskie

Rodowód:

Wydajność życiowa

Lata	Mleko kg	Tł + bi kg	Tłuszcz kg	Tłuszcz %	Białko kg	Białko %
12,05	171 311	11 005	5474	3,20	5 531	3,23

Laktacja maksymalna

Dni	Mleko kg	Tł + bi kg	Tłuszcz kg	Tłuszcz %	Białko kg	Białko %
305	18 611	1 110	539	2,90	570	3,07

Tabela nr 35. ↓

Zestawienie krów o najwyższej w laktacji wydajności kg mleka według ras

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo	Krowa	Ojciec krowy	Rok ur.	Nr lakt.	dni doju	Wydajność krowy						tł+bi kg
							mleko kg	tłuszcz		białko			
								kg	%	kg	%		
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ													
1.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005328693323 POHL SANDRA	DK02371402918 MALINUS	2018	3	302	27 413	830	3,03	887	3,24	1 717	
2.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005328693378 POHL SIETE	DK02371402918 MALINUS	2018	3	305	24 932	878	3,52	820	3,29	1 698	
3.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005497980071 POHL PLISZKA	PL005410027296 EL	2019	2	305	23 976	708	2,95	745	3,11	1 453	
4.	MAZUREK WOJCIECH KOŻUCHÓW MAZOWIECKIE	PL005337172505 DELMA 5	US70726929 JOSUPER	2017	3	305	23 691	514	2,17	741	3,13	1 255	
5.	GR PAŁASZ DARIUSZ JULIA WIELKOPOLSKIE	PL005280962192 BUBA 9	FR2941260624 CAPORAL ET	2016	4	305	23 564	506	2,15	687	2,91	1 193	
6.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005497980262 POHL KAŚKA	DE0770598952 MERUNO PP	2019	2	305	23 351	840	3,60	729	3,12	1 569	
7.	MAZUREK WOJCIECH KOŻUCHÓW MAZOWIECKIE	DK01499613851 LILIA	US3132417775 DOC	2019	2	305	21 956	580	2,64	739	3,37	1 319	
8.	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O. STARCZÓW DOLNOŚLĄSKIE	PL005419599336 LUNA 12	DE0357970606 BURANO	2017	3	305	21 845	727	3,33	615	2,81	1 342	
9.	GR DRZEWCE HĄDZLIK LIPOWCZYK DRZEWCE WIELKOPOLSKIE	PL005333105194 STOKROTKA 724	NL755898972 SUPERSTYLE	2017	4	305	21 558	588	2,73	597	2,77	1 185	
10.	GR DRZEWCE HĄDZLIK LIPOWCZYK DRZEWCE WIELKOPOLSKIE	PL005331366573 CARDIGAN ET	US3129037884 SALVATORE	2017	3	305	21 403	686	3,21	680	3,18	1 366	
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ													
1.	NASIŁOWSKI DARIUSZ SKWIERCZYN DWÓR MAZOWIECKIE	PL005345320127 ARISTOFIRA 28	NL868480286 TIMELESS	2016	5	305	19 103	556	2,91	612	3,21	1 168	
2.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005497980088 POHL DANUSIA	US3132117064 ARBOR RED	2019	2	305	17 502	647	3,70	545	3,11	1 192	
3.	KONCA ANDRZEJ I KONCA KAMIL JĘDRZEJÓW NOWY MAZOWIECKIE	PL005374932209 LISA 1	NL925209469 FUN P	2017	3	305	17 394	583	3,35	539	3,10	1 122	
4.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005364599757 FRYDJA264	FR5367417243 JOLI RED	2016	4	305	17 322	673	3,89	567	3,28	1 240	
5.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL005357031141 ERNA	DE0537575182 ONE RED	2015	4	305	17 301	631	3,65	503	2,90	1 134	
6.	GR NOWAK TOMASZ WIELGIE ŁÓDZKIE	DE0361664666 STRZAŁKA	DE0355443635 SOKO RED	2019	3	302	16 907	517	3,06	501	2,97	1 018	
7.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005328693064 POHL LIZA	PL005410027296 EL	2018	3	305	16 847	595	3,53	526	3,12	1 121	
8.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005321358069 PRALKA95	FR3541721105 ISATYS RED	2017	4	305	16 832	649	3,85	532	3,16	1 181	
9.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL005323358524 OSTARIA	FR8550489341 JU RED EBH	2017	4	305	16 717	643	3,84	510	3,05	1 153	
10.	GR PODLASIŃSKI WITOLD WOLA OSTASZEWSKA MAZOWIECKIE	DE1305019347 DUSTI	LU499171168 MOKABI	2014	5	305	16 714	558	3,34	561	3,36	1 119	

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo	Krowa	Ojciec krowy	Rok ur.	Nr lak.	dni doju	Wydajność krowy					
							mleko kg	tłuszcz kg	%	białko kg	%	tł+bi kg
RASA SIMENTALSKA												
1.	SZMUL DANIEL GOGOLIN OPOLSKIE	PL005351283874 PIĘKNA	DE0663283092 MAILER	2016	4	305	17 247	617	3,58	536	3,11	1153
2.	KAMPA JERZY STARE SIOŁKOWICE OPOLSKIE	PL005458472164 TARKA	AT806062819 WABAN	2019	2	299	13 954	492	3,52	499	3,58	991
3.	SK PĘPOWO SP. Z O.O. PĘPOWO I WIELKOPOLSKIE	PL005335637693 AMALIE 12	DE0947660778 WILDEWIESN	2017	3	305	13 491	490	3,63	448	3,32	938
4.	GR GARWOLSKI SZYMON KRÓLEWIEC MAZOWIECKIE	PL005423250506 BEZA	DE0816548687 HOMER	2019	2	305	13 318	376	2,82	433	3,25	809
5.	GR JAROS ŁUKASZ ZADĘBIENIEC ŁÓDZKIE	PL005371143196 MIŁA 15	DE0948477907 HEADMASTER	2017	5	305	13 223	478	3,62	441	3,33	919
RASA POLSKA CZERWONA												
1.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	PL005407036690 WALENKA	DK36678 VR CIGAR	2015	6	305	9 494	373	3,93	323	3,40	696
2.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	PL005257675872 MAŁOCHA	DK36099 R DAVID	2014	7	305	8 984	287	3,20	284	3,16	571
3.	ŁUKASZ WOJCIECH I EWA KREMPACHY MAŁOPOLSKIE	PL005338573189 WERA	DE0120027396 NOUGAT	2016	6	305	8 879	386	4,35	285	3,21	671
4.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	PL005407036775 WRONKA	DE0115296963 HAITHABU	2016	4	305	8 814	362	4,10	315	3,58	677
5.	GR IWONA JUSKOWIAK MALEWO WIELKOPOLSKIE	PL005237429952 GWIAZDA 1	PL005215711932 SŁODEK	2014	3	305	8 659	340	3,93	283	3,27	623
RASA JERSEY												
1.	SK IWNO SP. Z O.O. WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	PL005451974115 JEDLINA 130	US67742127 DISCO	2019	2	305	12 141	573	4,72	447	3,69	1020
2.	PODOLSKI JAN LUBOTYŃ WIELKOPOLSKIE	PL005482043866 BRZOZA 16	UK55719 WIZARD	2020	1	305	12 058	474	3,93	361	2,99	835
3.	SK IWNO SP. Z O.O. WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	PL005480781753 KALINA	DK304605 VJ JOCKO	2020	1	305	11 428	408	3,57	413	3,61	821
4.	UP W POZNANIU RGD BRODY BRODY WIELKOPOLSKIE	PL005334923919 ANKARA 15	US118458944 ATTACK	2018	3	305	11 287	580	5,14	434	3,84	1014
5.	GR CIEŚLAK PIOTR SZEMBOROWO WIELKOPOLSKIE	PL005444744657 CZARNA	US67288107 TEE TIME	2019	2	305	10 830	468	4,32	376	3,47	844
RASA MONTBELIARDE												
1.	WÓJCIAK KRZYSZTOF KOROLÓWKA OSADA LUBELSKIE	PL005419512489 ZOFIA 2005	FR4425918893 DAIRUS	2016	5	305	15 887	595	3,75	543	3,42	1138
2.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL005327156393 MERDA	FR0112004735 HARNAY	2017	3	305	15 826	539	3,41	589	3,72	1128
3.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL005327157239 MALMA	PL005280874174 TORANO	2017	3	305	15 623	560	3,58	538	3,44	1098
4.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL005329299289 LILA	FR3803078751 CRASAT	2016	4	305	15 509	452	2,92	484	3,12	936
5.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL005327158939 NERKA	FR1214094127 IMPEC	2018	3	305	15 077	474	3,15	548	3,63	1022
RASA BIAŁOGRZBIETA												
1.	RYBAŁT DAWID DUBAŚNO PODLASKIE	PL005327600636 FIKSA	PL005256801753 GŁAZ "O"	2017	3	305	12 522	457	3,65	367	2,93	824

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo	Krowa	Ojciec krowy	Rok ur.	Nr lak.	dni doju	Wydajność krowy					
							mleko kg	tłuszcz kg	%	białko kg	%	t+bi kg
2.	GR MAKAREWICZ WOJCIECH TEREBELA LUBELSKIE	PL005354710025 KAMA	PL005256801753 GŁAZ "O"	2019	2	293	10 156	370	3,64	325	3,20	695
3.	GR ANTOSIAK MARCIN GRABOWO MAZOWIECKIE	PL005410322407 ANKA 1	PL005345479474 GIBSON "O"	2016	4	305	10 006	400	4,00	324	3,24	724
4.	GR MAKAREWICZ WOJCIECH TEREBELA LUBELSKIE	PL005354710049 SNIEŻYNKA	PL005256801753 GŁAZ "O"	2019	2	305	9 760	358	3,67	313	3,21	671
5.	RYBAŁT DAWID DUBAŚNO PODLASKIE	PL005358008562 PIPI	PL005212921365 WŁODEK "O"	2015	6	285	9 196	367	3,99	315	3,43	682

RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA

1.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005473221587 ZAMA195	PL005416228055 SK BIWAK	2018	3	305	11 098	418	3,77	364	3,28	782
2.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005462525276 WINESA583	PL005333339353 ELBRUS PG	2019	2	301	9 847	350	3,55	333	3,38	683
3.	GR SAGAN TOMASZ WRÓBLIK SZLACHECKI PODKARPACKIE	PL005382554714 WARTA	PL005416228055 SK BIWAK	2016	5	305	9 407	313	3,33	308	3,28	621
4.	GR HELSTACH S. WARESIAK ZUBRZYCA GÓRNA MAŁOPOLSKIE	PL005263413345 PEREŁKA	PL005258350884 SK ALUS	2015	4	305	9 154	347	3,80	281	3,07	628
5.	HORBACZ JÓZEF RZAŚINY DOLNOŚLĄSKIE	PL005334061093 MLWINA-2	PL005258350884 SK ALUS	2016	4	305	9 105	364	4,00	307	3,37	671

RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA

1.	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL005415011856 KINGA	PL005220751930 LINUS	2015	4	305	12 314	465	3,77	387	3,15	852
2.	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL005343580653 KOZULA	PL005220752012 FUNDAMENT	2016	3	305	11 460	505	4,41	401	3,50	906
3.	SCHMIDTKO DANIEL KĘDZIERZYN-KOŹŁE OPOLSKIE	PL005290700012 BETI	PL005220751558 GEJZER	2015	3	305	10 442	420	4,02	343	3,29	763
4.	GR KRZYSŁAWOMIR MARCINKOWICE MAŁOPOLSKIE	PL005306223900 OSNOWA	PL000603953919 WIERTEL	2011	8	305	10 225	407	3,98	298	2,91	705
5.	SZCZYTKO KAROLINA JASIONOWO DĘBOWSKIE PODLASKIE	PL005422484445 ROSOCHA19	PL005135666312 FELIX	2019	2	305	10 021	381	3,80	330	3,29	711

RASA BROWN SWISS

1.	GR JAŁMUŻNA WOJCIECH POPIELAWY ŁÓDZKIE	PL005351462606 MAJA 4	US71671204 MOONER	2019	3	305	12 735	480	3,77	468	3,68	948
2.	DZIEGIELEWSKI JÓZEF STAWISKI PODLASKIE	AT031274169 CILLI	AT410015229 GS SINARTA	2019	2	305	12 236	509	4,16	457	3,73	966
3.	BURZYŃSKI PAWEŁ BRONOWO PODLASKIE	AT075423469 ITALIA	DE0943138078 PUCK	2019	2	305	11 329	377	3,33	434	3,83	811
4.	DZIEGIELEWSKI JÓZEF STAWISKI PODLASKIE	AT725431368 SCHNEEBERG	AT543781228 FIREWALL	2019	2	305	11 308	396	3,50	405	3,58	801
5.	BURZYŃSKI PAWEŁ BRONOWO PODLASKIE	AT896046868 STEIERMARK	AT279499819 GS HIMALAYA	2019	2	305	11 241	430	3,82	406	3,61	836

RASA EUROPEJSKA CZERWONA *

1.	PACZUSKI GRZEGORZ PACZUSKI DUŻE MAZOWIECKIE	PL005493977303 ZOFIA	DK37615 UPTON	2019	2	305	16 249	660	4,06	596	3,67	1256
2.	GR DANIEL KATARZYNA GRONOSTAJ WRÓBLINA WIELKOPOLSKIE	DK01181602091 DRESZCZYK	DK37392 ENIGMA	2015	5	298	14 900	467	3,14	447	3,00	914

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo	Krowa	Ojciec krowy	Rok ur.	Nr lakt.	dni doju	Wydajność krowy					
							mleko kg	tłuszcz kg	%	białko kg	%	tt+bi kg
3.	GR SKUP JANUSZ SKUPIE MAZOWIECKIE	DK06609405222 ISKRA	DK37720 HELIX HAPPY	2017	4	305	13 868	451	3,25	461	3,32	912
4.	PACZUSKI GRZEGORZ PACZUSKI DUŻE MAZOWIECKIE	DK02402903951 WIEWIÓRA	SE99584 VR HEDAKER VAL- PAS VILD	2015	5	305	13 773	530	3,85	505	3,66	1035
5.	GR NOWAK PRZEMYSŁAW NOWA WIEŚ KUJAWSKO-POMORSKIE	PL005388263993 GARBI	SE92385 LINNE	2015	5	305	13 600	468	3,44	426	3,14	894

W powyższej tabeli prezentowane są krowy w grupach rasowych wg kg mleka, bez względu na wielkość stada z jakiego pochodzą.

Kryterium – wydajność laktacji 305 dniowej zakończonej w 2022r. oraz udział rasy powyżej 50%.

* – rasy SR i NR od 2022 roku nie będą prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewki ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Tabela nr 36. ↓ Zestawienie rekordzistek, od których uzyskano w wydajności życiowej ponad 100 000 kg mleka

Lp.	Krowa	Właściciel krowy Miejscowość	Rok ur.	Wydajność krowy							Województwo
				lata oceny	mleko kg	status	tłuszcz kg	białko kg			
1.	PL005219792128 JANNA 5	AGROMADEX SP. Z O.O. KUNICE	2009	12,1	171 311	P	5 474	5 531			dolnośląskie
2.	PL005237337516 BELA	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN	2012	9,3	164 266	P	5 534	5 189			wielkopolskie
3.	PL005278741563 FIRMA 17	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	2010	10,4	160 607	P	6 001	5 251			kujawsko-pomorskie
4.	PL005181733983 WEKA	SOKOŁOWSKI ZDZIŚŁAW CHOJANE PAWŁOWIĘTA	2008	12,9	159 956	P	4 559	5 244			podlaskie
5.	PL005205557892 EUFORIA	DANKO HODOWLA ROŚLIN KROWIARKI	2009	12,4	149 365	P	4 311	4 635			śląskie
6.	DE1303225606 MOLA	AGRO-TAK ZAGRODNO SP. JAWNA MODLIKOWICE	2008	13,3	148 236	P	6 589	5 179			dolnośląskie
7.	PL005207613985 KÓZKA 21	KAWULAK ROBERT MARKUSY	2009	12	146 988	P	4 628	4 111			warmińsko-mazurskie
8.	PL005292314965 HILA	STRUMIŁOWSKI WOJCIECH AGNIESZKA ŁUPKI	2011	10,1	145 529	P	5 105	4 629			warmińsko-mazurskie
9.	PL005148508524 MANIA	KULAS STANISŁAW ANDRZEJ MYSZYNIC STARY	2007	14	144 961	P	5 039	4 570			mazowieckie
10.	PL005316616167 MECZBOLA 3	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O. PIGŻA	2012	9,2	143 256	P	4 435	4 470			kujawsko-pomorskie
11.	PL005197075909 TEATSKE 81	HENDRIPOŁ SP. Z O.O. KAWĘCIN	2009	12,5	142 395	P	4 935	4 677			kujawsko-pomorskie
12.	PL005235023350 CZADRA	GR JANICKI KRZYSZTOF KIOCKI PIERWSZE	2011	10,9	142 180	P	4 959	4 599			mazowieckie
13.	PL005293608582 DIANA 3	MÓRAWSKI ANDRZEJ GOLANY	2013	8,4	141 860	P	5 629	4 680			mazowieckie
14.	PL005276094623 MARUSIA 13	FORTUNE SP. Z O.O. CIESZYMOWO	2012	9,4	141 039	P	4 469	4 301			pomorskie
15.	PL005310727616 LIREPKA 6	ZAŁEWSKA EWA CZARNOWĄŻ	2009	11,1	138 163	P	5 374	4 407			mazowieckie
16.	PL005269789444 CZARA	GR BOGUSZ MIROŚŁAW ZĘBOWO	2011	10,7	138 009	P	4 553	4 151			kujawsko-pomorskie
17.	PL005235519266 KARMA 209	SK NOWE JANKOWICE SP. Z O.O. LISNOWO	2010	10,5	137 209	P	5 228	4 300			kujawsko-pomorskie
18.	PL005276279150 BONA	PP-H AGROPOL SP. Z O.O. SOKOŁOWO	2010	9,6	136 934	P	4 696	4 414			wielkopolskie
19.	PL005284293025 MIZA 221	GR MATUSZCZYK MICHAŁ MODLISZEWICE	2011	10,3	136 591	P	3 901	4 410			świętokrzyskie
20.	PL005274723211 JAGA II	GR JERZY KRZYKAŁA BUKOWNICA	2010	11,1	136 049	P	4 231	4 261			wielkopolskie
21.	PL005283565987 ADELAJDA 3	GR TADEUSZ LISIECKI CZECHNÓW	2012	9,6	136 029	P	4 943	4 295			wielkopolskie

Lp.	Krowa	Właściciel krowy Miejscowość	Rok ur.	Wydajność krowy					Województwo
				lata oceny	mleko kg	status	tłuszcz kg	białko kg	
22.	PL005223037741 MAŁPA 18	PR-P SMOGÓRY SP. Z O.O. SMOGÓRY	2011	10,4	134 912	P	3 913	4 119	lubuskie
23.	PL005270750044 GAŁA	STYPUŁKOWSKI RAFAŁ LEŚNIEWO NIEDZWIEDŹ	2010	12,3	134 790	P	4 764	4 140	podlaskie
24.	PL005165214293 KANAREK 7	ŁONIEWSKI WITOLD LIPOWIEC	2008	13,2	134 687	P	4 985	4 410	warmińsko-mazurskie
25.	PL005195951021 GUNDA 2	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O. PIGŹA	2009	11,8	134 245	P	4 713	4 469	kujawsko-pomorskie
26.	PL005184770244 JANTJE 53	OMPOL SP. Z O.O. LEŚNICE	2008	12,7	133 829	P	4 864	4 498	pomorskie
27.	PL005314972050 RIFA 2	GR TADEUSZ LISIECKI CZECHNÓW	2011	10,3	133 662	P	4 848	4 101	wielkopolskie
28.	PL005210337465 WALA	GR NOWAK STEFAN GOŚCIERADZ	2008	12,1	133 626	P	4 549	4 490	kujawsko-pomorskie
29.	DK03281002501 MANIA	KIEŁCZYKOWSKI KAROL GÓZD	2012	9,5	133 536	P	5 188	4 171	lubelskie
30.	NL724627035 BAKKER 327	HENDRIPOŁ SP. Z O. O. BRAMKA	2011	9	133 380	P	4 389	4 195	kujawsko-pomorskie
31.	PL005270772534 EWA	SK RACOT SP. Z O.O. RACOT	2011	10,9	132 657	P	5 477	4 245	wielkopolskie
32.	PL005211201826 BRONKA	PILIS URSZULA HERMANY	2010	11,4	132 250	N	4 301	3 970	podlaskie
33.	PL005274053509 ALGA 2	GR TADEUSZ LISIECKI CZECHNÓW	2011	10	131 831	P	5 242	4 498	wielkopolskie
34.	PL005220270035 PINKI 1	CIEŚLIK TOMASZ POKANIEWO	2009	11,9	131 791	P	4 658	4 320	podlaskie
35.	PL005312627334 BORA 2	GR TADEUSZ LISIECKI CZECHNÓW	2013	9	131 418	P	4 692	4 026	wielkopolskie
36.	PL005207208532 SROKA	GR SZAMBELAN ALICJA MIECZYŚLAWOWO	2010	11,9	131 404	P	5 078	4 261	wielkopolskie
37.	PL005237274156 SOWA XVI	BIORAJ SP. Z O.O. JEŻEWO	2010	11,2	131 214	P	4 072	4 325	wielkopolskie
38.	PL005215922574 PALMA 49	WEGNEROWSKI WOJCIECH KAWĘCZYN	2008	12,9	130 965	P	4 578	4 236	kujawsko-pomorskie
39.	PL005202313804 GRACA 17	STRUMIŁOWSKI TOMASZ ŁUPKI	2009	12,1	130 262	P	4 953	4 510	warmińsko-mazurskie
40.	DE1260783987 DEWA	SK NOWE JANKOWICE SP. Z O.O. NOWE JANKOWICE	2011	9,6	130 074	N	4 108	3 873	kujawsko-pomorskie
41.	PL005056232047 ASIA	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA	2003	15,3	129 260	N	5 577	4 592	śląskie
42.	PL005198656954 WIANO 10	GR PODGAJNY KRZYSZTOF TRZEBIESZÓW PIERWSZY	2009	12,7	128 795	P	5 506	3 861	lubelskie
43.	PL005303847734 LALKA	PAUL POLSKA SP. Z O.O. TOPOLA	2012	9,8	128 416	N	5 089	4 323	wielkopolskie
44.	PL005233200395 WARTA-23	FORTUNE SP. Z O.O. CIESZYMOWO	2014	7,7	128 327	N	3 766	4 091	pomorskie
45.	PL005246250066 DIANA 40	AGRO-SKANDAWA SP. Z O.O. BŁĘDOWO	2011	10,7	128 229	P	4 114	3 894	warmińsko-mazurskie
46.	PL005320246053 ALFA	RSP OLSZEWSKA OLSZEWSKA	2010	11,1	128 198	N	5 177	4 070	kujawsko-pomorskie
47.	PL005314972142 SONIA 1	GR TADEUSZ LISIECKI CZECHNÓW	2011	10,7	127 893	P	6 033	4 360	wielkopolskie
48.	DK04714003056 DUNA	OLSZAK KAMIL DRAŹGÓW	2010	11,1	127 680	N	4 946	4 615	lubelskie
49.	PL005307071920 WILLY	HZZ ŻOŁĘDNICA SP. Z O.O. KAWCZE	2011	9,8	127 409	N	5 747	4 381	wielkopolskie
50.	PL005249051721 SIEROTKA 17/1	NENEMAN ROBERT WEŁNICA	2013	8,8	127 326	N	5 417	3 807	wielkopolskie
51.	PL005309739057 ODRA 2	GR ZALEWSKI JACEK CHLEWO	2010	11,5	126 970	N	4 111	4 261	łódzkie
52.	PL005274291826 EMPIRA	HZZ OSOWA SIEN SP. Z O.O. OSOWA SIEN	2011	9,7	126 898	N	4 463	4 048	lubuskie
53.	PL005309102844 GIZELA 27	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O. OSIĘCINY	2012	8,6	126 855	P	4 833	4 027	kujawsko-pomorskie
54.	PL005129464726 DALIA	BIAŁA SALOMEA G.R. GORAWINO	2006	14,6	126 565	P	5 115	4 117	zachodniopomorskie

Lp.	Krowa	Właściciel krowy Miejscowość	Rok ur.	Wydajność krowy					Województwo
				lata oceny	mleko kg	status	tłuszcz kg	białko kg	
55.	PL005295355187 MIRCIA 54	SK NOWE JANKOWICE SP. Z O.O. LISNOWO	2012	8,6	126 436	N	5 122	4 166	kujawsko-pomorskie
56.	PL005249278029 JAGÓDKA	GRZYMAŁA ADAM NOWY SKARŻYN	2011	10,2	126 345	N	4 279	4 123	podlaskie
57.	PL005309284915 BELA	GR KACZAŁA-SZYM CZAK ALINA KONARZEW	2012	9,4	126 024	N	4 997	4 378	wielkopolskie
58.	PL005305033104 BIAŁA 8	GR KLENIEWSKI ZBIGNIEW GALOMINEK	2011	10,1	126 001	P	3 864	3 879	mazowieckie
59.	DK5838403451 HILI	GR ROSTKOWSKI MARIUSZ MILEWO ŁOSIE	2009	11,1	125 988	P	5 136	4 355	mazowieckie
60.	PL005185615742 BERTA	GR ŁUKASZ KLEBAN PIEKARY	2010	11,5	125 911	N	4 401	3 967	wielkopolskie
61.	PL005167986792 LENA 2	GR BOGUSZ MIROSLAW ZĘBOWO	2008	13,1	125 566	P	4 139	3 721	kujawsko-pomorskie
62.	PL005193016968 GUNIA	GR MACIEJ MAREK KOWALEWSKI AUGUSTOWO	2010	11,8	125 521	N	6 255	4 392	mazowieckie
63.	DE0354416222 BELA	KASPRZYK KRZYSZTOF JAMY	2011	10,2	125 480	P	4 896	3 884	opolskie
64.	PL005234025843 MODA	GR KRZEMKOWSKI GRZEGORZ DĘBOWO	2011	10,2	125 464	N	4 308	4 192	kujawsko-pomorskie
65.	PL005172056336 TRODA	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O. GILÓW	2006	15,2	125 444	P	6 001	4 480	dolnośląskie
66.	PL005268025499 MEWA	GR TOMASZ FRĄCKOWIAK ROZDRAŻEW	2010	11,1	125 440	N	5 176	4 485	wielkopolskie
67.	PL005190023846 BAJKA	GR DĄBROWSKI TOMASZ MARIANOWO	2009	12,3	125 316	P	4 812	4 047	kujawsko-pomorskie
68.	PL005310726244 OSŁONA	RSP SADKI SADKI	2010	11,1	125 120	N	4 635	4 179	kujawsko-pomorskie
69.	PL005228102505 BANIA	HZZ ŻOŁĘDNICA SP. Z O.O. KAWCZE	2012	9	124 936	N	4 546	4 135	wielkopolskie
70.	PL005270870834 PAULA 4	GR DRZEWCZE HĄDZLIK LIPOWCZYK DRZEWCZE	2014	7,8	124 877	N	3 151	3 610	wielkopolskie
71.	PL005308325251 FIFI 2	MICHAŁEC KRZYSZTOF CHĘCINY	2012	9,5	124 853	N	3 518	3 782	mazowieckie
72.	PL005287834881 NOWITA	GR-H STANISŁAW WASIELEWSKI OŁOBOK	2011	10,2	124 841	N	4 602	4 272	wielkopolskie
73.	PL005257314153 MAXI XIV	ŁONIEWSKI WITOLD LIPOWIEC	2012	9,4	124 360	N	4 815	4 155	warmińsko-mazurskie
74.	PL005309284953 SOSNA	GR KACZAŁA-SZYM CZAK ALINA KONARZEW	2012	9	124 273	N	4 659	4 174	wielkopolskie
75.	PL005212112985 WARTA 2	MATYKA MARIUSZ KSAWERYNÓW	2009	12,5	124 119	N	4 686	4 044	lubelskie
76.	PL005213456422 ISKRA 1	KŁONOWSKI ANDRZEJ GR LICHNOWY	2008	12,1	123 840	P	4 798	4 175	pomorskie
77.	PL005293719868 MILANDIA	GR KALINOWSKI JAN MIECZKI ZIEMAKI	2010	11,4	123 764	N	4 529	4 100	mazowieckie
78.	NL546397710 WILLY 327	ŁONIEWSKI WITOLD LIPOWIEC	2010	11,2	123 591	N	5 734	4 727	warmińsko-mazurskie
79.	PL005213203606 DYNIA 109	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. LUBCZA	2010	12	123 481	N	5 157	4 261	świętokrzyskie
80.	PL005257094918 MIĘTA	JANCZEWSKI TADEUSZ DĄBROWA ŁĄZY	2012	9,1	123 426	N	4 004	4 013	podlaskie
81.	PL005190714522 MELBA 21	DEPTA PIOTR BYCZYNA KOLONIA	2010	11	123 408	P	4 221	3 869	kujawsko-pomorskie
82.	PL005309230790 DALMA	SKOPNIK PAWEŁ NOWA RUDA	2011	10,9	123 347	N	4 688	3 965	podlaskie
83.	PL005226531680 WIELKA	MASŁOŃ ŁUKASZ DZIERŻANÓW	2010	10,2	123 304	P	4 589	3 749	wielkopolskie
84.	PL005283372226 BETAL 22	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O. DĘBOŁĘKA	2012	9,4	123 257	N	4 346	3 707	łódzkie
85.	PL005308782009 SROKA 29	RUSEK ANDRZEJ HUTA	2010	11,1	123 245	N	4 725	4 134	łódzkie
86.	PL005288529519 FAMA 13/639-3	POLHOZ SP. Z O.O. POGORZAŁA WIEŚ	2010	10,5	123 207	N	4 782	4 099	pomorskie
87.	PL005270141484 SIGA	PAUL POLSKA SP. Z O.O. TOPOLA	2012	8,7	123 207	N	4 336	3 811	wielkopolskie

Lp.	Krowa	Właściciel krowy Miejscowość	Rok ur.	Wydajność krowy					
				lata oceny	mleko kg	status	tłuszcz kg	białko kg	Województwo
88.	PL005296552943 SANNY	SK PĘPOWO SP. Z O.O. PĘPOWO II	2012	9,7	123 102	N	4 166	4 094	wielkopolskie
89.	PL005307049219 GEMZA 11	KULESZA JAN JABŁON DĄBROWA	2011	9,9	122 428	N	4 607	4 114	podlaskie
90.	PL005410026459 ADENA	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN	2015	6,4	122 403	N	4 093	3 887	wielkopolskie
91.	PL005238373629 SYLWIA 208	GR DRZEWCIE HĄDZLIK LIPOWCZYK DRZEWCIE	2013	8,5	122 215	N	3 721	3 843	wielkopolskie
92.	PL005226540095 ANTONIA1	JABŁECKA JUSTYNA OSTRÓŻNE	2011	10,1	122 193	N	4 218	3 782	podlaskie
93.	PL005399496632 WAŻKA 14	NASIŁOWSKI DARIUSZ SKWIERCZYN DWÓR	2014	7,4	122 170	N	4 025	3 587	mazowieckie
94.	PL005268804650 WISŁA 164	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. LUBCZA	2011	10,2	121 896	N	5 256	3 817	świętokrzyskie
95.	PL005212910871 PIGWA	GR ROSIAK MAREK BIERNACICE	2010	11,1	121 739	N	3 645	3 499	łódzkie
96.	PL005365722901 LEIDA 56	PW GRUNWALD SP. Z O.O. GRUNWALD	2013	8,6	121 638	N	4 428	3 689	warmińsko-mazurskie
97.	PL005184935711 SARNA 14	PR-P SMOGÓRY SP. Z O.O. SMOGÓRY	2009	11,9	121 513	N	4 541	3 869	lubuskie
98.	PL005306276562 MERTA	GR HANNA I DARIUSZ SŁOMKA KRUCHOWO	2010	11,1	121 439	N	4 110	3 975	wielkopolskie
99.	PL005250069012 RANNA 2	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O. PIGŻA	2012	9,3	121 397	P	4 413	4 104	kujawsko-pomorskie
100.	PL005233581791 NADA 1	STRUMIŁOWSKI TOMASZ ŁUPKI	2012	9,7	121 397	N	4 332	3 862	warmińsko-mazurskie

„N” – oznacza krowę, która w roku 2022 pojawiła się poraz pierwszy w rankingu krow o najwyższej wydajności życiowej
„P” – oznacza krowę, która 100 000 kg życiowej wydajności mleka osiągnęła w latach poprzednich, a w roku 2022 ją poprawiła.
W tabeli umieszczono 100 najbardziej wydajnych krow, pełna lista dostępna jest na stronie internetowej: www.pfhb.pl

Tabela nr 37. ↓ **Zestawienie wyróżniających się stad według najwyższej przeciętnej wydajności kg tłuszczu + białka, według ras.**
Stado kwalifikowane jest wg liczby krow i wydajności zbiorczo dla danej rasy, niezależnie od liczby właścicieli i systemów doju.

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krow		Przeciętna wydajność					tłuszcz + białko kg	Okres między wyc.	Wiek l-go wyc.
				w oborze	w rase	mleka kg	tłuszczu		białka				
							kg	%	kg	%			
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ													
1.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	A4	R	123	113	18 044	719	3,99	619	3,43	1 338	381	-
2.	GR DUSZNIK MAŁGORZATA I LESZEK WIERZBA LUBELSKIE	A4	R	43	43	17 365	700	4,03	626	3,61	1 326	472	-
3.	PSZCZOŁA MAŁGORZATA, SYLWESTER GUTANÓW LUBELSKIE	AT4	R	14	12	16 129	557	3,46	646	4,00	1 203	500	765
4.	GR JANUSZ PIETRZAK ŁUBOWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	97	97	14 843	612	4,12	533	3,59	1 145	438	717
5.	GR ARLETA KNOPP-CIESIELSKA KACZLIN WIELKOPOLSKIE	A4	R	49	48	17 252	562	3,25	572	3,32	1 134	463	-
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ													
1.	MYDLARZ MACIEJ INWAŁD MAŁOPOLSKIE	AT4	R	23	23	13 095	531	4,06	469	3,58	1000	394	-
2.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	A4	R	345	249	11 815	508	4,30	394	3,33	902	395	-

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krow		Przeciętna wydajność					tłuszcz + białko kg	Okres między wyc.	Wiek I-go wyc.
				w oborze	w rasie	mleka kg	tłuszczu		białka				
							kg	%	kg	%			
3.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D WRÓBLIN OPOLSKIE	A4	R	219	164	12 370	486	3,93	404	3,26	890	408	-
4.	KONTNY KRYSZTOF JÓZEF LEŚNIK OPOLSKIE	AT4		94	91	11 192	493	4,41	394	3,52	887	428	-
5.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	A4		703	607	11 640	480	4,13	397	3,41	877	381	-
RASA SIMENTALSKA													
1.	PAŠKO ARTUR GLINIK PODKARPACKIE	AT4		12	6	10 318	440	4,26	360	3,49	800	406	911
2.	GR JAROS ŁUKASZ ZADĘBIENIEC ŁÓDZKIE	AT4	R	125	70	10 052	397	3,95	357	3,55	754	369	-
3.	GR WAIS ANDRZEJ KLIMKÓWKA PODKARPACKIE	AT4	R	28	28	9 135	381	4,17	332	3,64	713	380	863
4.	GR WŁADYSŁAW SZUSTER BABIMOST LUBUSKIE	AT4		15	8	8 844	403	4,56	297	3,35	700	625	-
5.	GR MROCZKA JERZY NOWOTANIEC PODKARPACKIE	AT4	R	10	10	8 300	400	4,81	299	3,60	699	385	-
RASA POLSKA CZERWONA													
1.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	AT4	R	23	17	8 286	303	3,66	284	3,43	587	403	-
2.	ŁUKASZ WOJCIECH I EWA KREMPACHY MAŁOPOLSKIE	AT4	R	12	12	5 901	269	4,55	198	3,35	467	410	-
3.	ZAGATA MAREK SPYTKOWICE MAŁOPOLSKIE	AT4	R	16	9	5 853	252	4,31	204	3,49	456	406	-
4.	TOMCZYK JÓZEF WYSOKA MAŁOPOLSKIE	AT4	R	12	12	5 247	250	4,77	188	3,58	438	363	676
5.	GR GAŁ WOJCIECH MOCHNACZKA WYŻNA MAŁOPOLSKIE	AT4		9	9	5 005	249	4,98	176	3,52	425	360	786
RASA JERSEY													
1.	OHZ GARZYN SP. Z O.O. GARZYN WIELKOPOLSKIE	A4	R	35	35	9 306	494	5,31	373	4,01	867	359	795
2.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	A4	R	123	123	7 404	378	5,10	291	3,93	669	435	750
3.	MARTA NOWAK PIOTRKÓW TRYBUNALSKI ŁÓDZKIE	A8		13	12	7 114	370	5,19	293	4,12	663	377	-
4.	SK IWNO SP. Z O.O. WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	A4	R	307	272	7 423	369	4,97	288	3,87	657	387	-
RASA MONTBELIARDE													
1.	GR LUCJAN ROGAŚ WRZĄCA WIELKA WIELKOPOLSKIE	AT4	R	76	59	10 108	411	4,07	345	3,41	756	375	-
2.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	AT4	R	428	428	10 553	372	3,52	382	3,61	754	402	915
3.	WICIŃSKI KRZYSZTOF ROGÓŻ WARMIŃSKO-MAZURSKIE	A4	R	28	18	9 867	413	4,18	336	3,40	749	384	-
4.	ŻABIEREK KAROL CIENIN ZABORNY WIELKOPOLSKIE	A4	R	23	23	8 193	402	4,91	301	3,67	703	419	876

Lp.	Właściciel stada Miejscowość Województwo	Metoda oceny	Mleko sk. *	Przeciętna liczba krów		Przeciętna wydajność					tłuszcz + białko kg	Okres między wyc.	Wiek I-go wyc.
				w oborze	w rasie	mleka kg	tłuszczu kg	%	białka kg	%			
5.	SZARZYŃSKI JACEK JAWORZE KUJAWSKO-POMORSKIE	AT4	R	27	24	8 367	380	4,54	298	3,56	678	391	-
RASA BIAŁOGRZBIETA													
1.	WŁODARCZYK SŁAWOMIR GOŁĄB LUBELSKIE	AT4	R	36	20	5 586	253	4,53	184	3,30	437	413	747
2.	GIEŁAŻEWSKI WIESŁAW BIAŁOBLOTA PODLASKIE	AT4	R	20	14	5 098	216	4,24	178	3,49	394	411	898
3.	GR KRZYSZTOF BOGUSKI JAWOR SOLECKI MAZOWIECKIE	AT4		19	19	5 029	211	4,19	162	3,21	373	431	734
4.	ZADROŻNY JAN KADZIDŁO MAZOWIECKIE	AT4		13	13	4 580	201	4,38	165	3,59	366	405	-
5.	DOBRZYCKI MARCIN KONOPKI BIAŁYSTOK PODLASKIE	AT4		27	17	4 615	195	4,22	163	3,53	358	370	915
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA													
1.	BAZIAK JAN PRZYDONICA MAŁOPOLSKIE	AT4	R	10	10	6 140	314	5,11	206	3,35	520	394	705
2.	PALA MARIA MSTÓW MAŁOPOLSKIE	AT4	R	16	11	6 110	318	5,21	195	3,18	513	396	-
3.	GR JANIK WOJCIECH ŁAPANÓW MAŁOPOLSKIE	AT4	R	15	11	6 008	272	4,52	198	3,29	470	441	-
4.	JAKUBASZEK URSZULA STADŁA MAŁOPOLSKIE	AT4	R	11	11	6 300	264	4,20	205	3,25	469	391	-
5.	LIGAS ANDRZEJ ROGOŹNIK OŚ. ZA TOREM MAŁOPOLSKIE	AT4	R	13	12	5 919	264	4,47	192	3,25	456	361	-
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA													
1.	PARUCH KRZYSZTOF G.R. RZEPCHYZNO ZACHODNIOPOMORSKIE	AT4	R	15	9	6 798	310	4,56	225	3,31	535	484	-
2.	SZULWIC JACEK GROSZKI WARMIŃSKO-MAZURSKIE	AT4		78	78	6 776	262	3,87	220	3,24	482	363	800
3.	TWAROWSKI TOMASZ GODZIEBY PODLASKIE	AT4		48	33	6 104	274	4,48	207	3,40	481	470	944
4.	WYDRO TOMASZ KIELCZANY PODLASKIE	AT4	R	14	11	6 224	258	4,15	214	3,43	472	473	855
5.	WOJTYCZKA STANISŁAW RZEPISKA MAŁOPOLSKIE	AT4		12	7	6 032	261	4,32	207	3,44	468	417	-
RASA BROWN SWISS													
1.	JUCHOWO SPÓŁKA ROLNICZA JUCHOWO ZACHODNIOPOMORSKIE	A4	R	333	97	5 535	245	4,43	191	3,44	436	440	-

RASA EUROPEJSKA CZEROWNA

brak stad spełniających kryteria rankingu

„W powyższych tabelach prezentowane są obory, które spełniają następujące kryteria:

dla ras: HO, RW, SM, JE, MO, BS, RE jeden warunków:

1. udział krów danej rasy powyżej 50% w stadzie oraz liczba krów przeciętnie ocenianych w roku danej rasy min. 5,0

2. min. liczba sztuk danej rasy w stadzie odpowiadająca wartości średniej wielkości stada za poprzedni rok obliczeniowy;

dla ras: RP, BG, ZR, ZB - udział krów w danej rasie powyżej 50% oraz liczba krów przeciętnie ocenianych w roku w rasie min. 4.”

* - Litera „R” oznacza, że hodowca wyraził zgodę na rejestrację informacji o ilości sprzedanego mleka i ma zarejestrowaną kompletną informację za cały rok 2023.

** rasy SR i NR od 2022 roku nie będą prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewki ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Tabela nr 38. ↓

Zestawienie krów o najwyższej wydajności sumy kg tłuszczu + białka w laktacji 305-o dniowej, według ras

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo	Krowa	Ojciec krowy	Rok ur.	Wydajność krowy					
					mleko kg	tł+bi kg	Tłuszcz		Białko	
							kg	%	kg	%
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ										
1.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005388664875 POHL ADELA	US3128557482 ACHIEVER	305	20 752	1770	1 020	4,91	750	3,61
2.	HZZ OSOWA SIEN SP. Z O.O. OSOWA SIEN LUBUSKIE	PL005415669606 FINA-2	DE0538920253 CHARLEY	294	17 264	1725	1 113	6,45	612	3,55
3.	GR POHL MACIEJ KROTOSZYN WIELKOPOLSKIE	PL005328693323 POHL SANDRA	DK02371402918 MALINUS	302	27 413	1717	830	3,03	887	3,24
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ										
1.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005363145962 DAMA167	US3012178104 PAT RED	305	15 667	1259	694	4,43	565	3,60
2.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O. Z-D ZAWADA OPOLSKIE	PL005349119826 WALKA	FR8550489341 JU RED EBH	301	15 590	1251	779	5,00	472	3,02
3.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005364599757 FRYZJA264	FR5367417243 JOLI RED	305	17 322	1240	673	3,89	567	3,28
RASA SIMENTALSKA										
1.	SZMUL DANIEL GOGOLIN OPOLSKIE	PL005351283874 PIEKNA	DE0663283092 MAILER	305	17 247	1153	617	3,58	536	3,11
2.	GR WAIS ANDRZEJ KLIMKÓWKA PODKARPACKIE	PL005322209209 SERENADA	DE0949731234 HALLELUJA	305	13 167	1004	544	4,13	460	3,49
3.	KAMPA JERZY STARE SIOŁKOWICE OPOLSKIE	PL005458472164 TARKA	AT806062819 WABAN	299	13 954	991	492	3,52	499	3,58
RASA POLSKA CZERWONA										
1.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	PL005407036690 WALEŃKA	DK36678 VR CIGAR	305	9 494	696	373	3,93	323	3,40
2.	KRAUS MIROSŁAW PODSARNIE MAŁOPOLSKIE	PL005407036775 WRONKA	DE0115296963 HAITHABU	305	8 814	677	362	4,10	315	3,58
3.	ŁUKASZ WOJCIECH I EWA KREMPACHY MAŁOPOLSKIE	PL005318434011 WIKI	DK36099 R DAVID	279	7 584	672	406	5,36	266	3,50
RASA JERSEY										
1.	SK IWNO SP. Z O.O. WIKTOROWO WIELKOPOLSKIE	PL005451974115 JEDLINA 130	US67742127 DISCO	305	12 141	1020	573	4,72	447	3,69
2.	UP W POZNANIU RGD BRODY BRODY WIELKOPOLSKIE	PL005334923919 ANKARA 15	US118458944 ATTACK	305	11 287	1014	580	5,14	434	3,84
3.	SK MICHAŁÓW SP. Z O.O. MICHAŁÓW ŚWIĘTOKRZYSKIE	PL005327376524 MIMOZA 93	US3006436390 IVORY	305	10 302	990	600	5,83	390	3,78
RASA MONTBELIARDE										
1.	WÓJCIK KRZYSZTOF KOROLÓWKA OSADA LUBELSKIE	PL005419512489 ZOFIA 2005	FR4425918893 DAIRUS	305	15 887	1138	595	3,75	543	3,42
2.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL005327156393 MERDA	FR0112004735 HARNAY	305	15 826	1128	539	3,41	589	3,72
3.	MONTAGRO SP.Z O.O. WIERZBICA LUBELSKIE	PL005327157239 MALMA	PL005280874174 TORANO	305	15 623	1098	560	3,58	538	3,44

Lp.	Właściciel Miejscowość Województwo	Krowa	Ojciec krowy	Rok ur.	mleko kg	tł+bi kg	Wydajność krowy			
							Tłuszcz		Białko	
							kg	%	kg	%
RASA BIAŁOGRZBIETA										
1.	RYBAŁT DAWID DUBAŚNO PODLASKIE	PL005327600636 FIKSA	PL005256801753 GŁAZ "O"	305	12 522	824	457	3,65	367	2,93
2.	GR ANTOSIAK MARCIN GRABOWO MAZOWIECKIE	PL005327315714 DZESI 3	PL005199765778 JANKIEL "O"	305	8 882	752	424	4,77	328	3,70
3.	GR ANTOSIAK MARCIN GRABOWO MAZOWIECKIE	PL005410322407 ANKA 1	PL005345479474 GIBSON "O"	305	10 006	724	400	4,00	324	3,24
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA										
1.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005377310981 MACIEJKA225	PL005225530264 ACHMET	305	10 712	815	453	4,22	362	3,38
2.	SK PRUDNIK SP. Z O.O. WIERZBIEC OPOLSKIE	PL005473221587 ZAMA195	PL005416228055 SK BIWAK	305	11 098	782	418	3,77	364	3,28
3.	FEDKO PAWEŁ PRZYDONICA MAŁOPOLSKIE	PL005318642003 KALA	PL005262301216 SK EMANUEL	305	8 127	745	498	6,13	247	3,04
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA										
1.	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL005343580653 KOZULA	PL005220752012 FUNDAMENT	305	11 460	906	505	4,41	401	3,50
2.	WIENCIERZ ROMAN BUDZISKA ŚLĄSKIE	PL005415011856 KINGA	PL005220751930 LINUS	305	12 314	852	465	3,77	387	3,15
3.	SCHMIDTKO DANIEL KĘDZIERZYN-KOŹLE OPOLSKIE	PL005290700012 BETI	PL005220751558 GEJZER	305	10 442	763	420	4,02	343	3,29
RASA BROWN SWISS										
1.	DZIĘGIELEWSKI JÓZEF STAWISKI PODLASKIE	AT031274169 CILLI	AT410015229 GS SINARTA	305	12 236	966	509	4,16	457	3,73
2.	GR JAŁMUŻNA WOJCIECH POPIELAWY ŁÓDZKIE	PL005351462606 MAJA 4	US71671204 MOONER	305	12 735	948	480	3,77	468	3,68
3.	KUPIS EUGENIUSZ RYBNIK ŁÓDZKIE	PL005368864790 ZULA 5	US199071 MICA	305	10 910	891	490	4,49	401	3,67
RASA EUROPEJSKA CZERWONA *										
1.	PACZUSKI GRZEGORZ PACZUSKI DUŻE MAZOWIECKIE	PL005493977303 ZOFIA	DK37615 UPTON	305	16 249	1256	660	4,06	596	3,67
2.	PACZUSKI GRZEGORZ PACZUSKI DUŻE MAZOWIECKIE	DK02568902773 WIEWIÓRA	DK37264 GIANT	305	11 188	1041	604	5,40	437	3,91
3.	PACZUSKI GRZEGORZ PACZUSKI DUŻE MAZOWIECKIE	DK02402903951 WIEWIÓRA	SE99584 VR HEDAKER VALPAS VILD	305	13 773	1035	530	3,85	505	3,66

„W powyższej tabeli prezentowane są krowy w grupach rasowych wg kg mleka, bez względu na wielkość stada z jakiego pochodzą.

Kryterium - wydajność laktacji 305 dniowej zakończonej w 2022r. oraz udział rasy powyżej 50%. „

* -rasy SR i NR od 2022 roku nie będą prezentowane oddzielnie. Została wyodrębniona grupa rasowa RE, w tej grupie prezentowane będą krowy posiadające dolewę ras europejskiego bydła czerwonego min 50,01%

Tabela nr 39. ↓ **Liczba stad i zwierząt uczestniczących w programie ochrony zasobów genetycznych w 2023. (Dane IZ PIB w Krakowie)**

Województwo	RP mleczna		RP mięsna		ZB		ZR	
	stad	krów	stad	krów	stad	krów	stad	krów
dolnośląskie	1	38	2	28	2	30	7	129
kujawsko-pomorskie	5	58	4	39	1	25	1	13
lubelskie	3	27	10	134	5	44	–	–
lubuskie	1	15	6	220	1	11	–	–
łódzkie	3	39	2	17	1	6	1	8
małopolskie	156	1 629	1	21	13	126	282	3 023
mazowieckie	21	264	13	157	5	47	2	52
opolskie	–	–	–	–	1	47	3	51
podkarpackie	14	144	2	62	5	65	4	42
podlaskie	14	191	24	422	15	236	4	35
pomorskie	1	16	6	137	11	141	–	–
śląskie	4	45	2	45	–	–	–	–
świętokrzyskie	6	66	–	–	1	8	2	22
warmińsko-mazurskie	5	71	13	254	22	497	–	–
wielkopolskie	–	–	2	40	1	4	–	–
zachodniopomorskie	3	36	2	21	5	61	1	9
SUMA	237	2 639	89	1 597	89	1 348	307	3 384

Tabela nr 40. ↓

Liczba krów i obór objętych oceną w zakresie cech produkcji mięsa
– stan na dzień 31.12.2023 roku

Rasa	Liczba krów (szt.)	Liczba obór*	Średnia liczba krów w oborze (szt.)
Białogrzbieta (BG)	372	32	11,6
Polska czerwona (RP)	1 878	107	17,6
Simentalska (SM)	17	2	8,5
POLSKA	2 267	141	16,5

* - w jednej z obór utrzymywane są dwie rasy (BG, RP)

Tabela nr 41. ↓

Średnie masy ciała po urodzeniu i masy ciała standaryzowane do wieku 210 dni oraz średnie przyrosty dzienne do wieku 210 dni jałówek i buhajków w zakresie cech produkcji mięsa według ras i województw w 2023 r.

Województwo	Liczba obór	Liczba (szt.)		Średnia					
		Jałówki	Buhajki	Masa urodzeniowa		Masa standaryzowana na 210 dni		Przyrosty dzienne do 210 dni	
				Jałówki	Buhajki	Jałówki	Buhajki	Jałówki	Buhajki
				(kg)		(kg)		(g)	
RASA BIAŁOGRZBIETA									
kujawsko-pomorskie	5	25	18	35,4	38,2	199	250	778	1 009
lubelskie	5	8	10	34,8	31,3	197	221	786	892
lubuskie	2	6	9	37,2	41,3	257	291	1 054	1 196
łódzkie	3	6	9	33,5	35,6	216	235	870	946
mazowieckie	2	14	12	34,9	33,9	206	220	820	872
podkarpackie	1	–	1	–	32,0	–	–	–	–
podlaskie	2	6	4	34,2	37,8	205	265	807	1 086
pomorskie	1	4	1	29,0	49,0	–	–	–	–
warmińsko-mazurskie	5	29	17	40,7	42,0	213	262	807	1 037
wielkopolskie	5	52	45	33,0	35,6	196	224	772	901
zachodniopomorskie	1	10	10	29,1	30,7	–	–	–	–
POLSKA	32	160	136	34,9	36,4	208	247	818	997
RASA POLSKA CZERWONA									
dolnośląskie	4	84	68	30,0	29,8	170	175	805	825
kujawsko-pomorskie	5	15	21	30,0	33,5	172	195	661	783
lubelskie	13	63	40	29,8	31,2	200	210	809	847
lubuskie	4	23	36	25,7	30,6	–	254	–	1 033
łódzkie	3	12	9	30,8	30,5	170	172	680	683
małopolskie	2	5	4	29,2	31,0	248	–	1 065	–
mazowieckie	14	80	73	33,5	35,6	204	227	811	911
podkarpackie	2	20	21	28,9	31,7	201	224	803	904
podlaskie	28	160	175	31,7	35,1	205	231	825	931
pomorskie	7	69	58	32,6	33,3	228	231	932	938
śląskie	2	20	19	32,4	35,1	173	175	661	663
warmińsko-mazurskie	16	115	174	32,4	34,9	193	217	767	866
zachodniopomorskie	7	30	24	35,2	36,0	174	–	638	–
POLSKA	107	696	722	31,7	34,1	193	218	794	885
RASA SIMENTALSKA									
podkarpackie	2	7	8	33,4	39,8	214	213	814	845
POLSKA	2	7	8	33,4	39,8	214	213	814	845

Tabela nr 42. ↓

Średnie wyniki użytkowości rozplodowej krów ocenianych w zakresie cech produkcji mięsa wg ras i województw w 2023 r.

Województwo	Liczba krów – stan na 31.12.2023 r.	Wiek I-go wycielenia		Okres międzywycieleniowy		Okres międzyciążowy*		
		liczba krów	liczba dni	liczba krów	liczba dni	liczba krów	liczba dni	
RASA BIAŁOGRZBIETA								
kujawsko-pomorskie	65	16	863	28	442	–	–	
lubelskie	38	2	811	15	422	–	–	
lubuskie	17	4	790	12	434	–	–	
łódzkie	17	3	995	13	428	–	–	
mazowieckie	26	4	787	23	468	–	–	
podkarpackie	6	1	772	–	–	–	–	
podlaskie	12	1	770	9	428	–	–	
pomorskie	4	–	–	4	610	–	–	
warmińsko-mazurskie	49	12	903	36	432	–	–	
wielkopolskie	114	25	908	69	362	–	–	
zachodniopomorskie	24	6	858	14	499	–	–	
POLSKA	372	74	878	223	427	–	–	
RASA POLSKA CZERWONA								
dolnośląskie	196	51	851	105	519	–	–	
kujawsko-pomorskie	45	9	839	26	457	–	–	
lubelskie	154	19	749	92	444	–	–	
lubuskie	98	7	793	54	624	–	–	
łódzkie	23	4	857	16	385	–	–	
małopolskie	21	–	–	9	509	–	–	
mazowieckie	175	38	803	121	433	2	63	
podkarpackie	66	26	753	16	583	–	–	
podlaskie	480	85	1 037	259	431	1	52	
pomorskie	162	33	831	96	389	–	–	
śląskie	49	6	799	35	425	1	48	
warmińsko-mazurskie	331	41	851	252	419	–	–	
zachodniopomorskie	78	10	1 032	41	545	–	–	
POLSKA	1 878	329	881	1 122	453	4	56	
RASA SIMENTALSKA								
podkarpackie	17	4	907	13	380	–	–	
POLSKA	17	4	907	13	380	–	–	

* parametr wyliczany tylko dla obór, które nie stosują kryć w systemie haremowym

Tabela nr 43. ↓

Średnie wyniki oceny umięśnienia krów ocenianych w zakresie cech produkcji mięsa wg ras i województw w 2023 r.

Województwo	Wizualna ocena budowy łopatki	Szerokość i umięśnienie grzbietu	Szerokość, długość i umięśnienie udźca	Ocena ogólna
RASA BIAŁOGRZBIETA				
kujawsko-pomorskie	76	77	77	77
lubelskie	78	78	77	77
lubuskie	82	82	83	83
łódzkie	74	74	74	74
mazowieckie	76	76	76	76
podkarpackie	80	80	80	80
podlaskie	76	76	76	76

Województwo	Wizualna ocena budowy łopatki	Szerokość i umięśnienie grzbietu	Szerokość, długość i umięśnienie udźca	Ocena ogólna
pomorskie	82	81	82	82
warmińsko-mazurskie	75	76	76	76
wielkopolskie	79	79	80	79
zachodniopomorskie	80	80	80	80
POLSKA	78	78	78	78
RASA POLSKA CZERWONA				
dolnośląskie	62	62	62	62
kujawsko-pomorskie	77	77	77	77
lubelskie	75	75	75	75
lubuskie	83	83	83	83
łódzkie	76	76	77	77
małopolskie	73	73	74	73
mazowieckie	75	75	75	75
podkarpackie	71	71	71	71
podlaskie	76	76	76	76
pomorskie	79	80	80	80
śląskie	58	57	58	58
warmińsko-mazurskie	76	76	77	77
zachodniopomorskie	79	79	80	80
POLSKA	74	74	74	74
RASA SIMENTALSKA				
podkarpackie	81	81	81	81
POLSKA	81	81	81	81

Tabela nr 44. ↓ Stan krów wpisanych do ksiąg bydła hodowlanego na dzień 31.12.2023 r. z podziałem na rasy i województwa

woj. nazwa	HO	RW	SM	RP	JE	MO	ZB	ZR	BS	SR**	BG*	Suma końcowa
dolnośląskie	12 186	1144	44	244	4	84	37	233	6	–	–	13 982
kujawsko-pomorskie	54 591	878	133	107	94	150	34	19	15	10	92	56 123
lubelskie	24 970	948	426	186	15	660	49	2	13	5	217	27 491
lubuskie	6 437	26	131	113	6	24	11	–	–	–	17	6 765
łódzkie	35 979	1 273	319	64	41	86	7	16	26	5	15	37 831
małopolskie	3 779	1 176	431	1 890	15	62	152	3 341	–	–	27	10 873
mazowieckie	118 541	4 387	749	474	70	181	57	53	37	6	232	124 787
opolskie	17 143	3 104	117	–	15	18	50	68	1	2	–	20 518
podkarpackie	1 621	308	3 976	217	28	9	86	54	1	–	63	6 363
podlaskie	127 721	5 355	375	688	61	248	305	39	75	14	204	135 085
pomorskie	28 511	614	219	180	67	99	184	–	17	17	7	29 915
śląskie	16 828	858	92	100	16	25	2	10	3	–	–	17 934
świętokrzyskie	5 141	267	142	91	130	26	8	14	1	2	143	5 965
warmińsko-mazurskie	48 714	1 508	359	405	26	118	633	–	9	2	111	51 885
wielkopolskie	150 412	2 787	1 592	3	445	629	5	6	21	6	19	155 925
zachodniopomorskie	10 924	192	49	142	5	691	94	–	100	–	–	12 197
Suma końcowa	663 498	24 825	9 154	4 904	1 038	3 110	1 714	3 855	325	69	1 147	713 639

* Księga hodowlana dla rasy białogrzbiatej (BG) prowadzi Uniwersytet Przyrpdniczy w Lublinie
** Księga hodowlana dla rasy szwedzkiej czerwonej (SR) obecnie nie jest prowadzona.

Tabela nr 45. ↓

Ocena typu i budowy krów mlecznych wykonana przez doradców ds.hodowli w 2023 roku

Województwo Region Oceny	Liczba obór*	Liczba ocenionych krów (szt.)		Ogółem
		Krowy pierwiastki	Krowy w II i dalszych laktacjach	
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZARNO-BIAŁEJ (92,89%)				
łódzkie	105	1 089	19	1 108
małopolskie	44	371	1	372
mazowieckie	239	2 788	1	2 789
świętokrzyskie	39	305	–	305
RO CENTRUM	427	4 553	21	4 574
kujawsko-pomorskie	196	2 819	548	3 366
pomorskie	78	1 188	9	1 197
warmińsko-mazurskie	15	595	4	599
zachodniopomorskie	34	1 291	3	1 294
RO PÓŁNOC	323	5 893	564	6 457
lubelskie	32	266	1	267
podkarpackie	23	144	–	144
podlaskie	225	4 030	10	4 040
RO WSCHÓD	280	4 440	11	4 451
dolnośląskie	5	316	1	317
lubuskie	7	756	1	757
opolskie	10	791	42	833
śląskie	58	733	1	734
wielkopolskie	276	8 034	542	8 576
RO ZACHÓD	356	10 630	587	11 217
POLSKA	1 386	25 516	1 183	26 699
RASA POLSKA HOLSZTYŃSKO-FRYZYJSKA odmiany CZERWONO-BIAŁEJ (3,01%)				
łódzkie	10	28	–	28
małopolskie	21	66	1	67
mazowieckie	27	42	–	42
świętokrzyskie	5	7	–	7
RO CENTRUM	63	143	1	144
kujawsko-pomorskie	7	12	–	12
pomorskie	5	8	–	8
warmińsko-mazurskie	4	21	–	21
RO PÓŁNOC	16	41	-	41
lubelskie	6	9	–	9
podkarpackie	11	31	–	31
podlaskie	39	91	–	91
RO WSCHÓD	56	131	-	131
dolnośląskie	4	76	7	83
opolskie	5	244	128	372
śląskie	20	45	–	45
wielkopolskie	37	50	1	51
RO ZACHÓD	66	415	136	551
POLSKA	201	730	137	867
RASA SIMENTALSKA (2,53%)				
małopolskie	1	9	1	10
mazowieckie	1	4	–	4
świętokrzyskie	2	2	–	2
RO CENTRUM	4	15	1	16
podkarpackie	72	444	22	466
RO WSCHÓD	72	444	22	466
wielkopolskie	2	233	11	244
RO ZACHÓD	2	233	11	244
POLSKA	78	692	34	726

Województwo Region Oceny	Liczba obór*	Liczba ocenionych krów (szt.)		
		Krowy pierwiastki	Krowy w II i dalszych laktacjach	Ogółem
RASA POLSKA CZERWONA (0,73%)				
małopolskie	80	180	3	183
mazowieckie	1	–	1	1
świętokrzyskie	1	1	–	1
RO CENTRUM	82	181	4	185
podkarpackie	6	8	–	8
RO WSCHÓD	6	8	–	8
dolnośląskie	1	10	7	17
RO ZACHÓD	1	10	7	17
POLSKA	89	199	11	210
RASA JERSEY (0,08%)				
świętokrzyskie	1	20	–	20
RO CENTRUM	1	20	–	20
pomorskie	1	2	–	2
RO PÓŁNOC	1	2	–	2
POLSKA	2	22	-	22
RASA POLSKA CZERWONO-BIAŁA (0,46%)				
małopolskie	37	77	–	77
RO CENTRUM	37	77	–	77
podkarpackie	2	5	1	6
podlaskie	1	3	–	3
RO WSCHÓD	3	8	1	9
dolnośląskie	2	12	11	23
opolskie	2	15	8	23
RO ZACHÓD	4	27	19	46
POLSKA	44	112	20	132
RASA POLSKA CZARNO-BIAŁA (0,14%)				
małopolskie	2	7	–	7
RO CENTRUM	2	7	–	7
warmińsko-mazurskie	3	5	1	6
RO PÓŁNOC	3	5	1	6
podkarpackie	3	9	–	9
podlaskie	4	12	7	19
RO WSCHÓD	7	21	7	28
POLSKA	12	33	8	41
RASA BROWN SWISS (0,07%)				
zachodniopomorskie	1	7	–	7
RO PÓŁNOC	1	7	–	7
podlaskie	2	12	–	12
RO WSCHÓD	2	12	–	12
POLSKA	3	19	–	19
RASA MONTBELIARDE (0,09%)				
zachodniopomorskie	2	26	–	26
RO PÓŁNOC	2	26	–	26
POLSKA	2	26	–	26
WSZYSTKIE RASY OGÓŁEM (100,00 %)				
POLSKA	1 817	27 349	1 393	28 742

* – krowy rasy PHF-RW były oceniane w tych samych oborach w których oceniane były krowy rasy PHF-HO.

Tabela nr 46. ↓

Zestawienie ocen ogólnych fenotypu pierwiastek rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej według interpretacji oceny (% udział)

Interpretacja oceny					
Niedostateczna (ND)	Słaba (SL)	Dostateczna (DS)	Dość dobra (DD)	Dobra (DB)	Bardzo dobra (BD)
<0,1	0,2	1,4	17,1	75,1	6,2

Tabela nr 47. ↓

Zestawienie ocen ogólnych fenotypu pierwiastek rasy simentalskiej według interpretacji oceny (% udział)

Interpretacja oceny					
Niedostateczna (ND)	Słaba (SL)	Dostateczna (DS)	Dość dobra (DD)	Dobra (DB)	Bardzo dobra (BD)
-	-	1,4	15,3	81,1	2,2

Tabela nr 48. ↓

Zestawienie ocen ogólnych fenotypu pierwiastek rasy polskiej czerwonej według interpretacji oceny (% udział)

Interpretacja oceny					
Niedostateczna (ND)	Słaba (SL)	Dostateczna (DS)	Dość dobra (DD)	Dobra (DB)	Bardzo dobra (BD)
1,4	1,4	12,9	30,0	52,9	1,4

Tabela nr 49. ↓

Średnie wartości oceny cech opisowych oraz oceny ogólnej fenotypu pierwiastek rasy PHF

Rok	Kategoria oceny					
	Wysokość w krzyżu(cm)	Rama ciała	Siła mleczności	Nogi i racice	Wymię	Ogólna
PHF odmiana czarno-biała (HO)						
2015	146,0	81,5	80,8	79,9	79,3	80,1
2016	146,4	81,8	81,0	80,1	79,3	80,2
2017	146,8	82,1	81,0	80,3	79,5	80,4
2018	147,5	82,6	81,4	80,6	79,8	80,7
2019	147,2	82,8	81,5	80,7	79,9	80,9
2020	148,3	83,2	81,6	80,8	80,0	81,0
2021	148,6	83,0	81,7	80,9	80,2	81,0
2022	149,0	83,1	82,0	80,9	80,4	81,3
2023	149,7	83,1	82,0	81,1	80,4	81,4
PHF odmiana czerwono-biała (RW)						
2015	144,5	80,4	80,0	79,6	78,8	79,5
2016	145,1	81,2	80,2	79,8	78,9	79,8
2017	145,5	81,2	80,0	80,1	78,8	79,7
2018	146,5	81,8	80,3	80,3	79,2	80,1
2019	146,8	81,9	80,4	80,6	79,9	80,9
2020	147,2	83,0	81,4	80,9	80,3	81,1
2021	147,4	82,7	81,4	81,1	80,2	81,1
2022	147,8	83,1	81,8	80,8	78,9	80,0
2023	149,9	83,0	81,6	81,8	79,8	81,1

Tabela nr 50. ↓ Średnie wartości oceny cech opisowych oraz oceny ogólnej fenotypu pierwiastek rasy simentalskiej

Rok	Kategoria oceny						
	Wysokość w krzyżu(cm)	Kaliber	Typ i budowa	Nogi i racice	Wymię	Umięśnienie	Ogólna
2015	141,5	81,2	80,8	79,3	79,9	78,9	80,0
2016	141,7	81,5	81,0	79,3	79,8	79,2	80,2
2017	142,1	81,3	80,9	79,4	80,2	79,6	80,3
2018	142,0	81,6	81,1	79,3	79,8	79,6	80,3
2019	143,0	81,4	81,0	81,3	79,6	80,7	80,7
2020	145,6	82,5	81,3	81,7	80,5	80,7	81,2
2021	144,5	81,5	80,1	81,5	80,2	80,2	80,7
2022	145,2	82,1	81,3	81,4	80,1	80,5	81,0
2023	144,9	82,5	81,9	81,9	80,2	81,1	81,3

Tabela nr 51. ↓ Średnie wartości oceny cech opisowych oraz oceny ogólnej fenotypu pierwiastek rasy polskiej czerwonej

Rok	Kategoria oceny					
	Wysokość w krzyżu(cm)	Kaliber i pojemność	Typ i budowa	Nogi i racice	Wymię	Ogólna
2015	133,4	79,4	79,2	80,8	77,6	78,8
2016	133,2	79,2	79,0	80,5	77,4	78,6
2017	133,6	79,4	78,9	80,8	77,4	78,7
2018	133,0	78,5	77,9	80,3	75,7	77,5
2019	132,8	77,9	77,8	80,0	76,8	77,8
2020	132,9	78,4	78,3	80,1	77,2	78,1
2021	133,1	78,3	78,7	80,0	77,3	78,3
2022	134,5	78,8	78,7	80,0	77,4	78,5
2023	134,4	79,3	79,5,	80,5	78,4	79,2

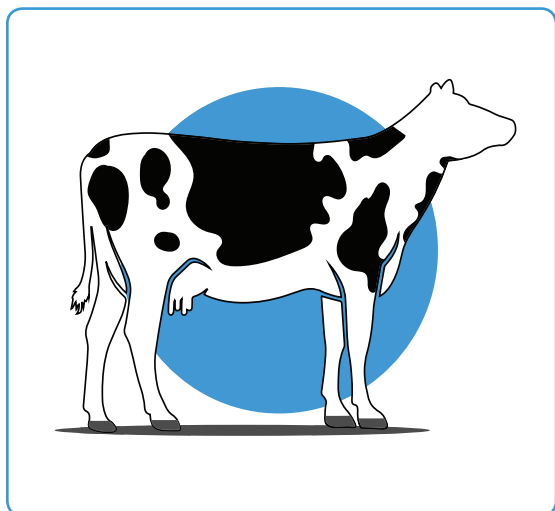
Tabela nr 52. ↓ Krowy pierwiastki najwyżej ocenione pod względem typu i budowy w 2023 roku

Lp.	Nr rejestracyjny	Nazwa	Pkt.	Klasa	Nr laktacji	Rasa	Nazwa ojca	Hodowca/właściciel	Województwo
1.	PL005514328121	ŚRODA240	89	BD	1	ZR	JUWENTUS	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	opolskie
2.	PL005451538492	ŚRODA235	88	BD	1	ZR	JASTOK	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	opolskie
3.	PL005473604472	ATENA	88	BD	1	HO	THYLOR RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	dolnośląskie
4.	PL005500081399	GAMONIA	88	BD	1	ZR	SK ESSEJ	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O	dolnośląskie
5.	PL005516760561	CYRANKA 160	88	BD	1	HO	GARETT	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	łódzkie
6.	PL005425565714	ROLANDA	87	BD	1	HO	MOHITO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	opolskie
7.	PL005425565882	ARYSKA	87	BD	1	RW	YETI	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	opolskie
8.	PL005426047639	ŁADNA 293	87	BD	1	HO	TATOO	SK DOBRZYNIOWO SP. Z O.O.	wielkopolskie
9.	PL005428019726	KOZA 17	87	BD	1	HO	RAFTING	MARZEC KATARZYNA G.R.	zachodniopomorskie
10.	PL005429487081	OLA 8	87	BD	1	HO	WATSON ET	CHRASTINA MIROŚŁAW	zachodniopomorskie

Lp.	Nr rejestracyjny	Nazwa	Pkt.	Klasa	Nr laktacji	Rasa	Nazwa ojca	Hodowca/właściciel	Województwo
11.	PL005434832036	MELA	87	BD	1	HO	IMATION	SK "RACOT" SP. Z O.O.	wielkopolskie
12.	PL005441582047	ADERA326	87	BD	1	ZR	JASTOK	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	opolskie
13.	PL005443259909	DUMKA	87	BD	1	HO	HICHOT	GR-H KUDŁA LIDIA	kujawsko-pomorskie
14.	PL005448070806	LORETA 73	87	BD	1	HO	TROPIC	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	kujawsko-pomorskie
15.	PL005457800470	MARTA	87	BD	1	HO	NICE	GR WITOWSKI KAZIMIERZ	mazowieckie
16.	PL005457832433	BADECZ GAR-ARLA	87	BD	1	HO	GARETT	GR DARIUSZ PAWLAK	wielkopolskie
17.	PL005459052952	DANKO-DOBRA	87	BD	1	HO	ALTADATELINE	DANKO HODOWLA ROŚLIN	śląskie
18.	PL005465565941	RATA 17	87	BD	1	HO	KRISTOFF	MARZEC KATARZYNA G.R.	zachodniopomorskie
19.	PL005466077047	ET CHANEL	87	BD	1	HO	DOC	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
20.	PL005472031552	DUMA	87	BD	1	HO	CASINO	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	zachodniopomorskie
21.	PL005473603949	LIMBA	87	BD	1	ZR	SK MARLEY	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	dolnośląskie
22.	PL005473604748	SOWA	87	BD	1	ZR	ACHMET	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	dolnośląskie
23.	PL005479563117	TRAWIASTA	87	BD	1	HO	TOPMODEL	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	wielkopolskie
24.	PL005482573301	ŁANIA	87	BD	1	HO	BUDGET	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	zachodniopomorskie
25.	PL005482573448	LAWENDA	87	BD	1	HO	DKR OPEN	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	zachodniopomorskie
26.	PL005484069338	ŁANIA 68	87	BD	1	HO	ALTAZAREK	MŚCICE OHZ SP. Z O.O.	zachodniopomorskie
27.	PL005487781190	BAXTER	87	BD	1	HO	KENSINGTON	G.R. DURKOWSKA AGNIESZKA	zachodniopomorskie
28.	PL005492564641	BOVISVET 10	87	BD	1	HO	YETI	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	opolskie
29.	PL005500296380	THIARRA	87	BD	1	RW	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	opolskie
30.	PL005503335314	DANKO FLORA	87	BD	1	HO	DANKO ZOOM	DANKO HODOWLA ROŚLIN	wielkopolskie
31.	PL005504336372	INES 135	87	BD	1	HO	ALTAEXACTO	MŚCICE OHZ SP. Z O.O.	zachodniopomorskie
32.	PL005504835905	RUFA	87	BD	1	HO	GIGABYTE	OHZ OSIEK SP. Z O.O.	małopolskie
33.	PL005504836056	WOŁGA	87	BD	1	HO	SKELTON	OHZ OSIEK SP. Z O.O.	małopolskie
34.	PL005505558001	KLUPS FONDOOKĘDA	87	BD	1	HO	FON DOO	GR KLUPŚ ARTUR	wielkopolskie
35.	PL005505774654	FIGA	87	BD	1	HO	LIGHTSTAR	NOCON ANTONI	opolskie
36.	PL005509298385	ŁATKA 73	87	BD	1	HO	MOGUL	PRZYBYSZ ROMAN	kujawsko-pomorskie
37.	PL005510279328	LAWENDA	87	BD	1	HO	BUDGET	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	zachodniopomorskie

W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Krowa najwyżej oceniona pod względem typu i budowy w 2023 r.

Krowa **LITERA 48**

o numerze PL005333824552

Rasa polska holsztyńsko-fryzyjska
odmiany czarno-białej
Księga G-ELITA, klasa EX, nr laktacji 5,
urodzona 2016-09-06

Ośrodek Hodowli Zarodowej
Osięciny Sp. z o.o.

Jarantowice, woj. kujawsko-pomorskie

Ocena ogólna fenotypu 93 pkt., na którą złożyły się oceny opisowe:

Rama ciała
94

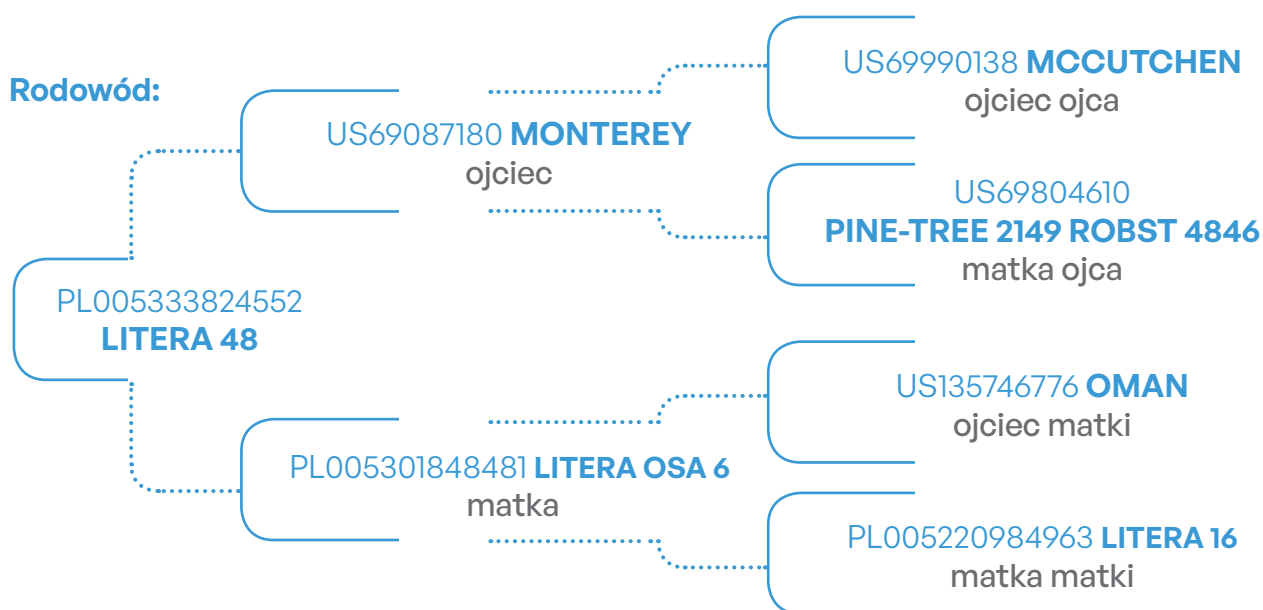
Siła mleczności
93

Nogi i racice
93

Wymię
92

Ocena ogólna
93

Rodowód:

Inwestujemy w przyszłość!

Genetyka kluczem do sukcesu

Spółka w Osięcinach stawia na konsekwentne doskonalenie potencjału genetycznego swojego stada. Selekcja genomowa stała się tu niezwykle istotnym narzędziem pracy hodowlanej. Dowodem na to jest fakt, że większość rodzących się w gospodarstwie cieliczek została zgenotypowana i posiada genomową wartość hodowlaną.

Cel hodowlany

Głównym celem hodowlanym jest poprawa cech składu mleka, lepsze wykorzystanie paszy oraz doskonalenie wybranych cech typu i budowy, które wpływają na ekonomiczną efektywność stada.

Doskonały pokrój

Dbłość o doskonalenie pokroju zwierząt jest jednym z priorytetów Spółki. Potwierdzają to liczne nagrody zdobywane podczas wystaw hodowlanych oraz duża liczba zwierząt z oceną doskonałą pokroju.

Tabela nr 53. ↓ Krowy w drugiej i dalszych laktacjach najwyżej ocenione pod względem typu i budowy w 2023 roku (EX)

Lp.	Nr rejestracyjny	Nazwa	Pkt.	Klasa	Nr laktacji	Rasa	Nazwa ojca	Hodowca/właściciel	Województwo
1.	PL005333824552	LITERA 48	93	EX	5	HO	MONTEREY	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	kujawsko-pomorskie
2.	PL005376625697	MILLA	92	EX	4	HO	JADOBLUM	KULESZA PAWEŁ	podlaskie
3.	PL005416408754	RENKA	92	EX	4	HO	MONDEO	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	dolnośląskie
4.	PL005395959100	MAGIA	92	EX	3	HO	BANDARES	KULESZA PAWEŁ	podlaskie
5.	PL005370021419	DONICA	91	EX	7	HO	MINCIO	ZAŁEWSKA EWA	mazowieckie
6.	PL005357577175	FELA 196-1	91	EX	6	HO	DREAMWEAVER	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
7.	PL005357577175	FELA 196-1	91	EX	5	HO	DREAMWEAVER	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
8.	DE1603955687	FINEZJA	91	EX	4	HO	DURBIN	BORAWSKI PAWEŁ	podlaskie
9.	PL005398906965	BEEMER BANTY A	91	EX	4	HO	BEEMER	JOŃCZYK EWA I WOJCIECH	warmińsko-mazurskie
10.	PL005328693323	POHL SANDRA	91	EX	3	HO	MALINUS	GR POHL MACIEJ	wielkopolskie
11.	PL005405930969	BIAŁKA	91	EX	3	RW	MANANA RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	opolskie
12.	PL005473504673	KULA 1961-2	91	EX	3	HO	ARCHER-P	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
13.	PL005451765126	MATULA 3	91	EX	2	RW	SOLITO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	opolskie
14.	PL005487778022	ADONA	91	EX	2	HO	MILKTIME	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	wielkopolskie
15.	PL005333341318	AMBROSE 11	90	EX	5	SM	GS VERSETTO	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
16.	PL005375239314	RAMOS THEA 2-1-1	90	EX	5	HO	MOGUL	JOŃCZYK EWA I WOJCIECH	warmińsko-mazurskie
17.	PL005335638416	RÓŻA 10	90	EX	4	HO	KINGSLEY	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
18.	PL005338409952	DACHNA	90	EX	4	RW	KIMBALL	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	zachodniopomorskie
19.	PL005363936447	KIZIA 1885-1	90	EX	4	HO	KINGSTAR	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
20.	PL005410881188	GL/MONTROSS ARA	90	EX	4	HO	MONTROSS	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	wielkopolskie
21.	PL005323462429	G G RUBICON ELKA	90	EX	3	HO	RUBICON	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	wielkopolskie
22.	PL005332961074	WARTA	90	EX	3	HO	RANGER	PIEKUTOWSKI MAREK	podlaskie
23.	PL005365610260	NELLJE 18	90	EX	3	HO	CYRANO	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	łódzkie
24.	PL005401949392	KARLA 57-1	90	EX	3	HO	ALTATOOHOT	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
25.	PL005405900252	BLUGA	90	EX	3	HO	SILVER	CIUPIŃSKI BOGUSŁAW	podlaskie
26.	PL005414438777	LUSIA	90	EX	3	HO	STAKEHOLDER	PIEKUTOWSKI MAREK	kujawsko-pomorskie
27.	PL005430725905	BLIZNA 374-1	90	EX	3	HO	RENEGADE	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
28.	PL005440013443	CICHA 321-2	90	EX	3	HO	SILVER	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
29.	PL005347695636	CYRANKA 153	90	EX	2	HO	LOUXOR	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	łódzkie
30.	PL005422759260	OKALIBRA 1	90	EX	2	HO	AWESOME RED	SK DOBRZYŃNIEWO SP. Z O.O.	wielkopolskie
31.	PL005423772688	BORA	90	EX	2	HO	PHARO	KULESZA PAWEŁ	podlaskie
32.	PL005435791493	TINE 171	90	EX	2	HO	TYSON RED	CIUPIŃSKI BOGUSŁAW	podlaskie
33.	PL005450036449	PUMA 40	90	EX	2	HO	SOUND SYSTEM	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	kujawsko-pomorskie
34.	PL005456503273	NIUNIA	90	EX	2	HO	LENCOME	WOJNO WIESŁAW	podlaskie
35.	PL005457253900	ONA	90	EX	2	HO	MOZILLA	HZZ OSOWA SIĘ SP. Z O.O.	lubelskie

Lp.	Nr rejestracyjny	Nazwa	Pkt.	Klasa	Nr laktacji	Rasa	Nazwa ojca	Hodowca/właściciel	Województwo
36.	PL005464508772	KLUPS ARTIST DIORA ABI	90	EX	2	HO	ARTIST	GR KLUPŚ ARTUR	wielkopolskie
37.	PL005474281351	RAMA	90	EX	2	HO	ALTAHOTHAND	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	wielkopolskie
38.	PL005474538899	FINEZJA 2	90	EX	2	HO	ESQUIRE	BORAWSKI PAWEŁ	podlaskie
39.	PL005479563117	TRAWIASTA	90	EX	2	HO	TOPMODEL	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	wielkopolskie
40.	PL005483776527	GRIETJE	90	EX	2	HO	ENTERPRISE	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
41.	PL005490997274	STOKROTKA	90	EX	2	HO	CYRAN	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
42.	PL005490999223	CORIE	90	EX	2	HO	ENTERPRISE	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
43.	PL005490999759	LATAWICA	90	EX	2	HO	ENTERPRISE	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	wielkopolskie
44.	PL005493761223	JAMAJKA 87	90	EX	2	HO	CHIPOTLE	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	łódzkie
45.	PL005495512700	NELKE	90	EX	2	HO	ALTASTARJACK	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	wielkopolskie
46.	PL005499037360	JOGA 5	90	EX	2	HO	BUNT ET	GR "OKOCIM" MACIEJ OSADA	mazowieckie
47.	PL005504022121	LIGA	90	EX	2	HO	ALTADATELINE	RKS BADECZ	wielkopolskie
48.	PL005505038268	STRUGA 853-2	90	EX	2	HO	TROPIC	FORTUNE SP. Z O.O.	pomorskie
49.	PL005507733161	LETYCJA 43	90	EX	2	HO	SOUND SYSTEM	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	kujawsko-pomorskie
50.	PL005517735414	GRYKA 32	90	EX	2	HO	DOC	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	kujawsko-pomorskie

W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Rankingi TOP 100

Każdorazowo po opublikowaniu wyników oceny wartości hodowlanej sporządzane są rankingi samic.

Rankingi dostępne są na stronie internetowej CGen www.cgen.pl

Dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej

TOP 100 **jałówek HO** z najwyższym indeksem **gPF**

TOP 100 **krów HO** z najwyższym indeksem **gPF**

TOP 100 **krów HO** z najwyższym indeksem **PF**

TOP 100 **jałówek RW** z najwyższym indeksem **gPF**

TOP 100 **krów RW** z najwyższym indeksem **gPF**

TOP 100 **krów RW** z najwyższym indeksem **PF**

Dla rasy simentalskiej

TOP 100 **krów** z najwyższym indeksem **PFMS**

W oparciu o listy TOP 100 sporządzono rankingi stad, z największą liczbą samic w rankingach w 2023 roku.

Tabela nr 54. ↓

Stada z największą w 2023 roku liczbą jałówek z indeksem gPF w rankingach TOP 100

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo
Odmiana HO		
STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	Lubiana zachodniopomorskie
2.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	Choryń wielkopolskie
3.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	Żołędnica wielkopolskie
4.	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	Polanowice kujawsko-pomorskie
5.	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	Długie Stare wielkopolskie
6.	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	Dębołęka tódzkie
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE		
1.	BOBER RYSZARD	Jabłonowo Zamek kujawsko-pomorskie
2.	GR BOŻENA JANOWSKA	Smogorzewo wielkopolskie
3.	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	Kamińskie Wiktory podlaskie
Odmiana RW		
STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Głogówek opolskie
2.	OHZ PRZERZECZYN ZDRÓJ SP. Z O.O.	Przerzeczyn Zdrój dolnośląskie
3.	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	Prudnik opolskie
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE		
1.	PIETRUSZYŃSKI ADAM	Lachowo/Straduny podlaskie/ warmińsko-mazurskie
2.	ŻOCHOWSKI STANISŁAW, ŻOCHOWSKI MACIEJ	Kamińskie Wiktory podlaskie
3.	BARTON KRZYSZTOF, BARTON MICHAŁ	Wróblin opolskie

Tabela nr 55. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą krów z indeksem gPF w rankingach TOP 100

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo
Odmiana HO		
STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	Polanowice kujawsko-pomorskie
2.	SK DOBRZYNIĘWO SP. Z O.O.	Dobrzyńniewo kujawsko-pomorskie
3.	DANKO HODOWLA ROŚLIN SP. Z O.O.	Choryń wielkopolskie
4.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	Lubiana zachodniopomorskie
5.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	Osięciny kujawsko-pomorskie
6.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	Kietrz opolskie
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE		
1.	BOBER RYSZARD	Jabłonowo Zamek kujawsko-pomorskie
2.	FORTUNE SP. Z O.O.	Cieszymowo pomorskie
3.	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	Kamińskie Wiktory podlaskie
4.	GR BOŻENA JANOWSKA	Smogorzewo wielkopolskie
Odmiana RW		
STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Głogówek opolskie
2.	OHZ PRZERZECZYN ZDRÓJ SP. Z O.O.	Przerzeczyn Zdrój dolnośląskie
3.	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	Prudnik opolskie
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE		
1.	BARTON KRZYSZTOF, BARTON MICHAŁ	Wróblin opolskie
2.	RYMORZ MIKOŁAJ	Godziszów śląskie
3.	ŻOCHOWSKI STANISŁAW, ŻOCHOWSKI MACIEJ	Kamińskie Wiktory podlaskie

W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 56. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą krów z indeksem PF w rankingach TOP 100

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo
Odmiana HO		
STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	SK DOBRZYNIĘWO SP. Z O.O.	Dobrzyńniewo kujawsko-pomorskie
2.	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O.	Osowa Sień lubuskie
3.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	Choryń wielkopolskie
4.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	Garzyn wielkopolskie
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE		
1.	POLHOZ SP. Z O.O.	Szymankowo pomorskie
2.	TOP FARMS WLKP. SP. Z O.O.	Piotrowo Pierwsze wielkopolskie

3.	AGRO-TAK ZAGRODNO SP. JAWNA	Modlikowice dolnośląskie
4.	JAGROL SP. Z O.O.	Szczodrzykowo wielkopolskie
5.	ROLPEX PH-P SP. Z O.O.	Wolkowo wielkopolskie
6.	AGRO-SKANDAWA SP. Z O. O.	Błędowo warmińsko-mazurskie

Odmiana RW

STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	OHZ GŁOGÓWEK SP. Z O.O.	Głogówek opolskie

GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

1.	KONTNY KRYSZTIAN JÓZEF	Leśnik opolskie
2.	KRASZEWSKI TOMASZ	Dąbrowa Łązy podlaskie
3.	PAWLAK IZYDOR	Żytowice łódzkie
4.	CZECH BRUNO	Raków opolskie
5.	FICHTE JÓZEF	Kujakowice Dolne opolskie
6.	FORTUNE SP. Z O.O.	Cieszymowo pomorskie
7.	BARTON KRZYSZTOF, BARTON MICHAŁ	Wróblin opolskie

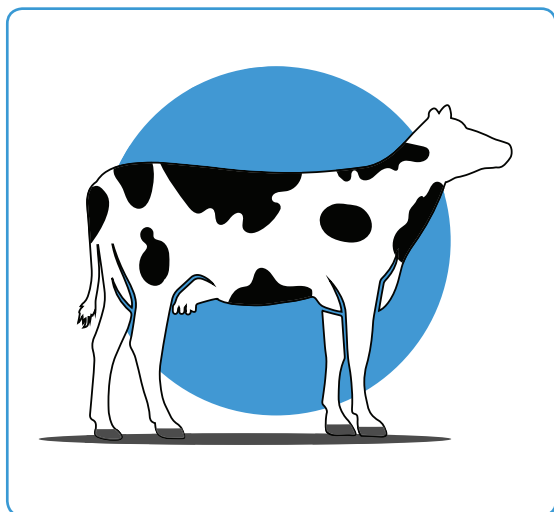
W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 57. ↓ Stada z największą w 2023 roku liczbą krów z indeksem PFSM w rankingach TOP 100

Lp.	Właściciel stada/obory	Miejscowość Województwo
RASA SIMENTALSKA		
STADA Z UDZIAŁEM SKARBU PAŃSTWA		
1.	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.Z O.O.	Odrzechowa podkarpackie
2.	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	Pępowo wielkopolskie
GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE		
1.	RSP WIŚŁOCZEK	Wiśłoczek podkarpackie
2.	SPÓŁDZIELNIA "ADOROL" ADOLFOWO	Radwanki wielkopolskie
3.	WINIARZ AGNIESZKA	Karlików podkarpackie

W rankingu znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Najwyższa wartość indeksu gIE samicy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej

Jałówka **BERKA 227-ET**

o numerze PL005516129221

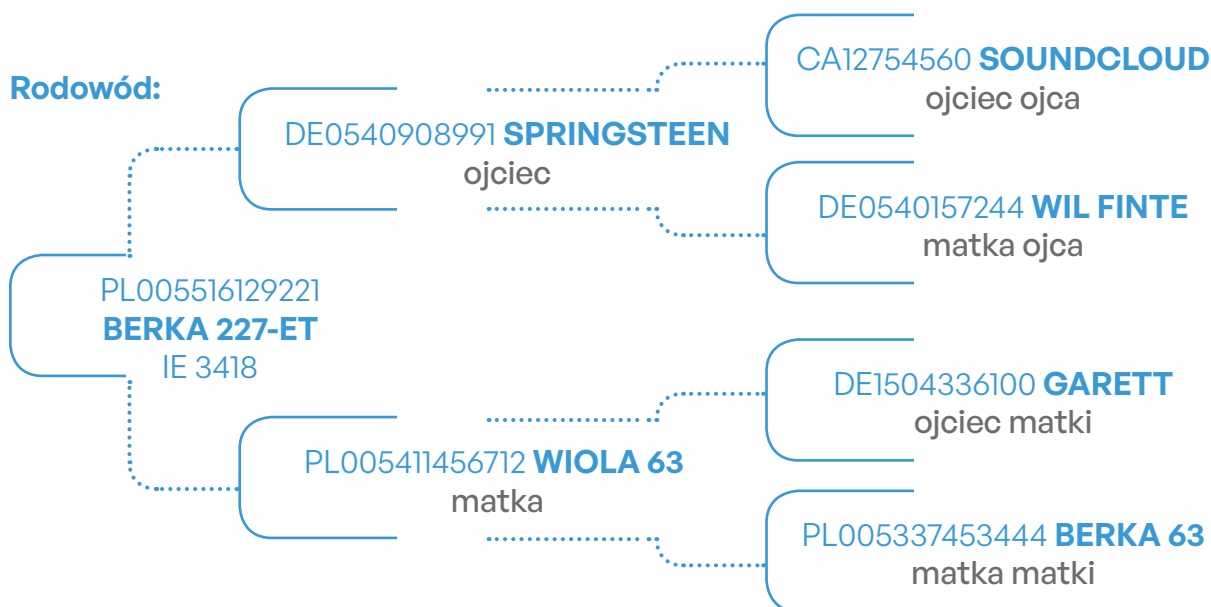
Indeks Ekonomiczny 3418,

urodzona 2022-09-19

Hodowla Zwierząt i Nasiennictwo Roślin
Polanowice Sp. z o.o.

Polanowice, woj. kujawsko-pomorskie

Rodowód:

Inwestujemy w przyszłość!

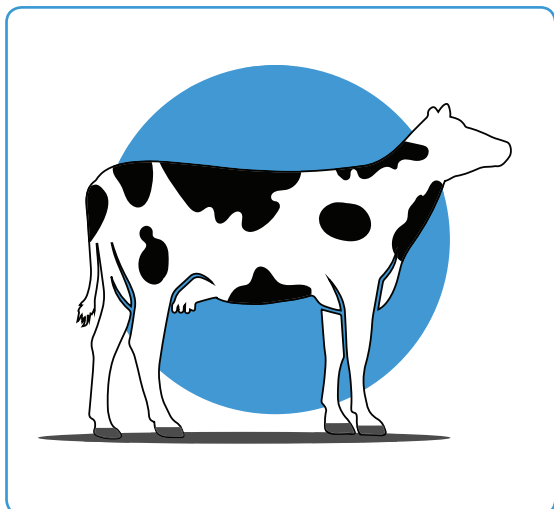
Głównym celem Spółki jest doskonalenie bydła mlecznego pod względem cech typu i budowy, zdrowotności oraz długowieczności zwierząt, bo to za nimi w głównej mierze idzie poprawa efektywności produkcji mleka. W ostatnim czasie szczególną rolę w tym zakresie przypisuje się ograniczeniu przeciętnej liczby komórek somatycznych w mleku.

Zwierzęta kojarzone są indywidualnie zarówno z zagranicznymi, jak i polskimi buhajami o najwyższej wartości hodowlanej. Spółka prowadzi także embriotransfer w celu pozyskiwania zarodków od zwierząt o wybitnie wysokich wartościach hodowlanych. W ciągu roku techniką objętych 6 szt.

Skuteczność przenoszenia zarodków wynosi ponad 70%. W 2023 r. z ET urodziło się 41 zwierząt. W gospodarstwie z powodzeniem stosowane jest także nasienie seksowane oraz prowadzona jest genomowa ocena wartości hodowlanej, obejmującą wszystkie nowo urodzone samice. W 2023 r. do dalszej hodowli udało się sprzedać 40 szt. młodzieży hodowlanej.

Lata pracy i selekcji opartej na indeksie ekonomicznym – określanym przez przedstawicieli gospodarstwa jako swego rodzaju „bufor bezpieczeństwa” – przynoszą oczekiwane rezultaty, tj. z roku na rok **wzrasta wydajność produkcji mleka i udaje się osiągać zysk**, pomimo mało optymistycznych cen skupu mleka.

Najwyższa wartość indeksu gPF samicy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej

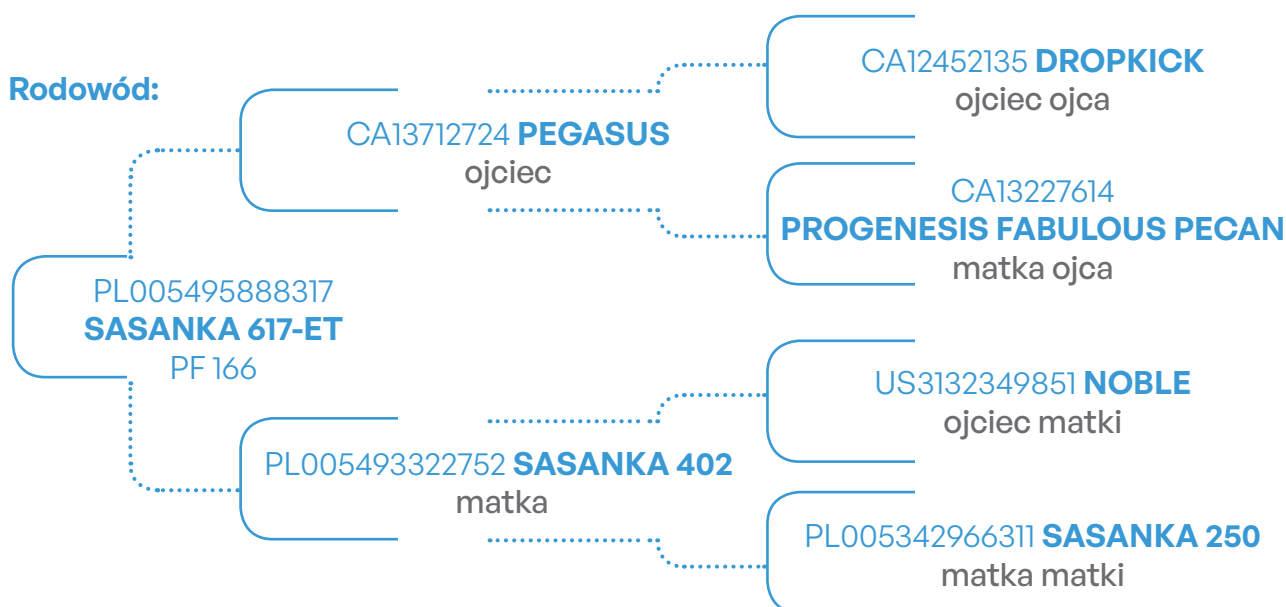
Jałówka **SASANKA 617-ET**

o numerze PL005495888317

Indeks Produkcja i Funkcjonalność 166,
urodzona 2022-12-30

Stadnina Koni w Dobrzyniewie Sp. z o.o.
Mrozowo, woj. kujawsko-pomorskie

Rodowód:

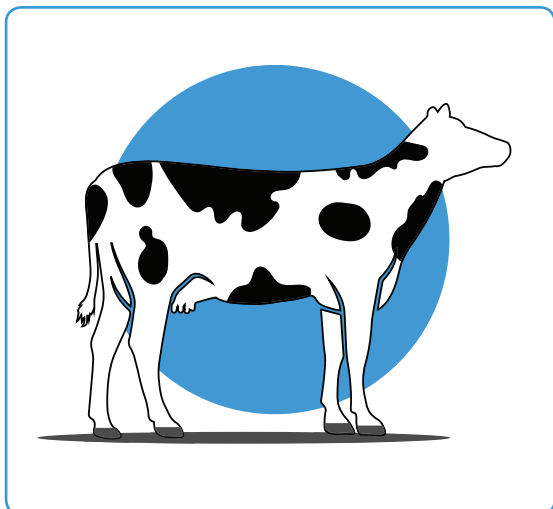

Inwestujemy w przyszłość!

W Spółce postęp genetyczny bydła w zakresie cech produkcyjnych oraz funkcjonalnych, z jednoczesnym doskonaleniem cech typu i budowy, jest najwyższym priorytetem. Postawiono tu na krowy długowieczne, charakteryzujące się bardzo dobrą zdrowotnością oraz wybitnymi cechami produkcyjnymi. W Dobrzyniewie przykładą się dużą wagę do biotechnik rozrodu – w rozrodzie stosowane jest nasienie seksowane oraz maksymalizowany embriotransfer najlepszych sztuk, w połączeniu z selekcją genomową. Ponadto

konsekwentnie przestrzegany jest też indywidualny plan kojarzeń. Ważna jest również prawidłowo przeprowadzana selekcja stada podstawowego. Praca hodowlana opiera się na liniach żeńskich, które gwarantują solidną podstawę hodowlaną, a tym samym rentowną produkcję. Samice o najlepszych genomowych wartościach hodowlanych są przeznaczane do pozyskiwania zarodków.

Najwyższa wartość indeksu gŁE samicy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej odmiany czerwono-białej

Jałówka **WALIA**

o numerze PL005430117601

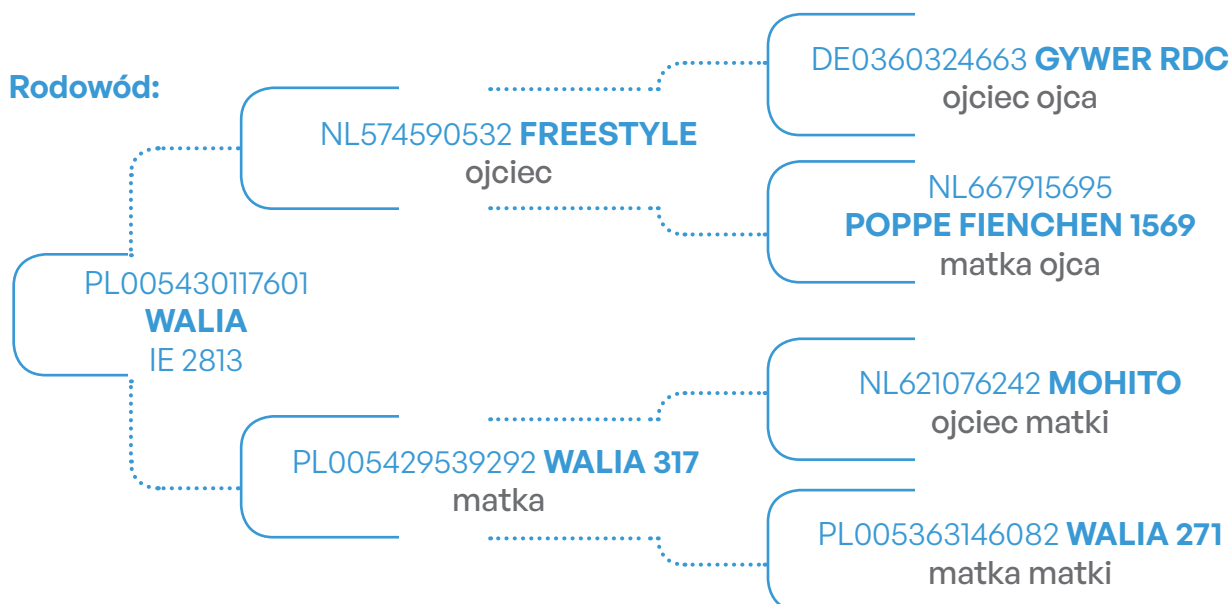
Indeks Ekonomiczny 2813,

urodzona 2022-10-22

Stadnina Koni Prudnik Sp. z o.o.

Wierzbiec, woj. opolskie

Rodowód:

Inwestujemy w przyszłość!

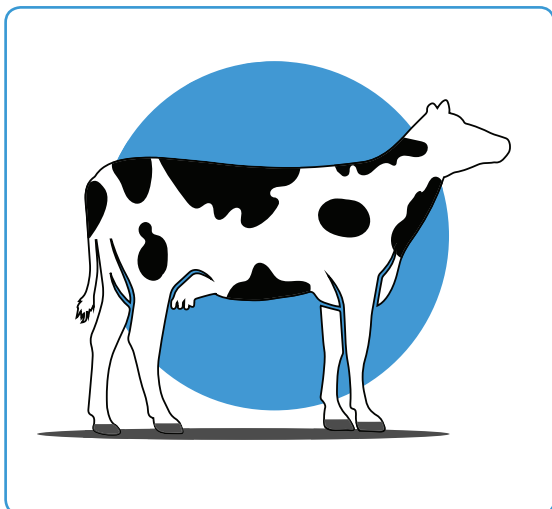
Naszym celem jest dobra zdrowotność, długowieczność i wydajność krów w stadzie przy zadowalających wynikach w zakresie rozrodu. Stado przywiązuje szczególną uwagę do budowy nóg, zmniejszenia średniej liczby komórek somatycznych w mleku i ograniczenia klinicznych zapaleń wymienia.

Gospodarstwo bazuje wyłącznie na własnym materiale hodowlanym, a jego nadwyżki z powodzeniem sprzedaje. Do dalszej hodowli trafia ok. 70–90 szt. młodziędzy rocznie. Duże zainteresowanie ze strony nabywców wynika z efektów pracy hodowlanej, która idzie w kierunku jak najlepszego wyrównania stada. W gospodarstwie praktykowany

jest także embriotransfer w skali ok. 5–7 szt. rocznie. Technika ta wykorzystywana jest w obrębie najlepszych zwierząt. **Selekcja dokonywana jest na podstawie indeksu rodowodowego oraz genomowej oceny wartości hodowlanej.**

Jak podkreślają przedstawiciele SK Prudnik, oprócz przemyślanej pracy hodowlanej, na wyniki produkcyjne ma wpływ wiele innych czynników, w tym dbałość m.in. o jakość i wartość pokarmową pasz, optymalną dawkę pokarmową czy dobrostan. Ich współdziałanie na wielu płaszczyznach jednocześnie jest szczególnie ważne w czasie gorszej sytuacji na rynku mleka.

Najwyższa wartość indeksu gPF samicy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej

Jałówka **THIARRA**

o numerze PL005499384891

Indeks Produkcja i Funkcjonalność 158,

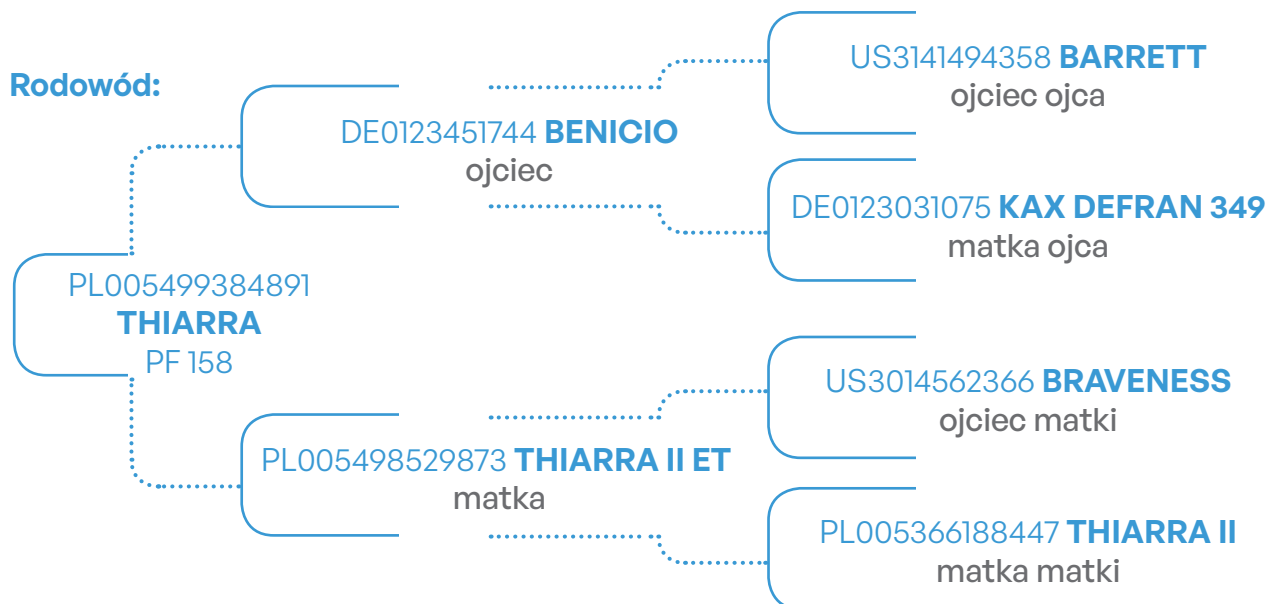
urodzona 2022-06-17

Ośrodek Hodowli Zarodowej

„Głogówek” Sp. z o.o.

Zakład Wróblin, woj. opolskie

Rodowód:

Inwestujemy w przyszłość!

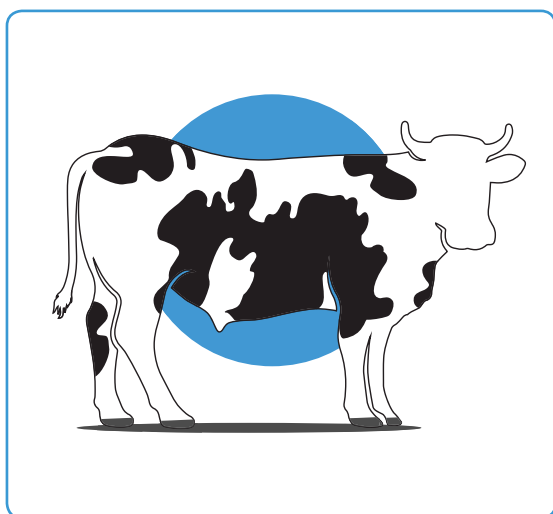
Misją OHZ „Głogówek” jest uzyskiwanie postępu genetycznego zwierząt prowadzącego do zwiększania efektywności produkcji zwierzęcej poprzez doskonalenie cech produkcyjnych i funkcjonalnych.

W Spółce prowadzone są intensywne prace hodowlane na najlepszych krowach oraz jałówkach z wykorzystaniem biotechnik rozrodu (ET, OPU/IVF) w celu uzyskania materiału żeńskiego i męskiego o wysokiej wartości genetycznej. **Dostrzeżono tu również zalety genomiki, która odgrywa kluczową rolę w hodowli i selekcji bydła mlecznego.**

W pracy hodowlanej, specjaliści Spółki uwzględniają wartości indeksów cech produkcyjnych i funkcjonalnych, a także podindeksy produkcji, pokroju, płodności oraz wartości hodowlanej.

Wieloletnia praca hodowlana przynosi efekty i obecnie Spółka święci wiele sukcesów, m.in. osiągając wysokie pozycje w rankingach pod względem indeksu PF oraz IE, czy też czempionaty zdobyte na wystawach o zasięgu krajowym i regionalnym. Oferowany przez Spółkę żeński materiał hodowlany z Głogówka cieszy się ogromnym zainteresowaniem i jest pożądanym wśród nabywców.

Buhaj z najwyższą wartością indeksu gIE

Buhaj **DANKO CELTIC-ET**

o numerze PL005468673742

Indeks Ekonomiczny 3161,

rasa polska holsztyńsko-fryzyjska

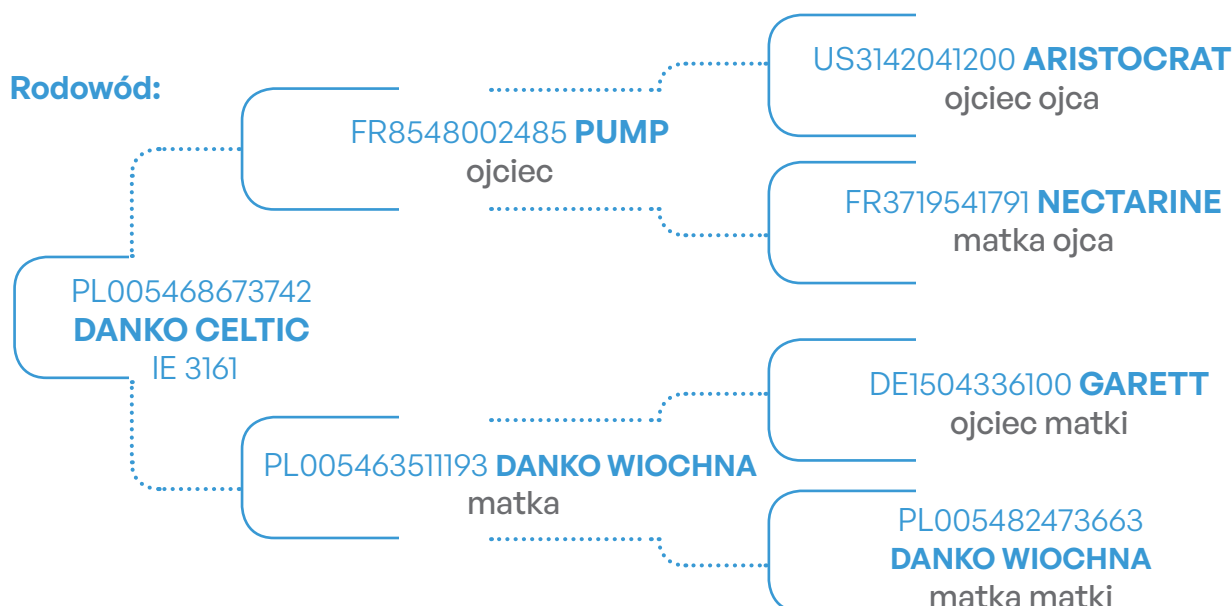
odmiany czarno-białej,

urodzony 2022-11-19

DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.

Choryń, woj. wielkopolskie

Rodowód:

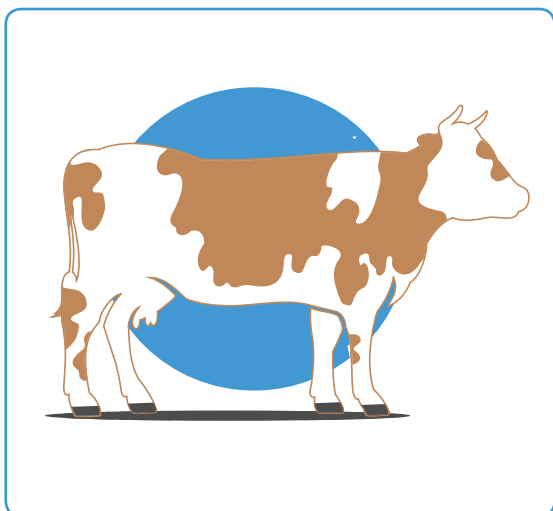
Inwestujemy w przyszłość!

Specjaliści Danko dążą do wysokiego indeksu PF zwierząt w stadzie. Utrzymują, że poznanie indeksów rodowodowych nowo narodzonych cieląt, to pierwszy i kluczowy krok w budowie modelowego stada. Postawiono tu na wyszukiwanie i pozostawianie do dalszej hodowli najbardziej wartościowych zwierząt, o najwyższym indeksie, które tworzą tzw. „jądro zarodowe”. Na sprzedaż przeznaczone są jałówki ze średnią wartością hodowlaną z tzw. grupy bazowej.

W Spółce inwestuje się w najlepszą genetykę.

Z powodzeniem funkcjonuje tu tzw. Otwarte Centrum Zarodowe Danko, gdzie prowadzone są prace hodowlane przy użyciu metod przyspieszających postęp hodowlany. **Jałówki genotypowane są na podstawie wartości indeksu rodowodowego rPF**, a najlepsze z nich trafiają do „jądra zarodowego”, pozostając dawczyniami do embriotransferu. Dla pozostałych jałówek z wysokimi indeksami przygotowywane są indywidualnie kojarzenia z najlepszymi buhajami.

Najwyższa wartość indeksu PFSM samicy rasy simentalskiej

Krowa **SORBONA**

o numerze PL005403638102

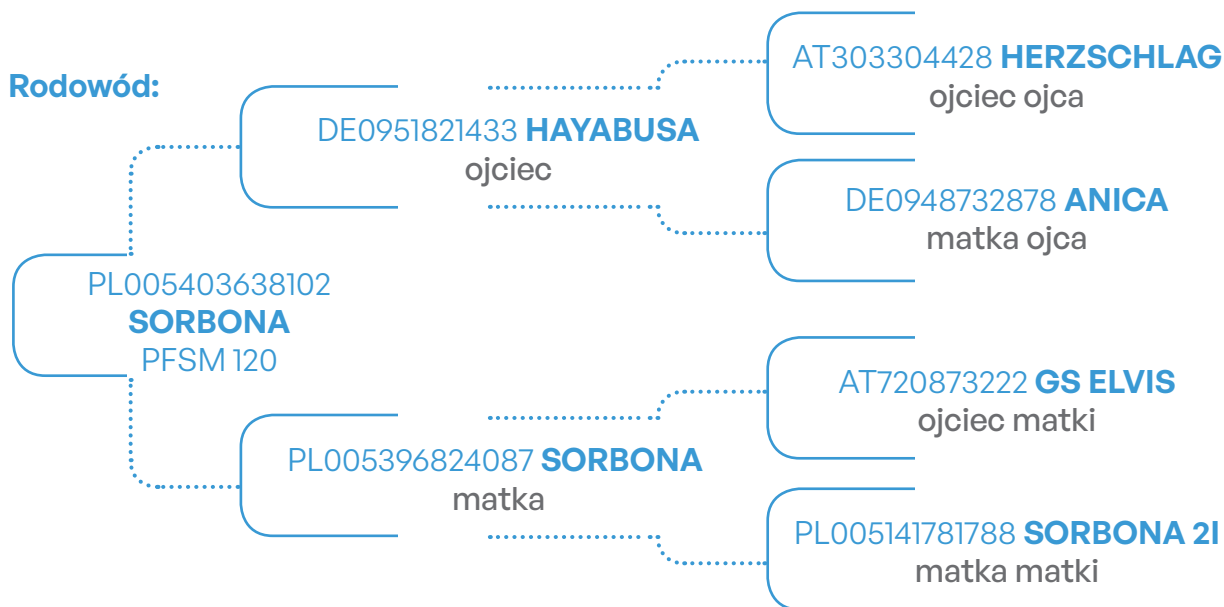
Indeks Produkcja i Funkcjonalność
dla rasy simentalskiej 120,

urodzona 2020-02-20

Zakład Doświadczalny IZ PIB
Odrzechowa Sp. z o.o.

Odrzechowa, woj. podkarpackie

Rodowód:

Inwestujemy w przyszłość!

Głównym celem hodowlanym ZD w Odrzechowej jest doskonalenie bydła simentalskiego w kierunku maksymalnego wykorzystania zasobów naturalnych i półnaturalnych, głównie użytków zielonych, które stanowią ponad 50% areалу gospodarstwa. Ze względu na liczebność samic, jak i głębokość rodowodów utrzymywanych zwierząt, jest to obecnie wiodąca hodowla bydła rasy simentalskiej w naszym kraju.

Odrzechowskie stado bydła simentalskiego jest zgenotypowane prawie w 100%. Dwie trzecie samic posiada w swoim genotypie wariant jednego z białek mleka beta-kazeiny A2A2 – korzystnego dla zdrowia ludzi.

Rankingi hodowlane dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej

Rankingi dla rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej są tworzone odrębnie dla każdego z oficjalnych polskich indeksów selekcyjnych, czyli indeksu **Produkcja i Funkcjonalność (PF)** oraz **Indeksu Ekonomicznego (IE)**, by docenić hodowców, którzy przyjęli dany indeks za cel hodowlany.

Rankingi bazują na **wartościach indeksów selekcyjnych uzyskanych w sezonie 2023.3 (publikacja: grudzień 2023 r.)**. Są to najbardziej aktualne wartości pozwalające na porównywanie uzyskanych wyników.

Rankingi tworzone są odrębnie dla każdej z odmian: czarno-białej (HO) i czerwono-białej (RW).

Rankingi krów o najwyższych wartościach indeksów selekcyjnych

Rankingi prezentują krowy, które uzyskały najwyższe wartości indeksów selekcyjnych. Uwzględnione są w nich sztuki, które tworzyły populację ocenianą w 2023 r., a jednocześnie posiadają oficjalne wyniki oceny wartości hodowlanej **konwencyjnej – K, genomowej – G, mieszanej – Z dla danego indeksu**.

Wyniki są sortowane według zestawu kryteriów umożliwiających rozróżnienie pozycji rankingowych kolejnych zwierząt: wartość indeksu, dokładność (dla IE), data urodzenia, numer zwierzęcia.

W rankingach prezentowane są jedynie krowy, których średnia wartość indeksu znajduje się w grupie 20% najlepszych sztuk w populacji danej odmiany.

Przy każdej sztuce podany jest właściciel obory, w której dana krowa była użytkowana.

W ten sposób chcemy wyróżnić hodowców, których decyzje hodowlane zaowocowały utrzymaniem wybitnych krów w polskich stadach.

W rankingach znajdują się hodowcy, którzy wyrazili zgodę na publikację danych osobowych.

Tabela nr 58. ↓

Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej o najwyższej wartości indeksu IE

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	IE	Typ oceny	Ojciec krowy – numer	Ojciec krowy – nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005463511209	DANKO WIOCHNA	3 244	Z	DE1504336100	GARETT	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
2.	PL005433807509	BLANKA 63	3 209	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
3.	PL005463511193	DANKO WIOCHNA	3 203	Z	DE1504336100	GARETT	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
4.	PL005435512906	STAT	3 189	Z	CA12857929	EXPANSION	PIETRUSZYŃSKI ADAM	LACHOWO	podlaskie	WSCHÓD
5.	PL005457834079	BADECZ ZAR-KASA	3 139	Z	DE1504336100	GARETT	RKSBADECZ	CZAJCZE-FERMA	wielkopolskie	ZACHÓD
6.	PL005463511100	DANKO BOMBA	3 124	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
7.	PL005411456613	BERKA 72 ET	3 122	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	IE	Typ oceny	Ojciec krowy – numer	Ojciec krowy – nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
8.	PL005502516998	DANKO WIOCHNA	3 113	Z	DE1504336100	GARETT	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
9.	PL005433807790	BERKA 85	3 113	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
10.	PL005479564145	ALINA	3 101	Z	DE1504336100	GARETT	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻYDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
11.	PL005411456743	BERKA 76 ET	3 097	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
12.	PL005504578185	MALAGA 10	3 086	Z	DE1504336100	GARETT	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ	opolskie	ZACHÓD
13.	PL005463067645	TONIA 30	3 067	Z	DE1504336100	GARETT	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
14.	PL005411456606	BERKA 71 ET	3 051	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
15.	PL005422776397	STELLA 73	3 046	Z	US3142352969	FIREBIRD	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	MICHAŁOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
16.	PL005456057172	DULKA 8	3 036	Z	CA12857929	EXPANSION	KR KIETRZ SP. Z O.O.	LANGOWO	opolskie	ZACHÓD
17.	PL005516568372	GEANIE 49 ET	3 029	Z	US3151790865	SCORER	BOBER RYSZARD	JABŁONOWO ZAMEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
18.	PL005504272830	FELKA	3 019	Z	US3142352969	FIREBIRD	RUPIŃSKI GRZEGORZ	CHODKOWO ZAŁOGI	mazowieckie	CENTRUM
19.	PL005435514047	MEIKE	3 017	Z	CA12857929	EXPANSION	PIETRUSZYŃSKI ADAM	LACHOWO	podlaskie	WSCHÓD
20.	PL005496373195	RAMONA	3 014	G	DE0362080669	GALLIUS	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
21.	PL005507859779	MIRACLE 88 ET	3 010	Z	CA111351939	PADINGTON	BOBER RYSZARD	JABŁONOWO ZAMEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
22.	PL005502516905	DANKO BOMBA	2 999	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
23.	PL005474812746	BOAVISTA 40	2 999	G	US3205436336	SANJAY	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
24.	PL005502516868	DANKO BOMBA	2 981	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
25.	PL005462260337	DAWIDOW	2 976	Z	NL865720444	CASINO	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻYDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
26.	PL005411456736	BERKA 75 ET	2 966	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
27.	PL005516760615	TRUI 32	2 966	Z	NL715952290	TOPSTONE	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
28.	PL005520998042	MOVIEMAX	2 966	Z	DE1504336100	GARETT	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	WILKOWICE	wielkopolskie	ZACHÓD
29.	PL005411456712	WIOŁA 63	2 962	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
30.	PL005504272427	SAGA	2 956	G	DE0361838685	RIOAVESO	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	KAWCZE	wielkopolskie	ZACHÓD
31.	PL005515097347	BURKA	2 954	G	US3200824505	ALTAPLINKO	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	MIERZEJEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
32.	PL005436558224	GG EXPANSION ŁYSKA	2 942	Z	CA12857929	EXPANSION	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	GAŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
33.	PL005519562452	ANDREA	2 941	Z	DE1504336100	GARETT	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO II	wielkopolskie	ZACHÓD
34.	PL005436555650	GL FRAZZLED JEZYKA ET ET	2 938	Z	US74261651	FRAZZLED	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	GAŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
35.	PL005411456729	BERKA 74 ET	2 937	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	IE	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
36.	PL005411455739	DUMA 58	2 935	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
37.	PL005516760745	FUGA 73	2 934	Z	DE0361080091	SOUNDBAR	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
38.	PL005343462355	GRANOCHA 5 ET	2 932	Z	US74261651	FRAZZLED	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	NOWE JANKOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
39.	PL005504271727	SAGA ET	2 925	Z	DE0361838685	RIOAVESO	ŁEPKOWSKI KRZYSZTOF	ELŻBIECIN	podlaskie	WSCHÓD

Tabela nr 59. ↓ Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej o najwyższej wartości indeksu PF

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PF	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005463511209	DANKO WIOCHNA	164	Z	DE1504336100	GARETT	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
2.	PL005460326011	VEELA 816	164	Z	DE0123451708	GLADIUS	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
3.	PL005502516868	DANKO BOMBA	163	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
4.	PL005463511193	DANKO WIOCHNA	163	Z	DE1504336100	GARETT	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
5.	PL005515097347	BURKA	162	G	US3200824505	ALTAPLINKO	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	MIERZEJEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
6.	PL005480773765	ANNA 2	161	Z	DE1405290977	TOPMODEL	GR BOŻENA JANOWSKA	SMOGORZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
7.	PL005516760615	TRUI 32	161	Z	NL715952290	TOPSTONE	OHZ DĘBOŁĘ- KA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
8.	PL005516760745	FUGA 73	161	Z	DE0361080091	SOUNDBAR	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
9.	PL005411456415	BERKA 63	161	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
10.	PL005463511100	DANKO BOMBA	161	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
11.	PL005502516905	DANKO BOMBA	160	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
12.	PL005429076964	ROELIE	160	Z	DE1405290977	TOPMODEL	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	ŻYDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
13.	PL005433807790	BERKA 85	160	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
14.	PL005493323711	D-OPALA 115	160	Z	US3200824445	ALTAZAZZLE	SK DOBRZYNIOWO SP. Z O.O.	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
15.	PL005504272427	SAGA	160	G	DE0361838685	RIOAVESO	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	KAWCZE	wielkopolskie	ZACHÓD
16.	PL005450519768	CHOJNA	160	G	DE0361838685	RIOAVESO	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	GOLINA WIELKA	wielkopolskie	ZACHÓD
17.	PL005460096075	BABALU 535-1	160	Z	US3142352969	FIREBIRD	FORTUNE SP. Z O.O.	OIESZYMOWO	pomorskie	PÓŁNOC
18.	PL005411456606	BERKA 71 ET	159	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PF	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
19.	PL005432793582	PODKO-WA ET	159	Z	US3134971749	LAVONTE	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	BOGUSZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
20.	PL005502516882	DANKO BOMBA	159	Z	DE1405290977	TOPMODEL	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
21.	PL005510279298	GREERTJE	159	Z	DE0361080091	SOUNDBAR	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
22.	PL005447566621	DANKO WIOCHNA	159	Z	NL659209256	FREEMAX	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
23.	PL005493323858	SASANKA 417	159	Z	US73953444	ALTATOPSHOT	SK DOBRZYŃNIEWO SP. Z O.O.	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
24.	PL005456829250	CARDIGAN CAPTAIN 360	159	G	US3147118734	CAPTAIN	GR DRZEWCIE HĄDZLIK LIPOWCZYK	DRZEWCIE	wielkopolskie	ZACHÓD
25.	PL005505568956	LAETITIA 12	159	G	DE0362080669	GALLIUS	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
26.	PL005422260148	ZOLA 155	158	Z	DE0539536462	EUCLAN	GRH GLONEK MICHAŁ	MICHAŁÓW	łódzkie	CENTRUM
27.	PL005516977440	ŻENIA 19	158	Z	DE1405290977	TOPMODEL	OHZ W KAMIĘNCU ZĄBKOWICKIM	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
28.	PL005463510172	DANKO WIOCHNA	158	Z	DE0361080091	SOUNDBAR	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
29.	PL005463510257	DANKO WIOCHNA	158	Z	DE0361080091	SOUNDBAR	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
30.	PL005411456613	BERKA 72 ET	158	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
31.	PL005450322498	FREGA 29	158	Z	DE1405290977	TOPMODEL	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	MICHAŁOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
32.	PL005471090383	SASANKA 472	158	Z	US73953444	ALTATOPSHOT	SK DOBRZYŃNIEWO SP. Z O.O.	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
33.	PL005421819774	WINDA	158	Z	US3200824505	ALTAPLINKO	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
34.	PL005425026529	LALKA 57 ET	157	Z	NL865720444	CASINO	MŚCICE OHZ SP. Z O.O.	KAZIMIERZ POMORSKI	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
35.	PL005480773796	ANNA 5	157	Z	DE1405290977	TOPMODEL	GR BOŻENA JANOWSKA	SMOGORZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
36.	PL005443533764	KRASULA	157	Z	DE0122835602	GIGABYTE	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
37.	PL005432792349	PODKOWA ET	157	Z	DE1405290977	TOPMODEL	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	BOGUSZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
38.	PL005516760622	PRZEPIÓRKA 119	157	Z	NL715952290	TOPSTONE	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
39.	PL005411456712	WIOLA 63	157	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
40.	PL005411456729	BERKA 74 ET	157	Z	DE1504336100	GARETT	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Tabela nr 60. ↓

Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej o najwyższej wartości indeksu IE

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	IE	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005492565266	AIKO	2 505	G	DE0361346247	GNABRY	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
2.	PL005445121204	LAURA	2 451	G	DE0362097615	GARO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
3.	PL005505251537	BAMIA ET 19	2 402	Z	US3138384017	RUSS PP-RED	RSP "PRZEŁOM" LINOWO	LINOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
4.	PL005492566348	AIKO	2 377	G	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
5.	PL005397938745	LAURA	2 328	Z	NL664428633	CONAN PP RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
6.	PL005498531913	GLINKA	2 316	Z	DE0360324663	GYWER RDC	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZY- CHOWICE	opolskie	ZACHÓD
7.	PL005441583563	TAMARA145	2 315	G	NL688600604	SOLO RED	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
8.	PL005514311758	BERTLA	2 304	Z	NL648499675	ALTATOP RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
9.	PL005500295796	THIARRA II ET	2 281	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
10.	PL005441580661	PAPROTKA 109	2 268	Z	DE0540308891	PASSAGE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
11.	PL005498530329	ADINA	2 265	Z	NL664428633	CONAN PP RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
12.	PL005425566186	LAURA	2 247	Z	DE0540308891	PASSAGE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
13.	PL005437320806	NIWA	2 240	G	NL688600604	SOLO RED	RYMORZ MIKOŁAJ	GODZISZÓW	śląskie	ZACHÓD
14.	PL005498529873	THIARRA II ET	2 209	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
15.	PL005483806286	ERUDA	2 208	Z	NL679520401	RUBELS-RED	BARTON KRZYSZTOF	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
16.	PL005498532125	TILLY	2 206	Z	NL589401100	YETI	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
17.	PL005451765874	LAURA	2 187	Z	DE0770599024	SOLITO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
18.	PL005438312350	ZAPAŁA 6	2 185	Z	NL576852597	SOLITAIR P	OHZ PRZERZE- CZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
19.	PL005500296991	KALIOPA	2 184	Z	NL667323913	JAYVANO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZY- CHOWICE	opolskie	ZACHÓD
20.	PL005514329777	ARKA ET	2 171	G	NL574590532	FREESTYLE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
21.	PL005477035739	SKROMNA 259	2 170	Z	DE0360024183	PERCEY RED	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
22.	PL005499037704	ROLKA 4	2 163	Z	NL621076242	MOHITO	GR "OKOCIM" MACIEJ OSADA	OKOCIM	małopolskie	CENTRUM
23.	PL005519297552	ALICE	2 162	Z	NL883219744	SPARK RED	PIETRUSZYŃSKI ADAM	STRADUNY	warmińsko-mazurskie	PÓŁNOC
24.	PL005438312428	ZAPAŁA 9ET	2 157	Z	NL576852597	SOLITAIR P	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
25.	PL005445121051	AIKO	2 150	G	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
26.	PL005438312176	ZAPAŁA 1	2 141	Z	NL576852597	SOLITAIR P	OHZ PRZERZE- CZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	IE	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
27.	PL005451536177	BORA68	2 129	G	NL621076242	MOHITO	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
28.	PL005492564344	MARIE	2 118	G	NL627599675	SANTORIN	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
29.	PL005477036170	ZEMSTA94	2 111	G	DE0540308891	PASSAGE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
30.	PL005458344799	ŁADNA	2 110	G	NL688600604	SOLO RED	GR TOMASZ MENDROCH	JASZENICA	śląskie	ZACHÓD
31.	PL005445122089	ULA 1	2 109	G	DE0360024183	PERCEY RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
32.	PL005445121082	AIKO	2 103	G	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
33.	PL005445121181	KOMEDIA	2 096	G	DE0361346247	GNABRY	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
34.	PL005500296311	KOMEDIA	2 076	Z	US3142352034	RONALD	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
35.	PL005451766116	MONIKA	2 065	Z	DE0360024183	PERCEY RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
36.	PL005438312190	ZAPĄŁA 2	2 065	Z	NL576852597	SOLITAIR P	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
37.	PL005450027102	GERDA 10	2 056	Z	DE0360324663	GYWER RDC	OHZ W KAMIEŃCU ZĄBKOWICKIM	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
38.	PL00546256280	ARKA201	2 055	Z	DE0539790815	NIRVANA	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
39.	PL005451764594	BENTLA	2 055	Z	DE0770666616	SOLUTION	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD

Tabela nr 61. ↓

Ranking krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej o najwyższej wartości indeksu PF

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PF	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005492566348	AIKO	153	G	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
2.	PL005492565266	AIKO	150	G	DE0361346247	GNABRY	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
3.	PL005445121082	AIKO	148	G	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
4.	PL005500295796	THIARRA II ET	146	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
5.	PL005500296403	THIARRA	146	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
6.	PL005441581675	ERA276	144	Z	DE0361346247	GNABRY	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
7.	PL005445121105	ISKRA	144	G	DE0540511152	SIR RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
8.	PL005445121204	LAURA	144	G	DE0362097615	GARO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PF	Typoceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
9.	PL005500296380	THIARRA	143	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
10.	PL005445121051	AIKO	143	G	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
11.	PL005451765874	LAURA	142	Z	DE0770599024	SOLITO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
12.	PL005498529873	THIARRA II ET	142	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
13.	PL005425566179	GIZELA	142	Z	NL589401100	YETI	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
14.	PL005437320929	DORIS	142	G	NL688600604	SOLO RED	RYMORZ MIKOŁAJ	GODZISZÓW	śląskie	ZACHÓD
15.	PL005451763979	AIKO	141	Z	DE0539790815	NIRVANA	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
16.	PL005451766406	BOGUSIA	141	Z	DE0360024183	PERCEY RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
17.	PL005500296373	THIARRA	141	Z	US3014562366	BRAVENESS	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
18.	PL005429540113	KUKUŁKA77	141	Z	NL589401100	YETI	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
19.	PL005483806576	ZGROZA	141	G	DE0540511152	SIR RED	BARTON KRZYSZTOF	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
20.	PL005441580661	PAPROTKA 109	141	Z	DE0540308891	PASSAGE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
21.	PL005501835526	FLIZA	141	Z	DE0540511152	SIR RED	BARTON MICHAŁ	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
22.	PL005451764761	KALIOPE	140	Z	DE0770417244	EL TORO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
23.	PL005500296311	KOMEDIA	140	Z	US3142352034	RONALD	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
24.	PL005498530251	DROUNER	140	Z	DE0539790815	NIRVANA	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
25.	PL005498530756	JOHANNA	140	Z	DE0770417244	EL TORO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
26.	PL005498531913	GLINKA	140	Z	DE0360324663	GYWER RDC	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
27.	PL005425566094	ADERA	140	Z	NL667323913	JAYVANO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
28.	PL005514311239	TRUMNER NAFELI	140	Z	NL648499675	ALTATOP RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
29.	PL005477036170	ZEMSTA94	140	G	DE0540308891	PASSAGE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
30.	PL005492564344	MARIE	140	G	NL627599675	SANTORIN	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
31.	PL005504271963	KRASULA	140	G	DE0360107316	SALVUS	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	KAWCZE	wielkopolskie	ZACHÓD
32.	PL005441581798	ERA279	140	G	NL688600604	SOLO RED	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
33.	PL005493818392	ROLANDA	140	G	DE0360889156	SPEEDY RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
34.	PL005501835649	FIGA	140	G	NL688600604	SOLO RED	BARTON MICHAŁ	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
35.	PL005445122249	GIZELA	140	G	DE0361892225	GUANO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PF	Typ oceny	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
36.	PL005405931386	MATULA	139	Z	FR4929379683	MANANA RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
37.	PL005505251537	BAMIA ET 19	139	Z	US3138384017	RUSS PP-RED	RSP "PRZEŁOM" LINOWO	LINOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
38.	PL005499037704	ROLKA 4	139	Z	NL621076242	MOHITO	GR "OKOCIM" MACIEJ OSADA	OKOCIM	małopolskie	CENTRUM
39.	PL005483806286	ERUDA	139	Z	NL679520401	RUBELS-RED	BARTON KRZYSZTOF	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD

Rankingi zgenotypowanych samic urodzonych w 2022 roku o najwyższych wartościach indeksów selekcyjnych

W hodowli miernikiem wypracowanego postępu są wartości hodowlane młodych zwierząt. Dlatego ten zestaw rankingów został opracowany na bazie wyników uzyskanych przez jałówki urodzone w ciągu jednego roku kalendarzowego. W przypadku młodych zwierząt porównywanie ich wartości hodowlanych wymaga uzyskania oceny genomowej. Częstą praktyką jest genotypowanie kilkumiesięcznych jałówek w celu uzyskania wyników przed planowaniem pierwszego krycia. Powoduje to przesunięcie terminu publikacji rankingu w stosunku do roku urodzenia jałówek.

Rankingi prezentują zgenotypowane jałówki, które uzyskały najwyższe wartości indeksów selekcyjnych (gIE – ocena genomowa Indeks Ekonomiczny, gPF – ocena genomowa indeks Produkcja i Funkcjonalność) niezależnie od statusu zwierzęcia podczas uzyskania oceny w grudniu 2023 (jałówka, krowa). Wyniki są sortowane według zestawu kryteriów umożliwiających rozróżnienie pozycji rankingowych kolejnych zwierząt: wartość indeksu, dokładność (dla IE), data urodzenia, numer zwierzęcia. Przy każdej jałowce podany jest właściciel obory, w której urodziła się dana sztuka. W ten sposób chcemy wyróżnić hodowców, których decyzje hodowlane zaowocowały wybitnymi samicami.

Tabela nr 62. ↓

Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gIE

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gIE	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005516129221	BERKA 227	3 418	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
2.	PL005501912777	GREERTJE ET	3 343	DE0362322958	GIGACUBE	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
3.	PL005506613327	CZASZA 109	3 249	DE0540908991	SPRINGSTEEN	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
4.	PL005475900817	DANKO WIOCHNA	3 226	DE0540908991	SPRINGSTEEN	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
5.	PL005516128033	BERKA 115	3 216	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
6.	PL005481628644	MEWA 8	3 188	DE0540908991	SPRINGSTEEN	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ	opolskie	ZACHÓD
7.	PL005495888317	SASANKA 617	3 174	CA13712724	PEGASUS	SK DOBRZYNIOWO SP. Z O.O.	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
8.	PL005478602428	CHOJNA	3 170	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	ZAKRZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gIE	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
9.	PL005516129153	FEMMY 62	3 165	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
10.	PL005506613228	NEWADA 110	3 132	DE0123451744	BENICIO	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
11.	PL005503109465	DANKO WIOCHNA	3 122	DE1406051280	FOREMAN	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
12.	PL005501394221	DOBRA24	3 121	US3209641634	ALTAGULLIVER	KR KIETRZ SP. Z O.O.	LANGOWO	opolskie	ZACHÓD
13.	PL005442628508	BRASILIA ET	3 116	DE0362322958	GIGACUBE	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
14.	PL005506627577	INOLDA	3 116	US3209641634	ALTAGULLIVER	HZZ OSOWA SIEŃ SP. Z O.O.	OSOWA SIEŃ	lubuskie	ZACHÓD
15.	PL005516128002	BERKA 114	3 112	DE1504829909	SOUNDTRACK	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
16.	PL005433369991	HELA 10	3 091	DE0540908991	SPRINGSTEEN	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ	opolskie	ZACHÓD
17.	PL005466120231	FIOŁKA	3 086	FR8548002485	PUMP	NENEMAN ROBERT	WEŁNICA	wielkopolskie	ZACHÓD
18.	PL005434630328	PELGA 8	3 082	US3209641634	ALTAGULLIVER	KR KIETRZ SP. Z O.O.	LANGOWO	opolskie	ZACHÓD
19.	PL005477863530	MARICA	3 075	US3142332722	LEGACY	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	LISNOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
20.	PL005479631656	NATJA	3 070	US3205149655	FRAGRANT	PIETRUSZYŃSKI ADAM	STRADUNY	warmińsko-mazurskie	PÓŁNOC
21.	PL005510133378	PODKOWA 5	3 067	DE0540908991	SPRINGSTEEN	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	NOWE JANKOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
22.	PL005516129160	FEMMY 63	3 065	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
23.	PL005509323834	WENEDA 2	3 063	DE0362080669	GALLIUS	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	MORZYCE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
24.	PL005471141009	RSK TURYSTKA	3 063	DE0540908991	SPRINGSTEEN	SK "RACOT" SP. Z O.O.	RACOT	wielkopolskie	ZACHÓD
25.	PL005501912593	LAWENDA	3 063	US3205435951	PERRY	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
26.	PL005470642156	MISZA	3 048	US3210132966	HALSTEAD	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO II	wielkopolskie	ZACHÓD
27.	PL005487610612	ASTRA X	3 045	US3204165337	TACOMA	JACHIMOWSKI KRZYSZTOF	BEŁCZ MAŁY	dolnośląskie	ZACHÓD
28.	PL005468673780	DANKO WIOCHNA	3 043	FR8548002485	PUMP	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
29.	PL005430430090	PIECKA	3 037	US3215425399	FREELANCER	ZDIZ-PIB KOŁBACZ SP. Z O.O.	DĘBINA	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
30.	PL005518393613	GERDA 5	3 035	US3209365445	VANHALEN	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
31.	PL005516127999	BERKA 113	3 011	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
32.	PL005504837688	NIRA	3 010	US3209641634	ALTAGULLIVER	OHZ OSIEK SP. Z O.O.	NIDEK	małopolskie	CENTRUM
33.	PL005458914497	SZAROTKA	3 008	US3209641634	ALTAGULLIVER	OHZ OSIEK SP. Z O.O.	WIEPRZ	śląskie	ZACHÓD
34.	PL005447869050	WOLA	3 001	US3147224052	ALTALEAP	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	NIECHŁÓD	wielkopolskie	ZACHÓD
35.	PL005424177918	KATI	3 001	FR8548002485	PUMP	GR CIEŚLAK RADOŚLAW	GOZDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
36.	PL005457177558	MALAGA	2 997	DE1406051280	FOREMAN	KR KIETRZ SP. Z O.O.	PILSZCZ	opolskie	ZACHÓD
37.	PL005471141030	RSK BAZYLIA	2 996	US3149934634	TRIBUTE	SK "RACOT" SP. Z O.O.	RACOT	wielkopolskie	ZACHÓD
38.	PL005514873119	SAWA 179 ET	2 991	DE0540908991	SPRINGSTEEN	OHZZ CHODECZEK SP. Z O.O.	CHODECZEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
39.	PL005479599772	JURA	2 987	FR8548002485	PUMP	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	GOLINA WIELKA	wielkopolskie	ZACHÓD

Tabela nr 63. ↓

**Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej
odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gPF**

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gPF	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005495888317	SASANKA 617	166	CA13712724	PEGASUS	SK DOBRZYŃNIEWO SP. Z O.O.	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
2.	PL005503109465	DANKO WIOCHNA	165	DE1406051280	FOREMAN	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
3.	PL005516127999	BERKA 113	165	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
4.	PL005516128033	BERKA 115	165	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
5.	PL005463427814	JANET 197	165	NL680008134	WILLIAM	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
6.	PL005503109489	DANKO WIOCHNA	164	DE1406051280	FOREMAN	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
7.	PL005516128002	BERKA 114	164	DE1504829909	SOUNDTRACK	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
8.	PL005506613228	NEWADA 110	164	DE0123451744	BENICIO	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
9.	PL005506613488	STRZAŁKA 95	164	DE0540908991	SPRINGSTEEN	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
10.	PL005516129221	BERKA 227	164	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
11.	PL005501912777	GREERTJE ET	164	DE0362322958	GIGACUBE	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
12.	PL005475901074	DANKO WIOCHNA	164	FR8548002485	PUMP	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
13.	PL005446322273	ANNA	163	DE0362537676	THEODOR	GR BOŻENA JANOWSKA	SMOGORZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
14.	PL005496375342	GEERTJE	163	DE0123451744	BENICIO	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
15.	PL005466120231	FIOŁKA	163	FR8548002485	PUMP	NENEMAN ROBERT	WEŁNICA	wielkopolskie	ZACHÓD
16.	PL005489656892	MOVIEMAX 2	163	PL005463511186	DANKO ALIANS	PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	TRZEBINY	wielkopolskie	ZACHÓD
17.	PL005470606776	GERTJE	162	DE0540908991	SPRINGSTEEN	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
18.	PL005506613327	CZASZA 109	162	DE0540908991	SPRINGSTEEN	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
19.	PL005503110218	DANKO WIOCHNA	162	DE0540908991	SPRINGSTEEN	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
20.	PL005429357476	ROMINA 47	162	DE1505011805	HAGOS	RADZISZEWSKA ELŻBIETA ANNA	SKŁODY PRZYRUSY	podlaskie	WSCHÓD
21.	PL005516129160	FEMMY 63	162	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
22.	PL005454871343	ALMA 80	162	DE0361629044	MIRCO	SK LISKI SP. Z O.O.	LISKI	warmińsko-mazurskie	PÓŁNOC
23.	PL005478602428	CHOJNA	162	DE0540908991	SPRINGSTEEN	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	ZAKRZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
24.	PL005477154300	PATA 94	162	US3202074756	CAPONE	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.	LATKOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
25.	PL005475901050	DANKO BOMBA	162	FR8548002485	PUMP	DANKO HODOWLA ROŚLIN	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
26.	PL005468673780	DANKO WIOCHNA	162	FR8548002485	PUMP	DANKO HODOWLA ROŚLIN	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
27.	PL005518394818	TRUSIA 21	162	CA13442781	MAHOMES	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
28.	PL005446322259	ANNA	161	DE0362537676	THEODOR	GR BOŻENA JANOWSKA	SMOGORZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
29.	PL005496375366	GEERTJE	161	DE0123451744	BENICIO	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
30.	PL005515364357	STOLA 62	161	US3205435835	REAL MONEY	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	MORZYCE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
31.	PL005473584507	GREERTJE ET ET	161	DE0361629044	MIRCO	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	BOGUSZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gPF	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
32.	PL005421634216	ANNA6	161	DE0540908991	SPRINGSTEEN	GRBOŻENA JANOWSKA	SMOGORZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
33.	PL005506613310	BAĆKA 154	161	DE0123451744	BENICIO	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
34.	PL005506613471	WESTA 57	161	US3215425521	ALTAALANZO	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
35.	PL005518393392	LAETITIA 9 ET	161	DE1505011805	HAGOS	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
36.	PL005501912050	GEERTJE	161	DE1504829909	SOUNDTRACK	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
37.	PL005506614522	PATRYCJA 147	161	US3215425521	ALTAALANZO	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
38.	PL005518395235	TRUSIA 21	161	CA13442781	MAHOMES	OHZ W KAMIENIECU ZĄBKOWICKIM	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
39.	PL005446322280	ANNA	160	DE0362537676	THEODOR	GRBOŻENA JANOWSKA	SMOGORZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
40.	PL005496374321	GEERTJE	160	DE0361629044	MIRCO	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC

Tabela nr 64. ↓

Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gIE

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gIE	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005430117601	WALIA	2 813	NL574590532	FREESTYLE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
2.	PL005466630105	KALINA 13	2 805	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
3.	PL005466631492	KALINA 13	2 636	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
4.	PL005445617417	KASANDRA	2 631	CZ944733021	BORD RED	BARTON MICHAŁ	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
5.	PL005520898601	JAGODA 542	2 611	NL593790865	SWINGLOOK	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
6.	PL005516392649	–	2 594	CZ944733021	BORD RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
7.	PL005466631447	KALINA 12	2 583	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
8.	PL005514933523	BERTLA	2 582	DE1406137392	SIDO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
9.	PL005466631430	KALINA 11	2 579	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
10.	PL005499386147	WALKA	2 530	DE1406137392	SIDO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
11.	PL005516392670	–	2 511	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
12.	PL005479124332	TATRA	2 463	NL593790865	SWINGLOOK	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
13.	PL005499386130	ULA	2 452	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
14.	PL005430115973	MYSZKATA	2 451	CZ944733021	BORD RED	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
15.	PL005440638745	MARSYLIA 85	2 432	NL574590532	FREESTYLE	ŻOCHOWSKI MACIEJ	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
16.	PL005499384952	THIARRA	2 430	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
17.	PL005442627860	JĄTKA 43	2 426	NL574590532	FREESTYLE	OHZ W KAMIENIECU ZĄBKOWICKIM	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
18.	PL005482639526	DLAMA 22	2 410	DE0123451708	GLADIUS	MARZEC KATARZYNA G.R.	WIEJKOWO	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
19.	PL005499384891	THIARRA	2 406	DE0123451744	BENICIO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gIE	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
20.	PL005517891363	WINESA644	2 405	NL571815502	RELAX-RED	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
21.	PL005520898373	ASTRA 33	2 395	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
22.	PL005499385959	TILLY	2 387	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
23.	PL005520897604	ASTRA 6	2 369	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
24.	PL005514330865	ARKA212	2 364	DE0123785830	AMPERE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
25.	PL005516392755	ADINA	2 349	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
26.	PL005461615138	ADINA	2 339	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
27.	PL005466630181	ZAPALA 2	2 324	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
28.	PL005516393769	–	2 307	CZ944733021	BORD RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
29.	PL005440823356	KALINA 11	2 303	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
30.	PL005461615374	BULWA	2 303	DE0362097615	GARO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
31.	PL005497661697	ASTRA 33	2 302	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
32.	PL005514933332	–	2 297	CZ944733021	BORD RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
33.	PL005499386000	WALKA	2 291	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
34.	PL005497661710	DORIS DAY 1	2 281	DE0362156607	SAMUEL P	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
35.	PL005461614650	THIARRA	2 278	DE0123451744	BENICIO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
36.	PL005499386109	JASKRAWA	2 278	CZ944733021	BORD RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
37.	PL005500167840	SASZA 3	2 268	NL574590532	FREESTYLE	KOSIŃSKI ANDRZEJ	POPLAWY	podlaskie	WSCHÓD
38.	PL005499385164	THIARRA	2 247	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD

Tabela nr 65. ↓

Ranking zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku o najwyższej wartości indeksu gPF

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gPF	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005499384891	THIARRA	158	DE0123451744	BENICIO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
2.	PL005499386147	WALKA	157	DE1406137392	SIDO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
3.	PL005461614650	THIARRA	155	DE0123451744	BENICIO	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
4.	PL005466631430	KALINA 11	153	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
5.	PL005466631447	KALINA 12	153	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
6.	PL005516392649	–	153	CZ944733021	BORD RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
7.	PL005514933325	–	153	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
8.	PL005516391659	THIARRA	152	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
9.	PL005516390850	LAURA	151	DE0540511152	SIR RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD

Lp.	Numer samicy	Nazwa samicy	gPF	Ojciec samicy - numer	Ojciec samicy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
10.	PL005516392670	–	151	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
11.	PL005520898601	JAGODA 542	151	NL593790865	SWINGLOOK	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
12.	PL005500167840	SASZA 3	151	NL574590532	FREESTYLE	KOSIŃSKI ANDRZEJ	POPŁAWY	podlaskie	WSCHÓD
13.	PL005499385959	TILLY	151	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
14.	PL005440638745	MARSYLIA 85	151	NL574590532	FREESTYLE	ŻOCHOWSKI MACIEJ	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
15.	PL005466630105	KALINA 13	150	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
16.	PL005442627860	JĄTKA 43	150	NL574590532	FREESTYLE	OHZ W KAMIENCU ZĄBKOWICKIM	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
17.	PL005499384952	THIARRA	150	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
18.	PL005499385164	THIARRA	150	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
19.	PL005466630181	ZAPAŁA 2	149	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
20.	PL005517891073	HUTII34	149	NL574590532	FREESTYLE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
21.	PL005516393318	THIARRA II ET	149	DE0362020453	MALIP	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
22.	PL005520897604	ASTRA 6	148	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
23.	PL005499386000	WALKA	148	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
24.	PL005484423567	DORSA 59	148	NL574590532	FREESTYLE	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
25.	PL005440823356	KALINA 11	147	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
26.	PL005462640405	FITUNIA	147	FR8548002485	PUMP	GR GRZEGORZ FOLTYNOWICZ	ELŻBIETKÓW	wielkopolskie	ZACHÓD
27.	PL005520898496	JAGODA 541	147	NL593790865	SWINGLOOK	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
28.	PL005430116701	WALIA	147	NL574590532	FREESTYLE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
29.	PL005497661697	ASTRA 33	147	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
30.	PL005466631492	KALINA 13	146	NL688600604	SOLO RED	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
31.	PL005466631713	ZEWKA	146	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
32.	PL005430116109	KUKUŁKA	146	NL574590532	FREESTYLE	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
33.	PL005430116284	KUKUŁKA	146	DE0540908991	SPRINGSTEEN	SK PRUDNIK SP. Z O.O.	WIERZBIEC	opolskie	ZACHÓD
34.	PL005520898373	ASTRA 33	146	NL574590532	FREESTYLE	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP.Z O.O.	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
35.	PL005424903142	WILLA	146	DE0540511152	SIR RED	KRASKA ŁUKASZ	KALINOWO	podlaskie	WSCHÓD
36.	PL005499386185	AIDA	146	NL593790865	SWINGLOOK	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
37.	PL005516393776	–	146	NL574590532	FREESTYLE	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
38.	PL005514933523	BERTLA	146	DE1406137392	SIDO RED	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
39.	PL005481883777	SOSNA	145	DE0362097615	GARO RED	BARTON KRZYSZTOF	WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD

Rankingi stad o najwyższych średnich wartościach indeksów selekcyjnych krów

Rankingi prezentują właścicieli najlepszych stad pod kątem średniej wartości hodowlanej użytkowanych krów.

Rankingi bazują na wartościach indeksów selekcyjnych krów, które w ostatnim roku miały zarejestrowane zdarzenie na próbnym doju w danej oborze. Uwzględniane są oficjalne wyniki oceny wartości hodowlanej: konwencjonalnej, genomowej lub zmieszanej. Wyniki są sortowane według zestawu kryteriów umożliwiających rozróżnienie pozycji rankingowych kolejnych obór: wartość indeksu, kompletność ocen, liczba krów z indeksem, numer obory.

W rankingach prezentowane są jedynie obory, których średnia wartość indeksu znajduje się w grupie 20% najlepszych stad PHF.

W rankingach uwzględniono stada z minimalnie 10 krowami posiadającymi dany indeks selekcyjny, przy poziomie kompletności ocen min. 80% spośród sztuk danej odmiany. Takie ograniczenie pozwala nam wyróżnić hodowców, którzy w swoich oborach posiadają sztuki hodowlane objęte oficjalną oceną wartości hodowlanej.

Tabela nr 66. ↓

Ranking stad o najwyższej średniej wartości IE dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej

Ip.	Właściciel stada/obory	IE	Liczba krów z IE	Miejscowość	Województwo	RO
1.	BOBER RYSZARD	1 704	174	JABŁONOWO ZAMEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
2.	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	1 653	294	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	1 898	132	–	–	–
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	1 434	133	–	–	–
	ŻOCHOWSKA ANNA	1 537	29	–	–	–
3.	ŻAK ANNA I DAWID	1 644	102	SKIBIENKO	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
	ŻAK ANNA	1 669	2	–	–	–
	ŻAK DAWID	1 643	100	–	–	–
4.	GR CIEŚLAK RADOSŁAW	1 604	156	GOZDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
5.	SKRODZKI ZBIGNIEW	1 582	68	KONOPKI BIAŁYSTOK	podlaskie	WSCHÓD
6.	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCyjNO USŁUGOWO HANDLOWE TERRA SP. Z O.O.	1 574	226	CIOŁKOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
	PPUH TERRA SP. Z O.O.	1 574	226	–	–	–
7.	GR SZYMON SPŁAWSKI	1 560	72	KĄKOLEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
8.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	1 525	290	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
9.	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	1 518	669	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
10.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	1 509	405	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
11.	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	1 477	111	RADOMYŚL	mazowieckie	CENTRUM
12.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	1 464	757	MIERZEJEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
13.	SK DOBRZYNIOWO SP. Z O.O.	1 464	631	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
14.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	1 459	848	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
15.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	1 451	698	GÓRZNO	wielkopolskie	ZACHÓD
16.	MONIKA I TOMASZ SZCZYGIELSCY	1 451	104	ZABRUZDY KOLONIA	mazowieckie	CENTRUM
17.	GR CHRABĄSZCZ KRZYSZTOF	1 447	12	MANIÓW	małopolskie	CENTRUM
18.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	1 444	523	BOGUSZYNY	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
19.	GRH GLONEK MICHAŁ	1 439	217	MICHAŁÓW	łódzkie	CENTRUM
20.	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	1 433	1484	PĘPOWO II	wielkopolskie	ZACHÓD
21.	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	1 426	774	GAŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
22.	SIKORA MARCIN	1 423	97	GOLESZÓW	śląskie	ZACHÓD
23.	KR KIETRZ SP. Z O.O.	1 423	1779	LANGOWO	opolskie	ZACHÓD
24.	GR OLEJNICZAK PIOTR	1 423	126	ZAMYSŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
25.	BŁASZCZYK MAREK	1 423	41	ZIÓŁKOWO	wielkopolskie	ZACHÓD

Ip.	Właściciel stada/obory	IE	Liczba krów z IE	Miejscowość	Województwo	RO
26.	OHZ BOBROWNIKI SP. Z O.O.	1 409	346	BOBROWNIKI	pomorskie	PÓŁNOC
27.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	1 397	396	OSIĘCINY	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
28.	SZYMAŃSKI ANDRZEJ	1 386	62	SZKOCJA	podlaskie	WSCHÓD
29.	HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	1 369	360	KAWCZE	wielkopolskie	ZACHÓD
30.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	1 366	420	JARANTOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
31.	MOŚCICKI ANDRZEJ	1 350	32	DĄBROWA KITY	podlaskie	WSCHÓD
32.	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	1 349	100	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
33.	IZ PIB Z-D DOŚW. PAWŁOWICE	1 347	587	PAWŁOWICE	wielkopolskie	ZACHÓD
34.	RKS BĄDECZ	1 337	1273	CZAJCZE-FERMA	wielkopolskie	ZACHÓD
35.	HZZ OSOWA SIENI SP. Z O.O.	1 336	294	PRZYCZYNA GÓRNA	lubuskie	ZACHÓD
36.	FORTUNE SP. Z O.O.	1 333	1581	CIESZYMOWO	pomorskie	PÓŁNOC
37.	GR TADEUSZ LISIECKI	1 332	1598	CZECHNÓW	wielkopolskie	ZACHÓD
38.	SK "RACOT" SP. Z O.O.	1 327	456	RACOT	wielkopolskie	ZACHÓD
39.	SZELIGOWSKI PIOTR	1 327	75	ŁUBNICE KRUSZE	podlaskie	WSCHÓD
40.	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	1 326	227	LIPNICA	WIELKOPOLSKIE	ZACHÓD

Tabela nr 67. ↓ Ranking stad o najwyższej średniej wartości PF dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej

Ip.	Właściciel stada/obory	PF	Liczba krów z PF	Miejscowość	Województwo	RO
1.	BOBER RYSZARD	134	174	JABŁONOWO ZAMEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
2.	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	133	291	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	139	132	-	-	-
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	128	130	-	-	-
	ŻOCHOWSKA ANNA	130	29	-	-	-
3.	GR CIEŚŁAK RADOŚŁAW	132	156	GOZDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
4.	ŻAK ANNA I DAWID	132	100	SKIBIENKO	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
	ŻAK DAWID	132	98	-	-	-
	ŻAK ANNA	132	2	-	-	-
5.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	131	419	JARANTOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
6.	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	130	669	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
7.	SKRODZKI ZBIGNIEW	130	68	KONOPKI BIAŁYSTOK	podlaskie	WSCHÓD
8.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	129	396	OSIĘCINY	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
9.	GRH GLONEK MICHAŁ	129	217	MICHAŁÓW	łódzkie	CENTRUM
10.	GR SZYMON SPŁAWSKI	128	72	KĄKOLEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
11.	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	128	111	RADOMYŚL	mazowieckie	CENTRUM
12.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	128	844	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
13.	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	128	523	BOGUSZYNY	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
14.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	128	289	CHORYŃ	wielkopolskie	ZACHÓD
15.	GR CHRABĄSZCZ KRZYSZTOF	128	12	MANIÓW	małopolskie	CENTRUM
16.	DANKO HODOWLA ROŚLIN	128	404	KOPASZEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
17.	SK DOBRZYŃSKO SP. Z O.O.	128	631	MROZOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
18.	MONIKA I TOMASZ SZCZYGIELSCY	128	104	ZABRUZDY KOLONIA	mazowieckie	CENTRUM
19.	SZYMAŃSKI ANDRZEJ	127	62	SZKOCJA	podlaskie	WSCHÓD
20.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	127	335	MICHAŁOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
21.	OHZ BOBROWNIKI SP. Z O.O.	127	346	BOBROWNIKI	pomorskie	PÓŁNOC
22.	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	127	390	CHOTEL	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
23.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	127	757	MIERZEJEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
24.	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO USŁUGOWO HANDLOWE TERRA SP. Z O.O.	127	222	CIOŁKOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
	PPUH TERRA SP. Z O.O.	127	222	-	-	-
25.	SIKORA MARCIN	126	97	GOLESZÓW	śląskie	ZACHÓD

lp.	Właściciel stada/obory	PF	Liczba krów z PF	Miejscowość	Województwo	RO
26.	PR-H "GAŁOPOL" SP. Z O.O.	126	770	GAŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
27.	MŚCICE OHZ SP. Z O.O.	126	596	KAZIMIERZ POMORSKI	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
28.	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	126	534	ŻÓŁCZ	wielkopolskie	ZACHÓD
29.	ZARĘBA KRZYSZTOF I ZARĘBA RAFAŁ	126	64	LIPINY	podlaskie	WSCHÓD
	ZARĘBA KRZYSZTOF	127	43	–	–	–
	ZARĘBA RAFAŁ	124	21	–	–	–
30.	OHZ "GARZYN" SP. Z O.O.	126	697	GÓRZNO	wielkopolskie	ZACHÓD
31.	MOŚCICKI ANDRZEJ	126	32	DĄBROWA KITY	podlaskie	WSCHÓD
32.	GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	126	639	ŻYDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
33.	DUDA MARIUSZ	126	219	PORAŻYN	wielkopolskie	ZACHÓD
34.	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	126	1480	PĘPOWO II	wielkopolskie	ZACHÓD
35.	GR OLEJNICZAK PIOTR	126	126	ZAMYSŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
36.	BŁASZCZYK MAREK	126	41	ZIÓŁKOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
37.	JOŃCZYK EWA I WOJCIECH	125	125	GARZEWO	warmińsko-mazurskie	PÓŁNOC
38.	SKOPNIK PAWEŁ	125	100	NOWA RUDA	podlaskie	WSCHÓD
39.	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	125	100	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
40.	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	125	398	LISNOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Tabela nr 68. ↓

Ranking stad o najwyższej średniej wartości IE dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej

lp.	Właściciel stada/obory	IE	Liczba krów z IE	Miejscowość	Województwo	RO
1.	KOSIŃSKI ANDRZEJ	1134	12	POPŁAWY	podlaskie	WSCHÓD
2.	BAŁCYN SP. Z O.O.	1109	23	LIPOWO	warmińsko-mazurskie	PÓŁNOC
3.	GR "KOMOROWO" SP. Z O.O.	1084	11	SOBIESIERZNO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
4.	BINIEK ZBIGNIEW	1061	18	MARIANOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
5.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	1026	306	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
6.	RYMORZ MIKOŁAJ	1014	20	GODZISZÓW	śląskie	ZACHÓD
7.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	1012	194	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
8.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	1006	175	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
9.	"MLEKOLAND" SP. Z O.O.	972	12	PRZECZA	opolskie	ZACHÓD
10.	FORTUNE SP. Z O.O.	906	29	CIESZYMOWO	pomorskie	PÓŁNOC
11.	FICHTE JÓZEF	894	13	KUJAKOWICE DOLNE	opolskie	ZACHÓD
12.	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	879	18	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD

Tabela nr 69. ↓

**Ranking stad o najwyższej średniej wartości PF
dla krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej**

lp.	Właściciel stada/obory	PF	Liczba krów z PF	Miejscowość	Województwo	RO
1.	KOSIŃSKI ANDRZEJ	123	12	POPEŁAWY	podlaskie	WSCHÓD
2.	BAŁCYNIN SP. Z O.O.	120	23	LIPOWO	warminsko-mazurskie	PÓŁNOC
3.	BINIEK ZBIGNIEW	119	18	MARIANOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
4.	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	116	57	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	125	17	–	–	–
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	113	34	–	–	–
	ŻOCHOWSKA ANNA	111	6	–	–	–
	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	116	304	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
5.	"MLEKOLAND" SP. Z O.O.	116	12	PRZECZA	opolskie	ZACHÓD
6.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	116	194	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
7.	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	115	174	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
8.	RYMORZ MIKOŁAJ	115	20	GODZISZÓW	śląskie	ZACHÓD
9.	OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	114	18	STARCZÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
10.	GR "KOMOROWO" SP. Z O.O.	113	11	SOBIESIERZNO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
11.	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	112	434	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
12.	ZPR W KOWROZIE SP. Z O.O.	112	13	PIGŻA	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Rankingi stad o najwyższych średnich wartościach indeksów selekcyjnych zgenotypowanych jałówek rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej urodzonych w 2022 roku

Rankingi prezentują właścicieli najlepszych stad pod kątem średniej wartości hodowlanej zgenotypowanych jałówek urodzonych w 2022 roku. Rankingi bazują na genomowych wartościach indeksów selekcyjnych (gIE – ocena genomowa Indeks Ekonomiczny, gPF – ocena genomowa indeks Produkcja i Funkcjonalność) uzyskanych w sezonie 2023.3. Wyniki sortowane według zestawu kryteriów umożliwiających rozróżnienie pozycji rankingowych kolejnych obór: wartość indeksu, kompletność ocen, liczba krów z indeksem, numer obory.

W rankingach uwzględniono obory z minimalnie 10 jałówkami posiadającymi ocenę genomową, przy 70% zgenotypowanych jałówek danej odmiany urodzonych w 2022 roku, niezależnie od statusu zwierzęcia podczas uzyskania oceny 2023.3 (jałówka, krowa). Takie ograniczenie pozwala nam wyróżnić hodowców, którzy w swoich oborach genotypują praktycznie wszystkie jałówki. Dzięki temu w pracy hodowlanej mogą kierować się wartościami hodowlanymi o najwyższej dostępnej dokładności.

Tabela nr 70. ↓

Ranking stad o najwyższej średniej wartości gIE zgenotypowanych samicy rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku

Lp.	Właściciel stada/obory	gIE	Liczba samicy z gIE	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	2 127	114	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	2 148	91	–	–	–
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	2 000	15	–	–	–
	ŻOCHOWSKA ANNA	2 133	8	–	–	–
2	GR CIEŚLAK RADOŚLAW	2 067	64	GOZDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
3	BOBER RYSZARD	2 058	95	JABŁONOWO ZAMEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Lp.	Właściciel stada/obory	gIE	Liczba samiec z gIE	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
4	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	2 048	231	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
5	GR SZYMON SPŁAWSKI	2 026	38	KĄKOLEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
6	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	2 013	46	RADOMYŚL	mazowieckie	CENTRUM
7	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	1 997	404	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
8	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	1 993	216	BOGUSZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
9	SIKORA MARCIN	1 951	39	GOLESZÓW	śląskie	ZACHÓD
10	SKOPNIK PAWEŁ	1 948	37	NOWA RUDA	podlaskie	WSCHÓD
11	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	1 948	577	PĘPOWO II	wielkopolskie	ZACHÓD
12	ŻOCHOWSCY PAWEŁ I ANETA	1 945	12	STARY SKARŻYN	podlaskie	WSCHÓD
13	GR BĄCZKIEWICZ WOJCIECH	1 938	18	KAROLEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
14	GR OLEJNICZAK PIOTR	1 935	51	ZAMYSŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
15	SKRODZKI ZBIGNIEW	1 924	26	KONOPKI BIAŁYSTOK	podlaskie	WSCHÓD
16	GRH GLONEK MICHAŁ	1 891	76	MICHAŁÓW	łódzkie	CENTRUM
17	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	1 879	177	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
18	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	1 875	66	DĄBRÓWKA	łódzkie	CENTRUM
19	GR BARTŁOMIEJCZAK ADAM	1 874	14	GURÓWKO	wielkopolskie	ZACHÓD
20	NENEMAN ROBERT	1 871	57	WEŁNICA	wielkopolskie	ZACHÓD
21	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	1 866	258	LISNOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
22	GR RAFAŁ JAMIOŁKOWSKI	1 861	29	MICHAŁOWO-WRÓBLE	mazowieckie	CENTRUM
23	"JASNA-POL" SP. Z O.O.	1 832	33	JASNA	pomorskie	PÓŁNOC
24	GR IRENEUSZ PAWEŁ PETRYKOWSKI	1 800	33	STARY NIEDRÓŻ	mazowieckie	CENTRUM
25	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	1 799	100	NOWE JANKOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
26	DENKOWSKI IRENEUSZ	1 797	43	GOSZCZANÓW	łódzkie	CENTRUM
27	KONARCZAK WIESŁAW	1 797	16	KACZAGÓRKA	wielkopolskie	ZACHÓD
28	OHZ BOBROWNIKI SP. Z O.O.	1 794	117	BOBROWNIKI	pomorskie	PÓŁNOC
29	BŁASZCZYK MAREK	1 791	19	ZIÓŁKOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
30	SZYMAŃSKI ANDRZEJ	1 789	26	SZKOCJA	podlaskie	WSCHÓD
31	SZELIGOWSKI PIOTR	1 774	29	ŁUBNICE KRUSZE	podlaskie	WSCHÓD
32	MONIKA I TOMASZ SZCZYGIELSCY	1 767	51	ZABRUZDY KOLONIA	mazowieckie	CENTRUM
33	GR CICHY TOMASZ	1 765	24	JEDLEC	wielkopolskie	ZACHÓD
34	PRUSZYŃSKI MAREK	1 764	11	ŚREDNICA MAĆKOWIĘTA	podlaskie	WSCHÓD
35	CICHACZEWSKA-ŁOŚ ANNA I ŁOŚ ADAM	1 758	74	OGORZELINY	pomorskie	PÓŁNOC
	GOSPODARSTWO ROLNE ADAM ŁOŚ	1 772	26	-	-	-
	GR CICHACZEWSKA-ŁOŚ ANNA	1 751	48	-	-	-
36	KR KIETRZ SP. Z O.O.	1 757	588	PILSZCZ	opolskie	ZACHÓD
37	GR MIKOŁAJ MROTEK	1 755	27	WITROGOSZCZ KOLONIA	wielkopolskie	ZACHÓD
38	MIKOŁAJCZYK MARIUSZ	1 753	31	NETTA DRUGA	podlaskie	WSCHÓD
39	GR ANDRZEJ ZIĘTEK	1 751	82	NIEDŹWIEDŹ	wielkopolskie	ZACHÓD
40	ZIELIŃSKI MARIUSZ	1 750	10	RYDZEWO SZLACHECKIE	podlaskie	WSCHÓD

Tabela nr 71. ↓

Ranking stad o najwyższej średniej wartości gPF zgenotypowanych samiec rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej urodzonych w 2022 roku

Lp.	Właściciel stada/obory	gPF	Liczba samiec z gPF	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1	ŻOCHOWSCY STANISŁAW, MACIEJ I ANNA	146	114	KAMIŃSKIE WIKTORY	podlaskie	WSCHÓD
	ŻOCHOWSKI STANISŁAW	147	91	-	-	-
	ŻOCHOWSKI MACIEJ	145	15	-	-	-
	ŻOCHOWSKA ANNA	146	8	-	-	-
2	GR CIEŚLAK RADOŚLAW	144	64	GOZDOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
3	GR SZYMON SPŁAWSKI	143	38	KĄKOLEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
4	BOBER RYSZARD	143	95	JABŁONOWO ZAMEK	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
5	HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	143	231	POLANOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC

Lp.	Właściciel stada/obory	gPF	Liczba samiec z gPF	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
6	GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	142	46	RADOMYŚL	mazowieckie	CENTRUM
7	SKRODZKI ZBIGNIEW	142	26	KONOPKI BIAŁYSTOK	podlaskie	WSCHÓD
8	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	142	404	NADARZYN	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
9	OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	142	216	BOGUSZYNY	zachodniopomorskie	PÓŁNOC
10	SKOPNIK PAWEŁ	141	37	NOWA RUDA	podlaskie	WSCHÓD
11	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	141	177	DĘBOŁĘKA	łódzkie	CENTRUM
12	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	141	117	JARANTOWICE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
13	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	141	577	PĘPOWO II	wielkopolskie	ZACHÓD
14	GRH GLONEK MICHAŁ	140	76	MICHAŁÓW	łódzkie	CENTRUM
15	NENEMAN ROBERT	140	57	WEŁNICA	wielkopolskie	ZACHÓD
16	SZYMAŃSKI ANDRZEJ	139	26	SZKOCJA	podlaskie	WSCHÓD
17	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.	139	395	LATKOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
18	OHZ OSIĘCINY SP. Z O.	139	168	MORZYCE	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
19	SIKORA MARCIN	139	39	GOLESZÓW	śląskie	ZACHÓD
20	GR BĄCZKIEWICZ WOJCIECH	139	18	KAROLEWO	wielkopolskie	ZACHÓD
21	ŻOCHOWSCY PAWEŁ I ANETA	139	12	STARY SKARŻYN	podlaskie	WSCHÓD
22	OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	139	66	DĄBRÓWKA	łódzkie	CENTRUM
23	GR BARTŁOMIEJCZAK ADAM	139	14	GURÓWKO	wielkopolskie	ZACHÓD
24	OHZ BOBROWNIKI SP. Z O.O.	139	117	BOBROWNIKI	pomorskie	PÓŁNOC
25	SZELIGOWSKI PIOTR	138	29	ŁUBNICE KRUSZE	podlaskie	WSCHÓD
26	GR ŁUKASZ MAJKOWSKI	138	49	JARZYŁY	mazowieckie	CENTRUM
27	SK "NOWE JANKOWICE" SP. Z O.O.	138	258	LISNOWO	kujawsko-pomorskie	PÓŁNOC
28	DENKOWSKI IRENEUSZ	138	43	GOSZCZANÓW	łódzkie	CENTRUM
29	KONARCZAK WIESŁAW	138	16	KACZAGÓRKA	wielkopolskie	ZACHÓD
30	GR OLEJNICZAK PIOTR	137	51	ZAMYSŁOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
31	KOSTRO WOJCIECH	137	15	KOSTRY NOSKI	podlaskie	WSCHÓD
32	MIKOŁAJCZYK MARIUSZ	137	31	NETTA DRUGA	podlaskie	WSCHÓD
33	ZIELIŃSKI MARIUSZ	137	10	RYDZEWO SZLACHECKIE	podlaskie	WSCHÓD
34	GR DRZEWCZE HĄDZLIK LIPOWCZYK	137	392	DRZEWCZE	wielkopolskie	ZACHÓD
35	BŁASZCZYK MAREK	137	19	ZIÓŁKOWO	wielkopolskie	ZACHÓD
36	KOSIŃSKI ANDRZEJ	136	14	POPŁAWY	podlaskie	WSCHÓD
37	BURACZEWSKI PIOTR	136	59	MORUSY	podlaskie	WSCHÓD
38	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	136	31	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
39	MONIKA I TOMASZ SZCZYGIELSCY	136	51	ZABRUZDY KOLONIA	mazowieckie	CENTRUM
40	GR RAFAŁ JAMIOŁKOWSKI	136	29	MICHAŁOWO-WRÓBLE	mazowieckie	CENTRUM

Tabela nr 72. ↓

Ranking stad o najwyższej średniej wartości **gIE** zgenotypowanych samiec rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku

Lp.	Właściciel stada/obory	gIE	Liczba samiec z indeksem	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	1588	54	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
2	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	1563	83	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
3	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	1521	181	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
4	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	1515	123	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
5	GOŁĘBIEWSKI KRZYSZTOF	873	24	ŁOPIENIE SZELAĞI	podlaskie	WSCHÓD

Tabela nr 73. ↓

Ranking stad o najwyższej średniej wartości gPF zgenotypowanych samic rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czerwono-białej urodzonych w 2022 roku

Lp.	Właściciel stada/obory	gPF	Liczba samic z indeksem	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	132	54	Z-D WRÓBLIN	opolskie	ZACHÓD
2	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	131	83	Z-D BIEDRZYCHOWICE	opolskie	ZACHÓD
3	OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	130	123	Z-D ZAWADA	opolskie	ZACHÓD
4	OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	129	181	GILÓW	dolnośląskie	ZACHÓD
5	GOŁĘBIEWSKI KRZYSZTOF	115	24	ŁOPIENIE SZELAĞI	podlaskie	WSCHÓD

Lista hodowców polskich buhajów

Ranking prezentuje hodowców, którzy mają największy udział w realizowaniu polskiego programu hodowlanego na ścieżce męskiej. W rankingu uwzględnione zostały buhaje urodzone w Polsce w ciągu ostatnich 5 lat. Przy każdym hodowcy podano łączną liczbę wyhodowanych buhajów, a także liczebności w rozbiu na odmianę czarno-białą (HO) i czerwono-białą (RW). Dla grupy buhajów w ramach każdej odmiany obliczono średnią war-

tość indeksu PF i IE, a także oznaczono je kolorami w odniesieniu do zakresów wartości indeksów buhajów dostępnych w sezonie grudniowym (2023.3). Poszczególne kolory odnoszą się do 5 grup buhajów, wśród których grupa o najniższych wartościach indeksu oznaczona jest na czerwono, a o najwyższych – na zielono. Ranking uzupełniono informacjami dotyczącymi najlepszego wyhodowanego buhaja pod względem każdego z indeksów.

Nazwa hodowcy	Rasa PHF	Odmiana czarno-biała (HO)		Odmiana czerwono-biała (RW)			Najlepszy buhaj wg IE			Najlepszy buhaj wg PF			
	Liczba buhajów	Liczba buhajów	Średni PF buhajów	Średni IE buhajów	Liczba buhajów	Średni PF buhajów	Średni IE buhajów	numer	nazwa	IE	numer	nazwa	PF
DANKO HODOWLA ROŚLIN	29	29	2 430,4	149,3				PL005468673742	DANKO CELTIC	3 161	PL005468673742	DANKO CELTIC	164
HZZ "ŻOŁĘDNICA" SP. Z O.O.	22	22	2 283,7	149,9				PL005450519522	ZOL BUSZ	2 990	PL005517857796	ZOL DASS	158
OHZ LUBIANA SP. Z O.O.	20	20	2 271,4	149,8				PL005470606189	GALLEON	2 823	PL005473584552	SPARTANIN	161
OHZ "GŁOGÓWEK" SP. Z O.O.	14	1	2 683	150	13	1733,3	138	PL005514311444	AMPER G	2 683	PL005461615398	SOCHO RED G	153
OHZ KAMIENIEC ZĄBK. SP. Z O.O.	9	9	2 176,8	148,4				PL005441061016	KZ GASTON	2 568	PL005441060972	KZ HAMILTON	155
BOBER RYSZARD	7	7	2 468,4	153,1				PL005507859755	PODRYW ET	2 765	PL005516568549	SUKCES	156
HZINR POLANOWICE SP. Z O.O.	7	7	1 929,9	145				PL005516128156	SONETPOL	2 389	PL005516128156	SONETPOL	157
OHZ DĘBOŁĘKA SP. Z O.O.	6	6	2 228,2	148				PL005506613303	DEBO-BOS-MAN	2 900	PL005506613303	DEBO-BOS-MAN	160
OHZ PRZERZECZYN ZDR. SP. Z O.O.	6	1	1 899	138	5	1758,4	138	PL005520898182	PG BOSCO RED	2 300	PL005520898182	PG BOSCO RED	147
KR KIETRZ SP. Z O.O.	5	5	2 192,6	149,8				PL005481628606	KR SKARB	2 825	PL005481628606	KR SKARB	158
GR BOŻENA JANOWSKA	5	5	2 548,8	155				PL005446322396	BJ CEZAR	2 935	PL005446322396	BJ CEZAR	162
PR DŁUGIE STARE SP. Z O.O.	4	4	2 812	159,5				PL005489656915	DS CALKO	2 909	PL005487158237	DS CHŁÓD	162
MLEKOLAND SP. Z O.O.	4	4	2 058,5	141,8				PL005447908933	GIEROJ MLEK	2 602	PL005447908933	GIEROJ MLEK	155
OHZ BOBROWNIKI SP. Z O.O.	3	3	1 983,7	144,7				PL005477529139	PROMOTOR	2 594	PL005477529139	PROMOTOR	150
OHZ OSIEK SP. Z O.O.	3	3	2 379,3	152,3				PL005458914206	HZO SPARING ET	2 805	PL005458914206	HZO SPARING ET	157

Nazwa hodowcy	Rasa PHF	Odmiana czarno-biała (HO)		Odmiana czerwono-biała (RW)			Najlepszy buhaj wg IE			Najlepszy buhaj wg PF			
	Liczba buhajów	Liczba buhajów	Średni PF buhajów	Średni IE buhajów	Liczba buhajów	Średni PF buhajów	Średni IE buhajów	numer	nazwa	IE	numer	nazwa	PF
GR RAFAŁ SKORUPKA	3	3	1 794	142				PL005394964167	AZARRO-S	2 103	PL005394964167	AZARRO-S	147
FORTUNE SP. Z O.O.	3	3	2 301,7	148,3				PL005459840344	F.ABAKAN	2 428	PL005445057480	F.HUZAR	151
ŻOCHOWSKI STANISŁAW	3	3	2 020,3	145				PL005448623613	GOLD KING ET ST	2 563	PL005448623613	GOLD KING ET ST	150
SK PRUDNIK SP. Z O.O.	3				3	1 661,3	136,3	PL005477035852	SK MOHER	2 465	PL005477035852	SK MOHER	139
GR "AGROFARM" SP. ZO.O.	2	2	1 492,5	140,5				PL005507991189	RINGO	1 493	PL005507991578	DIXON	147
OHZ "GAJEWO" SP. Z O.O.	2	2	1 674,5	140				PL005455974166	ROMEO	1 820	PL005455974166	ROMEO	141
SK DOBRZYNIOWO SP. Z O.O.	2	2	1 891,5	148				PL005493323834	D.PETRONIUSZ	1 944	PL005493323834	D.PETRO- NIUSZ	151
SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	2	2	2 685	156,5				PL005466077382	SK COSMO	2 759	PL005466077702	SK BATMAN	157
RSP "PRZĘŁOM" LINOWO	2	2	1 607,5	138				PL005508548405	QUEEN	2 162	PL005508548405	QUEEN	144
OHZ W KAMIEŃCU ZĄBKOWICKIM	2	2	2 460	149,5				PL005479270688	KZ LOTAN	2 578	PL005479270695	KZ GILDEROY	150
OHZ OSIĘCINY SP. Z O.O.	2	2	2 402,5	150,5				PL005515364593	OS PIKADOR	2 666	PL005515364593	OS PIKADOR	155
SK "NOWE JANKO- WICE" SP. Z O.O.	1	1	2 216	146				PL005471767469	JAR	2 216	PL005471767469	JAR	146
OHZZ CHODECZEK SP. Z O.O.	1	1	1 833	138				PL005383712939	CH.MADEY	1 833	PL005383712939	CH.MADEY	138
PPUH TERRA SP. Z O.O.	1	1	2 293	149				PL005478815316	TERRA BOY	2 293	PL005478815316	TERRA BOY	149
GH SIEDLECKI KAZIMIERZ	1	1	1 004	143				PL005348700094	LENCOKAZ	1 004	PL005348700094	LENCOKAZ	143
GR BĘĆKOWSKI DARIUSZ	1	1	1 399	128				PL005350676387	PADAR	1 399	PL005350676387	PADAR	128
MARZEC KATARZYNA G.R.	1	1	2 819	156				PL005427113135	PATRIOTA	2 819	PL005427113135	PATRIOTA	156
GR WYSOKIŃSKI MATEUSZ	1	1	2 172	147				PL005455070776	POLARIS	2 172	PL005455070776	POLARIS	147
GR ZDZIŚŁAW GRZESZCZUK	1				1	1 216	126	PL005495256574	ZODIAK RED	1 216	PL005495256574	ZODIAK RED	126
GR-H ŻYDOWO SP. Z O.O.	1	1	2 373	152				PL005441845128	BELCANTO	2 373	PL005441845128	BELCANTO	152
HAWRYLICZ KRZYSZTOF GR	1	1	1 994	140				PL005498990277	RUBIN	1 994	PL005498990277	RUBIN	140
RESTAL-AGRI SP. Z O.O.	1				1	1 434	129	PL005471514209	DAMBO	1 434	PL005471514209	DAMBO	129

Legenda dotycząca zakresów wartości i kolorów:

Zakresy wartości IE				Zakresy wartości PF				Kolor
HO		RW		HO		RW		
>2 291		>2 030		>147		>140		ciemnozielony
1988	2 291	1685	2 030	142	147	133	140	jasnozielony
1694	1988	1328	1685	136	142	124	133	żółty
1366	1694	896	1328	127	136	114	124	pomarańczowy
<=1 366		<=869		<=127		<=114		czerwony

Rankingi hodowlane dla rasy simentalskiej

Szacowanie wartości hodowlanych dla cech podlegających doskonaleniu dla rasy SM oparte jest o konwencjonalną metodę BLUP. Konsekwencją tego jest fakt, że aby samica mogła mieć oszacowaną wartość hodowlaną, powinna mieć ukończoną chociaż pierwszą laktację. Dodatkowo, ze względu na niewielką liczebność populacji, wartość hodowlaną dla cech pokroju oszacowaną mają jedynie te pierwiastki, które posiadają własną ocenę typu i budowy wykonaną w trakcie 1. laktacji.

W indeksie syntetycznym z odpowiednimi wagami zawarte są wartości hodowlane dla: cech produkcji, pokroju, płodności (wszystkie to grupy cech w formie podindeksów) oraz wartość hodowlana dla długowieczności i komórek somatycznych.

Poniższa tabela „Ranking krów rasy simentalskiej o najwyższej wartości indeksu PFSM” prezentuje najlepsze krowy tej rasy oceniane w 2023 roku według indeksu z sezonu 2023.3.

Tabela nr 74. ↓

Ranking krów rasy simentalskiej o najwyższej wartości indeksu PFSM

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PFSM	Ojciec krowy – numer	Ojciec krowy – nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
1.	PL005403638102	SORBONA	120	DE0951821433	HAYABUSA	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
2.	PL005403637136	SORBONA 3	119	DE0949253222	WASTL	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
3.	PL005249668127	ANETTE 4B1/2	118	DE0813516428	WILLE	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
4.	PL005470731744	LISPA	118	AT874572229	MANNA	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
5.	PL005473271896	LISPA	117	DE0951821433	HAYABUSA	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
6.	PL005396824698	ETNA	116	DE0948679475	HUBRAUM	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
7.	PL005403637914	HERA	116	DE0950348971	HAMAMELIS	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
8.	PL005417446380	GIZELA	115	AT499975429	GS MAECHTIG	RSP WISŁOCZEK	WISŁOCZEK	podkarpackie	WSCHÓD
9.	PL005329454060	SOWA	115	DE0950348971	HAMAMELIS	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
10.	PL005403637839	SORBONA	115	AT294522138	MELBOURNE	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
11.	PL005453265914	CETKA	115	DE0948679475	HUBRAUM	GR NAPARŁA KRZYSZTOF	WOLA SĘKOWA	podkarpackie	WSCHÓD
12.	PL005304631004	JAGNA	114	DE0941688886	HUTERA	GR MROCZKA JERZY	NOWOTANIEC	podkarpackie	WSCHÓD
13.	PL005381777954	BARYŁKA	114	DE0813516428	WILLE	WINIARZ AGNIESZKA	KARLIKÓW	podkarpackie	WSCHÓD
14.	PL005403637129	ELIZA 3	114	DE0949253222	WASTL	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
15.	PL005470731409	ALMA	114	AT874572229	MANNA	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
16.	PL005459745588	KAROLA	114	AT874572229	MANNA	SK "PĘPOWO" SP. Z O.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
17.	PL005431266162	CEBULA	114	DE0951821433	HAYABUSA	ZDIZ PIB ODRZECHOWA SP.ZO.O.	ODRZECHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
18.	PL005358947915	BRITA	113	DE0946673832	WOBLER	WINIARZ AGNIESZKA	KARLIKÓW	podkarpackie	WSCHÓD

Lp.	Numer krowy	Nazwa krowy	PFSM	Ojciec krowy - numer	Ojciec krowy - nazwa	Właściciel	Miejscowość	Województwo	Region Oceny
19.	PL005449491310	PETRA	113	DE0948679475	HUBRAUM	GRHBRYŚ DANIEL	KORCZYNA	podkarpackie	WSCHÓD
20.	PL005277963959	ŁATKA	112	PL005286121036	GIENEK	GR WALCZAK MARCIN	JASIENICA ROSIELNA	podkarpackie	WSCHÓD
21.	PL005350866641	KOKA	112	PL005351983354	HUBRYŃ	GR NAPARŁA KRZYSZTOF	WOLA SĘKOWA	podkarpackie	WSCHÓD
22.	PL005396824551	BORKA	112	AT172718519	GS WOHLTAT	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
23.	PL005403636283	ANETTE	112	PL005349985780	MYMOŃ	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
24.	PL005364696616	CLEOPAT 213	112	DE0951740056	MYLIFE	SPÓŁDZIELNIA "ADOROL" ADOLFOWO	RADWANKI	wielkopolskie	ZACHÓD
25.	PL005329454763	BETINA	112	DE0951821433	HAYABUSA	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
26.	PL005473272275	VIOLA	112	DE0951821433	HAYABUSA	SK "PĘPOWO" SP.ZO.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
27.	PL005271642027	KRASULA	111	DE0941035802	WILLEM	GR RYMAROWICZ STANISŁAW	TRZEŚNIOŃ	podkarpackie	WSCHÓD
28.	PL005389038125	BUTELKA	111	DE0813516428	WILLE	RSP WISŁOCZEK	WISŁOCZEK	podkarpackie	WSCHÓD
29.	PL005309698415	JERKA	111	DE0948421703	INCREDIBLE	GR TYLKA MIECZYŚŁAWA	TOKARNIA	podkarpackie	WSCHÓD
30.	PL005396824087	SORBONA	111	AT720873222	GS ELVIS	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
31.	PL005328167992	KUMA	111	DE0947442307	PAZIFIK	RSP WISŁOCZEK	WISŁOCZEK	podkarpackie	WSCHÓD
32.	PL005382175827	KAWKA	111	DE0948679475	HUBRAUM	GRHBRYŚ DANIEL	KORCZYNA	podkarpackie	WSCHÓD
33.	PL005403637143	BORKA 3	111	DE0948888375	HEADHUNTER	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
34.	PL005355165466	TARCZA	111	DE0950654157	PERFEKT	RSP WISŁOCZEK	WISŁOCZEK	podkarpackie	WSCHÓD
35.	PL005353210090	OTELLO	111	AT499975429	GS MAECHTIG	SK "PĘPOWO" SP.ZO.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
36.	PL005403637655	POLANA	111	DE0666737819	POSSMANN	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
37.	PL005329453797	ELIZA	111	AT874572229	MANNA	ZDIZ PIB ODRZETCHOWA SP.ZO.O.	ODRZETCHOWA	podkarpackie	WSCHÓD
38.	PL005515479099	SIGLIND	111	AT874572229	MANNA	SK "PĘPOWO" SP.ZO.O.	PĘPOWO I	wielkopolskie	ZACHÓD
39.	PL005364696418	LUZI 2	111	DE0947424346	HURLY	SPÓŁDZIELNIA "ADOROL" ADOLFOWO	RADWANKI	wielkopolskie	ZACHÓD
40.	PL005493290723	PŁOWA	111	DE0667226258	MAINHATTAN	GRBRUK DANIEL	PUŁAWY	podkarpackie	WSCHÓD

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA

Opracowanie publikacji:

Wydział ds. Strategii Oceny

Wydział ds. Analiz Laboratoryjnych

Wydział ds. Analiz i Rozwoju

Dział Hodowli

Centrum Genetyczne

Wydział ds. Komunikacji i Promocji

Fotografie:

PFHBiPM PhotoTeam

Archiwum PFHBiPM

Przy publikowaniu danych PFHBiPM – prosimy o podanie źródła.

Wydział ds. Strategii Oceny	ul. Żurawia 22 lok. 601 00-515 Warszawa	tel. 22 502 33 48 e-mail: ocena@pfhb.pl
REGION OCENY CENTRUM z/s w Parzniewie	ul. Przyszłości 1 05-804 Pruszków	tel. 22 312 48 00, fax 22 312 48 32 e-mail: parzniew@pfhb.pl
Oddział w Rzgowie	ul. Rawska 1 95-030 Rzgów	tel. 42 632 15 48 , fax 42 632 91 36 e-mail: rzgow@pfhb.pl
Przedstawicielstwo w Zabierzowie	ul. Cmentarna 4 32-080 Zabierzów	tel. 12 285 21 15 , fax 12 285 43 47 e-mail: zabierzow@pfhb.pl
REGION OCENY WSCHÓD z/s w Jeżewie Starym	Jeżewo Stare 30 16-080 Tykocin	tel. 85 741 42 60, fax 85 741 33 11 e-mail: jezewo@pfhb.pl
Przedstawicielstwo w Lublinie	ul. Bursaki 6 20-150 Lublin	tel. 81 747 05 06 , fax 81 747 37 26 e-mail: lublin@pfhb.pl
Przedstawicielstwo w Rzeszowie	ul. Hanasiewicza 6 35-103 Rzeszów	tel./fax 17 854 41 15 e-mail: rzeszow@pfhb.pl
REGION OCENY ZACHÓD z/s w Kobiernie	ul. Klonowa 9 63-714 Kobierno	tel. 62 725 27 11, 62 725 32 31 e-mail: kobierno@pfhb.pl
Biuro w Opolu	ul. Wrocławska 170 45-836 Opole	tel. 77 457 23 20 e-mail: opole@pfhb.pl
Biuro w Poznaniu	ul. Naramowicka 135 61-619 Poznań	tel. 61 827 69 00 e-mail: poznan@pfhb.pl
REGION OCENY PÓŁNOC z/s w Minikowie	Minikowo 1b 89-122 Minikowo	tel. 52 322 94 06, fax 52 562 42 40 e-mail: bydgoszcz@pfhb.pl
Oddział w Dorotowie	Dorotowo 398 11-034 Stawiguda	tel. 89 527 76 31 , fax 89 527 77 80 e-mail: olsztyn@pfhb.pl
Przedstawicielstwo w Koszalinie	ul. Szeroka 37 75-814 Koszalin	tel. 94 343 00 25 e-mail: koszalin@pfhb.pl
Przedstawicielstwo w Gdańsku	ul. Na Stoku 48 80-874 Gdańsk	tel./fax 58 302 32 15 e-mail: gdansk@pfhb.pl
Dział Hodowli	ul. Żurawia 22 lok. 401 00-515 Warszawa	tel. 22 502 33 23 e-mail: b.gubala@pfhb.pl
Wydział ds. Analiz Laboratoryjnych		
Laboratorium Parzniew RO Centrum	ul. Przyszłości 1 05-804 Pruszków	tel: 22 312 48 30, 22 312 48 23 e-mail: lab_parzniew@pfhb.pl
Laboratorium Jeżewo Stare RO Wschód	Jeżewo Stare 30 16-080 Tykocin	tel. 85 741 42 60 e-mail: lab_jezewo@pfhb.pl
Laboratorium Kobierno RO Zachód	ul. Klonowa 9 63-714 Kobierno	tel. 62 725 27 11, 62 725 32 31 e-mail: lab_kobierno@pfhb.pl
Laboratorium Minikowo RO Północ	Minikowo 1b 89-122 Minikowo	tel. 52 562 42 28 e-mail: lab_minikowo@pfhb.pl
Laboratorium Genetyki Bydła z/s w Parzniewie	ul. Przyszłości 1, 05-804 Pruszków	tel. 22 312 48 16 laboratoriumgenetyki@pfhb.pl
Centrum Genetyczne	ul. Dąbrowskiego 79A, 60-529 Poznań	tel. 61 222 39 87 e-mail: info@cgen.pl

www.pfhb.pl